

Димитър Вълков

СЪЮЗЪТ
на ОФИЦЕРИТЕ и СЕРЖАНТИТЕ
от ЗАПАСА
в гр. Русе през годините и днес

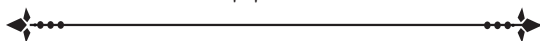

Регионален съюз на офицерите и сержантите
от запаса и резерва гр. Русе

Настоящата книга се издава по случай 25-годишнината от възстановяването и 110-годишнината от създаването на организацията на запасните офицери в гр. Русе. Посвещавам в памет на моя дядо – подофицер Костадин Вълков, загинал геройски в Дравската епопея на 12 март 1945 г. през Втората световна война!

ПРЕДГОВОР

За динамичното време в което живеем двадесет и пет години от възстановяването на съюза са един сравнително дълъг период – бурни години, които промениха България неузнаваемо. Обществени организации, партии, фирми, вестници се появяваха, прецъфтяваха и изчезваха, разцепваха се и се сливаха, или просто се сриваха под тежестта на времето. Голяма част от запасните офицери потърсиха своя път в чужбина и на други поприща. Обособиха се множество формации на военнопатриотична основа. Малко са обаче онези човешки общности, които съхраниха своето добро име и обществено влияние. Една от тях, може би не толкова известна, но със сигурност найстойностната в обществено-политическия живот на гр. Русе е Регионалният съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва. Щастлив съм, че станах свидетел и участник според силите си в историята на Съюза през всичките тези години. Те заслужават своя задълбочен анализ и своята равностметка. Но за да е пълна тази равностметка, тя не може да започне от 1990 г. Не може да започне и от 1944 г. За да бъде разбран Съюза ни, за да бъде прочетена правилно неговата история, трябва да започнем от самото начало през 1907 г., въпреки че е възможно да бъдем обвинени, че неговата история в периода до 1944 г. няма нищо общо със сегашната. Напротив мисля, че такава оценка ще бъде повърхностна и неправилна.

Нашата цел не е да променяме обществото, да предизвикваме някакво „ново Възраждане“ или да оправяме света. За това си има партии, институции и организации. Нашата цел е по-скромна, но не по-малко отговорна – да съхраним паметта за офицерския корпус на България, в частност в гр. Русе и да

я направим достояние на цялото общество. Да запознаем в общи линии младите поколения българи, интелигенцията, обществеността с причините, наложили създаването на тази организация и нейната дейност през годините.

Да, ние днешните офицери сме по-различни от тези, които са били в зората на формирането на офицерския корпус в България. Различни сме защото учихме във военните училища на България, живяхме и служихме в превратните времена на социализма и днешната демокрация, но това в никакъв случай не ни прави по-малко родолюбци от нашите предци. Затова и не считаме, че носим вина за случилото се преди нас. Защото вината никога не може да бъде обща, тя винаги е била персонална. Вярно е, че за една нощ от ‘другари офицери’ станавме „господа офицери”, но званието и призванието „офицер” се носи до гроб, независимо от всичко!

Тези идеали, ние – българските офицери пазим и до днес, независимо от това че никой от нас не е участвал в реални бойни действия, независимо че ние не сме кавалери на Ордена за храброст, независимо от това че се опитват да ни разделят на царски, фашистки, комунистически и какви ли още не!

Офицерът е бил, е и ще бъде в най-висша степен преди всичко патриот, изпълняващ върховен дълг към Майка България, една особена категория хора, които другите трудно могат да разберат.

Ето затова е написана тази История и се надвам да ни разберат!

„ЕДИН ЗАВЕТ ОСТАВИЛИ СА НАМ ДЕДИТЕ, ВЕЛИК ЗАВЕТ, НАПИСАН С КЪРВАВ МЕЧ – ДЕЦА НА РОДЕН КРАЙ ПАЗЕТЕ СИ ЗЕМИТЕ, ПАЗЕТЕ ГИ ОТ БЛИЗО И ДАЛЕЧ...”

*о.р. майор инж. Димитър Вълков
Председател на Управителния съвет
на РСОСЗР гр.Русе*

I.

Началото
1907 – 1919 г.
„БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО”

Съюзът на запасните офицери, федериран по-късно със Съюза на запасните подофицери е единствената организация в България, която поставя на първо място Родината. Затова и девизът ѝ е „България над всичко“, девиз който е в сила и днес за съюзните членове на СОСЗР в България. Започнах и ще завърша настоящата история на Съюза именно с него, защото той олицетворява цялата същност на организацията. Огромно е общественото значение на организацията, особено в епохи, когато националната ни съдба ни е поднасяла дни на разруха, отрицание и дезорганизация, преминавайки през дни на победи и триумфи до дни на безпътица и национални катастрофи. В такива моменти Съюзът на запасните офицери се е изправял, като гранитен стожер на родолюбието, дълга и любовта към Отечеството, около който са се сплотявали здравите сили на гражданството и с общи усилия са подпомагали държавата да преодолее явилите се премеждия и опасности. В своето дълголетно съществуване от 1907 г. до днес Съюзът винаги е бил в челните редици за насаждането на граждански и воински добродетели сред хилядите свои членове и всички българи в дух на сговор и сътрудничество, готовност за пожертвование и изпълнение на дълга към Родината. И днес в не по-малко сложните и превратни времена можем да кажем, че Съюзът има огромната отговорност за бъдещето на страната и се явява незаобиколим фактор в обществено-политическите процеси. Макар, че някои от оценките за дейността на Съюза преди и след 9 септември 1944 г. варират от пълно отрицание и противопоставяне, ако направим един паралел между целите заложили в уставите през различните периоди на съществуването му ще видим, че те се припокриват и обединяват на първо място около идеята за единна и неделима, просперираща и правова Българска държава! Те далеч надхвърлят тесните рамки на чисто професионалните интереси на запасното офицерство и

подофицерство, определяйки интересите на България и българският народ над всички останали!

Началото, като всяко начало винаги е съпътствано с много усилия и трудности, с възходи и падения, но кой по-добре от българския офицер може да се справи с предизвикателствата на времето и да покаже своите организаторски способности, себеотрицание и дисциплинираност. Своего достойно място в дейността на Съюза заема и Русенското запасно войнство, без разбира се да проявявам „местен патриотизъм“, то наистина е едно от най-дейните и най-напредничавите за времето си, продължавайки традициите на своите предшественици и в днешната не по-малко сложна действителност .

Както ще стане ясно по-нататък в историята данни и документи за дейността на Съюза в първоначалния период почти липсват. Ясно е, че дружеството на запасните офицери в Русе води началото си от 28 октомври 1907 г. Единствената информация, която съществува за дейността на русенската организация в периода до 1919 г. е в печатният орган на СЗО вестник „Военен глас“. Всички останали документи, като протоколи, кореспонденция и снимки липсват и това е напълно логично вследствие превратностите през които е преминало запасното офицерство в България и в частност в Русе. Още повече, че 10-то постановление на Министерски съвет от 20.07.1948 г. постановява: *„Движимото имущество, инвентар и др. предмети на ликвидираните съюзи да се дадат на безвъзмездно ползуване на обществени организации и държавни учреждения със заповед на Министъра на вътрешните работи. Счетоводните и отчетни книжа, протоколни книжа и др. ценни материали да се предадат на съхранение в Министерството на вътрешните работи до унищожаването им.“* Ето така нишката е изгубена, скъсана, изгорена! Заличена е паметта на всички онези, които с кръвта си отстояваха независимостта и целостта на България. А Защо, мисля че читателят сам може да си отговори на този въпрос!!!

Вестник „Военен глас“ е орган на новосъздадения Съюз на запасните офицери в България. Решение за издаването му е взето на учредителния конгрес през м. май 1908 г., а първия му

брой е факт три месеца по-късно – на 15 август. Вестникът излиза до 1915 г., в седмична периодика, четири страници, с единична цена 10 ст. и годишен абонамент 5 лв. През двете военни години – 1912 и 1913 г. вместо него се издава вестник „Военна България“, от който са излезли общо 17 броя. За съжаление, броевете от 1912 до 1915 г. не ни бяха предоставени от Национална библиотека, поради течащи по тях реставрационни работи. Въпреки оскъдния обем, успяхме да открием ценни за русенската организация данни и малко любопитна информация за дейността ѝ, които предоставяме на вниманието на читателя.

Бр.1/15.08.1908 г. – на стр. 3 е поместена информация за състоялия се от 2- 5 май учредителен конгрес на Съюза на запасните офицери в България /СЗО/. На конгреса са присъствали 34 делегати от 11 клуба, между които и Русенския клуб, представляван от зап. полк. Дюлгеров и зап. к-н г-р Караджов. Това навежда на мисълта, че именно полковник Дюлгеров е първият председател на Клуба на запасните офицери в гр. Русе, учреден малко повече от година по-рано.

На следващата страница е публикувана Заповед №266/17.07.1908 г. на Военния министър ген. Николаев, точка първа от която гласи:

„Всички запасни офицери да се считат редовни членове на Офицерските събрания, като се освобождават от плащане на членски внос.“

Разбира се, година по-късно въпросът с неплащането на членски внос е променен /зап. №379/23.10.1909 г./, като е дадено право на старейшинските съвети по места да определят размера на членския внос на запасните офицери. Обръщаме внимание на този факт не заради членския внос. Той дава отговор на един много по-важен въпрос, а именно – защо за разлика от организацията на запасните подофицери, офицерите не търсят сграда за дейността си. Те просто имат такава и това е Военния клуб. Не случайно 15 години по-късно, когато пред Комитета за построяване Дом-паметник на запасното войнство в Русе е поставен въпроса за замяна на собственост, запасните офицери не се колебават да предложат на общи-

ната възстановената само преди пет години основно с дарени от тях средства сграда на своя клуб.

В бр.3 от 25 август 1908 г., стр.3 четем дописка от Русе:

„Русенският клуб на свое заседание на 6 август избира ново настоятелство в състав:

Председател –	зап. полк. Данев, А.;
Подпредседател –	зап. полк. Касабов, Г.;
Касиер -	зап. полк. Дюлгеров, Пар.;
Библиотекар -	зап. подполк. Русков, Г.;
Секретар-	зап. подпор. Богданов, С.Д.;
Съветници-	к-н г-р Караджов, Я. и зап. подпор.

Манчев, Д.

Проверителен съвет – зап. подполк. Данев, Д.; зап. подпоручици Станчев, Ст. и Беев, П. Ив.

Полковник Атанасъ Йор. Даневъ
16. XI. 1890—11. III 1900 год.

Полковник Атанас Данев е Командир на 5-ти пехотен дунавски полк в продължение на 10 години от 16.06.1890 до 11.03.1900 г. Повече данни за него не бяха открити, освен тази снимка публикувана в книгата за историята на полка.

Съществена част от дейността на съюза заема и тази на дружеството на запасните погофицери, които след 1922 г. се обединяват със запасните офицери в обща федерация. Съдбата на документите за тяхната дейност е почти идентична с тази на СЗО. Ето защо в голямата си част историята, описана в тази книга касае

преди всичко дейността на дружеството на запасните офицери в гр.Русе и отчасти на запасните погофицери, без да бъде омаловажавана тяхната роля. В бр. 7 от 25.09.1908 г., в телеграфен стил вестникът съобщава: „ В Русе е основано окръжно взаимно-спомагателно и научно дружество „Защита“

на запасните подофицери, с клонове в окръга.“ По-обширно е отразено общото събрание, състояло се на 25 януари 1909 г. /бр.29 от 12.02.1909г./. На него е приет устав на организацията и избрано ръководство в състав: председател-В. Хар. Овчаров; подпредседател-Ам.Цанев; касиер-Юрган Сапунджиев; секретар-Г. Тачев и библиотекар-Ник. Жеков; пет съветници и трима контролори-проверители. Посочен е и адресът на дружеството – ул. „Александровска“, №80 (* намирал се е срещу Дома на запасното войнство, тогава все още бирария на търговско дружество Шуменъ-Русе).

В следващия брой 30/1909 г. на в-к „Военен глас“ намираме информация за проведеното на 8 февруари общо събрание на клуба на запасните офицери в Русе. Контролната комисия в своя доклад показва касова наличност от 419 лв. и 25 ст., от който факт се прави извод, че „клубът е добре организиран и има голямо число членове“.

В края на м. април, същата година ръководството на СЗО в България е приело за патронен празник на организацията 2 май /денят на св. Цар Борис-Михаил/. Бр. 42 на вестника съобщава, че „Русенския клуб на запасните офицери е отпразнувал скромно съюзния патронен празник – с отиване членовете на църква и със среща на другарска чаша бира.“

Приетите набързо промени в закона за пенсиите, които ощетяват значително запасните офицери стават причина от 18-20 май 1909 г. да бъде свикан извънреден конгрес на Съюза. На него присъстват отново двама делегати от Русенския клуб – капитан г-р Караджов и подпоручик Манчев. Конгресът избира „депутация“, която да изработи и защити пред министрите и депутатите предложения за незабавна промяна със задно действие на текстовете от закона, ощетяващи „не само финансово, но и значително накърняващи честта и достойното място на българския офицер в обществото“ /бр.43-44/.

В бр. 69/1909 г. на вестника се съобщава, че на 7 ноември във Военния клуб в Русе била дадена вечеринка с лотария, за която Негово величество Царя подарил „няколко хубави и скъпоценни предмета и 1000 лв. за фонда на военния музей“.

La voix militaire. — Die Militärstimme.

Единъ брой 10 ст.

Органъ на съюза на запаснитѣ офицери въ България.

ЦЕНА НА АБОМЕНТА:		В. „ВОЕНЕН ГЛАС“ издава за сега седмично — всъщност.		ЦЕНА НА ОБЯВЛЕНИЕТА:	
За България,		Редактор, запасае покойник С. ФИЛИПОВЪ.		На първа страница,	
За 1 година	5 лева	Писма и ръкописи се изпращат до редактора запасае покойник С. Филиповъ, Алабонски път, 4, първо до централното управление на съюза, Алабонски път № 4.		За първи ден и половина	1 лев
6 месеца	3			после дни и нощи	2
3 месеца	2			после дни и нощи	3
получиешит.	3 гол.			от 2 до 5 дни	2
За странство,		РАКОПИСИ НАЗАДЪ НЕ СЕ ВРЪЩАТЪ.		На четвърта страница,	
За 1 година и прелата 8 лева.				За първи ден и половина на нощи и 3 стот.	2
				от 2 до 5 дни	2
				после дни и нощи	3

2) Войските да се явяват на маневри в състав близък до този, който ще имат при мобилизация.

3) Да се прѣдвиди повече време за тѣзи важни

остават малко време и още по-малко хора — при каквито условия не може да се подготви един нѣмск или френск, а камо ли един българин.

Ако поговорката, че маневрите сж вѣнца на лѣт-
нитѣ и въобще на всички занятия въ войската, е вѣрна,
то трѣбва да признаемъ, че този вѣнецъ за нашитѣ
маневри е изпълненъ отъ твърди мършани вѣтки. Но нека
наричаме нѣщата съ тѣхнитѣ имена.

Какви резултати очакваме от нашите маневри, когато тѣ се извършвагъ тъй на бърза ръка и тъй импровизирано, че не данътъ никаква идея за дѣйстви- телността ѝ.

1) Върхът да се явява на тях подготвени, сиреч:

а) Единичната подготовка на войника — строева и стрелкова — да бъде пълна и безукорна.

6) Подготовка на ротата, дружината и полка да бъде въоръжена. Тук влиза: охранителната и разузнавателна служба, нощните маршове и боеве, бой в гора, атака и отбрана на укрепления и на мѣстни предмети, действия в планинска мѣстност и пр.

2) Войските да се явяват на маневри въ съставъ близъкъ до този, който ще иматъ при мобилизация.

4) За маневритѣ да се организиратъ въ по-широкѣ размѣри и другитѣ служби: паркови, санитарна, интендантска и пр., функцията на нѣкои отъ които за сега вѣдиси въ вѣдѣния (парковата).

Е добър. Изпълняваме ли поне част от тѣзи искания, за да очакваме някакъвъ вѣнецъ отъ маневритѣ, па билъ той и не отъ лаврови листа. Разбира се че не, и това нѣма защо да го криемъ. Ако искрено се съзнае

[illegible]

Оставатъ малко време и още по-малко хора — при какъ-
вито условия не може да се подготви единъ нѣмецъ или
френецъ, а камо ли единъ българинъ.

[illegible]

- 4 -

20.	- поручик	Хр. Пушкаръ	"	Кюстендилския
21.	- подпоручик	Ал. Розевъ	"	"
22.	- подполков.	Д. Българовъ	"	Шуменския
23.	- полковникъ	Ст. Абрашевъ	"	Ст. Загорския
24.	- майоръ	К. Радуповъ	"	Сливенския
25.	- поручикъ	Нед. Димидиевъ	"	Пазарджикия
26.	- подпоручикъ	Ив. Христоу	"	Казанлъкия
27.	"	Янко Г. Ковачевъ	"	Разградския
28.	- капитанъ	Шоповъ	"	Плевняския

Застъданието се закри въ 6½ часа слѣдъ пладнѣ и се отложи за 16. XI 9 ч. прѣди пладнѣ.

Прѣдседатель на конгреса: зап. генералъ М. Андрѣевъ.
" " " " зап. генералъ Геновъ.

Делегати: { зап. генералъ Геневъ.
" полковникъ А. Канчевъ.
Секретарь: зап. подпоручикъ Ал. Розевъ.

ПРОТОКОЛ № 2.

11-о заседание, 16. XI. 1911 г., прѣдъ пладнѣ

Засядането се откри въ 9 ч. пр. пладнѣ отъ прѣдседателя, зап. генералъ Андрѣевъ. Продължиха се дебатитѣ по сѣщата точка 4-та отъ дневния редъ.

Зап. подковник *Филипов*. — Отговаря на направените му упреци по редактиране съюзния органъ Завявява, че отъ самото начало той билъ атакуванъ отъ пловдивския клубъ и че помъстените остри статии въ вестника сж, основателни. Отказва за напрѣдъ да бже редакторъ на съюзния органъ и че ще основе частенъ таисъв.

Говориха още делегатите: 1) зап. полк. Стойков, 2) зап. полк. Стойков, 3) зап. подполк. Гиргов, 4) зап. подполк. Искров, 5) зап. подполк. Ковачев, 6) зап. подполк. Проданов, 7) зап. подполк. Петков, 8) зап. полк. Михайловски (отказа се), 9) зап. полк. Кичев и 10) запас. санитар. майор Д-ръ Догоров, който отхвърли косвените упреци на Филидов (зап. полковник) спрямо Пловдивския клуб.

Прѣдседателя, зап. генералъ Андрѣевъ, прѣдложи и конгреса прие
слѣднитѣ мѣрки за засилване организацията :

1. Да се действуват пред военното министерство, щото само членове на съюза да се приемат за членове на взаимноспомогателния офицерски фонд за въл случаи на смърт съ равни права и задължения, както действащите.

2. Съюзния знак да имат право да го носят само членовете на съюза. Този знак ще се одобри от централното управление, а официален, характерен ще му се даде от военното министерство.

3. Да се подобри съюзният органъ. Подчертава се, щото съюзният органъ да се редактира точно споредъ правилника за издаванетоъ му.

4. Да се дѣйствиа чрезъ Военното Министерство и чрезъ другигь министерства, да се назначаватъ на служба само членове на съюза.

II-ри редовен конгресъ на запаснитѣ офицери въ България

ПРОТОКОЛЬ № 1.

I заседание на 15/XI 1911 год, гр. София.

Днес, в 3 ч. сл. п., в салона на „Свещеническото братство“ се откри втория редовен конгрес на съюза на запасните офицери от царство България, от председателя, зап. генерал Андрейев, който съкратка рѣчь приветствува г. г. делегатите съ „добър дошъл“. След което прочете отчета за дѣятелността на централното управление през миналата година.

Съгласно точка 2-а от дневния ред на конгреса, председателят предлага да се избере: 1) Бюро за ръководене на заседанията на конгреса (чл. 13 от устава) и 2) Провърителна комисия за приглеждане съответно на централното управление и администрацията на съюзния орган въстаник „Военен Глас“.

1. Бюро на конгреса:

Прѣдседатель, зап. генералъ Андрѣевъ, съ 24 гласа
Подпрѣдсед.: зап. полковникъ Кынчевъ, съ 17 гласа.
                  "   Ив Поповъ, съ 11 гласа
Секретари : зап. капитанъ Д-ръ Маргинъ, съ 26 гласа.
                подполковникъ Ал Розовъ, съ 23 гласа.

2. *Провърителна комисия:*
запасенъ подполковникъ К. Петровъ,
" " Д. Българовъ,
" " поручикъ Н. Бояджиевъ.

Възложи се на проверителната комисия да докладва резултата от проверката на 17/XI предъ общод.

Избраните лица, за бюро на конгреса, заеха местата си. Председателят, зап. генералът Андреев, поблагодари от страна на бюрото за доверието и подложи на разискване следните предложения:

- 1) Решенията на конгреса, взети по-ранис въпроси, да се протоколират на кратко. Прие се.

2) Да се избере комисия за проверка изпълнителната власт и легатитъ.

Запас. Калитанъ Д-ръ Маргинъ предлага да не се избира за тази цѣль комисия, а това да извърши бюрото на конгреса.

Гласувано това предложение се прие.

В периодиката на вестника от 1910 г. липсва информация за организационния живот и дейността на русенския клуб. За сметка на това в редица статии, включително като водещи заглавия надълго се коментират и разискват февруарските събития, известни като русенската кървава сватба. Огромно количество информация, включително и статии от русенски запасни офицери са публикувани в бр. 85, 86 и 87 на вестника и в още няколко броя след тях.

Първият редовен конгрес на СЗО е проведен от 15 до 17 ноември 1910 г. В органа на Съюза – вестник „Военен глас“ липсва официална информация от хода и решенията му, освен изречение в телеграфен стил, в бр. 120 от 19 ноември, че конгресът е започнал.

Изобщо, от прегледаните за четирите начални години вестници прави впечатление, че информацията за организационния живот на съюза е оскъдна, почти отсъства от страниците. Вестникът се занимава с „далаверите“ и съмнителните сделки на Военното министерство, обсъжда структурата и състава на армията, особено на флота, дори в бр. 129 е публикуван целият текст на Сан Стефанския мирен договор. В същото време съюзната дейност е някъде в периферията, между кратките новини или я няма никаква. Донякъде се отразява живота на софийския и пловдивския клубове. От време на време се съобщава за разкрити нови такива, но с един ред, като че ли няма място от важни и преважни събития и информации.

Добре, че поне вторият редовен конгрес свикан на 15 ноември 1911 г. е отразен по-подробно и обширно в брой 172 от 16 декември. Русенски представители в него са запасните офицери – полк. Ив. Попов и подполк. Г. Петков. Полковник Попов е избран за подпредседател на бюрото на Конгреса. Присъствието му на конгреса, като делегат и избора му в ръководството навежда на мисълта, че през тази година именно той е председател на дружеството в Русе.

И накрая, в бр. 152 от 29 юли са публикувани имената на няколко русенски офицери, членове на Взаимно-спестовната каса към Съюза, които идват да потвърдят сериозното и отговорно отношение на запасните от Русенския гарнизон към Съюза,

а също и за неговото място в обществения живот на града. Цитат:

„Постъпили вноски по ВСК на СЗО от Русе – 100 лв: ген. Драндаревски; полковниците Попов, Винаров, Стоев, Дюлгеров, Касабов; подполковници Г. Петков, Хр. Калчев, Добри Данев, Партениев; капитани Уружумцев, Попов, Р. Маринов; сан. майори Т. Димитров и Тодоров; подпоручици Манчев, Кръстев, Славчев, Станчев, Беев. Това са една малка, но показателна за състава му част от членовете на русенския съюстен клуб.

Председатели на Съюза в гр.Русе от 1907 г.

№	звание	име	дати–
1.	Полковник	Дюлгеров	1907 г. /Вероятно/
2.	Полковник	Атанас Данев	1908 г.
3.	Полковник	Иван Попов	1911 г. /Вероятно/
4.	-	неизвестни	1911 – 1919 г.
5.	Генерал от пехотата	Пантелей Киселов	1920 – 1925 г.
6.	Полковник	Никола Кемилев	1925 – 1926 г.
7.	Полковник	Георги Дяков	1926 – 1931 г.
8.	Полковник	Васил Динов	1931 – 1933 г.
9.	Полковник	Филип Цонев	1933 – 1940 г.
10.	Генерал-майор	Александър Пенев	1940 – 1944 г.
11.	Полковник	Костагин Костадинов	1990 – 1991 г.
12.	Полковник	Петър Папазов	1991 – 1993 г.
13.	Подполковник	Димитър Бешев	1994 – 1997 г.
14.	Подполковник	Борис Велков	1997 - 1998 г.
15.	Полковник	Красимир Ениманев	1998 – 2001 г.
16.	Полковник	Иван Иванов	2001 – 2010 г.
17.	Майор	Димитър Вълков	2010 – .....

Периодът от 1911 до 1919 г. е не само неизвестен, но следва да отбележа, че е напълно възможно по това време съюзът да

е съществувал само де юре, поради това, че всички офицери са мобилизирани във войните и едва ли някой е имал време да се занимава със съюзна дейност. При положение, че Родина-та е в опасност и трябва да се брани, е напълно естествено офицерите да изпълняват своя дълг по бойните полета, а не в съюзните клубове!

За съжаление това са фактите, с които разполагаме за този начален етап от развитието на дружеството на запасните офицери в гр.Русе. Както ще видим по-нататък в настоящата история на Съюза, в сравнение с периода до 1919 г., периодът до 1944 г. е доста по-наситен от гледна точка на документи и фактология, но и там съществуват не малко неясноти.

II.

Дейност на Съюза на запасните
офицери в гр. Русе
в периода 1920 – 1944 г.

Възникването на организации на запасните чинове от българската войска неминуемо изисква кратка справка за формирането на офицерския корпус в България, тъй като е ясно че допреди освобождението през 1878 г. такъв не съществува.

Безспорно началото на формирането на българския офицерския корпус е свързано с началото на военното образование, организирано по модела на руската армия. Назначеният на 8 май 1878 г. руски императорски комисар княз Дондуков-Корсаков предприема в най-кратък срок създаването на институция за подготовката на офицерски кадри за Българската земска войска. В края на месец май 1878 г. пред сградата на областната управа в Пловдив е оповестен приказ на комисариата на временното руско управление за създаването на военно-учебна команда, която поставя началото на военното ни образование. В навечерието на Сръбско-българската война в знак на несъгласие с водената от Българското правителство политика, руският цар Александър II изтегля руските войски от България, включително и всички руски офицери от военното училище.

След напускането на страната ни от руските инструктори, техният военен дух продължава да живее у нашите офицери. За краткия свой престой в страната ни (всичко около седем години) руските офицери успяват да внедрят в душите на своите български възпитаници-офицери фанатичната любов към Родината, военната служба, към военното призвание, към армията и войника. Строгата дисциплина е евангелие за цялата им служба, дългът към службата и Родината са основен стимул в цялата им дейност.

Издигнало образованието, възпитанието и дисциплината в култ, Военното училище става инкубатор на офицерското съсловие не само като елемент от българската армия, но и като водеща, елитна част на обществото. Вън от строя животът на българския офицер е материално осигурен, а самолюбието – задоволено от принадлежността към най-привилегированото

съсловие в България. Това е закономерен резултат от един справедлив и честен договор, еднакво изгоден и за двете страни. Държавата гарантира на офицерството висок социален статут, срещу който получава вътрешна и външна сигурност. Самото офицерство осъзнава, цени и се гордее с мястото си в обществото и гледа на своя морал като на пряко продължение на възрожденските ценности и идеали.

Намрупаната в епохата на Възраждането съзидателна енергия у българския народ осигурява такова възходящо развитие на България в първите следосвобожденски десетилетия, което поразява Европа и кара нейните политици и държавни мъже да ѝ предричат голямо бъдеще. Един от стожерите на това развитие и причина за оптимистичните прогнози е Българската армия. Строителите на българската държава ясно съзнават значението на армията като гарант на политическото благополучие и затова влагат много средства в нейното изграждане и във формирането на офицерския корпус.

Офицерът е професионален военен – службата за него е постоянно занятие. Затова за офицерството като обособена социално-професионална прослойка можем да говорим след възникването на постоянните военни формирования. Именно такова формирование за гр. Русе се явява Пети пехотен дунавски полк, формиран под името *Пети пехоти дунавски полк* с указ №41 от 12 октомври 1884 г., чийто легендарни командири капитаните Андрей Блъсков, Васил Кутинчев, Христо Драндаревски впоследствие са едни от радетелите и факторите за създаването на местната структура на Съюза на запасните офицери в гр. Русе и на съюза, като цяло. Впоследствие русенският гарнизон постепенно се разраства и основен фактор се явяват подразделенията на Пета пехотна дунавска дивизия, формирана на 27 декември 1891 г. и Девети конен полк, формиран през 1907 г., а така също и Дунавската флотилия, формирана на 12 август 1879 г.

Първоначално мотивите за изграждането на организации на запасното воинство са чисто социални и защитни, както и убеждението тези структури основаващи се преди всичко на военно-патриотични чувства винаги да бъдат в помощ на бъл-

гарската войска, поддържайки висок боен дух и готовност за защита на Отечеството. Със създаването на Военното училище, а в последствие и на Школата за подготовка на запасни подпоручици, в която се обучават преди всичко родолюбиви и благонадеждни младежи с висше образование, броят на запасните офицери след 1901 г. рязко се увеличава, което е още една важна предпоставка за изграждане на дружества на запасните офицери.

Първи опит за създаване на организация на запасните офицери у нас се прави през 1903 г. от запасния майор Димитър Попов, който обаче не постига успех. Въпреки това на много места в страната, включително и в Русе започват неформално без координация на национално ниво да се обособяват дружества на запасните офицери. В това отношение съществуват доста неясноти и спорове, относно кога и къде всъщност е основан Съюза на запасните офицери в България. Безспорен е фактът, че и без да е учреден Съюзът, той има вече действащи структури по места в големите гарнизони на страната, според данни от ЦВА –В.Търново, фонд № 2654 „Списък на дружествата на запасните офицери и техните настоятелства в страната 1889 – 1933 г.” Официално се приема, че учредяването на съюза на национално ниво е станало на Учредителен конгрес, проведен в гр. София от 2-ри до 4-ти май 1908 г.

В гр.Русе организираното запасно офицерство води началото си от 28 октомври 1907 г., наброяващо 334 члена. За голямо съжаление тези архиви са доста оскъдни и все още не са проучени достатъчно добре, за да дадат по-добра представа за дейността на дружеството в града. Със сигурност може да се предположи обаче, че инициатор за създаването на дружество в гр. Русе е именно пенсионираният през 1905 г. Генерал-майор Христо Драндаревски, който в последствие е и сред основателите на съюза на национално ниво.

В споменатия по-горе фонд намираме единствено данни за датата на основаването и броя на членовете на дружеството, а едва след 11 март 1923 г. съществуват имена и заеманите от тях постове в настоятелството и то забележете вече не на СЗО, а на федерацията, която фактически действа от

14 септември 1922 г., когато Съюза на запасните офицери се обединява със сродния нему Съюз на запасните подофицери и просъществува до 1944 г. Наследник на създадената по това време федерация между двата съюза в наши дни се явява именно създаденият на 23 януари 1990 г. СОСЗ /Съюз на офицерите и сержантите от запаса/, респективно на местно ниво в гр. Русе създадената първоначално общинска организация на СОСЗ, а впоследствие Регионален съвет с общински организации в 8-те общини на област Русе. За наследник на СЗО се обявява и учреденият след 1990 г. Съюз на възпитаниците на Военното на Н.В. училище, обединяващ в себе си живите членове на офицерския корпус на Царство България – възпитаници на Военното на Н.В. училище, Военноморското на Н.В. училище и Школата за запасни офицери, както и техни потомци, според мен напълно основателно, но настоящата история няма задачата да изследва този въпрос!

Както споменах по-горе, архивите за дейността на дружеството на запасните офицери в Русе са изключително оскъдни (вероятно унищожени, след идването на новата власт през 1944 г.) и за основа на написването на историята на съюза в периода до 1944 г. ми послужи информацията, публикувана в съюзния вестник „Отечество“ и запазените документи в Държавен архив гр. Русе, отнасящи се до Дома на запасното войнство. За щастие всички издания на вестник „Отечество“ са съхранени и дигитализирани в архивните фондове на Национална библиотека „Св.Св. Кирил и Методий“ гр. София.

Вестникът започва да се разпространява, като печатен орган на СЗО на 02.04.1921 г./бр.1 след възобновяването дейността на съюза. И това е напълно обяснимо, тъй като от 1912 г. до 1919 г. България е в състояние на война и де факто до 1920 г. съюзът почти не функционира, с оглед на това че целият офицерски корпус е мобилизиран за войните. След унизителният Ньойски договор, България, а и Българската войска са на колене! На офицерството се приписват всички негативи за поредната национална катастрофа, въпреки че Българската армия не загубва нито една битка във войните за национално обединение. Самото възстановяване на СЗО става по иници-

Гол. I.   София, 2 Април 1921 г.   Брой 1.

ОТЕЧЕСТВО

ОРГАНЪ НА СЪЮЗА НА ЗАП. ОФИЦЕРИ

ИЗЛИЗА ВСЪКА СЪБОТА

Годишенъ абонаментъ 50 лв.
Редак. и адм. ул. „Оборище“ № 2
Единъ брой 1 левъ

Къмъ нашитѣ читатели

Съгласно постановлението на съюзния уставъ, Централното управление на Съюза, създаде з. „Отечество“, органъ на Съюза на запаснитѣ офицери.

При всичкото свое желание Ц. У. не можа по-рано да създаде и даде на организацията органъ, нуждата отъ когото е толкова голѣма, изключително по липса на материални средства. Сжитѣ тѣзи причини налагатъ, щото първоначално в. „Отечество“ да излиза само единъ пѣтъ въ седмицата.

Необходимостта отъ печатанъ органъ за всѣка обществена организация е огромна. Само собствения органъ е въ състояние да държи връзка между една организация и обществото.

Нашата организация въ редоветѣ на която се числятъ най-заслужилитѣ, но за това, днесъ, най-нещастни синове на страната, имаше належаща нужда отъ една трибуна, отъ която да могатъ и за въ бъдеще достойнитѣ синове на армията да кажатъ своята вѣща дума по всички въпроси, които възбуждатъ народа.

Нашата организация има нужда отъ една здрава, жива връзка между себе си и хилядитѣ български граждани съ които я свързватъ толкова много блѣскиви и печални спомѣни и дѣйности.

Въпреки своето велико разочарование, отъ всичко това което сполѣте неговия кумиръ, отечеството, зап. офицеръ има въ себе си още голѣмъ запасъ отъ сили за да продължи

своята работа, ако не въ казармата, то поне въ обществото и народа.

В. „Отечество“, който е рожба на този съюзъ ще бѣде единствения нашъ прѣдставителъ и носителъ на идеитѣ както събраха подъ едно знаме толкова благородни сърдця.

За да успѣе обаче въ своята дѣйностъ в. „Отечество“ има нужда отъ моралната и материална подкрѣпа на всѣки единъ съюзень членъ; в. „Отечество“ нѣма да изпълни своята мисия ако между него и запасното офицерство не се създадатъ тѣсни връзки на единностъ, ако той не чувствуватъ всѣки моментъ поддрѣжката на съюза.

Слѣдвайки и пропагандирайки идеитѣ които лежатъ въ основитѣ на нашата организация, в. „Отечество“ ще даде най-голѣмо съдѣйствие на всѣки единъ, който би желалъ да работи за достигане цѣлитѣ на съюза. в. „Отечество“ обаче строго ще се пази отъ вземанieto страна въ спорове, гдѣто прѣобладава личния елементъ, смѣтайки че подобни спорове могатъ да принесатъ само вреда; вѣстника ржководейки се отъ пълна обективностъ ще освѣтлява своитѣ читатели по всички въпроси които възбуждатъ и интересуватъ обществото.

Разчитайки на подкрѣпа отъ всички членове на съюза и останалото гражданство в. „Отечество“, съ твърдостъ трѣбва по своя трудень, но пъленъ съ честъ пѣтъ.

Редакцията.

В-к „Отечество“, бр I, от 2 Април 1921 г.

атива на Пловдивското гружество през пролетта на 1920 г., след свикването на 16 май с.г. на I-вия извънреден конгрес след войните. Поради тази причина ганни за дейността на дружеството в гр. Русе от създаването му през 1907 г. до 1920 г. не са намерени, което не означава че то не е функционирало.

И така от **бр.4/28.04.1921 г.** на в-к „Отечество” разбираме, че в гр. Русе се е конструирало ново настоятелство в следния състав:

Председател: зап.генерал от пехотата **Пантелей Киселов**,

Подпредседатели: зап.генерал-майор **Н.Писаров**, зап.полковник **Г.Дяков**

Секретар: зап.подпоручик **Г.Цачев**;

Членове (наречени съветници): зап.полковник **Р.Михнев**, зап.подполковник **Н.Михайлов**, зап.подполковник **В.Минчев**, зап.поручик **Д.Пенев** и Зап.членове-зап.подполковник **Н.Кемилев**, зап.подполковник **Г.Наследников**;

Проверителен съвет: зап.подполковник **Кр.Василев**, зап.подполковник **А.Питев**, зап.капитан **Д.Генов** и зап.член-зап.поручик **Д.Брашованов**.

Изброените по-горе запасни офицери в последствие ще играят основната роля за години напред в дейността на съюза в гр. Русе. Както ще стане ясно по-нататък ние русенци можем с право да се гордеем, защото и тогава и сега съюзът на запасните офицери в нашия град е винаги в първите редици, развивайки всеотдайна родолюбива, социална и обществено-полезна дейност.

Информация за числеността на дружеството намираме в бр.7/25.05.1921 г. на в-к „Отечество” в „*Таблица за численото състояние на дружествата на СЗО*” по повод на Третия конгрес на съюза, свикан на 29 май с.г. в гр. София. Според публикуваната там информация към **01.11.1920 г.** в русенското дружество членуват **138 члена**. От същата таблица става ясно, че дружествата на СЗО в страната към **20.04.1921 г.** са общо четиридесет, като това в Русе вече се състои от **263 члена** и е **второто по големина** в България, след това в София (960 члена). За да бъдат привлечени още членове ръководството на дружеството изпраща до всички запасни офицери в града и околността специални писма, с които те са поканени да се запишат и към 01.08.1921 г. броят на членовете е достигнал 301. За популяризиране на дейността на дружеството и поддържането на родолюбивите чувства сред русенската общественост, настоятелството устройва редица публични беседи. Първата

такава се провежда на 31.07.1921 г. „В един от големите публични салони в града и бе добре посетена от русенските граждани“, на която говори председателят зап.генерал П.Киселов на тема „Причини за сполетелите страната ни нещастия след последните две войни“. Авторитетът на дружеството на запасните офицери и лично на неговия председател сред русенското гражданство е изключително висок. Както днес, така и преди запасното войнство е сред инициаторите и в първите редици при отбелязването на бележити дати и събития от военната ни история. На 6-ти септември 1922 г. отбелязването на 6-годишнината от Тутраканската епопея се превръща в общоградски празник. Генерал Киселов е обявен за спасителят на Русе със завоюването на тутраканската крепост, променяйки хода на войната и спасяването на града от разорение. От 10 до 12 часа всички държавни, общински и частни учреждения, банки, магазини и заведения прекратяват своята работа, цялото русенско гражданство, русенският гарнизон и членовете на военно-патриотичните организации се стичат в храма „Света Троица“, за да участват в панихидата в памет на загиналите. Градът е празнично украсен с националните знамена, а след приключването на панихидата водена от Н.В.пр. Митрополит Василий, на излизане от църквата генерал Киселов, облечен в своята походна генералска униформа, е понесен на ръце от присъстващите на площада, заявявайки че заслугата за победата не е негова, а на въоръжения български народ. Тържеството продължава с полагане на венци пред паметника на падналите през сръбско-българската война. В кореспонденцията на в-к „Отечество“ бр. 78/07.10.1922 г. четем: „Образува се по този начин една внушителна манифестация, каквато градът ни рядко е виждал“. Тържеството завършва с беседа, изнесена от ген. Киселов в салона на бившия театър „Аполо“ и с изпълнението на „О добруджански край“ от военната музика на 5-та пехотна дунавска дружина.

Дружеството в Русе е не само едно от най-големите, но и първото в България, което през м.юни 1921 г. изработва и приема Правилник за спомагателна посмъртна каса, в който се предвижда при смърт на всеки член на дружеството, рес-

пективно на касата, да се изплаща на семейството на починалия „една скромна сума от 1500 лева”. В него се регламентира встъпителна вноса от 20 лева, а в зависимост от възрастта на члена да се внасят месечни вноски от 6 до 10 лева. В бр. 14/20.08.1921 г. на в-к „Отечество”, където е публикувана информация за създаването на касата, четем следното становище на Централното управление на съюза: *„Инициативата на това дружество, в тези трудни за преживяване времена, е високо благородна и повече от похвална. Желателно е да се подеме от всички съюзни дружества”*.

Между впрочем такава каса е учредена едва през 1927 г. В Пловдив и Бургас, а на дружеството в София още по-късно през 1930 г. По почина на русенското дружество, на централно ниво е създадена съюзна посмъртна каса, с публикуването на нейния Правилник в бр. 350/22.10.1927 г., която цели да обхване всички дружества в страната. Подобна каса съществува и към Министерството на войната, в която вноски могат да правят, както действащи, така и запасни офицери и подофицери.

Русенското дружество е първото и единствено в страната, което закупува съвместно с дружеството на подофицерите, дружеството на поборниците-опълченци и дружеството на доброволците „Сливница” собствен имот „Дом на запасното воинство”. Правейки ретроспекция с времената тогава, русенският регионален съюз /РСОСЗР/ е първият и единствен в страната, който като наследник притежава същия имот към настоящия момент.

Русенските запасни офицери са и инициатори за провеждането на всеки един от конгресите на СЗО в различни градове на страната. Това си предложение те правят до Централното управление преди свикването на IV-тия редовен конгрес на съюза през 1922 г. Предложението им е той да се проведе в Пловдив, Ст.Загора или В.Търново с цел повдигане духът на провинциалното запасно офицерство и поради голямата скъпостия в столицата, което е поставено на дискусия и среща подкрепата сред всички дружества в страната (бр.46/15.04.1922 г.). Конгресът въпреки това се провежда в София, но след него става практика всяка година конгресите да се провеждат в различни

градове, което е и голямата заслуга на русенското дружество. От таблицата за численото състояние на дружествата на СЗО преди провеждането на IV-тия редовен конгрес, виждаме че дружеството в Русе към 01.04.1922 г. наброява 305 члена и вече е трето по големина в България, след тези в София -1230 члена и Пловдив – 428 члена, (бр.53/28.05.1922 г.).

Очевидно съюзът набира все по-голям обществен авторитет, което не се харесва на правителството на Александър Стамболийски. Още повече, че IV-тия конгрес осъжда не само неговата дейност, но и действията на ръководството на Министерството на войната и в частност на Щаба на армията. По указания на Началника на Щаба полковник Никола Топалджиков, с писмо № 404/29.08.1921 г. дружествата на запасните офицери буквално са изгонени от Военните клубове, построени с техните средства, забранено им е да участват в офицерските събрания с действащите офицери, да имат достъп до войсковите части в които са служили, да участват в панихиди и церемонии заедно с действащите офицери в памет на загинали във войните техни бойни другари. Забранено е конгресът да се проведе в Централния военен клуб и не само това, редакцията на вестник „Отечество“ също е изгонена от там и е забранено вестникът да се отпечатва във военното книгоиздателство. Всичко това разбира се не остава без последствия и само след година сме свидетели на Деветоюнският преврат. Конгресът открито обвинява в своята резолюция полковник Топалджиков: *„който е сторил всичко възможно, не само да пречи, на съюза и да го разруши, но и да скъса неразривните връзки между действащото и запасно офицерство-последните доказателства, за което са изгонването на конгреса от родната стряха и запрещение-то на действащите офицери да присъствуват на панахидата на падналите ни другари. Нему конгресът изпраща своето презрение и заявява, че не ще го допусне никога в своята среда“*.

Генерал Никола Топалджиков е родом от Русе, командир на 9-ти конен полк в Русе в периода 10 юли 1916 – 4 април 1919 г., на 20 април 1923 г. е произведен в чин генерал-майор и преминава в запаса. На 17 април 1925 година ген. Топалджиков и неговият боен другар и съмишленик ген. Гаврил Личев са арестувани и

Запасните офицери: Генерал-майор Н. Писаров, полковник Г. Дяков, полковник Р. Михнев, капитан П. Беев, подпоручик П. Цачев, капитан Ц. Цанев, сани. капитан Н. Досев, сани. капитан М. Силаги, майор Хр. Дачев, подполковник Ст. Стойнов, полковник Ф. Цанев, поручик Хр. Дамянов, полковник Алекси Василев, полковник Г. Цанев, полковн. Юр. Димов, подполков. Павел Герев, подполков. Ив. Димитров, поруч. Ст. Илиев, сручник Хр. Дячев, подполков. Г. Наследников, полков. Хр. Янчев, полковн. Добри Данев, подполков. Роман Маринович, капитан Досю Симеонов, поруч. Ив. Кефсизов, поручик Дим. Пенев, майор Местор Ион. ов, подполк. А. Питев, полков. Иос. Пенев, полков. К. Абаджиев, полков. Г. Ив. Попов, поручик Хр. Милков, капитан Ал. Цачев-Черкезов, капитан II ранг Сим. Попов, подпоруч. Т. В. Бачваров, поруч. Пенчо Сираков, генерал П. Бърнев, подпол. Н. Михзилов, подполков. Сим. Ив. Попов, полков. Велико Маринов, майор Алекси Коларев, полков. Ив. Гешев, подпоруч. Н. Чобанов, капитан Г. Рачев, поручик Кжнчо Петров, сани. поруч. Д-р Ст. Златарев, поруч. Д-р Ян. Арнаудов, поруч. Калми Жбод, капитан Аген Бисеров, полковн. Ив. Ангелов, подполк. Борис Силаги, майор Добри Билдирев, подполков. Ив. Ангелов, майор Марин Цолев, подпоруч. Георги Газурков, капитан Н. Косев, поруч. А. Майеров, капитан Д-р Ал. Доганов, поруч. Илия Дацов, майор Васил Армянков, подполк. Т. Махайлов, полков. Хр. Колчев, поручик Ив. Теофилов, капитан инженер В. Роглев, капитан Мария Христова, капитан Р. Д. Куюнджиев, подполк. К. Василев, капитан Ил. Денчев, поруч. Васил Алекков, подпоруч. Милко Ст. Милков, поруч. Г. Шахенов, подпоруч. К. Цветков, поруч. К. Цветков, поруч. Ив. Филков, полков. Хр. Каравазовски, майор Н. Г. Попов, (абонир. от I IV м. г. по 20 лева) сани. подполков. Д-р Хитов, Русенско офицерско събрание, Русенски граждански клуб, Д-р Мих. Симеонов, (абонир. от I IV м. г.) по 50 лева, капитан Д-р М. Хаджов, капитан Г. Гев, подполк. Халачев, (абонир. от I IX м. г. по 50 лева).

СЗО Русе 1922 г.

такава е съдбата на всеки, който застане срещу своите и изпълнява политическите поръчки, без да си дава сметка за последствията.

В Русе дружеството на запасните офицери не само е изгонено от своя Дом-Военният клуб, изграден с техни средства, но и остава без него, тъй като както съобщава в-к „Отечество“ бр. 33/05.01.1922 г. в края на 1921 г. голям пожар изпепелява сградата и щетите възлизат на 5 млн. лева. Клубът е възстановен

откарани в казармите на 6-ти пехотен полк в София. Убит на 8 май 1925 г. в местността „Дервент“ край Кюстендил, вероятно не без знанието на ръководството на съюза, продукувано от отношението му към него по времето, когато е Началник на щаба на войската от 3 декември 1920 – 20 април 1923 г. Въпреки, че той е един много добре подготвен български офицер, с блестяща кариера, участник във войните и награден с Народен орден за военна заслуга, военна лента с мечове по средата, военен орден „За храброст“, в крайна сметка

едва през 1924 г. За неговото откриване специално по случай Богоявление в града пристига Цар Борис III : *„На Богоявление Н.В.Царят е бил в Русе, дето е присъствувал на водосвета и парада на войските. След това Царят е присъствувал на откриването на новосъградения офицерски клуб”* (бр.158/24.01.1924 г.).

Също така данни за членовете на дружеството на запасните офицери в гр. Русе откриваме в съюзния вестник „Отечество” от м.март 1922 г., в който са изброени имената им по повод личния абонамент на всеки един от тях. Имайки предвид, че абонамента за вестника е бил задължителен за

ген.-лейтенант
П. Бърнев

всеки член на СЗО, със сигурност можем да предположим, че в него са упоменати имената на всички членове на дружеството.

Интерес предизвиква и фактът, че в списъка фигурират имената на двама генерали, тези на ген.майор Никола Писаров и ген.-лейтенант Панайот Бърнев. Вероятно по това време същите, след уволнението им в запаса са останали да живеят в гр. Русе. Предположението се базира и на факта, че през 1915 г. ген. П.Бърнев е командир на 5-та пехотна дунавска дивизия, а през 1918 г. е Началник на 5-та дивизионна област. Същата година е произведен в звание генерал-лейтенант (31.10.1918) и излиза в запас. За генерал Н.Писаров няма данни да е служил в Русе, но след като фигурира в списъка означава, че по един или друг начин е свързал живота си с града. Приключва военната си кариера, като командир на 2-ра бригада от 9-та плевенска пехотна дивизия, почива на 10.02.1937 г. и е погребан в Пловдив.

ген.-майор Н. Писаров

Следващият избор на настоятелство в Русе се състои на общото събрание на дружеството (бр.112/27.05.1923 г. на в-к „Отечество”), проведено на **29 април 1923 г.** в следния състав:

Председател: зап.генерал от пехотата Пантелей Киселов,

Подпредседатели: зап.полковник Р.Михнев, зап.полковник Г.Дяков

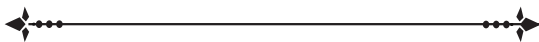
Секретар: зап.подпоручик Г.Цачев;

Членове (наречени съветници): зап.подполковник Н.Михайлов, зап.майор Н.Йонков, зап.капитан Ив.Х.Иванов, зап.поручик Дим.Пенев, зап.поручик Вас.Янакиев, зап.поручик Кънчо Петров, зап.подпоручик Ник.Чобанов и Зап.членове-зап. майор Алекс. Коларов и зап.поручик Хр.Дамянов;

Контролен съвет: зап.подполковник Андр.Хр.Пинтев, зап. подполковник Ст.Стойнов, зап.подполковник Ник.Тухинов и зап.член-зап.поручик Хр.Армянов.

Това се потвърждава и от архивен фонд № 2654 ЦВА–В. Търново, от който разбираме, че за **председател на Федеративния съвет** от **11 март 1923 г.** в гр. Русе е избран запасният генерал **Пантелей Георгиев Киселов** (в качеството му на председател на дружеството на СЗО). Съответно подпредседатели са зап.полковник Рашо Михнев и зап.полковник Георги Дяков. Настоятелството се състои от общо 11 члена, като освен гореизброените съществува и още една длъжност: секретар-каснер, заемана от зап.подпоручик П.Цачев, а останалите са членове.

ПАНТЕЛЕЙ КИСЕЛОВ

Роден на 23 октомври 1863 г. в гр. Свищов. Той е третото от шест деца в семейството на заможния търговец на зърно Георги Киселов и

Ген. Пантелей Киселов

Томаица Дюлгерова. През 1880 г. е приет във Военното училище. Завършвайки 3-годишния срок на обучение, на 30 август 1883 г. той е произведен в първи офицерски чин подпоручик. Получава назначение в родния си град Свищов, в 15-а пехотна Ломска дружина.

Бойното си кръщение получава през Сръбско-българската война, когато е назначен за командир на рота в Трети пехотен Бдински полк и се отличава при защитата на Видинската крепост. На 24 март 1886 г. е произведен в чин поручик, с година старшинство, както всички участници в Сръбско-българската война, и е назначен за ротен командир в 13-ти пехотен

Рилски полк със седалище в гр. Кюстендил.

От 1 януари 1888 г. е произведен в чин капитан. През 1896 г. е назначен за командир на Свищовския граничен участък. На 1 септември 1896 г. Пантелей Киселов се жени за Марийка Панева, свищовлийка, дъщеря на виден търговец. Раждат им се три деца – Георги, Александър и Татяна. На 1 януари 1899 г. е произведен в чин майор и заминава във Варна като командир на дружина в 8-ми пехотен Приморски полк. На 1 януари 1904 г. получава чин подполковник и заема длъжността помощник-командир на полка. Изтъкван често от началството си, през 1906 г. е предпочетен пред мнозина, за да бъде назначен на длъжността комендант на София. Две години подполковник Киселов въвежда ред в столичния гарнизон.

През 1908 г. Щабът на Българската армия решава да изпрати кандидатите за командири на полкове на стаж за една година в чужбина, за да придобият знания и умения. Един от осемте щастливци е и Киселов. Той заминава за Франция и е прикомандиран към 82-ри пехотен полк, квартируващ в гр. Монтаржи. Непосредствено след завръщането си в България, на 9 декември 1909 г. е назначен за **командир на Пети пехотен Дунавски полк в Русе** и на 1 януари 1910 г. е произведен в чин полковник. Остава на тази длъжност до 2 март 1912 г., като успява да спечели любовта и уважението на войниците си и на русенската общественост. На 10 март 1912 г., в навечерието на Балканската война, е преведен във Варна, като командир на Осми пехотен приморски полк. След края на войната, достойнствата на полковника са оценени и той получава повишение – на 24 септември 1913 г. е назначен за командир на 2-ра бригада на 4-та пехотна Преславска дивизия.

От април 1914 г. поема командването на цялата дивизия и именно с нея се сражава в Първата световна война. На 1 януари 1916 г. е произведен в чин генерал-майор. По време на Първата световна война ген. Пантелей Киселов се изправя пред най-голямото предизвикателство в живота на български командващ. Неговата дивизия е в състава на Трета българска армия, която през септември 1916 г. започва да освобождава Добруджа. На Киселов е поверена най-важната операция – превземането на Тутракан. На 15 август 1917 г., за „особените си военни заслуги“ в Добруджа, Киселов е повишен в чин генерал-лейтенант.

След края на войната е назначен за началник на **3-та Военна инспекционна област в Русе**. В края на 1919 г. е произведен в най-високото воинско звание – генерал от пехотата и малко след това, заради общото намаление състава на войската по силата на Ньойския договор, неочаквано е уволнен след 40-годишна служба. **Русенските офицери** му организират прощална вечеря, а след това го съпровождат до дома му с военна музика. „Редят се оратори, много патетични слова се казваха и не на един изпращач очите са замъглени от сълзи – разказва очевидец. – Представителната, тежка, аристократична по дух фигура на генерала не издава никакво външение, нито един мускул по лицето му не

трепва. С един мъчалив поклон той изрази сърдечната си благодарност и се оттегли в дома си.

Генералът остава да живее със семейството си в Русе, където е избран за председател на организацията на запасните офицери в града, а малко по-късно е провъзгласен за почетен член на дружество

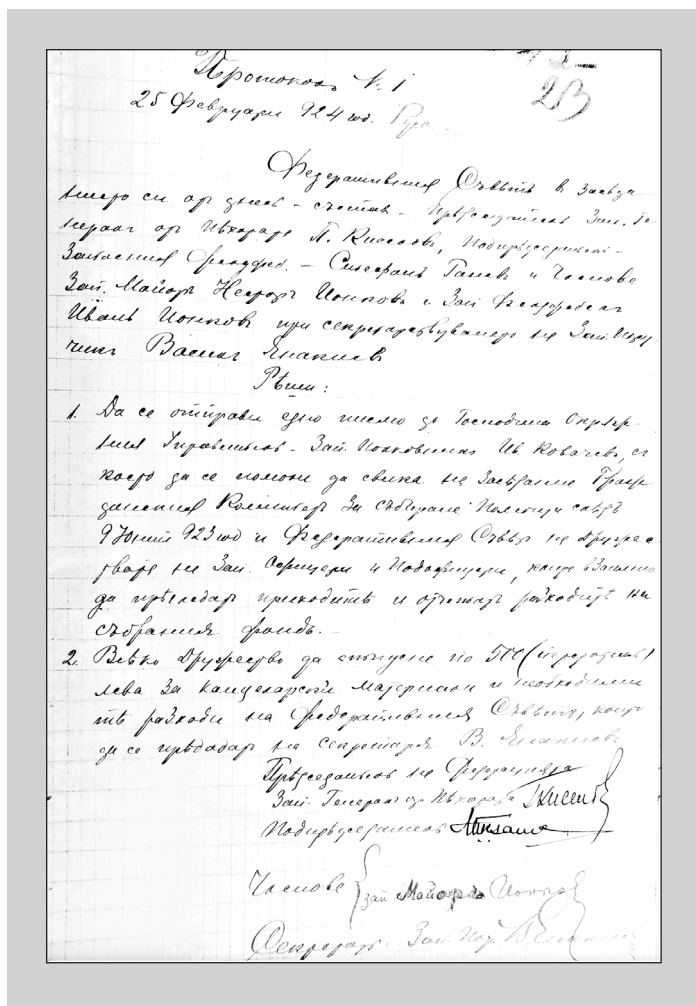
ството. Ежегодно участва в тържествата, посветени на годишнината от Тутраканската епопея в Русе, Шумен и Разград. Негова е идеята да се създаде мемориал „Военна гробница – 1916 г.“ при с.Шуменци, Тутраканско. В края на 1926 г. генералът решава да се премести при сина си Георги, адвокат в София. Героят от Тутракан, изключително уважаван от русенското общество, е изпратен тържествено на гарата от на-

чалника на гарнизона, множество офицери, запасното войнство и стотици граждани. В София се настанява в къща на ул. „Граф Игнатиев“. На 14 октомври 1927 г. генералът от пехотата, героят от Тутракан Пантелей Киселов умира от инфаркт. Неговата кончина е подобаващо отразена на страниците на съюзния в-к „Отечество“ бр.349/15.10.1927 г. със съболезнователни слова от председателя на русенското дружество зап.полковник Георги

Дяков и народния представител зап.полковник Никола Кемилев, в които още веднъж е наречен „Спасителят на Русе“.

От списъка с имената прави впечатление, че на тази първоначална дата са вписани отделно имената на настоятелството на запасните офицери и отделно Федеративен съвет, в който фигурират вече имена и на погофицери. Самият Федеративен съвет се състои от 6 члена, съгласно чл.7 от Устава на Федерацията на запасните офицери и погофицери в България, публикуван в бр.128/31.07.1923 г. на в-к „Отечество“, съответно трима офицери и трима погофицери – зап. генерал П. Киселов, зап.майор Алекс. Коларов, зап.поручик Вас. Янакиев, зап.подофицер Д. Тодоров, зап.подофицер Н. Чолаков, зап. подофицер ИВ. Бо...../не се чете/.

Протокол от заседание на Федеративния съвет с оригиналния подпис на ген.Киселов

Описвайки събитията по това време, не можем да не споменем общата ситуация в България. Неминуемо тя се отразява на мислите и действията на дружествата на запасните офи-

цери. Такова събитие през 1923 г. е Деветоюнският преврат, в който безспорен фактор са именно те. Какво се е случило в Русе на 9 юни и кои са участниците разбираме от Научния труд, с автор г-жа Капка Иванова, публикуван от Русенския университет през 2012 г.

ДЕВЕТОЮНСКИЯТ ПРЕВРАТ В РУСЕ

През април 1923 г. Военният съюз определя три дати, на които евентуално да се извърши преврата. Изработен е общ план за действие, въз основа на който всеки гарнизон трябва да изготви свой конкретен план, а от 25 май частите да бъдат в „очаквателно положение“.

За подготовката на преврата в Русе са привлечени както членове на Военния съюз (ВС) и Съюза на запасните офицери (СЗО), така също и видни политически дейци. Подборът на лицата, които участват пряко в свалянето на земеделското управление в града на 8-ми срещу 9-ти юни не е случаен. В групата на русенските заговорници влизат преди всичко запасни офицери, фигури, свързани с неотговорните фактори, подбрани представители от Конституционния блок и Националлибералната партия (НЛП). Има данни, че в периода 1920-1922 г. е създаден координационен център, който е бил в тесни връзки с ръководството на СЗО, Военния съюз и щабове на буржоазните партии [6, бр. 8, 18 юни 1921 г.; , бр. 6, 14 май 1922 г.; 7, с. 33-34]. В Русе се наблюдава много добра координация и синхрон в действията на десните сили, представителите на СЗО и ВС. По всичко личи, че е създадена стройна организация между политическите и военните фактори в София и Русе.

В града развива дейност едно от най-многочислените дружества на СЗО в страната. Негови членове са видни политици и общественици, които след преврата от 9 юни 1923 г. заемат

ръководни постове. Прави впечатление, че във фонда за издръжка на съюзния печатен орган в. „Отечество” значителни средства постъпват от Русе [6, бр. 101, 10 март 1923 г.]. Финансова подкрепа оказва русенската банка „Гирдан” [6, бр. 4, 28 април 1921 г.], а постоянен рекламодагел е известната фирма „Братя Бъклови”.

С дейността на русенския клон на СЗО е свързан **ген. Пантелей Киселов**, известен още като „победителят от Тутракан”. След войната той излиза в запас, а на 29 април 1923 г. е избран за председател на СЗО в Русе [6, бр. 112, 27 май 1923 г.]. В новото ръководство на русенския клон подпредседател е запасният **полковник Георги Дяков**. Същият след Деветоюнския преврат става помощник кмет на Русе [1, л. 253-254]. В ръководството на СЗО също влиза и **Иван Хаджииванов**, който играе важна роля в деветоюнските събития. Хаджииванов е уважаван адвокат и общински съветник от листата на НЛП, който се ползва с добър авторитет сред русенската общественост. Освен това е член на Военния съюз и ВДРО. В деня на преврата неговата задача е да попречи на ръководни фигури на БЗНС в града да предприемат отбранителни действия. Под негово ръководство е поставена охрана пред дома на помощник кмета на Русе Спас Николов (БЗНС), а на 10 юни той лично и с охрана го отвежда в сградата на общината за извънредната сесия на Общинския съвет [1, л. 251-252].

Военният съюз успява да спечели за каузата още един виден русенски политически деец – **Никола Кямилев**. **Кямилев** е завършил Военно училище и към юни 1923 г. е с чин **запасен полковник** (бивши командир на 9-ти конен полк в гр. Русе). В общинските избори през февруари с.г. е избран за съветник от листата на НЛП. Ползва се с голям авторитет сред политическите среди в града. През април, когато се избира Постоянно присъствие на общината, съветниците му гласуват доверие за помощник кмет, но той си подава оставката [1, л. 251]. Точно по това време Военният съюз определя трите възможни дати за преврата. Може да се допусне, че напускането му е тактически ход, предвид предстоящата подготовка за преврата. В някои източници се споменава, че сутринта на 9 юни управлението на града е поето от **Никола Кямилев** [2, бр. 27, 9 юни 1927 г.]. Тази информация не е съвсем точна. Без съмнение той е едно от главните действащи лица,

което ръководи завземането на градоначалството, но в ранните часове на 9 юни до назначаването на титуляри за временно изпълняващ длъжността градоначалник и околийски началник са определени съответно подполковник Жеков и полковник Петров [5, 10 юни 1923, притурка].

Изборът на Никола Кямилев и Иван Хаджииванов сред водачите на заговора в Русе не е случаен. И двамата са членове на Военния съюз, ВДРО, НАП и СЗО. Като представители на ВДРО имат връзка с неотговорните фактори, а също така и с висшите политически кръгове. Като добър оратор Никола Кямилев е изключително нужен за прокарване на новата политика, която се лансира от Народния сговор и Военния съюз. Още в първите дни след преврата той започва да организира събрания, на които да възхвалява „делото на 9-ти юни“, идеите и политиката на новите управляващи [5, бр. 467, 25 юни 1923 г.; 6, бр. 119, 28 юни 1923 г.].

Без съмнение в първите два месеца след деветоюнските събития той е главният мотор за изграждане на мрежа от структури на Народния сговор в окръга [5, бр. 485, 17 юли 1923 г.; 7, с. 211, 220]. Освен това Кямилев и Хаджииванов са водачи на русенската организация на НАП, а една от задачите на Народния сговор и Военния съюз е привличането на националибералите към коалицията на „партиите на реда“. Ръководството на Военния съюз поверява подготовката на преврата в Русе на един от най-доверените хора на генерал Иван Вълков – майор Димитър Порков [10, с. 49]. Според предварителния план превземането на русенския гарнизон е поверено на подполк. Александър Пенев и майор Стефан Йонов. На тях се пада задачата да неутрализират началника на гарнизона и командир на **5-та пехотна дунавска дивизия полк. Константин Соларов**, който не е привърженик на земеделското управление, но и не споделя идеята за въвлечането на войската в политическите борби. Това е и причината да не бъде посветен в тайните на заговора. Очевидно в навечерието на преврата между заговорниците и началника на гарнизона е постигната договореност за действията на русенска територия. Соларов се съгласява да съдейства, но настоява през нощта да не се предприемат никакви действия, докато не се получат вести от София, от които да стане ясно какъв е размерът на събитията [10, с. 46].

Още към осем часа вечерта на 8 юни са прекъснати телефонните връзки в града. Към 4.30 ч. сутринта на 9 юни окръжният управител Асен Тодоров и кметът Александър Хаджинетров са забелязани да сноват нервно с файтон из русенските улици. След съобщенията от София за свалянето на правителството на Ал. Стамболийски, полковник Соларов застава окръжният управител да му предаде властта. В 6.30 ч. с негово съдействие русенски журналисти влизат във връзка със столицата и само след броени часове излизат първите специални притурки с разяснения за преврата и състава на новия кабинет [2, бр. 27, 9 юни 1927 г.; 5, бр. 453, 9 юни 1923 г.]. Запасни офицери, съвместно с военни, участват в завземането на градоначалството и полицейските участъци и така с тяхно съдействие е неутрализирана земеделската управа в града. Поради опасения за сформирание на земеделски групи в окръга, които да оказват съпротива в казармите на 5-ти пехотен Дунавски полк са мобилизирани всички запасни офицери и подофицери, забранени са публичните събрания, въведен е вечерен час. За един ден от банките и големите предприятия в града са събрани 350 000 лв. „в помощ на семействата на бедните мобилизирани“ [5, бр. 459, 15 юни 1923 г.]. Всъщност това е явна демонстрация на подкрепа към новия режим и тактически ход за печелене на привърженици. Както беше посочено по-горе някои от големите банкови институции и фирми в града още преди 9 юни финансират под една или друга форма определени кръгове, свързани с подготовката на преврата [6, бр. 4, 28 април 1921 г.].

Цар Борис III подписва Указа за новото правителство по обяд на 9 юни 1923 г. Макар първите заповеди на новия министър на вътрешните работи Иван Русев да носят клеймо от същата дата, най-вероятно те са подписани в следобедните часове на същия ден и реално встъпването в длъжност на новите местни управници е от 10 юни, което е в подкрепа на изложените по-горе факти, че на 9 юни градоначалник на Русе все още не е Кямилев. Със заповед № 655 на министъра на вътрешните работи за окръжен управител в Русе е назначен запасния капитан Кънчо Кънчев, а със заповед № 656 за градоначалник – Никола Кямилев [3, бр. 62, 19 юни 1923 г.]. Кънчо Кънчев е адвокат и общински съветник от листата на Радикалдемократическата партия, член на

Конституционния блок в Русе, СЗО и ВС. През 1922 г. участва в блоково споразумение за разпускане на комунистическия общински съвет в Русе и е един от главните оратори на Конституционния блок [4, бр. 3222, 9 ноем. 1922 г.].

Ден след преврата е свикано извънредно заседание на Общинския съвет. Общинските съветници са изненадани от присъствието на въоръжени лица в залата, което предизвиква лидерът на комунистите Александър Атанасов да настоява за назабавното им отстраняване [1, л. 251-252]. Кметът Александър Хаджипетров подава своята оставка и тази на помощниците си с думите: „Преживяваме извънредно важни времена. От името на Постоянното присъствие и групата, която представляваме в съвета, аз слагам моя и на помощниците ми мандат и моля да се приеме оставката, както моята, така и на двамата ми помощници, понеже при новостеклите се обстоятелства и условията в които сме поставени да работим, ние не можем повече да бъдем полезни за общината” [1, л. 252].

Именно трезвата преценка за ситуацията на кмета Хаджипетров и неговата оставка спомагат за запазването на мира и спокойствието на гражданите. На много места в страната са назначени тричленни комисии, но в Русе след оставката на земеделското ръководство се провежда законен избор за ново Постоянно присъствие. Процедурата за избор на нов кмет е забавена с два дни по настояване на групата на БКП (т.с.), която държи да се спазва закона и се постави като точка от дневния ред на следващото заседание на 12 юни.

Още в заседанието на 10 юни става ясно кой е фаворитът на новата власт за кметския пост. Активността в изказванията и поведението на общинския съветник от Конституционния блок Христо Стоянов свидетелстват, че именно той ще е кандидатът на десните сили [1, л. 251-253]. В заседанието на 12 юни се състезават две листи – на комунистите, водена от Александър Атанасов и на Конституционния блок, начело с Христо Стоянов. Първата получава подкрепата на 9 общински съветници, а втората – 10. И така новото Постоянно присъствие на Русе е оглавно от Христо Стоянов с помощници **Георги Дяков** (бивши

командир на 5-ти пехотен дунавски полк и зам-председател на СЗО в гр.Русе) и Иван Димитров [1, л. 253-254].

В такъв преломен исторически момент е важно да се обърне поглед към позициите, които заемат партийните лидери в Общинския съвет. Без съмнение участието на социалдемократа Димо Казасов в състава на правителството, макар то да не е съгласувано с централното ръководство на партията, дава отражение и в поведението на русенските му съпартийци. След Първата световна война социалдемократическата партия в Русе не се радва на широка подкрепа [1, л.52-53], но има постоянно представителство в местния парламент. Сред водачите на градската организация не се забелязва стремеж към по-изявена активност и позиции в политическия живот на града. След 9 юни са налице обстоятелства, които благоприятстват активизирането на русенската структура. Още на 12 юни Ст. Иванчев – общински съветник от листата на БРСДП (ш.с.) изтъква, че ще подкрепят новоизбраното Постоянно присъствие „във всички благосклонни начинания, които целят общественото благо” [1, л. 254].

Лидерът на комунистическата група в Общинския съвет Александър Атанасов е един от най-активните оратори. Непосредствено след избирането на Хр. Стоянов за кмет на Русе той заявява: „Страната преживява особени събития, едно преходно време. Налага се групирането на всички допиращи се партии. Предстоят работа и големи грижи на Постоянното присъствие” [1, л. 254]. Поведението на русенските комунисти и техни публични изказвания по-късно говорят, че те са били в течение на готвения заговор. Любомир Златев допуска, че липсата на политически натиск от страна на новото управление към БКТ (т.с) в Русе се дължи на факта, че в ръководството ВДРО, чийто член е **градоначалникът Никола Кямилев**, влизат и някои местни комунистически лидери [8, с. 83]. Това е напълно възможно, тъй като Русе е един от малкото градове, в които няма репресии срещу комунистически дейци след 9 юни до септемврийските събития.

Не може да се пренебрегне и факта, че на публично събрание в края на юни Александър Атанасов и Найден Киров благодарят на Военния съюз за запазване на реда и спокойствието [5, бр. 455, 11 юни 1923 г.; бр. 471, 29 юни 1923 г.]. На това събрание не е от-

правен никакъв упрек към заговорниците. Отправен е обаче апел за законни избори.

Земеделската група в Общинския съвет поздравява новото общинско ръководство и декларира, че те ще „подкрепят всички добри намерения” [1, л. 255]. Но след конституирането на местната власт в града започват масови арести на земеделци. Сред тях са бившите народни представители Лазар Богданов, Гено Киряков, Иван Пандов, бившите градоначалници Георги Бахчеванов и Асен Тодоров, бившият кмет Александър Хаджипетров и помощника му Спас Николов, както и много изявени личности от режима на Стамболийски [5, бр. 461, 18 юни 1923 г.].

Разбита е цялата организация на БЗНС в Русе. Срещу мнозина техни представители са предприети поредица от репресивни мерки. Усилва се работата на съдилищата. От една страна се повдигат обвинения за дружбашки терор в изборите и злоупотреби, а от друга за всички е ясно, че това е политическа саморазправа на деветоюнските кръгове. Ситуацията е изключително сложна най-вече за самите съдии, които са под натиска на централната власт. На 22 юни 1923 г. русенският комитет на Съюза на българските адвокати свиква всички адвокати в града на събрание в Окръжния съд за обсъждане на позиция по защитата на „провинените дружбаши”. Адвокатската колегия в Русе излиза със становище да откаже „всякаква правна помощ на всички провинени дружбаши” и „на ония лица, които от 8 юни насам и занаяпред извършват престъпления против законно установената власт” [5, бр. 477, 6 юли 1923 г.]. Тази резолюция не е взета предвид от всички адвокати в града. Десет дни след преврата в Русе се разпускат всички мобилизирани запасни офицери, подофицери и доброволци. Вечерта деветоюнските кръгове в града организират голям митинг на Александровия площад. Там ген. Пантелей Киселов е посрещнат с бурни овации от множеството. От трибуната той изказва своята благодарност към всички запасни офицери, като им благодари за „изпълнения дълг в тези тежки след промяната на 9 юни дни за Отечеството” [5, бр. 462, 19 юни 1923 г.].

Една от главните задачи на новите управляващи в Русе е да привлекат членовете и симпатизантите на десните партии под крилото на Народния сговор. Изключително активни са Никола

Кямилев, Кънчо Кънчев и Иван Ковачев. Русе е първият град, в който местните структури на ОНПП, ДП и РДП обявяват обединението и.м. Тази акция е заклеена от централните бюра, тъй като през м. юли в София се водят нелеки преговори между Съюза на демокрацията и Народния сговор. На 10 август 1923 г. се създава коалицията Демократически сговор. Тази вест е посрещната с голям ентузиазъм в Русе. В изграждането на новата партийна структура в града се включват едни от най-авторитетните политически фигури. Пред тях стои предизвикателството да изградят местни структури на новосформираната партия и спечелят насрочените за м. ноември избори за Народно събрание. На 1 ноември – Денят на народните будители, излиза първият брой на в. „Русенски сговор“, който става печатен орган на русенския Демократически сговор. В изборите за XXI ОНС в Русе Демократическия сговор получава 5139 гласа, БКП (т.с.) – 2320, НАП – 734 [5, 19 ноем. 1923].

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Деветоюнският преврат в Русе слага края на земеделското управление, начело с Александър Хаджипетров. В него участие вземат едни от най-авторитетните политически фигури в града, които в следващите осем години ще имат ключова роля за развитието на Русе и осъществяването на политиката на Демократическия сговор. Важно е да се подчертае, че спокойствието и мира в града около 9 юни и след това се дължи на всички политически и военни фактори, които трезво преценяват ситуацията и не се поддават на крайности.

Очевидно през 1924 г. избор на настоятелство не се е състоял, вероятно предвид настъпилите промени в общественото-политическия живот в България след преврата. По тази причина изборът на настоятелство в Русе се осъществява през 1925 г., за което разбираме от бр. 234/20.06.1925 г. на в-к „Отечеството“. На събранието, проведено на **31 май 1925 г.**, генерал от пехотата Пантелей Киселов е избран за **Почетен председател** на русенското дружество и настоятелството е в състав:

Председател: зап.полковник Никола Кемилев,

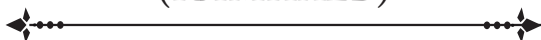
Подпредседатели: зап.полковник Велико Маринов, зап.полковник Георги Дяков

Секретар-касиер: зап.подпоручик Г.Цачев;

Членове (наречени съветници): зап.полковник Иван Ванков, зап.подполковник Стефан Стойнов, зап.подполковник Васил Минчев, зап.поручик Кънчо Петров, зап.поручик Асен Стоянов, зап.подпоручик Драгомир Апостолов, зап.подпоручик Никола Чобанов;

За заслугите на генерал Киселов, същия е избран на VII-мия конгрес на СЗО през 1925 г. за член на Върховния съюстен съвет, представлявайки запасните офицери от Русенски окръг. За уважението на членовете на ВСС към него говори и телеграмата изпратена от Председателя на СЗО зап.генерал Владимир Вазов по повод отсъствието му, поради заболяване от заседанието на съвета в началото на 1926 г.: „*Русе. Запасен генерал Киселов. При откриване заседанието на Върховния съюстен съвет всички присъстващи другари изказаха своето съжаление, че Вий, по болезнени причини, сте възпрепятствувани да дойдете и да вземете участие в разискванията на Съвета и по такъв начин се лишаваме от Вашето ценно съдействие. Съветът Ви изказва своето съчувствие и искрено уважение, като пожелава в скоро време да се подобри здравето Ви, за да бъдете още за дълги години полезен на съюзното дело и Родината*”.(бр.265/30.01.1926 г.) В края на м.март 1926 г. генералът от пехотата и русенското дружество лично са посетени в гр. Русе от Председателя на съюза зап.генерал Вазов. Но, уви героят от Тутракан, Спасителят на Русе, Почетният председател на русенското дружество на СЗО, любимецът на русенци и добруджанци, напуска своя любим град в края на 1926 г., очевидно по здравословни причини, и си отива от този свят година по-късно!

ПОЛКОВНИК НИКОЛА ЦАНОВ КЕМИЛЕВ (КЯМИЛЕВ)

Роден е на 20.12.1880 г. в гр. Добрич. През 1902 г. завършва Военното училище в София, а през 1910 г. Офицерската кавалерийска школа в Санкт-Петербург, Русия. Започва службата си, като офицер в 4-ти конен полк. В Балканските войни 1912-1913 г. служи в 3-ти конен полк. Участва в Първата световна война 1915-1918 г., като Командир на ескадрон във 2-ри конен полк. От 04.04.1919 г. е Командир на 9-ти конен полк в гр. Русе, където приключва военната му кариера и през 1920 г. се уволнява в запаса. Носител на Орден „За храброст“ 4-та степен, 1-ви и 2-ри клас. Народен представител от Демократическия съговор от Русенски окръг в XXI, XXII и XXIII Народно събрание. Член на Военния съюз и на ЦК на

Полковник
Никола Ц. Кемилев

Вътрешната Добруджанска революционна организация (ВДРО). След 9 септември 1944 г. е осъден от Народния съд, но заради оказани услуги на комунистически функционери не е репресиран сурово и получава присъда само от 2 години затвор. Последните години от живота си прекарва в столицата като директор на малка текстилна работилница. Умира в София през 1945 г.

Следват Настоятелството избрано на **28 февруари 1926 г.** (бр.273/27.03.1926 г.)

Председател зап.полковник Георги Дяков
подпредседатели зап.полковник Ив.Ванков и зап.полковник Васил Минчев, **секретар-касиер** зап.погпоручик Пенчо Цачев.

Членове(съветници): зап.майор Никола Генишев, зап.капитан Петър Станчев, зап.подпоручици Драгомир Апостолов, Христо Ст. Стоянов и Никола Чобанов.

Проверителен съвет от 3-ма души в състав зап.полк. Жечо Йовчев, зап.подполковник Стефан Стойнов и зап.подпоручик Георги Коев. Прави впечатление, че настоятелството вече е в състав от 9 члена, от които председател, подпредседатели и секретар-касиер, а останалите членове са записани като съветници. В списъците от архивен фонд № 2654 ЦВА–В.Търново вече липсва Федеративен съвет.

Полковник Георги Дяков е избран за член на Върховния съюзен съвет, представлявайки русенски окръг, на VIII-мия конгрес на СЗО, проведен в гр. Сливен 5-8 септември 1926 г. В конгреса активно участие взема делегатът от русенското дружество зап.полковник Никола Кемилев, който в този момент е и народен представител в Народното събрание. Изказването му е по повод яростната дискусия за заемането на ръководни постове в съюза от членове, занимаващи се активно с политика и членуването им в политически партии, апелирайки такова ограничение да не бъде поставяно.

Издирвайки фактите и събитията, свързани с историята на съюза в гр. Русе не мога да не спомена и няколко важни за нашия регион събития публикувани във в-к „Отечество“, а именно откриването и освещаването на паметниците на загиналите във войните в селата **Щръклево на 7 май 1926 г.**, на което присъства лично Министърът на войната генерал Иван Вълков (бр. 281/22.05.1926 г.); **Долна Манастирица(днешно Волово) на 15 май 1927 г.** (бр. 332/04.06.1927 г.); и в **Ряхово на 24 май 1929 г.** (бр. 427/01.06.1929 г.), които са изградени не без съдействието на Федерацията на запасните офицери и подофицери в гр. Русе. Навсякъде са организирани църковни ритуали и военни церемонии, с участието на частите и военната музика на русенския гарнизон, стотиците близки на загиналите, множество граждани и членове на двата съюза. Председателят на федерацията зап.полковник Георги Дяков при откриването на паметника в с. Волово в своята реч заявява: *„Дойдох да се поклоня пред паметника на падналите по*

бранните полета наши братя и да донесе безпределната почит и горещ поклон на запасното войнство от гр. Русе. Да поднесе и украся с този Венец величествената фигура на храбрия непобедим български воин, поставен на пиедестала на този свещен паметник, олицетворяващ неговия мощен победен дух – израз от проявени бойни добродетели: храброст, доблест и самопожертване – качества, без които е немислимо успеха в боя, които са гаранция за победа в бранните поля”.

Същият паметник, един от най-красивите в област Русе, 88 години след неговото откриване е основно ремонтиран през м. октомври-ноември 2015 г. по инициатива и със средства на РСОСЗР гр. Русе, доброволен труд и дарения от членовете на общинската организация на Регионалния съюз в община Борово, ЗК „Бряст” с.Брестовица с председател Красимир Йорданов, ЗК „Волово” с председател Станю Станев. Цялостната координация по ремонта е поета от членът на РСОСЗР ст.л-т о.з. Светослав Лалев, живущ в с. Волово, а майстор е Пани Кънчев от с. Д.Студена.

В публикациите за живота на федерацията и съюза попаднах и на още нещо интересно, свързано с дейността на гружеството в Русе, което отново се явява новатор. През м.септември 1926 г. ръководството му обявява конкурс за най-добрия художествен разказ с родолюбив сюжет, като определя една литературна премия от 2000 лева за спечелилия конкурса български писател. Разказът става собственост на гружеството, което поема ангажимента да бъде издаден в няколко хиляди екземпляра и разпространен със съдействието на гружествените членове. Това е посочено, като похвална инициатива от Централното ръководство, но за съжаление повече информация за нейното реализиране липсва.

Друг интересен факт, говорещ за всеотдайността и благотворителността на българския офицер е инициативата на зап.санитарен майор г-р Иларион Буров от гр. Русе (*бивши кмет на града 20 май 1915 – 9 декември 1916 г.*), който дарява на Министерството на войната 50 000 лв. за образуване на фонд на негово име и на името на жена му г-р Марийка Бурова, като от лухвите на фонда ежегодно да се купуват никелови

часовници и се раздават, като награда на ония подофицери и войници от русенския гарнизон, които през течение на годината са проявили най-добри военни добродетели или храброст. (бр.311/25.12.1926 г.).

Естествено оценките и суперлативите за русенското гругество са отразени подobaващо в съюзното издание „Отечество“. По време на заседание на Централното управление, проведено на 25.02.1927 г. е отчетено следното: *„Така в Русе има пълно еднородие между зап.офицери и зап.подофицери, които са в свой собствен дом на запасното войнство. Дружеството е образувало посмъртна каса, от която се плаща на семействата на починалите членове по 3000 лв. Касата върви добре и има изгледи сумата да се увеличи на 5000 лв. Уреждат се в Дома на запасното войнство сказки пред гражданството и войнството. Изобицо, престижа и значението на зап.офицери е на много голяма висота.“* Думи, изречени от подпредседателя на СЗО зап. генерал Шкойнов. (бр.320/05.03.1927 г.). По-късно през 1928 г. сумата от 5000 лв наистина става факт, като на 28 октомври с.г. на събрание на дружеството е допълнен правилника за дейността на посмъртната каса, като в нея вече могат да участват жените на гругествените членове, вдовици на зап. офицери, действащите офицери и жените им.

Настоятелството избрано на **07 април 1927 г.** (бр.329/14.05.1927 г.) е в състав:

Председател зап.полковник Георги Дяков

Подпредседатели зап.полковник Иван Ванков и зап.полковник Васил Минчев, **секретар-касиер** зап.подпоручик Пенчо Цачев и **библиотекар-домакин** зап.попоручик Никола Чобанов

Членове(съветници): зап.майор Никола Генишев, зап.капитан Петър Станчев, зап.подпоручици Драгомир Апостолов, Христо Ст. Стоянов.

Проверителен съвет от 3-ма души в състав зап.полковник Жечо Йовчев, зап.подполковник Стефан Стойнов и зап.подпоручик Георги Коев.

Видно е, че настоящелството остава в същия състав, като новост е въведената длъжност „библиотекар-домакин“. Съгласно Устава на съюза избори за настоящелство са се из-

вършвали ежегодно, след което членовете му са утвърждавани от Централното управление, за разлика от днес, когато отчетно-изборните събрания и избор на Управителен съвет се извършва на всеки 4 години, без съставът му да се утвърждава от Централния съвет на СОСЗР.

На страниците на съюзния вестник „Отечество“ обикновено се публикуват отчетите на дружествата, откъдето научаваме голяма част от тяхната дейност. Такъв отчет намираме в бр.334/18.06.1927 г. за дейността на русенското дружество в периода 01.03.1926 – 07.04.1927 г. Отчетът е структуриран в 6 раздела:

- Вътрешен организационен живот
- Средства на дружеството
- Клубна сграда
- Връзки и отношения със сродните организации
- Културно-обществена дейност
- Дейност за подобряване и защита материалните интереси на дружествените членове

Тук ще се спра малко по-подробно върху този отчет, тъй като и без това информацията за дейността на дружеството в Русе е прекалено малко!

Отчета акцентира върху пълната безпартийност на организацията и отстояването на ценностите и родолюбивите цели на съюза, давайки отпор и парализиране още в зародиш на *„всеки опит на продажните безотечественици, да смутят наново обществения ни живот“*. В организационно отношение настоятелството е формирало три комисии: административно-финансова, организационна и редакционно-книжовна, като се подчертава, че членовете могат да бъдат и повече, но настоятелството е било много внимателно при техния подбор. Административно-финансовата комисия е организирила осигуряването на допълнителни средства, чрез устройване на вечеринки и забавления, увеличаване на членската вноска, привличане на благотелни членове и организиране на благотворителен пазар. В резултат на това *„от организириланите вечеринки и едно кинопредставление се доби чист приход 49 139 лева“*

За привличане на благотелни членове, настоятелството се е обърнало към Централното управление, за да получи указания какъв трябва да бъде минималният праг за вноса от „известно лице“, за да може то да бъде провъзгласено за благотелен член. Централното управление отговаря, че не може да укаже един минимум, но това ще зависи от почтеността на лицето, неговото материално положение и други преценки, като за големите градове мисли, че не може да бъде по-малък от 20 000 лв. и преди всичко да бъде направено от български поданик.

Идеята за благотворителен пазар не се е осъществила, предвид наложените разходи на дружествените членове, с участието им в кооперативното сдружение **„Домъ на запасното войнство“** по покупката на „Дома“. Покупката на сградата през 1926 г. е вече факт и в отчета по този въпрос се отбелязва следното: *„Изтъквано бе миналите отчети на предишните настоятелства, че липсата на дружествен клуб се отразява зле върху живота на организацията. Тая липса до голяма степен е пречила за един правилен живот на дружеството и се е отразявала неблагоприятно върху дружествените работи. Тоя въпрос е намирал различно разрешение, като са се наемали заедно с подофицерската организация разни салони, но радикалното му разрешение винаги се е спъвало, поради липсата на достатъчно средства. През изтеклата година, обаче, тоя болен въпрос намери най-после своето разрешение. Благодарение инициативата на няколко наши добри дружествени другари, които в болинството си са членове на настоятелството, днес ние можем да заседаваме в собствения си дом – **най-красивата, най-широката и приветлива сграда в града ни**“.*

В отчета проличава силната моралност и етичност на организацията, която е призвана да се грижи за поведението и дейността на всеки дружествен член, и да взема мерки към провинилите се, като устрой другарски съд. Такъв е случаят с *„двама наши другари, за които в обществото се мълвеше зле“*, имената на които не се споменават! За да вземе правилно отношение спрямо тях другарският съд ги кани да бъдат изслушани и както става ясно от отчета: *„Обясненията дадоха възможност на*

настоятелството да не се поддава на неосведомената мъгла и да реагира правилно по отношение на въпросните членове”.

В отчета намираме ценна информация и за дейността на Федерацията на СЗО и СЗПО в гр. Русе. За председател на федеративния съвет е избран зап.полковник Георги Дяков, за член зап. полковник Иван Ванков и за секретар на федерацията зап.майор Никола Генишев. Отчита се, че двете организации са напълно приятелски-братски и заедно участват във всички културни, общонародни и армейски празници, подчертавайки дисциплинираността и силата им. *„Тия добри връзки между двете организации се закичиха и циментираха с обединението им под един покрив в настоящата сграда”*, б.а.(има се предвид Дома на запасното войнство). По отношение на връзките с другите сродни организации в отчета намираме, че към дружествата на поборниците-опълченци и доброволците от „Сливница” съюзът се отнася изключително уважително и почтително, ето защо техните ръководства са настанени без наем в канцелариите на Дома. Към другите патриотични организации – „Родна защита”, „Кубрат”, „Младежите разузнавачи-Скаути” и спортните клубове, дружеството също има добри чувства и редовно поддържа контакти с тях и участва в общи мероприятия. Освен това голяма част от зап.офицери членуват и при тях, а дори са част от техните ръководства. Интерес предизвиква факта, че Русенската спортна област се ръководи от подпредседателя на дружеството на СЗО зап.полковник Иван Ванков, който успява да наложи обединение на спортните клубове в града и да ги сведе до 4 клуба.

Важен елемент от дейността на дружеството е и ангажимента му за абонамент и разпространение на в-к „Отечество”, и осигуряването на средства за агитационния фонд на СЗО, списващ и издаващ съюзното издание. От отчета научаваме, че за вестника са абонирани не само 284 члена на дружеството, но и 48 граждани, а за подпомагане на Фонда са преведени 10 000 лв. към Централното управление.

Освен това дружеството проявява и активна благотворителна дейност, подпомагайки с 1000 лв. общоградската иници-

атива в помощ на безработните русенски граждани „Хляб за безработните”.

По отношение материалното положение и защитата на интересите на дружествените членове, настоятелството отчита, че е оказало нужната подкрепа за устройването им на работа в държавните, общински и частни учреждения. Отчита се, че Посмъртната каса функционира и се развива и към този момент разполага с 34 600 лева. Редовно се изплащат помощи на семействата на починалите членове, но се подчертава, че не всички са се включили в нея: *„Необходимо е, обаче всички дружествени членове да се проникнат от съзнанието, че трябва да изпълняват задълженията си към Касата, за да може нейният капитал да се значително увеличи, от една страна, а от друга да се даде израз на съзнанието, че участието на всеки член в Касата представлява взаимната самопомощ, която ние дължим един към друг, като членове на една организация.”*

Накрая отчетът завършва с това, че дружеството в Русе редовно е уважавано и поздравявано по случай важни празници от Н.В. Царя, Министъра на войната и Председателя на СЗО, както и то също е отправяло поздравления.

Пишейки тези редове се замислих колко близки и в същото време колко различни сме днес, и има много от какво да се научим от нашите предци и да следваме техния пример! Велики българи, велики офицери и родолюбци!

Резонно след отчетите на дружествата следва и поредния конгрес на съюза. На IX-тия конгрес във Видин 8-13 юли 1927 г. доказателство за оценка на дейността на русенското дружество е избирането на неговия председател зап.полковник Георги Дяков в ръководното бюро, като подпредседател на конгреса, а в работата на неговите комисии зап.подполковник Васил Минчев, зап.полковник Иван Ванков, зап.полковник Филип Минев. В работата на конгреса, като делегат участва и известният русенец зап.капитан Иван Х.Иванов, който предлага всяко дружество да изпраща по селата свои членове, където да говорят на чисто патриотични теми, за да се продължи това което е творено в казармите. Конгресът избира за член

на Върховния съюзен съвет председателят на русенското гружество зап.полковник Георги Дяков.

Както стана ясно членовете на настоятелствата се избират всяка година и така през **1928 г.** (бр.385/23.06.1928 г.) то е в следния състав:

Председател зап.полковник Георги Дяков

Подпредседатели зап.полковник Иван Ванков и зап.полковник Филип Цонев, **секретар-касиер** зап.капитан Петър Станчев и **библиотекар-домакин** зап.поручик Никола Чобанов

Членове(съветници): зап.подполковник С.Попов, зап.подполковник Стефан Стойнов, зап.поручик Д.Досев и зап.поручик Д.Пенев

Контролна комисия от 3-ма души в състав зап.полковник Кутинчев, зап.подполковник Наследников и зап.подпоручик Хр.Стойанов

На **25 май 1928 г.** се е конституирал **Федеративния съвет** на СЗО и СЗПО, с по трима членове от двата съюза (бр.388/14.07.1928 г.), съответно:

Председател: зап.полковник Георги Дяков

Подпредседател: зап.подофицер А.Данков

Секретар-касиер: зап.поручик Д.Досев

Членове: зап. полковник Иван Ванков, зап.поручик Никола Чобанов, зап.подофицер Ал.Касабов

Председателят на русенското гружество зап.полковник Георги Дяков отново е избран за член на Върховния съюзен съвет на X-тия конгрес на съюза проведен от 9-12 септември 1928 г. в гр. В.Търново.

През текущата година най-мощното мероприятие, организирано от патриотичните организации в гр. Русе се състои на 24 август 1928 г. по повод на Шипченските боеве за освобождението на България. В него най-дейни са останалите живи поборници-опълченци, с председател опълченеца Иван Зерделийски, които организират панихида в храма „Света Троица“, отслужена от Н.В.пр митрополит Михаил. Церемонията продължава с полагане на венци пред Паметника на свободата, където от председателя Г.Дяков е обявено, че събрание-то на дружеството на запасните офицери е взело решение за

удостояване на всички живи опълченци от града със званието „Почетен член” на дружеството на СЗО в гр. Русе, а също и руският зап.генерал Владимир Бухолц, участник в руско-турската освободителна война и комендант на града, установил се в Русе и основал дружеството на руските ветерани, голяма част от които се заселват в България след Октомврийската революция в Русия. На всички тях е връчена и значката на СЗО. Участници в събитието са руският зап.генерал Коновалов, също емигрант, живущ в Русе, председателят на дружество „Сливница” Гани Дачев, кмета на града П.Константинов и Г.Армянов от русенската община, председателят на подофицерите Хр.Разсуканов и на скаутите Д.Пенев.

Генерал Владимир Георгиевич Бухолц е изпратен с военни почести в последния му път на 07.05.1929 г. и е погребан в Парка на възрожденците в гр. Русе, днес на гроба му има паметна плоча, възстановена от Руското консулство в града.

Началото на **1929 г.** започва с вечеринка в салоните на Военния клуб по повод 35-тия рожден ден на Н.В.Цар Борис III, също с благотворителна цел, като от разиграната томбола са събрани 53 000 лв, от които 10 000 лв са изпратени към Централното управление за агитационния фонд на СЗО на в-к „Отечество”.

Новото настоятелство е избрано на събрание проведено на **19 май 1929 г.** (бр.428/08.06.1929 г.) и е в следния състав:

Председател зап.полковник Георги Дяков

Подпредседатели зап.полковник Иван Ванков и зап.полковник Филип Цонев, **секретар-касир** зап.капитан Петър Станчев и **библиотекар-домакин** зап.поручик Никола Чобанов

Членове(съветници): зап.подполковник Симеон Попов, зап.подполковник Стефан Стойнов, зап.поручик Досю Досев и зап.поручик Димитър Пенев

Зап.полковник Георги Дяков отново е избран за член на Върховния съюзен съвет на XI-тия конгрес на СЗО, проведен 20-23 октомври 1929 г. в гр. София, а с 139 гласа става и член на Централното управление.

На годишното събрание на дружеството се пояснява, че членът на настоятелството зап.подполковник Симеон Попов

е внесъл, като първа вноска 5000 лева за закупуването на дружествено знаме! За този свой благороден жест Централното управление му изказва най-сърдечна благодарност. Всъщност това е още един повод за гордост на русенци, защото само няколко месеца по-късно **първото знаме** на дружество на СЗО в страната е изработено, осветено и връчено на неговият председател от Цар Борис III. Зап.подполковник Симеон Попов дарява още 6000 лв. и на 3 октомври 1929 г. то вече е готово, поръчано и изработено в София. Дарителят на средствата за неговото изработване е провъзгласен с протоколно решение за негов Кръстник. Специално за церемонията по връчването му в гр. Русе пристигат Царят и Председателя на СЗО зап. генерал Владимир Вазов. Датата 3-ти октомври не е избрана случайно, това е денят на възшествието на Цар Борис III на престола. Тържеството по освещаването на знамето и посещението на Царя в гр. Русе са отразени в два поредни броя на в-к „Отечество“ (бр. 441/05.10.1929 г. и 442/12.10.1929 г.). От написаното във вестника очевидно става дума за истински общоградски празник: *„В навечерието на самия празник градът беше взел празничен вид. По всичко личеше, че се готви нещо необикновено. Всички държавни учреждения, обществени здания, дюкяни и частните домове бяха окичени със зеленина и украсени с националното знаме. Никой обаче не подозираше, че този ден ще донесе на русенци голяма радост и благоволение да видят в средата си народния любимец, Негово Величество Царя, за идването на когото не се знаеше нищо“.*

Тържеството започва в 9,30 часа на **3 октомври 1929 г.** на площад „Александър Батемберг“, където са построени частите на русенския гарнизон, членовете на военно-патриотичните организации и учениците от русенските училища. Гражданите, научавайки че Царят, който от 6 години не е бил в Русе, ще открие тържеството, започват да се стичат от всички улици и за минути площадът се изпълва с многохилядно множество. Точно в 10 часа на площада пристига Цар Борис III придружаван от своите адютанти, при което е посрещнат с мощно „Ура“ от присъстващите. Отслужен е благодарствен молебен от Митрополит Михаил, след което знамето на дружеството

на запасните офицери в гр. Русе е осветено. По стара традиция най-напред на него забива гвоздей Царя, след него председателят на СЗО ген.Вазов, председателят на дружеството полк.Дяков, Кмета на града и председател на дружеството на запасните подофицери Христо Разсуканов, и Окръжния управител. Гвоздей на знамето забива и опълченецът Николай Николаев, който е забивал такъв на Самарското знаме при неговото освещаване. Знамето е поето от Борис III и връчено първо на неговият кръстник зап.подполковник Симеон Попов. Ето и част от речта на Царя: *„Скъпи бойни другари!..... Наредено под общото знаме на България, Русенското запасно офицерство днес е щастливо да се сдобие със собствено знаме – символ на идеалите, на които то служи..... Драги господа! Вземете тази Ваша съюзна емблема и я пазете свято във Вашата среда”..... Да живее България! Ура!*

Кръстникът на знамето, дружественият член подп.С.Попов предава знамето на председателя на дружеството полк. Г.Дяков с думите: *„Ваше величество! Другари от казармата и фронта!..... Та кой би могъл да угаси свещения огън на родолюбието в сърцето на българския офицер? Тия творци на родната армия, прославата на нацията, излязоха из казармата с горест, но не я забравиха. Те не потъпкаха своите идеали, те не забравиха своя недоизпълнен дълг, а с нови усилия създадоха и създават казарми в сърцата и душите на широките народни маси.....Целувам знамето и обещавам да бъда роб за Родината и нейното добро! Ура!”*

Следва речта на председателя на дружеството Г.Дяков, който също целува знамето и го предава на знаменосеца. В знак на неразривната връзка между запасното и действащото офицерство той връчва съюзната значка на Началника на гарнизона полковник Александър Пенев. След края на церемонията се провежда парад на войсковите части и членовете на дружествата на офицерите и подофицерите, а Цар Борис се отправя пеша по ул. „Александровска”, където е посрещнат с бурни овации от русенското гражданство. По-късно в 13 часа във Военния клуб е организиран празничен обяд в чест на високите гости. По време на наздравичите в присъствието на Царя всички говоривши най-общо заключават: *„Благородната*

инициатива на подполковник Попов и трескавата дейтелност на Настоятелството и останалите членове на Русенското дружество на Запасните офицери за сетен път доказаха на всички присъстващи, че единодушието, сплотеността и общите усилия са главните стимули за преуспяването и засилването на всяка организация. Русенското дружество, с което нашия Съюз може смело да се гордее, доказа по най-осезателен начин това.”

*Зап.подполковник Симеон Иванов Попов е роден през 1866 г. в с. Беброво, Еленска околия. Завършва Русенската гимназия и постъпва във Военното училище. Участва в сръбско-българската война в юнкерския легион. След завършване на училището през 1887 г. е произведен в първи офицерски чин и е зачислен в Пионерната дружина (днешните сапъори). Служи до 1908 г., след което се уволнява по собствено желание с чин подполковник и започва да се занимава с предприятия в гр. Русе. Участва, като офицер в Балканската и Първата световна войни.

За съжаление как е изглеждало знамето на дружеството и какво се е случило с него след 1944 г. няма информация. Следвайки примера на предците следва да отбележа, че в днешни времена РСОСЗР Русе също притежава съюзно везано знаме, което е връчено от областния управител на област Русе Мария Димова на председателя на съюза полк.о.з. Иван Иванов. Това се случва на 28.09.2007 г. във Военния клуб в гр. Русе по случай честването на 100-годишнината на Съюза с церемония по неговото освещаване от русенският митрополит Неофит, понастоящем Патриарх на Българската православна църква.

Настоятелството избрано през **1930 г.** на общо годишно събрание **от 11 май с.г** (бр.476/21.06.1930 г.) е в следния състав:

Председател зап.полковник Георги Дяков

Подпредседатели: зап.полковник Филип Цонев и зап.подполковник Симеон Попов.

секретар-каснер зап.капитан Петър Станчев, **библиотекар** зап.подпоручик Христо Стоянов и **гомакин** зап.попоручик Никола Чобанов

Членове(съветници): зап.подполковник Стефан Стойнов, зап.поручик Досю Досев и зап.поручик Димитър Пенев

Проверителен съвет: зап.полковник Никола Дагарадинов, зап.подполковник Георги Наследников и зап.подполковник Александър Данев

При това настоятелство броят на членовете се запазва – 9 члена, но вече са налице две нови длъжности: библиотекар и домакин.

На събранието настоятелството отчита, че Посмъртната каса вече е набрала капитал от 92 000 лв. По повод на касата, както споменах по-горе в историята, русенското дружество е не само новатор, но и такова от което другите дружества се учат и черпят опит, и то не кое да е, а това в София. В същия брой (бр.476) на в-к „Отечество” се съобщава за събрание на Софийското дружество, което дискутира създаването на посмъртна каса там: *„Събранието избира една комисия в състав, председател зап.генерал Иван Марков.....На комисията бе възложено, като има за ръководство устава на посмъртната каса на **дружеството в Русе**, да определи основите върху, които ще почива посмъртната каса при Софийското дружество и да изработи устава ѝ”*.

През 1930 г. Федеративният съвет на СЗО и СЗПО в Русе се състои от 6 члена, както е по устава на Федерацията и от бр.483/13.09.1930 г. научаваме, че на 16 юли с.г. се е конституирал както следва:

Председател: зап.полковник Георги Дяков

Подпредседател: зап.фелдфебел Хр.Ив.Разсуканов

Секретар-касиер: зап.поручик Досю Досев

Членове: зап.поручик Ст.Стойнов, зап.фелдфебел Ив.Драндаров и зап.фелдфебел Ал.Касабов.

Зап.полковник Георги Дяков отново е избран за член на Върховния съюстен съвет на XI-тия конгрес на СЗО, проведен на 23-26 ноември 1930 г. в гр. Пловдив, а с 210 гласа става и член на Централното управление. Конгресът с голямо задоволство приема предложението на председателя на русенското дружество Г.Дяков, следващият конгрес да се състои в гр. Русе. В работата му участва, като делегат от Русенското дружество зап. поручик Кирил Старцев, за който ще стане дума по-нататък. С оглед съхраняването напартийността на съюза,

Конгресът ще се запомни с взетото решение в Централното управление да не могат да участват активни политически дейци, които имат важни постове в управлението на която и да било партия или в държавната машина. Запазва се, обаче правото им да участват в ръководствата на настоятелствата по места. Във връзка с това решение зап.генерал Владимир Вазов предава председателството на съюза на зап.генерал Велizar Лазаров, тъй като той е политически обвързан и е Кмет на столицата София. На конгреса ген.Вазов е удостоен със званието „Почетен член на съюза”.

1930 г. ще се запомни и с още нещо много важно случило се в гр. Русе, за което съществен принос има русенското дружество. На 19 декември 1930 г. се открива Паметникът на падналите от флота за народното ни обединение, б.а. днес наречен „Паметника на моряка”, което събитие е обширно отразено на страниците на в-к „Отечество” бр. 495/01.01.1931 г. В него можем да прочетем следното: *„Такава славна дата е 19 декемврий – Никулден за дунавската част на нашата флотилия в Русе, сега сведена в дунавска полицейска служба, когато се*

Паметника на моряка днес

празнува патронния празник на частта и се освети паметника, издигнат в знака на почит към падналите чинове от флота и като възпоменание на мястото, където след освобождението за пръв път се е зародило българското морячество.”

„Паметникът е изработен от младия скулптор г-нъ В.Владимиров, русенски гражданин и е едно действително художествено творение. Той представлява капитански мостик на параход, на задната част с мачта, въжета за флагчетата и пътеводен фенер, а на предната част на каменен пиедестал,

войната генерал Бакърджиев, който между другото в словото си казва: „Имам честта да открия този паметник, който ще напомня за Дунава, за морето и на подрастващите поколения за доблестно изпълнения дълг към Родината от падналите във войните моряци!”

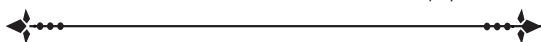
Тържеството завършва с полагане на венци от присъстващите, парад на частите и запасното войнство, след което е даден тържествен моряшки обяд за гостите, вероятно във Военния клуб.

Паметникът по неизвестни причини е демонтиран през 60-те години на XX-ти век и е възстановен на същото място едва през 1999 г. Оригиналът на скулптурата е открит по-късно във Военния клуб в Русе, намиращ се в непосредствена близост до флотските казарми, след което е поставен и открит на 20.06.2013 г. в двора на военно формирование 32420 гр. Русе (бившата школа за БТР-и, а още по-преди казармите на 9-ти конен полк, впоследствие 1-ви артилерийски полк) по инициатива на Командира на формированието подполковник Петко Димов.

Новата **1931 г.** започва с традиционния годишен бал на гружеството, който се състои на 29 януари с.г. в салоните на Военния клуб (бр.499 и 503 в-к Отечество) По принцип той се организира всяка година по повод рождения ден на Царя, започва с благотворителна вечеринка, танци и веселие. На балът в знак на уважение към русенските запасни офицери присъства новоизбраният председател на СЗО зап.генерал В.Лазаров, който е посрещнат от подпредседателя на гружеството зап. подполковник Симеон Попов. Продължил до 3 часа през нощта, балът отчита, че са събрани 20 000 лв. от вечеринката. На следващия ден 30 януари ген. Лазаров присъства на събрание на Федерацията в Дома на запасното войнство, с което посещениято му в Русе приключва. Посрещането на председателя на съюза от подп. С. Попов не е случайно, защото както ще стане ясно месец по-късно дългогодишният председател на гружеството зап.полковник Георги Дяков починава и вероятно в деня на бала той вече е бил сериозно болен.

В бр. 503/28.02.1931 г. на в-к „Отечество” е обявено, че на **26 февруари 1931 г.** зап.полковник Дяков е починал!

ПОЛКОВНИК ГЕОРГИ ДЯКОВ

Роден на 19.12.1876 г. в гр. Карнобат. Завършва Военното училище през 1896 г. и е разпределен, като подпоручик в 11-ти Сливенски полк. Службата му преминава последователно в 8-ми Приморски, 31-ви Варненски и 5-ти Дунавски полк, където като Командир на 7-ма рота от полка го заварва началото на Балканската война. Начело на своята рота води кръвопролитна битка при Инджеклар, Бунархисарско, и на 15 октомври 1912 г. бива тежко ранен. За проявена храброст е награден с „Орден за Храброст“ IV-та степен. След оздравяването му поема командването на дружина в 5-ти пехотен полк и участва с нея в Междусъюзническата война през 1913 г. В

**Полковник
Георги Дяков**

Първата световна война от 1915-1917 г. е назначен за Началник на строева секция в III-та армия, след което поема командването на 19-ти пехотен полк, чийто предишен командир е бил брат му полковник Антон Дяков, убит на Добруджанския фронт. С полка се премества от Серетския на Южния фронт в близост до Охрид. През 1918 г. е назначен за Командир на 34-ти Троянски полк, в състава на 9-та Плевенска дивизия, с който води ожесточена битка на Дойранския фронт (17-19 септември 1918 г.), показвайки чудеса от храброст. Въпреки постигнатата победа е получена заповед за отстъпление, при което на полковник Дяков е поверен ариергарда на отстъпващата българска армия. Изтегля се последен след войските, но при Кала тепе е контузен тежко от снаряд. Останал сам в полусвяст

е открит от неговите подчинени, които с доброволна команда се връщат и го прибират на ръце. След войната заема последователно длъжностите Командир на 19-ти пехотен полк, Началник на 5-то полково окръжие и Командир на 5-ти пехотен Дунавски полк. Съгласно клаузите на Ньойския договор за ликвидирането на българската армия през 1922 г. напуска армията и се пенсионира. Веднага след това става член на дружеството на запасните офицери в гр. Русе, първоначално е избран за подпредседател, а от 1925 г. до смъртта си през 1931 г. е Председател на същото.

Многоуважаваният гражданин на Русе е изпратен с многолюдна процесия водена от бойното знаме на 5-ти полк и знамето на дружеството. Специално за смъртта му е получена съболезнователна телеграма от Н.В. Цар Борис, който е бил негов личен познат.

На **3 май 1931 г.** е избрано ново настоятелство (бр. 514/30.05.1931 г.) в състав: **Председател: зап.полковник Васил Динов**

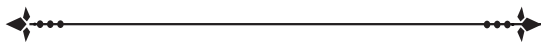
Подпредседатели: зап.подполковник Стефан Стойнов и зап.поручик **Кирил Старцев** /Бележит русенски градоначалник, кмет на град Русе/.

секретар-касиер зап.капитан Петър Станчев, **библиотекар-домакин** зап.подпоручик Светослав Ковачев

Членове(съветници): зап.подполковник Александър Данев, зап.поручици Райчо Райчев, Моско Гайдов и Борис Асенов

Това настоятелство има нелеката задача през настоящата година да организира XIII-тия конгрес на съюза в гр. Русе и го прави безспорно по един блестящ начин!

КИРИЛ ВАСИЛЕВ СТАРЦЕВ

Роден на 2 януари 1895 г. в Белоградчик. Произхожда от семейство на офицер. Има и по-малка сестра, починала твърде млада

Кирил Старцев

от туберкулоза. През 1902 г. баща му капитан Васил Старцев е преместен да служи в Русе. Затова детските и юношеските години на К. Старцев са свързани с този град. Тук той завършва през учебната 1913/1914 г. средно образование в полукласическия отдел на Държавната мъжка гимназия “Княз Борис”, а през 1916 г. завършва Военното училище в София. Като млад офицер поручик Старцев участва в Първата световна война. Краят на войната е и край на неговата военна кариера. През есента на 1918 г. К. Старцев се записва за студент в По-

литехническият университет в гр. Лозана (Швейцария), където и завършва висше образование по строително инженерство през лятото на 1922 г.

Придобил солидна подготовка по своята специалност, овладял много добре немски и френски език, младият инженер се връща в България след дипломирането си. Постъпва на работа в Русе като помощник секционен инженер в железопътната секция. От 1925 г. е началник на водоснабдителното бюро към Окръжната постоянна комисия в Русе. През 1927 г. инж. К. Старцев създава свое семейство. От брака си има две деца – син и дъщеря.

Инж. К. Старцев бързо се утвърждава като авторитетен и уважаван специалист в Русе. Неговият висок професионализъм, съчетан с богатата му европейска култура, намира достойна

оценка и от тогавашните български правителства. През пролетта на 1934 г. инж. К. Старцев заминава за София, където е назначен за началник-отдел в Министерството на земеделието и държавните имоти. След преврата на 19 май 1934 г., като симпатизант на „Звено“ и със своя опит в управлението той се оказва най-подходящия кандидат за кмет на Русе. Със заповед № 3941 от 24 декември 1934 г. на министъра на вътрешните работи и народното здраве инж. Кирил Старцев е назначен за кмет на Русе. По повод на встъпването си в длъжността кмет на гр. Русе, инж. К. Старцев дава следното кратко изявление пред в-к „Русенска поща“: „Едва след като отида в Русе и се опозная с нуждите на града, ще мога да споделя някои мисли с читателите на в. „Русенска поща“. Сега мога да кажа, че ще направя за Русе всичко възможно, което познанията и силите биха ми позволили. Радва ме особно много обстоятелството, че както е поставена работата, отиването ми в Русе става по желание на русенци. Това ще улесни твърде много моята задача.“ (в-к „Русенска поща“, год. XIV, бр. 4416; Русе, 25 декември 1934 г., с. 1, кол. 4 – 5) Неговата инициативност, настойчивост и умение в ръководството на общината и благоустрояването на града го очертават като един от най-способните кметове в страната през този период. Избран е за председател на Съюза на българските градове, което е голяма чест за Русе.

Кирил Старцев е кмет на Русе до 14 септември 1944 г. (с две прекъсвания: Централната власт му възлага на два пъти важни мисии. Първият път е изпратен за кмет на Добрич – през втората половина на 1940 г., за да създаде модел на управление на новата българска власт в региона след присъединяването на Южна Добруджа. Вторият път от м. юни 1942 г. до края на същата година е командирован във Видин след голямото наводнение през 1942 г., за да подпомогне възстановяването му. Голямото напрежение го изтощава и от края на 1943 г. и през 1944 г. той е в отпуск поради тежко заболяване. На 14 септември 1944 г. е поканен да предаде поста си на новата власт на Отечествения фронт. След възстановяването на здравето си е назначен за началник на водния синдикат „Русенски Лом“, а по-късно се занимава с водоснабдяването на Лудогорието. Репресиран е и през 1956

г. е арестуван и изпратен в Белене. Освободен е през 1959 г. и след кратко лечение постъпва на работа в проектантска организация. Пенсионира се по болест. Умира на 12 декември 1962 г.

Горното се потвърждава и от ЦВА –В.Търново, фонд № 2654 „Списък на дружествата на запасните офицери и техните настоятелства в страната 1889 – 1933 г.“

Спирам се специално на биографията на Кирил Старцев, въпреки че той не е председател на дружеството, а подпредседател. Със сигурност много малка част от русенци знаят тази съществена подробност, да не кажа почти никой, че известният нам кмет на Русе е участвал много активно в дейността на съюза. Това за сетен път показва, че българският офицер е не само добър воин и пълководец, но и много добър администратор и ръководител. Между впрочем запасни офицери кметове на гр. Русе са и зап.полковник Панайот Ангелов- началник на Дунавската флотилия (1886 г.), командир на 2-ри пехотен искърски полк в състава на 5-та пехотна дунавска дивизия, Кмет на Русе в периода 15 януари 1904 — 12 май 1908 г., сан. майор Д-р Иларион Буров, военен лекар по време на Балканската и Първата световна война, кмет на Русе в периода 20 май 1915 — 9 декември 1916 г., подп.Роман Маринович, офицер от запаса, кмет на Русе в периода 10 май 1919 — 19 декември 1919 г., о.з.ст.л-т Божидар Йотов, кмет на Русе в периода 5 ноември 2005 — 23 октомври 2011 г., о.з.подполковник Пламен Стоилов кмет на община Русе от 23 октомври 2011 до настоящия момент.

Показателен е фактът, че Русенската организация със своята работа е доказала своята активност и съпричастност към съюза и именно затова от **25 до 27 октомври 1931 г.** в гр. Русе се провежда **Тринадесетия редовен конгрес на СЗО**, в който участват 224 делегати от цялата страна, от които 21 са от Русе. Прави впечатление, че от официално регистрираните 90 дружества, на конгреса са представени само 41. Конгресът преизбира за председател на СЗО **генерал Велизар Лазаров** и демонстрира единомислието и единоедействието на съюзните членове по основните национални въпроси. Основно дебатите са свързани с инициативата на запасните генерали Никола

Русе

Ф. 2654, ом. 1, а. е. 1, 1. 3

Гр

Наследствено 1931 г.

Млад. Поповичев Димитр	М.	Млад.	Грозев Димитр
Подполк. Подполк. Димитров Димитр	М.	Млад.	Димитров Дим.
„ Под. Димитров Димитр	М.	—	Димитров Дим.
Сед. — камен. Кай Димитров	М.	—	Димитров Дим.
Вълчан. — димитр. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Сед. — камен. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Поручик. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Млад. — камен. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.

Наследствено 1932 г.

Млад. Поповичев Димитр	М.	Млад.	Грозев Димитр
Подполк. Подполк. Димитров Димитр	М.	Млад.	Димитров Дим.
„ Под. Димитров Димитр	М.	—	Димитров Дим.
Сед. — камен. Кай Димитров	М.	—	Димитров Дим.
Вълчан. — димитр. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Сед. — камен. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Поручик. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Млад. — камен. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.

Наследствено 1933 г.

Млад. Поповичев Димитр	М.	Млад.	Грозев Димитр
Подполк. Подполк. Димитров Димитр	М.	Млад.	Димитров Дим.
„ Под. Димитров Димитр	М.	—	Димитров Дим.
Сед. — камен. Кай Димитров	М.	—	Димитров Дим.
Вълчан. — димитр. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Сед. — камен. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Поручик. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.
Млад. — камен. Кай Ковачев	М.	Млад.	Димитров Дим.

* Съюз на запасните офицери в България

Жеков, Стилиян Ковачев, Никола Тодоров, Климент Бояджиев и Александър Танев за създаването на паралелна на СЗО организация под името „Корпорация на действащите офицери от запаса“, поддържана преди всичко от софийското дружество. Както показва името, тази корпорация трябва да обе-

дини само офицери, завършили Военното училище, с други думи целта е военното съсловие да се разграничи от запасните офицери завършили школи, които не са професионално обвързани с армията. Идеята за такава корпорация среща съпротивата на най-големите провинциални гружества от Русе, Пловдив, Варна и Бургас. На свиканият преди конгреса Върховен съюзен съвет в София те аргументират своето становище с факта, че запасните офицери, дали са от Военното училище или от ШЗО, трябва да запазят своето единство, както е било по фронтовете, още повече че в провинцията завършилите школи са мнозинството от членовете на гружествата. Въпреки разпространеното изложение от Управителния съвет на корпорацията, в което се декларира, че тя няма намерение да разцепва СЗО, а ще призове своите членове да се запишат в него, негативното отношение на мнозинството от делегатите остава непроменено.

Конгресът в Русе ще се запомни и с още нещо много важно в историята на съюза. По предложение на зап.поручик Генко Митов от Карлово специална комисия изработва клетва на запасния офицер, с която всеки трябва да покаже че не е забравил националните идеали и е готов на нови жертви за тях. **Клетвата гласи:** *„Българин съм, обичам България и ще работя през целия си живот за свободата и обединението на моя народ. Боже помогни ми“*. От този момент заедно с девиза „България над всичко“ клетвата става един от символите на СЗО и винаги при тържествени случаи се произнася от всички присъстващи запасни офицери.

По повод на Тринадесетият конгрес на СЗО съюзното издание в-к „Отечество“ в бр. 530 от 07.11.1931 г. помещава обширна информация за неговата работа през трите дни в гр. Русе. Откриването на конгреса става на 25 октомври 1931 г. преди обед в залата на театъра в Доходното здание в присъствието на много граждани и гости. По-рано още в 8 часа преди обед пред Дома на русенското запасно войнство на ул. „Александровска“ 77 започват да се събират делегатите от цялата страна и членовете на русенското гружество. След половин час те са вече построени и начело с духовата музика на гар-

низона и съюзното знаме се отправят към Доходното здание. Към 9 часа Председателят на съюза зап. генерал Лазаров заедно с членовете на Централното управление открива конгреса с прочувствена реч под звуците на химна „Шуми Марица”.

В речта си той казва: „ *Господа делегати и скъпи бойни другари! Към Русчук* беше мисълта, която вълнуваше всеки съюзен член от деня, когато в Пловдивския конгрес се реши, че Тринадесетия конгрес ще се състои тука. *Към Русчук* беше мисълта на всеки запасен офицер, защото Русчук е вратата, отдето преди повече от 1 век навлезна постепенно, но сигурно, културния напредък на българския народ. *Тук в Русчук*, витает духът на борците за политическа свобода: А.Каравелов, Ст.Караджа. *Тук в Русчук*, запасният офицер, който носи голям дял за напредъка на българския въоръжен народ, иска да каже своята дума, своята преценка за живота и дейността на организацията на запасните офицери, иска да каже своята дума и своята преценка за вътрешното политическо и икономическо състояние на българския народ. *Тук в Русчук*, той иска да издигне глас на протест срещу неправдите, които се извършиха срещу храбрия и непобедим български народ. Запасното офицерство, което носи отговорност за напредъка на страната, ще каже своята тежка дума, защото погледите на целия български народ днес са устремени *към Русчук*, към бреговете на Дунава.”

За председателстващ конгреса, като домакин е определен зап.генерал Д.Несторов, почетен председател на русенското дружество, но поради здравословни причини той отстъпва председателството на зап.полковник Васил Динов, председател на дружеството на СЗО в гр. Русе. След официалното откриване на конгреса делегатите отново в стройни редици начело със съюзното знаме и знамето на русенското дружество се отправят към пл. „Александър I” (пред паметника на 5-ти полк), където Н.В.Преосвещенство митрополит Михаил отслужва панихида и молебен. На събитието участват войските от русенския гарнизон, представители на местните власти и лично Министъра на войната генерал-лейтенант Александър Кисъов (бивш Началник на 5-та пехотна дунавска дивизия), току що пристигнал от София, за да поздравя конгреса. След края на церемонията делегатите начело с войската и военна-

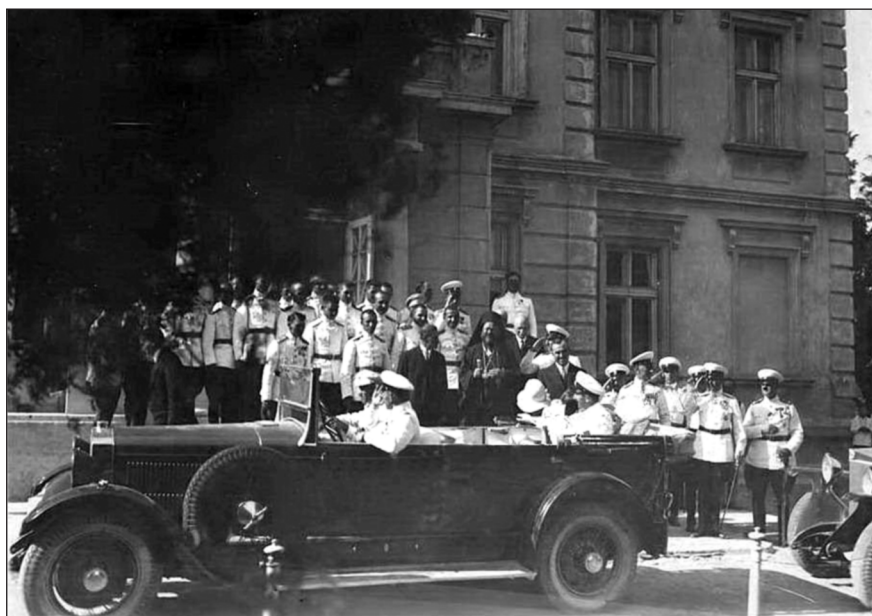

та музика манифестират по главната улица „Александровска“, достигайки до Дома на запасното войнство, за да се представи запасното офицерство пред русенското гражданство сплотено и дисциплинирано, готово за обща дейност.

В 3 часа след обед конгресът започва своето заседание в големия салон на Военния клуб, като в началото е отправено приветствие от военния министър ген. Кисъев: *„Драги бойни другари! За мене е голяма радост днес, като представител на българската войска, да дойда между Вас, с които редица години не сме се срещали, и заедно с това, от страна на армията, да поднеса братския ѝ поздрав и да подчертая тясното единение, което съществува и ще съществува за в бъдеще между действащото офицерство и Вас. Защото, ние които днес сме Ваши приемници, утре ще дойдем между Вас и ще делим Вашата съдба, ще продължаваме да се вълнуваме от болките, от които се вълнувате сега-които са болки на истинските и родолюбиви чада на майка България“*.

Декларирайки единството на запасното войнство конгресът е поздравен и от Председателя на Съюза на запасните погофицери Йосиф Робев, посрещнат с бурни ръкопляскания и „Ура“. От неговото приветствие, както и предполагах се затвърди мнението ми, че русенското запасно войнство както преди, така и днес е единственото в България, което притежава свой собствен дом, наречен „Дом на запасното войнство“: *„Днес, когато посетих Дома на запасното войнство в Русе, каквито домове за нещастие липсват в останалите градове на България-Дом величествен, аз видях една картина, която ще трябва по-често да бъде пред взора на политическия мъж, отколкото пред нашия взор. Тая картина буди у нас повече идеализъм и себеотрицание за една борба. Аз видях картината, където опълченецът на Шипка отразява атаките на турските маси с хвърляне на камъни и трупове.“*

В края на своята работа конгресът избира нов Върховен съюзен съвет, в който за член е избран зап.полковник Филип Цонев от русенското дружество. По случай закриването на конгреса русенското дружество в лицето на своя председател зап. полковник Васил Динов отправя покана към делегати-

*Цар Борис III и царица Йоанна в гр. Русе 06.09.1931 г.
Производството на 50-ти Випуск и посрещането им пред Военния клуб.*

те и организира гругарска трапеза в своя Дом на запасното войнство. Към 8,30 часа вечерта празнично украсения салон на Дома посреща делегатите и гостите на конгреса. Повече от триста куверта са наредени по празничните маси. Присъстват представители на военните и гражданските власти, на други патриотични организации и членовете на русенското дружество. Приветствие към всички е отправено от Началника на Русенския гарнизон полковник Пенев: „*Който не е бил в редовете на армията, само той не може да почувствува днешното наше външение. Като виждам мои бивши началници, другари и подчинени, не мога да не изкажа радостта си и радостта на всички офицери от гарнизона за поканата да бъдем между Вас, които днес ратувате пак за доброто на Родината, въодушевени от девиза – България над всичко*”. И както пише в-к „Отечество” вечерята бе скромна, каквато прилича на тежкото време, което преживяваме, но затова задушевната гругарска атмосфера овладя всички и създаде прекрасно настроение у бившите бойни другари!

Годината ще остане паметна за русенци и за русенското запасно войнство с още едно важно и голямо събитие. На 6 септември 1931 г. в гр. Русе се провежда производството в първо офицерско звание на юнкерите от 50-ти юбилеен Дунавски випуск на Военното училище. Завършващите училището юнкери (днес курсанти) са построени за тържественото връчване на дипломите и офицерските пагони на площад „Александър Батемберг” от Цар Борис III и царица Йоанна. След приключването на церемонията е даден тържествен обяд във Военния клуб, на който присъства ръководството на СЗО в града.

Продължавайки списъка на настоятелствата на съюза в Русе през 1932 г. виждаме, че промени в ръководството не са настъпили, съответно продължават като **председател зап.полковник Васил Динов** и **подпредседатели** зап.подполковник Стефан Стойнов и зап.поручик Кирил Старцев, същите са избрани на общо събрание от 27 април с.г. (бр.558/18.06.1932 г.). Секретар-касиер е зап.капитан Петър Станчев, домакин-библиотекар е зап.подпоручик Светослав Ковачев, а за членове (съветници)

са избрани зап.поручици Моско Гайдо̀в, Досю Досев и Атанас Боздуганов. **Проверителен съвет:** зап.подполковник Георги Наследников, зап.майор Христо Дочев и зап.поручик Сава Хрусанов. В същия брой на в-к „Отечество“ е публикуван отчета на дружеството за изтеклата година, като впечатление прави изнесената от подпредседателя К.Старцев беседа на тема: „Ролята и значението на запасния офицер за възпитанието на народа“, която е проведена в съюзния дом и е посетена от множество дружествени членове и граждани. Отчита се и доброто представяне на дружеството по организацията на XIII-тия конгрес на СЗО в гр. Русе през 1931 г. и полученото съдействие от Началника на гарнизона генерал Ал.Пенев при осигуряването на безплатни квартири на делегатите, и от Началника на дунавската полицейска служба при осигуряването на кораби за посещение от делегатите на с.Ряхово, където се е състоял безуспешния десант на румънските войски през 1916 г. В резултат на смелите действия на частите на 5-ти опълченски полк и 17-та погранична стража.

През същата година си отива от този свят единственият останал генерал в Русенското дружество **зап.генерал Делчо Несторов**. Същият е роден на 20.09.1863 г. в гр. Панагюрище. Завършва Военното училище през 1887 г., а през 1900 г. право в Софийския университет. Продължава службата си във военните съдилища и е Председател на Русенския военен съд, а до 1914 г. е член на Главния касационен военен съд. След това се уволнява и се установява в Русе, където има адвокатска кантора. Активен член на русенското дружество на запасните офицери, като за заслугите му през 1928 г. е обявен за „Почетен член“.

В края на 1932 г. през м.септември е проведено общо събрание, което избира делегати за конгреса в гр. Кюстендил, като в голямата си част те са преди всичко офицери от по-младата генерация, което се приема с въодушевление от по-възрастните членове на дружеството, сред тях срещаме имената на зап.поручик Кирил Старцев и зап.подпоручик Иван Блъсков. Останалите избраници са: полк.Владимир Данев, полк. Жечо Йовчев, полк. Н.Наследников, майор Георги Радков, майор Кръсю Антонов, кап.Петър Станчев, кап.Христо Ганев,

кап.Кр.Македончев, кап. Борис х.Ганев, поручиците Димитър Панев, Йордан Йорданов, Стефан Маринов и подпоручиците Борис Асенов, Стефан Ненков, Светослав Ковачев, Никола Чобанов и Владимир Христов. Изреждам имената на всички тях, тъй като до момента ставаше дума само за тези, които са в ръководството, а то е ясно че останалите членове не са били анонимни. Четиринадесетият конгрес на СЗО се провежда от 23-26 октомври 1932 г. в гр. Кюстендил. Русенските делегати активно участват с изказвания и в комисиите му. За член на Висшия съюзен съвет е избран зап.полковник Филип Цонев, а за член и подпредседател на Централното управление е избран зап.полковник Васил Динов, което е голяма чест за русенското дружество. Като подпредседател на Централното управление той поема ръководството на административния отдел. (бр.573/11.11.1932 г.)

Видно от ЦВА –В.Търново, фонд № 2654 през **1933 г.** са записани два състава на настоятелството. Това се потвърждава и от информацията публикувана във в-к „Отечество” (бр.609 и 611). На събрание от **29.06.1933 г.** за **Председател** е избран **зап.полковник Филип Цонев** и **подпредседатели** продължават да бъдат зап.подполковник Стефан Стойнов и зап.поручик Кирил Старцев. Секретар-касиер е зап.капитан Петър Станчев, домакин-библиотекар е зап.подпоручик Светослав Ковачев, а за членове(съветници) са избрани зап.подполковник Александър Данев, зап.капитан Христо Ганев, зап.поручици Досю Досев и Атанас Боздуганов.

Съответно на събрание от **29.08.1933 г.** настоятелството е попълнено с двама запасни членове: на мястото на подпредседателя зап.поручик Кирил Старцев е записан зап.подполковник Александър Данев. Промени има и в състава на членовете(съветници), като на мястото на зап.подполковник Александър Данев е избран зап.капитан Борис х.Ганев. Пояснения за тези промени не са дадени, но имайки предвид събитията в страната, вероятно са продиктувани от ангажирането на двамата с политика.

ПОЛКОВНИК О.З. ФИЛИП ЦОНЕВ ЦОНЕВ

Роден на 02.07.1870 г. в Габрово. През 1891 г. завършва Военното училище и започва офицерската си служба в 5-ти резервен полк в гр.Ямбол. Завършва Генерал-щабна академия и на 30.05.1918 г. е произведен в чин „полковник“. Последователно служи в 32-ри пехотен загорски полк гр. Нова Загора, с който участва в Балканската война при обсадата на Одрин и води сражения при село Куруджикьой, Чаталджа, Еникьой, Сапунджилар и Бегчели. През Междусъюзническата 1913 г. полкът се сражава при река Галик, Кукуш, Демир Хисар и Рупелското дефиле. След това е адютант на 7-ма пехотна рилска дивизия. Участва в Първата световна война, като Командир на 86-ти пехотен полк, формиран на 19 април 1917 в село Сармусакли, Серско и Началник-щаб на 5-та пехотна дивизия, след което през 1919 г. се уволнява в запаса и се установява в гр. Русе. Полковник о.з. Филип Цонев е **най-дългогодишният Председател** на дружеството на СЗО в гр.Русе от 1933 до 1939 г.

През 1933 г. от 29-31 октомври се провежда XV-тият конгрес на съюза в гр. Горна Джумая(дн.Благоевград), на който отново за член и подпредседател на Централното управление е избран зап.полковник Васил Динов. За член на Висшия съюзен съвет е избран зап.подполковник Васил Минчев. (бр.616/11.11.1933 г.). По време на дебатите по отчета впечатляващо изказване прави зап.капитан Петър Станчев от Русе, който от три-

буната заявява: „Нашата организация г-да делегати, не е от обикновените организации. Тя стои начело на всички родолюбиви организации в цяла България. Тя стои начело, не само заради това, че в нея са всички водачи на въоръжения български народ, но и затова, защото в тази организация няма нито един, който да не е минал най-висшето училище – войната. Ето защо господа в нашата организация са хората на волята, хората на мисълта, хората на делото, хората на дълга, хората на морала”. Каква по-добра характеристика би могла да бъде дадена за съюза от тази! Този конгрес ще се запомни и с удостоверяването на зап.генерал Васил Кутинчев със званието „Почетен член” на съюза. От този конгрес занапред след званието на офицерите вместо запасен ще се изписва о.з. (офицер от запаса)

По времето, когато се провежда конгреса в Горна Джумая, в гр Русе на 30 октомври 1933 г. се провежда срещата на Речна гара между Цар Борис III и кралят на Румъния Карол II, в която разбира се участва и запасното воинство от града.

Следва настояществото избрано на **24.06.1934 г.**, с четири нови членове, обявено в бр.647/04.08.1934 г. на в-к „Отечеството” в състав:

Председател зап.полковник Филип Цонев

*Цар Борис III и кралят на Румъния Карол II
в гр. Русе 30.10.1933 г.*

*Вдясно от Царя, Началника на гарнизона
генерал Александър Пенев*

Подпредседатели: зап.подполковник Стефан Стойнов и зап. полковник Никола Михайлов.

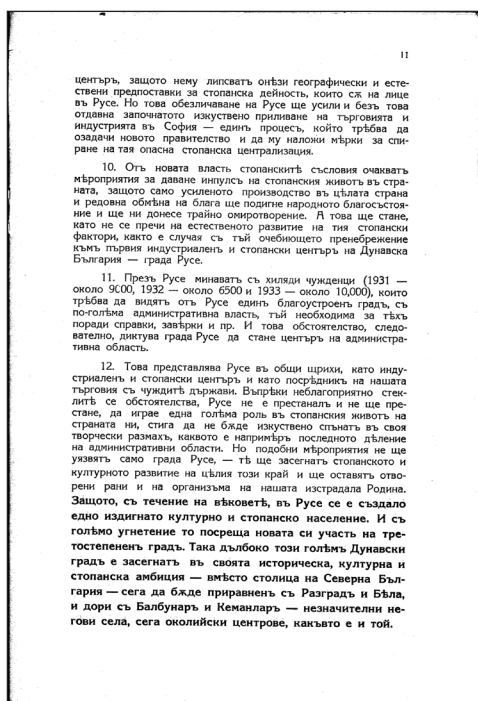
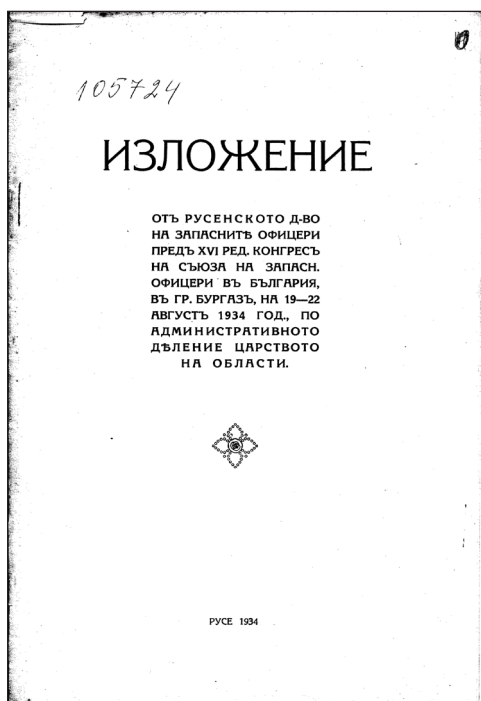
секретар-касиер зап.капитан Петър Станчев, **домакин-библиотекар** зап. поручик Атанас Боздуганов

Членове(съветници): зап.капитан Борис х.Ганев, зап.капитан Христо Ганев и зап.подпоручик Атанас Петров

Проверителен съвет: зап.полковник Драгомир Василев, зап. поручик Георги Шаханов и зап.подпоручик Борис Беджев

На 16 ноември 1934 г. е избрано и ръководство на Федеративния съвет на русенските дружества на СЗО и СЗПО, съответно за Председател е избран полковник о.з. Филип Цонев, подпредседател – фелдфебел о.з. Касабов, секретар-касиер е капитан о.з. Петър Станчев, а членове-съветници са полковник о.з. Никола Михайлов, фелдфебел о.з. Ив.Драндаров и подофицер о.з. Стойчев.

Активната гражданска позиция на дружеството на запасните офицери от Русе намираме в документ на русенската библиотека под номер 105724, касаещ изложение на русенското

дружество на запасните офицери пред XVI конгрес на СЗО, проведен през 1934 г. в гр. Бургас, относно административно-териториалното деление на България в този период. В изложението си те аргументирано оспорват плановете на правителството да обедини в една област Русенски, Шуменски и Варненски окръзи, с център гр.Шумен, посочвайки предимствата на трите града Русе, Варна и Видин, които ще бъдат обезличени след тази реформа.

Новата **1935 г.** започва с традиционния за русенското дружество **офицерски бал** в чест на рождения ден на Царя. Той е проведен на 29 януари 1935 г. във Военния клуб. Балът е удостоен с присъствието на подпредседателя на СЗО **полковник о.з. Славейко Василев**, който е последният председател на съюза преди неговото ликвидиране през 1944 г. В дописката до в-к „Отечество” бр.670/09.02.1935 г. можем да прочетем, че на балът присъства елитът на русенското гражданство, действащите офицери от гарнизона, представители на просветата, на стопанските съсловия, родолюбиви и професионални организации от града: *„запасните офицери са доволни и горди, че в качеството си на домакини, имаха случай да съберат представители на армия, власт и народ при една задушевна атмосфера и да подчертаят единството си”*.

Новото настоятелство през **1935 г.** е избрано на събрание, проведено на 31 март с.г. (бр.679/20.04.1935 г.), като негов **Председател** продължава да бъде **полковник о.з. Филип Цонев**. **Подпредседатели:** подполковник о.з. Стефан Стойнов и полковник о.з. Никола Михайлов.

секретар капитан о.з. Петър Станчев, **касиер** капитан о.з. Борис х.Ганев, **домакин-библиотекар** поручик о.з. Стефан Маринов

Членове(съветници): подполковник о.з. Моско Василев, поручик о.з. Атанас Боздуганов, подпоручик о.з. Димитър Пенев

Проверителен съвет: полковник о.з. Драгомир Василев, поручик о.з. Димитър Вълчанов и подпоручик о.з. Борис Беджев

Следващата **1936 г.** е избрано настоятелство в почти в същия състав (бр.720/28.03.1936 г.):

Председател полковник о.з. Филип Цонев

Подпредседатели: подполковник о.з. Стефан Стойнов и полковник о.з. Никола Михайлов.

секретар капитан о.з. Петър Станчев, **касиер** капитан о.з. Борис х.Ганев, **домакин-библиотекар** подпоручик о.з. Ст.Симеонов

Членове(съветници): подполковник о.з. Моско Василев, поручик о.з. Атанас Боздуганов, подпоручик о.з. Димитър Пенеv

Контролна комисия: полковник о.з. Драгомир Василев, поручик о.з. Димитър Вълчанов и подпоручик о.з. Борис Беджев

На проведеният в Стара Загора XVIII-ти конгрес на съюза 8-10 ноември 1936 г. за член на организационния отдел на Централното управление е избран зап.полковник Васил Динов. За член на Висшия съюзен съвет е избран зап. полковник Филип Цонев.

Следващото настоятелство, избрано през **1937 г.** е в състав (бр.765/17.04.1937 г.): **Председател** продължава да бъде **полковник о.з. Филип Цонев**. **Подпредседатели:** подполковник о.з. Стефан Стойнов и полковник о.з. Никола Михайлов.

секретар поручик о.з. К.Кръстев, **касиер** капитан о.з. Борис х.Ганев, **домакин-библиотекар** поручик о.з. Ст.Симеонов

Членове(съветници): поручик о.з. М.Гайдов, поручик о.з. Атанас Боздуганов, подпоручик о.з. Димитър Пенеv. За Контролна комисия не се съобщава, вероятно остава същата. За броя на членовете на дружествата, както в началото не е публикувана информация, но в един от броевете на в-к „Отчество” откриваме, че най-големите дружества в страната са тези с над 300 члена- Пловдив(874), Бургас(302), Варна(450), Русе(355) и Плевен(364).

Годината 1937-ма е ознаменувана с раждането на 16-ти юни(сряда) на Престолонаследника **Княз Симеон Търновски**, което се приема с голяма почит и въодушевление от запасното войнство.

Началото на **1938-ма година** по традиция започва с офицерския бал във Военния клуб на 29 януари (бр.789/12.02.1938 г.). От дружеството са изпратени специални покани до търговци, занаятчии, индустриалци, учители, чиновници и действащите офицери, облечени в парадните си униформи, начело със зам.

началника на гарнизона полковник Илинов. Вечеринката е открита с маршът „Шуми Марица“, изпълнен от Добруджанския хор. В словото си председателят на дружеството полк.о.з. Ф.Цонев казва: *„Вниманието на г.г. офицерите от гарнизона и Русенското гражданство към нас показва, че те разбират задачите и целите, които дружеството ни преследва в своята родолюбива и културно-обществена дейност – толкова необходима в сегашно време, че запасният офицер, като черпи сили от това внимание, се задължава и обещава, според силите си да изпълни своя граждански дълг, както изпълни войнишкия си по бранните поля“*. Думи, които не се нуждаят от коментар! За голямо съжаление, традициите на офицерските балове са отдавна забравени и силно се съмнявам, че в днешни времена бихме могли да ги възродим! О, времена! О, нрави!

За новото настоятелство на дружеството в Русе, избрано през 1938 г., научаваме от бр. 798/16.04.1938 г. За **Председател** е преизбран **полковник о.з. Филип Цонев**. При **Подпредседателите** вече има определени съответно I-ви подполковник о.з. Стефан Стойнов и II-ри полковник о.з. Драгомир Василев.

секретар подпоручик о.з. Крум Христо Вълчев, **касир** капитан о.з. Борис Хаджи Ганев, **домакин-библиотекар и кореспондент** поручик о.з. Стефан Симеонов.

Членове(съветници): поручик о.з. Атанас Боздуганов, поручик о.з. Константин Кръстев, подпоручик о.з. Димитър Пенев.

Контролен съвет: Председател полковник о.з. Паруш Шишков и членове поручик о.з. Димитър Вълчанов и поручик о.з. Иван Йорданов.

За дейността на русенското дружество през текущата година научаваме от публикувания отчет на настоятелството в бр. 810/13.08.1938 г. От него става ясно, че докато в началото на 1937 г. то е наброявало 355 члена, то през 1938 г. е намаляло до 299 члена. С тревога се отбелязва, че 45 члена все още не са се отчели, от което следва да бъдат отчислени от дружеството според чл.33 от Устава на СЗО, при все че са били поканени устно или писмено да се издължат. Посочват се и причините за това: *„За голямо съжаление, обаче не само нашата организация и в частност дружеството ни, но и всички други*

родолюбиви, спортни и културни организации у нас линейт и живеят един анемичен живот от няколко години насам.” Това се обяснява, с настъпилите психологически и материални промени в този период, в сравнение с началото на възстановяването на организацията през 20-те години след войните за национално единение. Особено след 9 юни 1923 г., когато вътрешната опасност започва да намалява и постепенно дейността на съюзните членове да отслабва. Отправена е критика към зап.офицери, че някои от тях поставят на второ място чувството на общественост и родолюбието. Другата основна причина, според отчета, това е включването на членовете в професионални и новосъздадени военни организации, като се апелира да се ускори приемането на закона за гружествата от военен характер. Това става реалност, но няколко години по-късно, когато се приема **Закон за общия съюз на запасното воиство** (обн. ДВ бр.103/13.05.1941 г.). Между впрочем нищо по-различно от днешната ситуация. Множество военно-патриотични организации и липса на какъвто и да е регламент и най-важното липса на единодействие. А за подобен закон се говори и се предлага на управляващите още в зората на създаването на СОСЗР, но до настоящия момент без никакъв резултат!

Годината е ознаменувана с 20-годишнината от възкачването на престола на Цар Борис III на 3 октомври 1918 г. След нейното честване идва ред на поредния XIX-ти конгрес на СЗО, който се провежда в София 6-7 ноември 1939 г. На него за член на Централното управление със 169 гласа е избран председателят на русенското гружество полковник о.з. Филип Цонев.(бр.824/12.12.1938 г.)

Следващото поред настоятелство на гружеството в Русе е избрано през **1939 г.**, (бр. 843/18.05.1939 г.) **Председател** продължава да бъде **полковник о.з. Филип Цонев**.

Подпредседатели, съответно I-ви подпредседател подполковник о.з. Стефан Стойнов и II-ри полковник о.з. Драгомир Василев.

секретар поручик о.з. Светослав Писев, **каснер** капитан о.з. Борис х.Ганев, **библиотекар** поручик о.з. Димитър Пенев.

Членове(съветници): полковник о.з. Тодор Трифонов, поручик о.з. Константин Кръстев и поручик о.з. Кънчо Петров

Проверителен съвет: Председател полковник о.з. Паруш Шишков и членове поручик о.з. Димитър Вълчанов и поручик о.з. Иван Йорганов.

През тази година на 18.12.1939 г. почива един от най-активните и успешни членове на дружеството в Русе, бивш негов председател в периода 1931-1933 г. и член на Централното управление, многоуважаваният **полковник о.з. Васил Стоянов Динов.**

ПОЛКОВНИК О.З. ВАСИЛ СТОЯНОВ ДИНОВ

Той е роден през 1867 г. в гр. В.Търново., завършва гимназия в родния си град и през 1889 г. завършвайки Военното училище

**Полковник о.з. Васил
Стоянов Динов.**

е произведен в първи офицерски чин и назначен в Русенския гарнизон в 5-ти пехотен дунавски полк. В навечерието на Балканската война 1912 г. е дружинен командир в 19-ти пехотен полк в гр. Разград. Като такъв взема участие в нея при боевете край Ески-Полос и Петра, където е тежко ранен в двата крака. За участието му във войната е награден с „Орден за Храброст“ IV-та степен, II-ри клас. След оздравяването си се завръща отново, като командир на дружина в 19-ти пехотен полк, въпреки предлаганата му тилова длъжност. С дружината си взема участие в Междусъюзническата вой-

на на върха „Китка“, за което е награден с орден „Св.Александър“ IV-та степен. В Първата световна война е също командир на дружина в 19-ти полк и участва в атаката на Тутракан 1916 г. В тази битка отново е тежко ранен в двата крака, като остава инвалид с 30 % намалена работоспособност, поради тежката травма в бедрената кост на левия му крак. За участието му в тези боеве е награден повторно с „Орден за Храброст“ IV-та степен, I-ви клас. След оздравяването си е назначен в Щаба на армията в Кюстендил, после е назначен за интендант на 12-та пехотна дивизия. След демобилизацията е назначен за командир на 19-ти пехотен полк и произведен в чин полковник. Остава на

тази длъжност до 1920 г., след което е съкратен по силата на клаузите на Ньойския договор за намалението на войската. В гр. Разград основава и е председател на дружеството на запасните офицери до 1929 г., след което се премества в гр. Русе, с който го свързват незаличими спомени от началото на офицерската му служба. Тук той заедно с други офицери основава Кооперативна пенсионна каса, която се утвърждава и в последствие прераства в Кооперативна пенсионна банка. В негова памет приятелят му подполковник о.з. Стефан Стойнов, освен биографията му в бр. 872/13.01.1940 г. ще напише: „Васил Динов беше човек с добри обноски, като офицер, общественник, баща. Той се ползваше с почит и внимание от всички. Чужд на словоохотливостта и теоритичните увлечения, с безобидна, характерна не му усмивка, преглътваше и потискваше в себе си хорските слабости и обществените недъзи от желание да не огорчи другите.” Докато пишех историята успях съвсем случайно да открия внуците на този малко известен, но велик българин. Оказа се, че неговият внук е със същото име-Васил Динов и живее в с.Мечкарево, Сливенско. Внучката му Даринка Тихова, живее в София. На 2

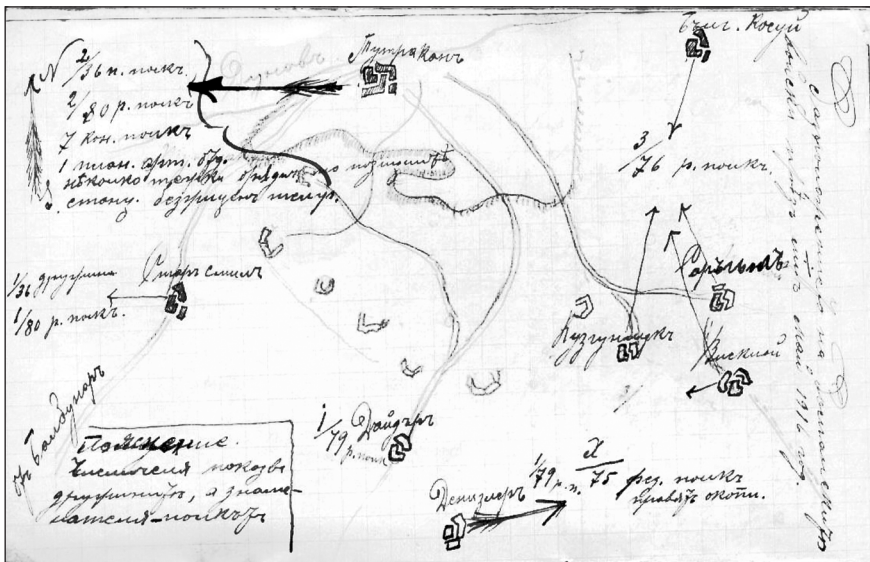

Схема от тефтерчето, начертана ръчно от полковник Васил Динов, с данни за разположението на румънските войски при Тутракан.

юни 2016 г. се срещнах с тях и те предоставиха на Регионалния съюз целият архив на своя дядо в оригинал. Най ценното от него е тефтерче, в което полк. Динов е описал всичко свързано с участието в битката за Тутракан, и две от отличията му за участие във войните- „Медал 1885 г. княз Александър I български” и „Кръст за Храброст 1915-1917”. Те споделиха, че къщата му се е намирала на ул „Мостова” № 11 в гр. Русе. Погребан е в несъществуващото вече русенско гробище зад Пантеона, след което през 60-те години костите му са пренесени в София.

Настоятелството през **1940 г.** е с нов **Председател зап. генерал Александър Пенеф**, който е и **последният председател** на дружеството на запасните офицери в гр. Русе до ликвидирателното на съюза през 1944 г. (в-к Отечеството, бр. 888/27.04.1940 г.). Всъщност той поема ръководството след полк.о.з. Филип Цонев. Не намерих повече информация за него, както и защо е сменен, но имайки предвид неговата възраст (70 г.), предполагам, че или се е оттеглил или е починал. Сменен е и дългогодишният Подпредседател подп.о.з. Стефан Стойнов.

Подпредседатели: полковник о.з. Драгомир Василев и поручик о.з. Кънчо Петров.

секретар поручик о.з. Светослав Писев, **касиер-домакин** капитан о.з. Борис х.Ганев, **библиотекар-дописник** поручик о.з. Васил Делиганев.

Членове(съветници): поручик о.з. Константин Кръстев, поручик о.з. Стефан Симеонов, подпоручик о.з. Георги Коев

Проверителен съвет: Председател поручик о.з. Димитър Вълчанов и членове поручик о.з. Обретен Добрев и поручик о.з. Иван Йорданов.

От отчета на настояществото за изтеклата година, публикуван в бр.889/11.05.1940 г на в-к „Отечеството” не става ясно каква е причината за смяната на дългогодишния председател полковник о.з. Филип Цонев, а и не открих други публикации и данни за него. От отчета разбираме, че още през 1936 г. по инициатива на дружеството се е формирал Общограждански комитет, който имал за цел да развива една планомерна дейност за културния и стопански подем на гр. Русе. Прави впечатление рязкото намаляване на броя на членовете. В началото на 1939

г. те са били 205 души, а към 1-ви януари 1940 г. са останали 199. Отчита се, че дружеството е на едно от първите места в града по отношение насаждането на здрави народностни чувства и родолюбие сред обществеността. Много добри са отношенията със сродните организации и действащите офицери от русенския гарнизон, организират се съвместни срещи, чествания и вечеринки. Такова едно събитие се е случило на 18 февруари 1939 г. във Военния клуб, където по инициатива на Началника на гарнизона действащите и запасни офицери са си организирали семейна вечеринка и взаимно са се опознали. Всички обаче, най-много се вълнуват от случващото се в Европа и каква ще бъде съдбата на България. Затова дружеството се обръща към Началника на гарнизона генерал Атанас Стефанов, Командир на 5-та пехотна дунавска дивизия, с молба назначени от него офицери да изнесат беседи, с които да се запознаят запасните офицери с новите въоръжения, тактика и организация на действащата армия. Във Военния клуб са изнесени четири такива беседи, като най-важните от тях са тези на генерал Стефанов, свързана с новото въоръжение и тактика на войските, на полковник Абаджиев, Командир на 1-ви дивизионен артилерийски полк, за новостите в организацията и използването на артилерията и на полковник Сърнев, Командир на 5-ти пехотен дунавски полк, за новостите в организацията и използването на малките пехотни единици до полк включително в съвременния бой. Даден е отчет и за посмъртната каса, която към 1.1.1940 г. вече разполага с капитал от 181 872 лева.

Дружеството на запасните офицери и русенското гражданство на 10 април 1940 г. с болка се прощават със своя съгражданин и колега, герой от Балкан-

Полковник о.з.
Тодор Г.Динов

ската война **полковник о.з. Тодор Г.Динолов**. Като дружинен командир в състава на 5-ти пехотен дунавски полк в битката при Бунар хисар и Люлебургас 17-20.10.1912 г., поема командването на полка от убития му командир полковник Иван Петров и в завързалото се съдбоносно сражение обръща в панически бяг турските войски, с което спасява положението на цялата 5-та дунавска дивизия, а оттам и на I-ва българска армия. След войната за кратко е Командир на 5-ти полк 18.10 – 13.12.1912 г. Кавалер на няколко ордена за Храброст и за гражданска заслуга, полковник Динолов участва в Първата световна война, като командир на полк и бригада, след което приключва военната си служба и се установява в Русе.

Годината е ознаменувана с едно от най-важните събития за обединението на българското племе. Идеал, изповядван през цялото съществуване на съюза. На **7 септември 1940 г.** под натиска на Германия, кралство Румъния и царство България подписват т.нар. **Крайовска спогодба**, според която на България се връща Южна Добруджа. В Русе, подписването на спогодбата се посреща с неописуем възторг и това е напълно обяснимо, тъй като в града съществува значителна диаспора от бежанци от Добруджа. Особено това е валидно за дружеството на запасните офицери в Русе, тъй като част от офицерите добруджанци са членове и на **ВДРО** (Вътрешната добруджанска революционна организация), освен това ВДРО се ръководи от авторитетните членове на СЗО – **о.з.капитан Иван Хаджииванов и о.з.полковник Никола Кя(е)милев**.

Ето как описва атмосферата в града русенският вестник „Народна борба“ бр.3025/08.09.1940(ДА –Русе, ЧП № 764, с.107-109): *„На 7 септември 1940 г. с камбанен звън и рев на фабричните сирени в Русе пристигна новината за връщането на Южна Добруджа към България. След речта на Министър-председателя Богдан Филов по радиото към 19 часа пред клуба на Добруджанското дружество се събира внушителен импровизиран митинг. Половин час по-късно под звуците на военната музика се образува многохилядна манифестация, която минава по улица „Александровска“ и достига до казармите на Пети пехотен полк. Тук речи произнасят Ив.Хаджииванов и командирът на полка полковник*

Сърнев. Отново по ул. „Александровска” и ул. „Борисова” манифестацията отива пред германското консулство, за да изкаже благодарността на русенската общественост към германското

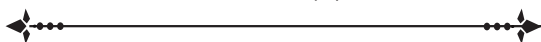

*Иван Хаджииванов води шествието
в Русе 8 септември 1940 г.*

и италианското правителства за връщането на Южна Добруджа към майка България. Манифестацията завършва с народно веселие в центъра на града пред паметника на Свободата.”

„Още от ранни зори в неделния ден (08.09.1940 г.) започват да пристигат групи от селата, облечени в народни носии, с развети национални знамена. Пред Паметника на Свободата е отслужен тържествен молебен. След това прочувствени патриотични речи произнасят митрополит Михаил, гарнизонният началник генерал Стефанов, кметът на града Кирил Старцев, председателката на дамското добруджанско дружество Ан.Божкова и председателят на дружество „Добруджа” и председател на ВДРО Ив.Хаджииванов, който поднася в подножието на паметника букет житни класове от Добруджа.” (вестник „Народна борба” бр.3026/09.09.1940)

ИВАН ПЕТРОВ ХАДЖИИВАНОВ

Роден на 12 юни 1883 г. в гр. Русе, България. През 1906 г. завършва пълния курс на държавното практическо земеделско училище в Образцов чифлик, област Русе,

Иван Хаджииванов

а след това и Школа за запасни офицери. Записва се студент в Юридическия факултет на Софийския университет. На 17 септември 1912 г. се обявява мобилизация на българската армия – започва Балканската война. Подпоручик Хаджииванов прекъсва учението си и е назначен за командир на взвод в 15-та рота от 4-та дружина на славния 5-ти пехотен дунавски полк. Участва в атаката на Одрин. След това – в Междусъюзническата война, в която е раняван, достига до командир на рота.

През 1914 г. Хаджииванов се дипломира, като юрист и се установява на адвокатска практика в Русе (до 1944 г.). На следващата година, с включването на България в Първата световна война, пак е мобилизиран като ротен командир, а след това става дружинен командир в 70-ти пехотен полк. За участието си в трите войни е награден с три ордена – кръст „За заслуга“, кръст „За храброст“ и орден за раняване I-ва степен. Политическата промяна в страната на 9 септември 1944 г. се оказва фатална за Хаджииванов. С протокол от 24 декември 1945 г. Гражданското отделение на Русенския областен съд го обявява за „безследно изчезнал по време на смут около 30 септември 1944 г.“, като предполагаемата му смърт се приема, че е настъпила на същата дата. Репресиите не подминават

и неговите близки. Днешен негов наследник със същото име е частният съдебен изпълнител в гр. Русе Иван Хаджииванов.

След това кратко, но важно отклонение да се върнем към дейността на дружеството. През 1941 г. е избрано ново настоятелство в състав (в-к Отечество, бр. 930/29.03.1941 г.):

Председател зап.генерал Александър Пенев

Подпредседатели: полковник о.з. Драгомир Василев и полковник о.з. Дяко Антонов.

секретар поручик о.з. Светослав Писев, **касиер** капитан о.з. Борис х.Ганев, **кореспондент** поручик о.з. Георги Коев.

Членове(съветници): капитан о.з. Кънчо Петров, капитан о.з. Крум Николаев и поручик о.з. Константин Кръстев

Проверителен съвет: Председател поручик о.з. Димитър Вълчанов и членове поручик о.з. Илия Юрданов и поручик о.з. Иван Юрданов.

От отчета за изтеклата година научаваме за тревогата на запасните офицери покрай бушуващата Втора световна война. Голяма част от по-младите членове са извикани на опреснителни курсове в казармите. Всички предусещат, че колкото и България да се стреми да спазва неутралитет, рано или късно ще бъде засегната от войната и офицерството отново ще бъде призвано да изпълни своя дълг към Отееството. Може би и поради тези причини численият състав на дружеството продължава да намалява и към 1 януари 1941 г. то вече наброява 170 члена. Съгласно приетия Закон за общ съюз на запасното Воинство на 3 октомври 1940 г.

Иван Хаджииванов

В църковния салон се е състояло общо събрание на 4-те дружества и се е конституирала новата федерация. За неин председател е избран генерал о.з. Александър Пенев, а членове от дружеството на СЗО са капитан о.з. Кънчо Петров и поручик о.з. Георги Коев. Традиционният офицерски бал тази година се е състоял вече от името на федерацията. Посмъртната каса продължава да функционира добре и капиталът и към 1.1.1941 г. възлиза на 179 541 лева, разпределени в русенска земеделска и кооперативна банка и русенска популярна банка. В касата членуват с регулярни вноски 137 души, от които мъже-89 и жени-48.

Годината ще се запомни със смъртта на бележитият русенец генерал от пехотата Васил Кутинчев, който почива на 30 март 1941 г. в гр. София. И като че ли неговите думи, изречени на 15 юни 1924 г. ще прозвучат, като пророчество години по-късно: *„Когато настъпи неизбежното разпадане на днешните слабосвързани и полусглобени политически комбинации, Европа може да бъде много скоро стресната от мечтите си за траен мир, неочаквано да забие тревога и да се даде сигнал за война; тогава България, немилостиво разпокъсана и унижена от Ньойския договор, ще намери своето спасение само в силата на оръжието, а своето величие в своите офицери, около които ще се групират и сплотят нейните синове за нова борба, за нова слава.”* (бр.931/05.04.1941 г.). Струва ми се, че тези думи и днес звучат актуално!

Данни за състава на настоятелството през **1942 г.** не са публикувани, вероятно няма настъпили промени и **Председател** продължава да бъде **генерал о.з. Александър Пенев**, имайки предвид, че през 1943 г. той е избран за такъв. Единствената информация за дейността му е публикуваният в бр. 955/25.04.1942 г. на в-к „Отечество” Отчет на дружеството на запасните офицери – гр.Русе. В него за първи път се прави статистика за неговия състав по звание, занятие и военно образование. Става ясно, че към 1.1.1942 г. дружеството се е увеличило и вече наброява 214 члена. От тях са както следва:

по професия	по звание	по военно образование
Чиновници – 80	Генерали – 2	Военно училище – 31
Пенсионери – 55	Полковници – 12	ШЗО – 170
Учители – 10	Подполковници – 14	Санитарна школа – 2
Адвокати – 5	Майори – 5	Подофицерска школа – 7
Аптекари – 2	Капитани – 52	Техници – 4
Индустриалци – 2	Поручици – 77	
Търговци – 6	Подпоручици – 45	
Земеделци – 1	Офицерски кандидати – 7	
Разни – 53		

Посмъртната каса е с капитал 174 345 лева и в нея членуват 76 мъже и 41 жени, общо 117 члена. Дружеството по молба на властите е осигурило 10 свои членове в помощ на борбата със спекулантите. Русенци участват активно в работата на XXI-вия конгрес на СЗО, проведен символно от 24-27 май 1942 г. в гр. Битоля. За членове на Върховния съюзен съвет от Русенски окръг са избрани полковник о.з. Драгомир Василев, полковник о.з. Иван Казанаклиев и поручик о.з. Петър Тодоров.

Както споменах по-горе през **1943 г.** за **Председател на русенското дружество** отново е избран **генерал о.з. Александър Пенев**. Това става ясно от бр.967/04.04.1943 г. на в-к „Отечество“ и всъщност е последната информация, която е публикувана във вестника за дружеството до последния му брой 981/01.08.1944 г.

Подпредседатели: полковник о.з. Драгомир Василев и полковник о.з. Михаил Атанасов.

секретар поручик о.з. Константин Кръстев, **касиер** капитан о.з. Борис х.Ганев, **дописник** поручик о.з. Георги Коев.

Членове(съветници): капитан о.з. Кънчо Петров, поручик о.з. Илия Йорданов и поручик о.з. Георги Меднев

Проверителен съвет: Председател капитан о.з. Константин Бижев и членове капитан о.з. Моско Гайдов и капитан о.з. Иван Йорданов

Годината ще се зпомни с трагичната вест за неочакваната смърт на Царя на българите Борис III на 28 август 1943 г. Българското офицерство, като безпределно предано на Родината и Царя, имащо особено отношение към него изживява тежко неговата загуба. По този повод от Върховния съвет на Общия съюз на запасното воинство е публикувано Въззвание към запасните воини, в което между другото се казва: *„Запасни воини, Неумолимата съдба бързо и ненадейно грабна всеобщия от целокупния български народ Цар Борис III.....Благодарение на неговата царствена мъдрост, българският народ доживя да се види обединен в пределите на Майката Родина под скиптъра на българските царе. Затова той с право бе назван Велик Цар Обединител.....Ние запасните воини, съзнавайки ясно войнишкия си дълг и чест, даваме обет пред Бога и пред светлата памет на Цар Борис III, че ще бъдем и за напред верни и предани на Царя и Родината.....Да живее Негово Величество Цар Симеон II ! Да живее България! Да живее българската войска!“* (бр. 972/06.9.1943 г. в-к „Отечество“).

И така, стигаме до **1944 г.** За съжаление към настоящия момент други данни за дейността на дружеството в гр. Русе до закриването на съюза с 1-во постановление на МС на правителството на Константин Муравиев от 6-ти септември 1944 г. не са намерени. От внучката на генерал Пенев, доцент Емилия Ангелова, която докато пишех тази история скоропостижно почина през 2015 г., е известно, че той е **последният председател на Съюза на запасните офицери в гр. Русе** преди неговото закриване през 1944 г. от новата власт. Имайки предвид това, че съюза на национално ниво продължава да функционира до датата на неговото закриване, със сигурност можем да предположим, че и организацията в Русе е просъществувала до тази дата.

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР АЛЕКСАНДЪР ТОДОРОВ ПЕНЕВ

Роден на 14.12.1879 г. в гр. Шумен. Завършива Военното училище през 1901 г., произведен в първи офицерски чин е назначен на служба в 19-ти пехотен шуменски полк. Участва, като командир на дружина, капитан, в състава на 42-ри пехотен полк в битката през м. септември 1916 г. при Сарсанлар, (дн.Зафирово, Силистренско). От 11.02.1923 – 08.04.1924 г. е Командир на 5-та пехотна дунавска дружина, което свързва неговия живот завинаги с гр. Русе. През 1928 г. е назначен за Командир на 5-та пехотна дунавска дивизия и е Началник на гарнизона до 1931 г. Произведен е в чин генерал-майор на 31.10.1930 г. През 1934 г. е Началник на канцеларията на Министерството на войната, след което излиза в запас и се установява в Русе. Кавалер на ордена за Храброст и други воински отличия.

*Генерал-майор
Александър Т. Пенев*

Но да се върнем към **Ден първи** от основаването на Съюза на национално ниво. За начало на създаването на Съюз на офицерите от запаса се счита общото събрание на група запасни офицери от Софийския гарнизон, проведено на **16 септември 1907 г.** Събранието приема проектоустав и приема следните решения:

- Присъстващите единодушно решават и приемат да се организират и създадат своя организация за живеещите в

София запасни офицери, а така също това да се предложи и на тия живеещи в провинцията;

- Приема се с минимални изменения и и допълнения проектоустава
- Избира Управителен съвет на Софийския клуб, в който влизат генералите от запаса Никола Бочев, Матей Ангреев, Бончо Балабанов, Иван Цончев и Андрей Блъсков.

Така на 16 септември 1907 г., освен принципното решение за създаването на СЗО, са приети неговият Устав, управителното тяло и решение за свикване на Първи конгрес за учредяване на съюза на национално ниво. Това дава основание да се счита, че именно на тази дата е основан Съюзът на запасните офицери в България. Още повече, че това е записано в чл.1 на приетия Устав: *„Основава се Съюз на запасните офицери от всички категории на армията и в оставка.... със седалище в столицата София и с клонове (клубове) във всеки окръжен и околийски град.“* Девиз на съюза става „България над всичко“

Официалното становище е, че основането на организацията е от датата на нейния Учредителен конгрес, който се провежда по настояване на „провинциалните клубове“ на **2 май 1908 г.** в гр. София. Конгресът е в продължение на 3 дни, като за негов **първи председател** е избран генерал от запаса **Рачо Петров**, а за негов подпредседател тясно свързаният с гр. Русе генерал от запаса **Андрей Блъсков**. В работата му вземат участие 34 делегати от 10 провинциални клуба, сред които и тези от гр. Русе. Основните принципи залегнали в целите на дейността на съюза са патриотизма, професионализма и наднартийността, без това да се разбира като аполитичност! Създателите на организацията разбират, че постигането на поставените цели може да стане при условие, че не се намесват в партийно-политическите борби. Затова специален член от Устава забранява разискванията от партийен характер, като по този начин да се създадат условия да бъдат привлечени всички запасни офицери, независимо от техните политически пристрастия. Между впрочем това изискване допринася в голяма степен за съхраняването на съюза, та и до наши дни.

Само след по-малко от два месеца след конгреса организацията си осигурява особеното отношение на обществеността и военното министерство, като военния министър генерал Данаил Николаев със специална заповед № 266 нарежда „запасните офицери да се считат за редовни членове на офицерските събрания и да им се даде достъп до библиотеките на полковете и...”

Председатели на СЗО в България 1908-1945 г.

Званията са към датата на заемане на длъжността.

№	звание	име	дати –
1.	Генерал-майор	Рачо Петров	30 май 1908 – 12 май 1909
2.	Генерал-майор	Никола Бочев	12 май 1908 – 22 ноември 1910
3.	Генерал-майор	Христо Дрангаревски	22 ноември 1910 – март 1911
4.	Генерал-майор	Матей Андреев	март 1911 – юни 1912
5.	Генерал-майор	Никола Генеф	юни 1912 – 22 ноември 1913
6.	Полковник	Стефан Георгиев	29 януари 1914 – 22 юни 1914
7.	Генерал-майор	Петър Салабашев	22 юни 1914 – 2 април 1915
8.	Полковник	Кънчо Кънчев	2 април 1915 – 16 май 1920
9.	Генерал-лейтенант	Владимир Вазов	16 май 1920 – 1921
10.	Генерал-лейтенант	Иван Луков	1921 – 22 февруари 1923 (подава оставка на 19 декември 1922)
11.	Подполковник	Кимон Георгиев	1923 (изпълняващ длъжността)
12.	Генерал-лейтенант	Стефан Тошев	1923 – 27 ноември 1924 (умира)
13.	Генерал-лейтенант	Владимир Вазов	27 ноември 1924 – 23 ноември 1930

14.	Генерал-лейтенант	Велизар Лазаров	23 ноември 1930 – 1932
15.	Генерал-майор	Борис Сирманов	1932 – 18 ноември 1936
16.	Полковник	Славейко Василев	18 ноември 1936 – 2 септември 1944 (самоубива се)
17.	Генерал-майор	Илия Каблешков	2 септември 1944 – 9 март 1945

Както стана ясно по-горе един от основателите на Съюза на запасните офицери в България и негов председател през периода ноември 1910 г. до март 1911 г. е бележитият русенец **Генерал-майор Христо Дрангаревски**. Той е уволнен в запаса със заповед на Н.В. № 13 през 1905 г. Запасният генерал е един от видните граждани на Русе и на българското запасно войнство.

Председателството му е най-краткото заемане на този пост в съюза, вероятно и поради факта че в навечерието на Балканската война с тайна заповед № 107 от 1911 г. е приведен отново на действителна военна служба, като заместник-началник на 3-та дивизионна област – Русе. Въпреки краткото време през което той е председател на съюза, генерал Дрангаревски има значителен принос за урегулиране и подобряване на социалния статус на запасните офицери. Той и Централното управление се заемат да изпълнят две от най-важните конгресни решения. Първото е да се свържат с министрите на войната и вътрешните работи и официално да ги запитат за службите, на които да бъдат назначени запасни офицери. Второто е да упражнят персонален натиск върху депутатите и министрите за изменение на чл.22, параграф 55 от Закона за пенсиите, касаещ пенсионирането на кадровите военнослужещи и размера на пенсиите на офицерите в запаса. Успехите в тези начинания не закъсняват и на 13 февруари 1911 г. тази поправка е приета. Негов принос е и изготвянето на устав за взаимоспомагателната каса на съюза, който е приет през м.март, преди сдаването на поста председател на СЗО.

ХРИСТО ПОПКОСТОВ ДРАНДАРЕВСКИ

Роден през 1855 в гр. Троян. Произхожда от стар чирпански дръндарски род, от където е и фамилиното му име. Завършва Одеското военно училище през 1877 г., а още като юнкер той е участник в Сръбско-турската война от 1876 година и е опълченец в Освободителната война. Потвърждение на участието на Драндаревски в тази война се намира и в кратките сведения за него при записването му в Русенското поборническо-опълченско дружество на 30 март 1901 година.

**Генерал-майор
Христо Попкостов
Драндаревски**

След руско-турската освободителна война от 12 април 1879 подпоручик Христо Драндаревски е в състава на Руския окупационен корпус и е адютант на генерал-губернатора в Пловдив. От месец май 1879 г., съгласно изискванията на Берлинския договор, се урежда Източнорумелийската войска, по-късно наречена милиция, която се ръководи от Главен щаб. По-голяма част от командирите са руски офицери, но по-низшите са българи. Един от тези млади офицери е Христо Драндаревски, който е произведен за поручик на 13 юли 1881 г и на 3 март 1884 г. – капитан.

От 1885 е командир на Ямболската пешия дружина. Като командир на Ямболската дружина Драндаревски първо охранява турската граница и след Сливнишките боеве с бърз марш участва в превземането на Ниш по време на Сръбско-българска-

та война. След потушаването на бунта на офицерите-русофили и уволнението на командира на **Пети пехотен дунавски полк** майор Андрей Блъсков на 27 септември 1886 г. командването се поема от капитан Драндаревски. От този момент животът и службата на Христо Драндаревски се свързват с Русе. През лятото на 1888 г. майор Драндаревски получава назначение командир на 3-та бригада и началник на гарнизона в Русе. Като председател на офицерското събрание майор Драндаревски е един от инициаторите за построяването на **първия военен клуб** в България, този в гр. Русе, което става на 11 юни 1890 г. от княз Фердинанд с полагането на основния камък и дарение от негова страна на 20 хил.лв.

Преди да бъде произведен в подполковник, което Фердинанд прави при едно посещение на 2 август 1891 г. в гр. Русе, Драндаревски става радетел за построяване на нови казарми за 5-ти пехотен полк. На извънредна сесия на Общинския съвет в Русе на 22 февруари 1892 г. се внася предложение за отпускане място за строеж на казарми. Драндаревски е произведен полковник на 2 август 1895 година и остава на длъжност командир на 3-та бригада от 5-та пехотна дунавска дивизия.

На 15 септември 1900 г. Христо Драндаревски е произведен в генерал-майор и става един от първите генерали в българската

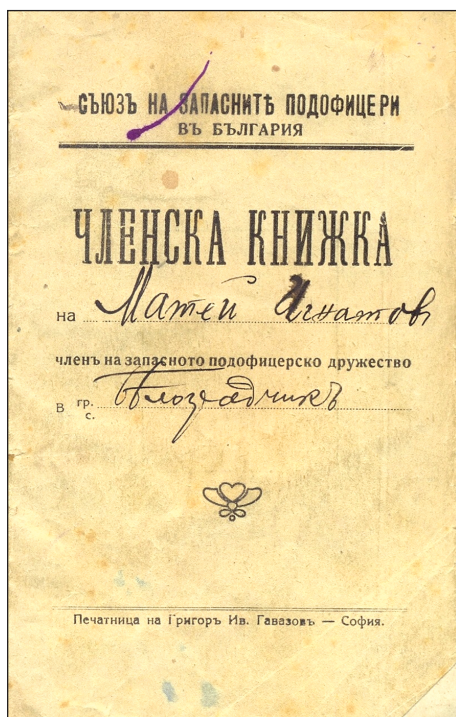

армия. Името на Драндаревски е свързано и с откриването в Русе на един от най-въздействащите в България паметници на загиналите в Сръбско-българската война от 1885 година. Генерал-майор Христо Драндаревски е уволнен в запаса със заповед на Н.В. № 13 през 1905 г.

Балканската война обаче налага запасният генерал отново да се върне в редовете на армията, като началник на **3-та Дунавска дивизионна област**. По време на междусъюзническата война виждайки поражението на България от своите доскорошни съюзници през юли 1913 г. Генерал Драндаревски отдава заповед за общото отстъпление на Русенския гарнизон и потопяването на плаващите съдове на флотилията, за да не попаднат в румънски ръце. Генерал Драндаревски напуска този свят в Русе на 26 септември, неделя, 1920 г. Гробът на видния русенец и съпругата му се намира в гробищен парк Чародейка, преместен от гробище Възраждане.

Едновременно с формирането и развитието на офицерския корпус неразривно свързано с него се обособява още една военна прослойка, тази на погофицерите имаща съществен принос за изграждането на българската войска. Учредителният конгрес на Съюза на запасните погофицери се провежда според официалните документи в Стара Загора от **24 до 26.10.1910 г.** Въпреки, че и тук както и при СЗО съществуват противоречиви информации (В „Резолуции от I – VIII конгреси” пише, че учредителният конгрес е проведен в Стара Загора, но в История на Централното благотворително на запасните погофицери дружество „Гургулят” с автор И. Градинаров се сочи, че се е провел в София в бирария “Балкански сокол”). На 24 октомври председателят на Софийското дружество “Гургулят” фелдфебел Таке Василев приветва делегатите и открива работата на конгреса. Присъстват 29 делегати, като от Русе присъстват 2-ма делегати от дружество “Защита” – Русе. Избрано е бюро за неговото ръководство в състав: **председател – Георги Тачев – делегат на русенското дружество “Защита”,** подпредседател Йордан Хранов от кюстендилското дружество “Сливница” и секретари – Г. Николов и Р.Ив. Найденов от София.

Членска книжка на членовете
на СЗПО

Значка на членовете на СЗПО

От 14 септември 1922 г. Съюзът на запасните подофицери се обединява със Съюза на запасните офицери в обща **“Федерация на съюзите на офицерите и подофицерите от запаса”** и функционира до 1944 г. На 29 юли 1923 г. е публикуван Уставът на федерацията на запасните офицери и подофицери. В него се подчертава, че Федерацията трябва да служи само на **„беззаветното родолюбие“**, стоящо над партийни, съсловни и класови интереси. Федерацията издава **“Позив към българския народ”**, в който си поставя свещената цел да бъде мощен страж на свободите и правата на гражданите, да гарантира спокойния живот на родината по пътя ѝ към култура и прогрес и стоейки далеч от партийните борби да остане вярна на своя народ. Главният девиз на Федерацията е: **“Отечеството над всичко!”** Между впрочем, цел която и в наши дни е актуална и е заложена в Устава на Регионалния съюз в Русе.

Значка на членовете
на СЗО

Членска карта(легитимация)
на членовете на СЗО

Всъщност зараждането на идеята за обединението на двата съюза става година по-рано, за което русенци имат съществен принос. Това се случва на конгреса на Съюза на запасните подофицери, проведен в гр. Русе от **27 до 29 август 1921 г.** Делегатите са посрещнати на спирка Русе от членовете на двата съюза в града, след което начело с военната музика на 5-та дунавска дружина преминават в стройни редици през целия град до клуба на запасните подофицери. Преди откриването на конгреса на 28-ми август(неделя) делегатите и членовете на русенските дружества полагат венци на гробовете на Стефан Караджа, Любен Каравелов и пред Паметника на свободата. Конгресът е поздравен от ген.Киселов, като член на Висшия съюстен съвет на СЗО, и от зап.подполковник Н.Кемилев от името на дружеството на зап.офицери в Русе. В своето слово ген.Киселов заявява: „Ако в миналото са ставали съзнателни и несъзнателни грехове, които причиниха нещастията на България, в бъдеще ще се извърши непростим грях, ако в тия тежки времена не си подадем ръка за сговор. Бихме станали всички изменници пред светата памет на славно загиналите герои, ако ние не дадем на Отечеството нашата сила”, завършвайки с апел към делегатите на конгреса за федериране на всички патриотични организации (в-к Отечество бр.17/10.09.1921 г.).

Самото естество на организацията обединила в себе си офицери, готови да отгадат живота си в служба на отечеств-

Вотто, определя техният активен принос към основния за българите проблем – националното обединение. Още през 1908 г. СЗО посочва, че единствения път за неговото постигане е войната „**политиката на желязото и кръвта**”. Затова основните усилия на съюза до началото на Балканската война са насочени към поддържане на военно-патриотичния дух на населението и създаването на благоприятна атмосфера за военно решаване на проблемите с вековния поробител. По това време вниманието на СЗО е приковано от развитието на събитията в Македония и от назряващия конфликт на Балканите.

Балканската и Междусъюзническата войни прекъсват дейността на СЗО. Хиляди ентусиазирани запасни офицери, членове на съюза, участват в мобилизацията и заминават на фронта, доказвайки на дело своята безгранична любов към отечеството, голяма част от които оставят костите си по бойните полета. Лично председателят на СЗО по това време **генерал Никола Генеф** оглавява командването на Македоно-одринското опълчение. За жалост първоначалната надежда и еуфория са сменени с покрусата от резултатите на водените войни и грешките на политическото ръководство на страната. Именно затова в периода до 1915 г. – включването на България в Първата световна война, се налага СЗО все по-активно да се намесва в текущата политика и да поставя условия и искания към политиците.

В хода на войната се включват 15 000 запасни офицери, които за пореден път показват изключителен героизъм за отстояване каузата на националното обединение. Краят на Първата световна война, обаче носи нова трагична развръзка за съдбата на българското офицерство. Жестоките клаузи на Ньойския договор насила изпращат в запаса около 2/3 от кадровите офицери, както и хилядите запасни офицери, които не могат да се върнат към довоенните си занимания.

Естествено тази ситуация изисква ново виждане и нова идеология за следвоенното съществуване на съюза. Първия следвоенен конгрес е свикан през м.май 1920 г., като за председател на съюза е избран героят от Дойран-**генерал Владимир Вазов**, а в края на септември 1920 г. се свиква Втори извънреден конгрес, на който е приет нов Устав, учредява се издава-

нето на вестник „Отечество“, за патронен празник се приема 6 септември – датата на Съединението.

В този период се забелязват и първите идеологически противоречия с Комунистическата партия и правителството на Земеделския съюз. Атаката срещу СЗО не закъснява! Със специално писмо №727 от 14 август 1920 г. ЦК на БКП (т.с.) посочва необходимостта всички партийни членове-запасни офицери и подофицери да се запишат в съответните организации, където да осветляват от комунистическо гледище всички въпроси и да печелят офицери за делото на пролетарската революция. Това принуждава Централното управление на СЗО в свое окръжно да нареди на местните дружества да изключват и да не приемат членове комунисти.

На свикания Трети конгрес на СЗО през май 1921 г. конфликтът е ясно очертан и също толкова ясно решен. Главен политически фактор през този период и основен политически противник на СЗО е БЗНС, или по-точно неговото правителство. Този конфликт е твърде стар, още от времето на войните БЗНС разглежда офицерството, като креатура на Фердинанд. Офицерството пък се противопоставя на антивоенната дейност на земеделците и на техния лидер Александър Стамболийски, свързвайки ги с инсценирането на войнишките бунтове в края на Първата световна война. Недоволството на СЗО е предизвикано и от недостатъчното внимание, което БЗНС като управляващ фактор отделя на армията и офицерите. Въпреки декларираната нагпартийност на СЗО, ширещата се корупция, финансови афери и безцеремонност, карат СЗО през април 1922 г. открито да обяви своите антиправителствени позиции.

Стреснато от засилващото се обществено влияние на СЗО, земеделското правителство предприема ответни мерки, обявявайки организацията в подготовката на заговор и преврат. Прави се опит и за разцепление на организацията, чрез създаване на паралелен „Народен съюз на запасните офицери и подофицери“, който обаче не успява да спечели някакво обществено влияние.

И ето го и резултатът: Държавния преврат на 9 юни 1923 г., който радикално решава политическия конфликт в страната и поражда спиралата на нови, още по-дълбоки идейни и полити-

чески сблъсъци. Въпреки, че СЗО пряко не участва в преврата, имайки предвид състава на Централното управление и връзките им с Кимон Георгиев – един от главните организатори на преврата, зап.подполковник, един от основателите на Военния съюз, поставя организацията в ролята на ангажиран фактор в процеса.

Интересен е и фактът, че в жестоката кървава разправа с Министър-председателя Александър Стамболийски, като своеобразен създател на сценария за неговото убийство е неговият съученик, **полковника от запаса Славейко Василев**. Самият той съосновател на Военния съюз, а от края на 1936 г. и Председател на СЗО.

Не без значение е и обстоятелството, че след Деветоюнския преврат редица членове на СЗО заемат важни военни и административни длъжности, назначени като областни и окръжни управители, градоначалници, жандармерийски и полицейски началници. Запасните офицери на дело показват как трябва да се управлява България – с много любов към Родината, с ред и дисциплина.

Активното участие на СЗО в обществено-политическите борби поражда и първия вътрешен конфликт в организацията, както и стремеж към преценка и преосмисляне на нейната роля в обществото. По време на Петия конгрес през ноември 1923 г. се проявява недоволство против прекаленото ангажиране на съюза в политиката. Конгресът избира за председател на съюза **зап.генерал Стефан Тошев**, герой от войните и ползващ се с авторитета на необвързано политически лице, който година по-късно умира и на негово място е избран **зап. генерал Владимир Вазов**. Избирането му става на Шестия поред следвоенен конгрес, проведен на 27 ноември 1924 г. Още в публикувания по-рано отчет се отбелязва, че авторитетът и престижът на организацията са нараснали особено много след 9 юни, като се е превърнала в „голям обществен фактор” и вече наброява 75 дружества с 6000 членове. От отчета става ясно, че **Русенското дружество на запасните офицери** се състои от 334 члена и е четвъртото по брой в страната, след тези в София (2014 души), Пловдив (567 души) и Варна

(367 души), което показва не само неговата големина, но и потенциал и значимост в национален мащаб. Интересно е да се отбележи от гледна точка на солидарността и взаимопомощта, че в този период членовете на СЗО членуват и внасят своите вноски в Посмъртната каса към Министерството на войната, като при смърт семейството на починалия офицер получава от 3000 до 10 000 лева. Един добър пример, който за съжаление в днешните времена бих казал е немислим, имайки предвид отношението и на обществото и на управляващите, та ако щете и на Министерството на отбраната към запасното войнство!

Въпреки заявените намерения на ръководството на съюза, че „Намесата в политическия живот е допустима само, ако са застрашени върховните държавни интереси, когато трябва да се защити конституцията и териториалната цялост на страната” в резултат на все по-изострящата се политическа обстановка и идеологическите противоречия на СЗО с комунисти и земеделци, се стига и до един от **най-зловещите дни за запасното войнство**: Кървавият атентат в църквата „Света Неделя”, целящ ликвидирането на военния и политическият елит на страната, включително и цар Борис III. Извършен е на 16 април 1925 г., Велики четвъртък, когато група крайнолеви дейци на Военната организация (ВО на БКП) взривява покрива на църквата „Света Неделя“ в София. По това време в нея се провежда церемонията по погребението на генерал Константин Георгиев – подпредседател на СЗО, убит на 14 април същата година от други дейци на комунистите. Сред убитите е председателят на софийското дружество на съюза зап.генерал Стефан Нерезов, ранен е и председателят на СЗО зап.генерал Владимир Вазов, както и русенецът зап.генерал от пехотата **Васил Кутинчев**. В атентата загиват общо 40 членове на Съюза – 11 генерали, 12 полковници, 4 подполковници, 4 майори, 5 капитани, 3 поручици и 1 подпоручик, дошли да изпратят генерал Георгиев в последния му път. Сред тежко ранените е и русенецът полковник от запаса **Никола Кямилев**, за който стана дума по-горе. Атентатът нанася тежък удар на офицерството в България и най-вече на Съюза.

Краят на 1925 г. и началото на 1926 г. бележат началото на стопанска и социална стабилизация на българското общество. Новият министър-председател Андрей Ляпчев, „со кротце, со благо и со малко кютек“, постепенно налага линията на нормализация и възстановяване. Смяната на правителството се приема спокойно от СЗО. Предприети са мерки за подобряване на социалния статус на запасните офицери, укрепва и организационното състояние. По това време от 7 април 1926 г. до 14 март 1932 г. председателят на СЗО зап.генерал Владимир Вазов е и кмет на София, което е още едно признание и доказателство за голямата обществена роля на съюза, качествата и способностите на българските офицери.

В периода до 1930 г. обаче настъпило то успокоение сред редиците на СЗО изиграва своята и положителна, но и негативна роля. Постепенно в организацията се заражда и развива организационна и идейна криза. Общественото мнение все повече разглежда запасните офицери, като една от основните опори на властта свързвайки с тях успехите, но и неуспехите на правителството. Вътре в средите на запасното воинство избухват недоразумения, завист и борба за постове. Намалява численият

състав, отслабват връзките между централното ръководство и провинциалните дружества. Все по-очевидно става, че **организацията е силна и сплотена в моменти на кризи, отколкото в условията на граждански мир и стабилизация.**

Въпреки това, проследяването на обществените настроения на организираното запасно войнство в края на 20-те и началото на 30-те години на миналия век, показва все по-нарастващата му роля и значимост в обществено-политическия и културен живот на страната. Така в края на 1932 г. СЗО се превръща в един от главните носители, пропагандатори и радетели за промяна на партийно-парламентарния режим и налагането на безпартиен такъв. Главен защитник на тази идея е председателят на съюза **зап.генерал Борис Сирманов**. Още в началото на 1933 г. неговите идеи намират място в едно изложение до Министерския съвет, където се обявява, че България е в опасност, че държавната власт е изгубила всякакъв имунитет и се налага пълна реорганизация на целия държавен апарат, като се започне от Народното събрание и се завърши с последната община. При такава ситуация разбира се стигаме до нов преврат – Деветнадесетомайският, отново със същите действащи лица и не без подкрепата и участието на запасното офицерство.

В този период се създават максимално добри условия и възможности за развитието на двете военно-родолюбиви организации СЗО и СЗПО, като само за две години след преврата техните членове се удвояват, продуктувано по-скоро от възможностите за назначаване на държавна служба, от длъжностите в полицията, до кметове и министерски постове. Скоро обаче се появяват и първите противоречия между СЗО и Военния съюз, като на Седемнадесетия конгрес през ноември 1935 г. открито е издигнато искането за закриване на Военния съюз и приета линията за безусловна подкрепа на монарха. В резултат на това постепенно назряват вътрешни конфликти в самата организация, които продължават почти до 1938 г. С решения на извънредния конгрес от април 1937 г. се променя Устава, който ограничава самостоятелността на дружествата и увеличава правомощията на Централното управление.

Запасното воинство болезнено реагира на краха на надеждите за национално обединение, загубата на територии, кръвно свързани с Майка България, на унижителните клаузи на Ньойския диктат и разсипването на армията. В средата на 30-те години запасното офицерство изказва своите предпочитания към една мирна ревизия на следвоенното статукво. Отпадането на военните клаузи на Ньойския договор засилват надеждите за постепенната промяна на ситуацията и правилността на търсене на мирни пътища за тази цел. Неопределените цели на започналата през септември 1939 г. Втора световна война, неутралитетът на редица големи европейски държави, крахът на полската армия са основните причини, поради които СЗО подкрепя обявеният от правителството неутралитет. Връщането на Южна Добруджа, посрещнато с неописуем възторг, бележи и поврата в техните възгледи. Те недвусмислено се обявяват за включване на страната ни във войната на страната на Германия. Поради това актът от 1 март 1941 г., с който България се присъединява към Трестранния пакт се възприема от запасното офицерство с одобрение и задоволство, още повече че с връщането на Македония и Беломорска Тракия за пореден път се преживява илюзията за национално обединение.

Търсейки социална опора, управляващите след 19 май 1934 г. стимулират създаването на нови военни организации. През 1934 г. се изгражда Обществото на кавалерите на ордена „За храброст“. През 1935 г. окончателно се оформя Съюзът на бойците от фронта, който цели обединяването на всички воювали в последните войни от редника до генерала. Появата на тези нови организации първоначално среща яростната съпротива от СЗО и СЗПО, но в последствие приема да се създаде една обща Федерация на българското запасно воинство. Така през **м. май 1941 г.** се приема **специален закон** за Общия съюз на запасното воинство, който включва всички военнородолюбиви организации. Организацията се ръководи от 15-членен (по трима от всяка организация) Върховен съвет, който излъчва петчленно Постоянно присъствие. Председателят на общия съюз се назначава от Военния министър и за такъв е назначен Председателят на СЗО **зап.полковник Славейко Василев**.

Общия надзор се осъществява от Военния министър генерал-лейтенант Теодоси Даскалов и подчинените му началници. В обединената организация членуват около 120 000 души, което е значителна обществена сила. Законът предвижда и значителни привилегии за членовете на съюза. **Законът за запасното войнство** е приет от Народното събрание и е обнародван в ДВ бр.10/13 май 1941 г.

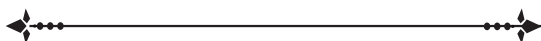
Включването на страната ни към Трестранния пакт променя ситуацията в страната и голяма част от членовете отново са призвани в редовете на Българската армия. В този период се създават нови дружества в новосвободените земи Добрич, Силистра, Кавала, Скопие, Прилеп, Битоля и др., а броят на съюзните членове на СЗО нараства до 9700 през 1942 г. Символично, въодушевени от националния идеал за Обединение-то на българските земи в новоосвободените територии от 24 до 27 май 1942 г. в гр. Битоля е свикан Двадесет и първия конгрес на СЗО, на който присъстват 350 делегати пристигнали заедно с влак до Македония. На конгреса е преизбран за председател зап.полковник Славейко Василев, който после е назначен за Председател на Общия съюз на запасното войнство. Това е и последният конгрес на Съюза. Следващият, също символично насрочен конгрес в новоприсъединената Южна Добруджа, е за 15 и 16 октомври 1944 г. в гр. Добрич, но той така и не се състои. Месец преди конгреса на 2 септември 1944 г. **Последният Председател на СЗО зап.полковник Славейко Василев** се самоубива, в последствие посмъртно е осъден от т.нар. „Народен съд“ и имуществото му е конфискувано в полза на народа.

Запасното офицерство, след разгрома на немската армия при Сталинград ясно вижда намаляващите шансове на Германия, но у него действа комплексът унаследен от войните **„Всичко или нищо“**, поради което до последния момент отстоява една губеща кауза с идеята, че всичко е в името на обичаната от всички офицери България!

И след всичко направено от Съюза идва най-жестокия за неговото съществуване ден! Новата власт дошла на 9 септември 1944 г. забранява СЗО като „фашистка“ организация, неговите членове и активисти са подложени на репресии, вклю-

чително разстрели, изпращане в лагери и пр. Първоначално военният министър Дамян Велчев се опитва да съхрани организацията, премахвайки крайните елементи в нея. Тази позиция обаче не се споделя от представителите на комунистическата партия. По тази причина със **заповед № 4096** на министъра на Вътрешните работи **Антон Югов** от **1 декември 1944 г.** Общият съюз на запасното войнство е обявен за фашизирана структура и е разтурен. Санкциите не спират дотук, като с **10-то постановление на Министерски съвет** от **20 юли 1948 г.** са отнети всички имоти и финансови средства на съюза възлизащи на милиони левове.

ПОГРОМЪТ НАД ОФИЦЕРСКИЯ КОРПУС, „НАРОДНИЯ СЪД” И РОЛЯТА НА ДАМЯН ВЕЛЧЕВ

На 25 октомври 1944 г. завеждащият Военния отдел на ЦК на БРП (к) полк. Георги Дамянов докладва пред Политбюро и членовете на контролната комисия за положението във войската. Той изнася данни, че от общо три хиляди действащи офицери, без запасните, досега са арестувани 151, а уволнени – 289. Отделно от тях в първите дни след 9 септември 1944 г. са задържани 350 офицери. На подготовка във Военното училище са изпратени 2000 ремсисти. Секретарят на РМС Тимко Черноколев докладва, че към неговите централен, областен и околийски комитети има създадени военни отдели, които подпомагат чистката във войската. Политбюро обаче констатира, че тя съвсем не е задоволителна, и решава срокът ѝ да бъде удължен до 15 ноември 1944 г. В резултат последва нова вълна от масови репресии, засягащи кадровия потенциал на войската. За „партийната чистка” на 7 ноември 1944 г. полк. Георги Дамянов изпраща подробен доклад на Георги Димитров в Москва. Според него са арестувани 17 генерали, 45 полковници, 45 подполковници, 38 майори, 123 капитани, 204 поручици, 234 подпоручици и 40 офицерски кандидати – общо 746. С тях се води следствие и се готвят за Народния съд. Търсят се да бъдат задържани още 687 офицери, една част от които се укриват, други са на фронта, а трети „не ги дават началниците им”. „Още трябва да бъдат изгонени от войската – пише Георги Дамянов – 1650 офицери.” Офицерски чин са получили 720 души партизани, повечето без военна подготовка и средно образование. А на 18 септември 1944 г. правителството е утвърдило

заповедта на Главния щаб на НОВА за произвеждане в чин генерал-майор на „народните борци”: Тодор Тошев – о. з. майор, Петър Илиев – капитан, Владимир Стойчев – подполковник, Крум Лекарски – о. з. майор, Стоян Трендафилов – о. з. майор, Кирил Станчев – о. з. майор, Димитър Попов – капитан, и Димитър Томов – капитан. Те са главните действащи фигури в завземането на военното министерство и стратегическите пунктове на столицата през нощта на 8 срещу 9 септември 1944 г. По онова време посочените лица са членове на Военния съюз и политическия кръг „Звено”.

Но военният министър Дамян Велчев няма намерение да бъде страничен наблюдател. При това на 14 ноември 1944 г. е произведен в чин генерал-лейтенант, С окръжно от 18 ноември 1944 г. до гарнизонните и войсковите подразделения той нарежда да не се допуска арестуването на военни, които са на фронта или са се завърнали от него. На 23 ноември 1944 г. Министерският съвет одобрява постановление № 4, внесено от военния министър. На заседанието не присъстват министрите на БРП (к). Според Никола Петков то е било подкрепено, за „да се вслушаме в съвета, даден на делегацията по примирието в Москва от министъра на външните работи В. Молотов, да се пазят офицерските кадри, понеже много трудно се създават”. Съгласно постановление № 4 всички офицери, подофицери и войници от действащата войска и запасни, които са извършили или се уличават в извършване на престъпления по Наредбата-закон за Народния съд, ако изявят желание, могат да бъдат изпратени на фронта. Проявилите се да бъдат третираны по следния начин: ранените или наградените с орден за храброст се считат за напълно невиновни и се освобождават от всякаква отговорност; тези с примерно поведение се наказват с минимум наказание. Наказателно преследване срещу непосредствено участващите във войната не се възбужда, а там, където е възбудено, се спира.

Във връзка с „неправомерните арести” по думите на Дамян Велчев на 25 ноември 1944 г. той издава специална заповед. За избягване на посегателства върху военнослужещи от неизвестни лица и „неотговорни фактори” всички офицери и подофицери се задължават да спят в казармите, като вземат мерки за лична

отбрана. При опит за незаконно задържане всеки военнослужещ да се противопостави с оръжие. По гарнизони да се формират комендантски охранителни взводове, а в дивизионните области – охранителни роти, въоръжени с автоматично оръжие. Командирите на полковете и частите да не допускат в казармите външни лица и задържането на техни подчинени. Военните се разследват само в казармените затвори, а ако трябва да бъдат разпитани на друго място, да бъдат винаги връщани за нощуване. Последното е предназначено да предотврати „безследното изчезване и отвлечане на офицери“. Реакцията на ЦК на БРП (к) е твърде остра. На 28 ноември 1944 г. Трайчо Костов и министърът на вътрешните работи Антон Югов са изпратени от Политбюро на разговор с Кимон Георгиев и Дамян Велчев. Той протича доста нервно, стига се дори до размяна на реплики. На тяхното искане за отмяна на заповедта Дамян Велчев възразява: „Аз не мога да позволя да се дезорганизира моята армия, да се арестуват мои офицери. Това, което прави милицията, ще накара хората да хванат гората.“ На забележката на Трайчо Костов, че той „защитава фашистите“, военният министър отговаря: „Не, аз защитавам достойнството на българския офицер.“

Като резултат от заповедта на военния министър на 15 декември 1944 г. група въоръжени офицери се събират на п.л. „Славейков“ в столицата. Те се опитват да освободят свои колеги от ареста на милицията. Подобни прояви има и в Сливен, Пловдив, Русе, Плевен и други градове. Налага се намесата на войскови части от Червената армия. Американските и английските представители в Съюзната контролна комисия изказват несъгласие с техните действия и искат обяснение на ген. С. Бирюзов. Отговорено им е, че това са „фашистки офицери“, които предстои да бъдат изправени пред Народния съд. И наистина, на съвещание при ген. С. Бирюзов, на което присъстват министрите Антон Югов, Добри Терпешев, проф. Петко Стайнов, Димитър Нейков и Никола Петков, Дамян Велчев е принуден да отстъпи. Той приема и всички искания на ЦК за промени в ръководството на войската. На 19 декември 1944 г. за началник-щаб е назначен ген. Иван Атанасов, началник на канцеларията – ген. Петър Илиев, началник на РО – полк. Петър Вранчев, и началник на военното министерство –

ген. Благой Иванов. Сменени са двама командири на дивизии, както и офицери, заемащи възлови позиции. Със задоволство Трайчо Костов отбелязва: „Много от тях са приети за членове на офицерската партийна група в ЦК.” По сведение на военния отдел от 9 септември до края на 1944 г. от всичко 2700 офицери от състава на войската за „фашистки прояви” са отстранени 1100 души.

По решение на Политбюро на БРП (к) Четвърти върховен състав, който разглежда деянията на „военните престъпници”, трябва да започне заседанията си през първата половина на 1945 г. По такъв начин присъдите по него ще могат да бъдат произнесени и изпълнени едновременно с тези на регентите, царските съветници, министрите и народните представители. За процеса е натоварен да отговаря Военният отдел при ЦК, завеждан от полк. Георги Дамянов. Той наблюдава работата на създадените за целта следствени комисии. Но поради конфликта с военния министър той се отлага за по-късна дата. Освен това големият брой на подсъдимите налага те да бъдат разделени на две групи, които да се съдят от един и същи състав в два отделни процеса. След вандалските избивания без присъди беше поставена за изпълнение следващата точка от програмата – т. нар. народен съд, една напълно противоконституционна по правомощия и състав институция, която включваше пак убийства, затвор и материално ограбване, но вече постановени и оформени с някакви присъди. Председател на Четвъртия върховен състав на народния съд е Георги Патронеv, членове са Младен Великов, Димитър Бонев, Георги Лозанов, **полк. Добри Джуров** (Министър на народната отбрана 17 март 1962 година до 22 ноември 1990 година), полк. Здравко Георгиев, Александър Междуречки, Свобода Атанасова, Георги Иванов, Миленко Иванов, Васил Модев, Василка Пешева и Марин Гешков. Той разглежда деянията на членовете на Висшия военен съвет, Щаба на войската, РО и други ръководни офицерски чинове. Първият процес започва на 14 февруари и завършва на 15 март 1945 г., а вторият – на 24 март и завършва на 21 април 1945 г. От общо 279 подсъдими 25 са генерали и един е адмирал – Асен Тошев. Той заедно с ген. Асен Сираков са известни като активни участници във Военния съюз. Двамата офицери са оп-

равдани. При разпитите пред съда подсъдимите изтъкват, че са дали клетва пред царя и отечеството, **получавали са заповеди и са защитавали реда в страната.** Те обръщат внимание, че повечето от убитите нелегални, за което им се приписва вина, са загинали в сражения. При това в тях има жертви и от страна на войската -офицери и войници. В случай че откажат да изпълнят съответните заповеди, тях ги очаква военен съд.

Настоящата история на СОСЗ не си постави за цел да изследва осъдените членове на съюза в гр. Русе от т.нар. „Народен съд“, но във връзка с издирвателската дейност в Регионалната библиотека попаднахме на архивен брой на в-к „Дунавски отечествен фронт“ от 20 март 1945 г., в който на челната страница е поместена статията „Народният съд в Русе започна вчера дялото срещу интелектуалците и др.“ От статията става ясно, че подсъдими са бившият председател на дружеството на запасните подофицери Александър Янакиев Касабов, който „не се признава за виновен да е проповядвал преследване срещу комунистите и евреите“, осъден е на 1 година затвор и 5000 лева глоба, и Никола Г.Стойчев член на управата на дружеството на запасните офицери – „не се признава за виновен“, осъден е на 1 година затвор и 10 000 лева глоба. Свидетел по делото е зап. генерал Александър Пенеф, бивш командир на 5-та пехотна дунавска дивизия и председател на СЗО в гр.Русе, който заявява „някои комунисти бяха в дружествата на СЗО, защото имаха ордени за храброст“, същия по данни на неговата внучка гоц.

Емилия Ангелова преподавател в Русенския университет и почетен член на РСОСЗР-Русе, по-късно също е съден от „Народния съд“ и за известно време е изселен от града. Сред осъдените от Народния съд е и **о.з.ген.-майор Христофор Серафимов**, командир на 5-та пехотна дивизия.

хотна дунавска дивизия от 1941 до 1944 г., който след 1950 г. изчезва безследно, вероятно екзекутиран.

Въпреки малкото данни с които разполагаме, можем да заключим, че участието на местните структури на съюза в обществено-политическия и културния живот на гр. Русе следват тенденциите на поведение и спазване на нормативните документи и Устава на съюза на национално ниво, но едновременно с това се явяват незаобиколим фактор при кризисни за страната дни и при вземането на важни решения от местен и национален характер. Запасните офицери в гр. Русе имат активна гражданска позиция не само по военните въпроси, но и по въпросите на социално-икономическото и културното развитие на града. Голяма част от тях участват активно в организациите и движенията за осъществяване на идеала за национално обединение и освобождение на българските земища, като ВМРО и ВДРО, заемат ръководни постове в местната и държавна власт.

Независимо от превратностите на съдбата и жестоката разправа на новата власт след 1944 г. с българското офицерство, неговите идеали, патриотизъм и любов към родината остават в сърцата на стотиците осъдени, изселени, убити и емигрирали в чужбина български офицери.

Във времена на паднали нрави, отвсякъде се опитват да ни внушат, че истината е нещо относително, традицията и вярата в Бог са отживелица, а честта – предрасъдък. Тези идеали, ние – българските офицери пазим и до днес, независимо от това че никой от нас не е участвал в реални бойни действия, независимо че ние не сме кавалери на Ордена за храброст, независимо от това че се опитват да ни разделят на царски, фашистки, комунистически и какви ли още не!

Офицерът е бил, е и ще бъде в най-висша степен предувсичко патриот, изпълняващ върховен дълг към Майка България, една особена категория хора, които другите трудно могат да разберат.

В потвърждение на казаното по-горе и завършвайки тази част от историята на съюза ще цитирам думите на портупей-юнкер Райно Каблешков към юнкерите от 65-ти боен

Дравски випуск на ВНВУ (1945) „Господа, Вие днес се обрекохте да бъдете водачи на въоръжения български народ. Запомнете нещо от своя първи взводен командир:

От днес до края на дните Ви, животът Ви принадлежи на България. Сърцето Ви на любимата. Но честта – тя си е само Ваша!”

Максима валидна за всички български офицери вчера, днес и утре!

Предусещайки края на свидния за всички офицери Съюз, завинаги с вяра в доброто бъдеще на Отечеството, последният брой 981/01.08.1944 г. на в-к „Отчество” завършва с „Песенъ за Родината”, стихотворение написано от Бончо В.Бончев.

**Азъ виждамъ те, Родино моя свидна,
съсъ погледъ, който Богъ ми самъ гари –
проникващъ презъ столетия незрими,
въ които късъ свещенъ отъ тебъ гори –
и гледамъ презъ текущите години
на бъдещето сияйните зари...**

III.

**Възстановяване и дейност
на Съюза на офицерите и сержантите
от запаса в гр. Русе
в периода след 1990 г.**

СОСЗ гр. РУСЕ В ПЕРИОДА от 1990 до 1998 г. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ОРГАНИЗАЦИЯТА

Въпреки, че след края на Втората световна война с цел привличане на запасното войнство на страната на отечествено-фронтофското правителство, възниква идеята за създаване на подобие на Общия съюз на запасното войнство, наречено „Съюз на бойците против фашизма“, в който да се включат всички фронтоваци без оглед на званието им, тази идея така и не се осъществява и просъществува до 1951 г. Впоследствие възникват т.нар. Комитети на запасните офицери към Военните окръжия, но и те не могат да заместят в пълен обем дейността, която е развивал съюза преди 1944 г., тъй като са създадени по административно-команден ред, а не на принципа на доброволното сдружаване. Те са силно политизирани и идеологизирани от постулатите на управляващата комунистическа партия.

Едва след демократичните промени, настъпили след 10 ноември 1989 г., голяма част от запасните офицери, познавайки ролята и значението на съюзите на запасното войнство от периода на монархията, и с оглед защитата на офицерското съсловие от реваншизъм започват неформално да обсъждат, както по места така и на национално ниво идеите за сдружаване и създаване (възстановяване) на Съюза съобразно новите условия и законодателство. Стига се до становището, че новосъздадения съюз не следва да копира всичко от миналото, но в голямата си част да привлече всички категории от запасния команден състав – висши, старши и младши офицери, старшини и сержанти.

Герб на ЦС на СОСЗР

Герб на РСОСЗР Русе

Естествено възниква въпросът „Какво се случва с офицерите – тези волеви, енергични, образовани, компетентни и все още работоспособни мъже, след като напуснат армията?“. Престават ли да мислят за армията и нейната съдба, и за съдбата на България, превръщат ли се в резерв за нови битки и изпитания или остават О.З. – риторично казано „окончателно загубени“ за обществото личности?! Единодушно е мнението, че за разлика от многото групи професии, офицерската е въпрос на призвание и дълг, който не свършва със свалянето на мундира. Макар и в запаса, без пагони и униформа, офицерът си остава преди всичко Офицер и то за цял живот!

Така на 20 декември 1989 г. в Централния Военен клуб външители група запасни генерали и офицери от София избират инициативен комитет за създаване (възстановяване) на съюза, въпреки несъгласието на армейски генерал Добри Джуров и министър-председателя Андрей Луканов. Изготвен е проекто-устав и е насрочен учредителен конгрес на 23 януари 1990 г. На конгреса за председател на СОСЗ е избран **о.з. генерал-лейтенант Петър Рангелов Стоянов** (Карата), а за член на

Централния съвет **о.з.майор Аврам Маринов Чернев**, който до тази дата е Председател на комитета на запасните офицери към Военното окръжие в гр. Русе.

След Конгреса Съюзът на офицерите и сержантите от запаса на национално ниво с адрес на управление в гр. София е регистриран и вписан в регистъра на ЮЛНЦ от Софиски градски съд с **Решение № 1 от 10.04.1990 г. по ф.г. 1878/90 г.** Следвайки тези общи тенденции през 1990 г. група запасни офицери от гр. Русе се събират в неформален състав и обсъждат създаването на местна структура на съюза, първоначално общинска, а след това и областна. Сред тях са о.з. майор Чернев, о.з.полковник Костадин Костадинов, о.з.полковник Петър Папазов, о.з.полковник Димитров, о.з.полковник Мартев, о.з.полковник Гагов, о.з.подполковник Г.Благоев и др.

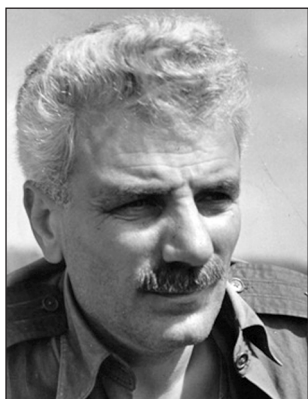
След конгреса и приемането на Устава започва усилена работа по учредяване на дружества на запасните офицери и сержанти предимно на територията на гр. Русе, като в последствие идеята е да се учреди общинска и областна организация (Регионален съвет).

На учредителния пленум по учредяване на Регионалния съвет за **първи** негов председател е избран **о.з. полковник Костадин Костадинов**, който е председател на съюза в периода **1990 – 1991 г.**

О.З. ПОЛКОВНИК КОСТАДИН СТЕФАНОВ КОСТАДИНОВ

Роден на 30 декември 1921 г. в с. Вълбел /днес в границите на град Търговище/ в бедно селско семейство. В периода 1935-

**о.з. полковник
Костадин Костадинов**

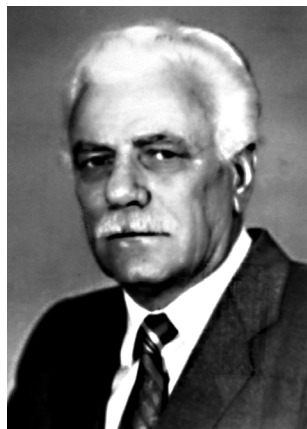
1937 г. учи в Шуменската мъжка гимназия, а през 1937-1940 година в Търговищката смесена гимназия. През 1941-1943 отбива редовна военна служба в 19 Пехотен полк град Разград, по-късно в 8-ми Пехотен приморски полк в Демир Хисар. В годините на антифашистката съпротива е помагач на Търговищко-Омуртагския партизански отряд. В периода 1944-45 г. участва като доброволец в първата и втора фаза на Отечествената война в състава на 3-та дивизия на Първа армия на длъжност помощник-командир на инженерно-шурмова дружина. Участва в боевете на река Драва през пролетта на 1945 г. Носител е на Орден за храброст и редица български и съветски медали.

От 1947 г. постъпва като офицер в състава на Гранични Войски от МВР, където служи до 1963 година. Започва на длъжност зам. командир на Гранична комендатура град Петрич, от 1948 г. като зам. командир по политическата част в Малко Търново и началник отдел в Управление Гранични войски, София. През 1954 г. завършва Военна академия „Г.С.Раковски“ като първенец на випуска. Званието полковник получава през 1956 г., когато служи в Смолян като Командир на граничен отряд, по-късно е Командир на граничен отряд в град Русе.

След 1963 г. работи като Директор на Държавен текстилен комбинат „Юта“ град Русе, пенсионира се през 1986 г. Избиран е в ръководството на редица обществени организации – от 1964 до 1987 г. за председател на Окръжния комитет за защита на мира в Русе, като дългогодишен общински съветник е член на Изпълнителния комитет на Общинския народен съвет. От 1988 г. е избран за Председател на Общинския комитет на запасните офицери към Военно окръжие Русе. Носител е на редица държавни отличия – орден „Г.Димитров“, орден „НРБългария“, Народен орден на труда – златен, почетен служител на МВР и Заслужил деятел на леката промишленост.

о.з. полковник
Костадин Костадинов

Както всичко друго, началото е много трудно и изисква

време за убеждаване и привличане на нови членове. В първите стъпки голяма част от офицерите и сержантите от запаса в Русе имат разнопосочни идеи и виждания за създаването и дейността на такава организация, повлияни от политическата обстановка в страната. Много от тях не виждат смисъл да членуват и като цяло местната структура е сформирана преди всичко от бивши кадрови офицери на МО и МВР. Същото се вижда и от докумен-

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ / ИМЕНА / НА СЪЮЗА НА ЗАПАСНИТЕ ОФИЦЕРИ И СЕРЖ. РУСЕ.	
1. подп. Аврам Маринов Чернев, ул. Минчо Топалов-2, 2-72-28.	
2. полк. Антон Иванов Антонов, ул. Ел. Заимов-10, вх. А, 2-90-43.	
3. полк. Белчо Тодоров Белчев, ул. Сан-Стефано-5, бл. Трешетника, 4-84-44.	
4. подп. Борис Антов Белков, ул. Бидин-10, вх. А, 3-64-16.	
5. полк. Веселин Георгиев Станкулов, ул. Тинка джѐн #6, 2-65-92.	
6. полк. Георги Михайлов Рашевски, бл. Перушица, вх. А, 7-24-20, сл. 2-24-81.	
7. полк. Георги Данев Шенеров, ул. Тулча, бл. Дочо Мехайлов, вх. А, 5-86-13 сл. 4-61-67.	
8. подп. Димитър Яков Бешев, Ал. Бъзряждане-128, сл. ТЕЦ, 4-32-36.	
9. полк. Захари Николов Чулин, ул. Видин-10, вх. Б, 2-65-42.	
10. подп. Иван Георгиев Иванов, бул. Ленин-108, вх. Б, ет. 2, 3-63-21.	
11. полк. Иван Христов Гусев, бл. Транстрой, бл. Транстрой, вх. В, 4-93-67.	
12. полк. Йордан Асинов Ангелов, ул. Б. Друмев-7, 2-24-06.	
13. майор Кирил Тодоров Кирилов, к-с Родина, бл. Стр.-пл., вх. 3, 5-02-66.	
14. полк. Костадин Стефанов Костадинов, ул. Ел. Заимов-11, вх. Б, 2-40-46.	
15. полк. Кателин Димитров Попов, ул. Хан Аспарух-45, ет. 3, 3-50-50.	
16. кап. Любен Янакиев Рашков, ул. Ал. Х. Петров-1, ет. 3, 3-42-22, сл. 4-39-77.	
17. полк. Любен Петров Чернев, ул. Н. Киров-19, бл. Гурко, вх. 3, 2-57-78.	
18. подп. Марин Спасов Петев, Дружба-3, бл. 4, вх. Б, ет. 2, ап. 6, -телеф. няма.	
19. подп. Веселин Георгиев Петров, Дружба-3, бл. МНО, вх. ..., ет. ..., тел. няма.	
20. подп. Никола Великов Ганчев, ул. Св. Гора-14, вх. А, ет. 2, 2-96-27.	
21. полк. Петър Стоянов Палазов, ул. Сергей Руминцев-7, 2-67-98.	
22. подп. Петър Димитров Петров, ул. Ст. Димитров-2, 2-60-34.	
23. полк. Петър Георгиев Даракчиев, ул. Сергей Руминцев-7, 2-76-37.	
24. подп. Пенчо Василев Иванов, ул. Костенец-21, вх. 4, 5-37-19.	
25. полк. Съби Недялков Събев, 2-97-78, сл. 2-40-44.	
26. полк. Тодор Иванов Мартев, ул. Н. Киров-40, бл. Ст. Загора, вх. А, 2-53-50.	
27. полк. Тодор Яков Димитров, ул. Видин-10, вх. А, 2-89-11.	
28. ст-на Христо Маринов Христов.....	
29. полк. Христо Атанасов Чедженков, ул. Сан-Стефано #6, 7-64-77.	

Общински съвет на Съюза на запасните офицери

ПРОТОКОЛ

№ 3

Днес 20.12.1990 год. се проведе заседание на ~~Общинския съвет на СЗОСС-Русе~~ ^{Бюро №} при следния

Д Н Е В Е Н Р Е Д:

1. Състояние на СЗОСС - Русе към 20.11.1990 г.

докладва: Председателя
о.з.полк.К.Костадинов

2. Избор на нов секретар на Общинския съвет на СЗОСС

докладва: Председателя
о.з.полковник К.Костадинов

На заседанието от всичко 26 човека присъствуваха 21 човека.

По първа точка - изказвания и въпроси нямаме.

По втора точка - докладва председателя. Поради това, че досегашния секретар о.з.подполк. Стоян Димитров не отсъствува от града поради изселване се направи предложение да се избере нов секретар. След обсъждането заседанието

Р Е Ш И :

1. Освобождава о.з.подп. Стоян Димитров от длъжността секретар по негова молба, считано от 20.11.1990 год.

2. Назначава о.з.подп. Марин Спасов Матев на длъжността секретар на съюза на запасните офицери, старшини и сержанти, считано от 20.12.1990 г.

- Да се осигури заплащане на новоизбрания секретар месечна заплата в размер на 120 лева с работно време на цял ден.

- Заседанието упълномощава новият секретар на СЗОСС о.з.подполковник Марин Спасов Матев да работи със финансовите средства на съюза, за целта моли да му се издаде специмент от Д С К - Русе.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

о.з.полковник

/ Костадинов /

ПРОТОКОЛЧИК

ЗАСЕДАНИЕТО:

о.з.полковник:

/ Спасов /

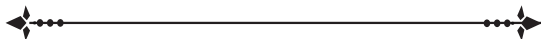
гр. Русе, 26.12.1990 г.

та по-долу, от който разбираме, че съставът на общинския съвет (пленум) на СЗОСС Русе (Съюз на запасните офицери, старшини и сержанти) при учредяването му се състои от 29 члена. В него фигурират всички по-известни имена от близкото минало, служили и заемали отговорни постове в системата за сигурност и отбрана в област Русе, преди промените през 1989 г. Обяснимо е и това, че документите на съюза от тези времена са доста оскъдни, тъй като това е началото на сформирането на нейните структури. В този начален период все още няма изградени гружества и общински организации и де факто съставът на съюза не може да бъде точно определен. Самото название „пленум“ показва, че в голямата си част дейността и съставът на ръководството на съюза копират унаследеният командно-административен подход за организация на работата от времето на социализма в България. В което разбира се няма нищо лошо, такива са били времената. Всеки един от членовете на съюза е офицер с дългогодишен опит в управлението на структурите на отбраната и сигурността на местно ниво, познава голяма част от действащите и запасни офицери и сержанти, и е в състояние да ги привлече за общата кауза. Независимо, че някои среди се опитват да ги представят, като рожба на комунистическия строй, не бива да забравяме, че българският офицер е преди всичко родолюбец и служи не на политически партии и интереси, а на своята Родина.

От 1991 до 1993 г. за председател на Регионалния съвет е избран **о.з. полковник Петър Папазов**, който е и председател на общинската организация.

О.З. ПОЛКОВНИК ПЕТЪР СТОЯНОВ ПАПАЗОВ

Роден на 28.12.1927 г. в гр. Долна Оряховица, област В.Търново. Завършва средно образование през 1947 г. в гимназията на гр.

о.з. полковник Петър Папазов

Горна Оряховица. През 1960 г. завършва Народно военно училище „В.Левски“ в гр. В.Търново. През 1989 г. излиза в запас с последно офицерско звание „полковник“. Дългогодишен началник на Военно окръжие-Русе, един от основателите на съюза след демократичните промени, член на дружество „Стефан Караджа“ към общинската организация на РСОСЗР в Русе.

*о.з. подполковник
Димитър Бешев*

След него ръководството се поема от о.з. подполковник Димитър Бешев за периода от 1994 – 1997 г.

О.З. ПОДПОЛКОВНИК БОРИС АНТОВ ВЕЛКОВ

Роден на 28.08.1929 г. в с. Горни Лом, област Видин. Завършва средно образование в гр. Белоградчик през 1947 г. Завършва военно училище през 1950 г. със специалност офицер от финансова служба със звание мл.лейтенант. През 1960 г. завършва висше образование във ВИНС гр.Варна със специалност счетоводна отчетност-икономист. Служи като преподавател по финанси във военното училище в гр. Шумен, финансов инспектор, финансист в подделенията в с.Долни чифлик и в гр.Айтос, Началник интендантско обслужване в гр.Варна, Зам.началник по административната част във Военна болница гр. Шумен и гр.Русе. През 1984 г. излиза в запас. Почива на 24.09.2006 г. в гр. Русе.

*о.з. подполковник
Борис Антов Велков*

В периода **1997 – 1998 г.** председател на съюза в Русе става **о.з. подполковник Борис Антов Велков.**

Първият известен протокол е от заседание на „новоизбрания пленум“ на регионалния съвет на съюза на офицерите и сержантите от запаса – Русе. Той носи датата **2 октомври 1991 год. и номер 1.** Дневният му ред е от една точка – избор на бюро, което дава повод да смятаме, че това е първия протокол след учредителния пленум на възстановения регионален съюз. Избраното бюро е от 5 души: председател – о.з.погн. Димитър Яков Бешев; зам. председател – о.з.погн. Георги Паисиев Благоев; секретар – о.з. погн. Пенчо Василев Иванов и двама членове – о.з. полк. Георги Михайлов Рашевски и о.з. погн. Кирил Манчев Вълков.

Второто редовно заседание на пленума е разширено – присъстват и членовете на общинския съвет. То се провежда на **11 ноември 1991 г.** и от разискваните предимно организационни въпроси проличават трудностите по изграждането и укрепването на организацията. Членът на Пленума на ЦС на СОСЗ о.з. полк. Папазов изнася информация от заседанието, състояло се на 6 ноември 1991 г. в София. Изказват се запасните полковници Спасов, Станкулов, Антонов, Белчев, Тонев, Костадинов и подполковниците Василев и Георгиев. Гласуваните решения са относно изграждане на дружества по интереси в Русе и на териториален принцип – в общините; осъществяване на контакти с държавната и местна власт за представяне дейността на съюза като наднартийна обществена организация.

На третото отново разширено заседание, проведено на **26 март 1992 г.**, на което освен регионалното и градското ръководства присъстват и председателите и секретарите на дружествата от селищните системи. **На това заседание за първи път в протоколирано изказване на полк. Антонов е поставен въпроса за създаване на работна група – полк. Папазов, подп. Бешев и подп. Благоев, която да постави въпроса за получаването на Дома – паметник на запасното войнство, бивша собственост на Съюза на подофицерите от запаса до 1948 г.** Отново се говори за създаването на дружества, но вече се смесват както по интереси и специалности, така и районирано – по блокове и квартали. Това показва, че се търси гъвкавост в изграждането на организацията. Поставен е въпросът и е взето решение през април да се организира и проведе конференция на общинската организация „за избиране на легитимен Пленум на общинския съвет на СОСЗ, като се осигури да влязат в него по-млади и от различни партии запасни офицери и сержанти“, което е още едно потвърждение, че наистина **датата на възстановяване на русенската областна организация е 2 октомври 1991 г.**

Следващия протокол е от края на **1993 г. – 12 октомври.** Изслушана е информация относно възстановяването **правото на собственост на Дома-паметник** и е взето решение да се

изберат по 5 делегати и да се проведе регионална конференция на **11 януари 1994 г.** в РВУ.

Конференцията е проведена на указаната дата. Гост е о.з. ген. Стоименов – член на ръководството на ЦС на СОСЗ. В доклада и разискванията основно са поставени въпроси по организационната дейност, възстановяването собствеността на Дома – паметник и инициативи за подобряване статуса на запасното войнство, социална подкрепа и законодателни промени в тази посока, целящи така също и укрепване и утвърждаване на съюза. Приета е резолюция за работата на регионалния съвет, избран е нов пленум, в състав от 17 члена, контролна комисия от 3 члена и 4 делегата за третия конгрес на СОСЗ. На своето първо заседание новоизбраният пленум избира 5- членно бюро с председател **погн. Бешеv**, зам. председател полк. Тушев, секретар погн. Благоев и членове полк. Рашевски и погн. Вълков.

Следващата отчетно – изборна конференция се провежда на **9 април 1997 г.** Присъстват 30 делегати. Разискванията след прочитането на доклада са в минорен тон, породен от сложната обстановка в страната и тежкото състояние на Съюза. Липсва всякакво съдействие както от общинските и държавни органи, така и от МО и местните действащи военни. Не е мръднал въпросът с Дома – паметник. Началникът на Военна болница полк. Драгнев е отказал да предостави помещение за клуб на членовете на Съюза. Появяват се дори изказвания в посока организацията да престане да съществува. Избран е регионален съвет от 8 члена и за председател на бюрото – **о.з. погн. Борис Антоv**, а също и двама делегати за 4-тия конгрес на СОСЗ.

Общо взето в **периода 1990 – 1997 г.** първоначалният замисъл за създаване на общински организации в общините на област Русе не се осъществява, както и дейността на съюза в гр. Русе като цяло не е добре структурирана и организирана, което е характерно за съюза и на национално ниво. Същото е видно и от писмо № 115/01.08.1996 г. на председателя на ЦС на СОСЗ о.з.генерал –лейтенант Ангел Ангелов до председателя на Регионалния съвет на СОСЗ Русе о.з.погполковник

Димитър Бешев, считайки че поради неплатен членски внос към Централния съвет не се спазва Устава и едва ли не съюза в Русе е нелегитимен и се е самоизключил. Това се вижда и в писмо № 221/03.07.1997 г. от зам-председателя на ЦС на СОСЗ о.з.полковник Тамахяров до следващия председател на Регионалния съвет о.з. подполковник Борис Антоф, като отново се напомня че не е плащан членския внос. Независимо от това противоречията между местната структура и централното ръководство се тушират и на 4-тия конгрес на Съюза участват 2-ма делегати от Русе, които са избрани на 9 април 1997 г. на отчетно-изборна конференция на Регионалния съвет в Русе. (о.з. подполковник Борис Антоф и о.з.капитан Борис Найденов).

Въпреки това заслугите на председателите на Регионалния съвет на СОСЗ Русе са безспорни за създаването и укрепването на съюза в този тежък в социално-икономическо отношение преходен период. Заседанията на съвета се провеждат периодично в Гарнизонния военен клуб, поради липса на други помещения. Нормално е в такава неспецифична за тях обстановка да не се постигне първоначално заявената цел, липсват опит и традиции, липсват средства, сменя се цялата философия за развитието на държавата, коренно се променя отношението на обществото към хората с пагон, променя се и ценностната система на самите военнослужещи. Дори в определени моменти те са обвинявани за виновници за случващото се в страната. Навиците от военната служба и прилагането на командно-административния подход са колкото полезни, толкова и вредни, но в крайна сметка е създадена основата за по-нататъшното развитие на съюза в Русе.

СОСЗ гр. РУСЕ В ПЕРИОДА ОТ 1998 ДО 2001 г. НОВОТО НАЧАЛО

Нов тласък в дейността на съюза през 1998 г. дава избирането на ново ръководство на Регионалния съвет с **Председател г-р инж. о.з. капитан Красимир Иванов Ениманев**.

ПРОФ.Д.Н. ИНЖ. О.З. ПОЛКОВНИК КРАСИМИР ИВАНОВ ЕНИМАНЕВ

Роден на 24.07.1958 г. в гр. Обединение, обл.В.Търново. Средно образование завършва в МГ „Баба Тонка” в гр. Русе през 1976 г. Висше образование завършва през 1983 г. във ВИАС гр. София със специалност „Промислено и гражданско строителство-конструкции”. През 1987 г. специализира във ВИНС – Варна със специалност „Икономика на строителството”. Научни степени придобива последователно от доктор на науките до професор. Преподавател в Русенски университет „Ангел Кънчев”. Бизнесмен, управител и собственик на строителна компания АБВ-Русе ООД.

Красимир Ениманев

Военно образование получава през 1978 г. в Школата за подготовка на запасни офицери „Г.Делчев” в гр. Враца, със специалност „инженерни войски”. Повишенията в следващи офицерски звания

получава в запас. През 2015 г. със заповед № KB-127/16.04.2015 на Министъра на отбраната е произведен в звание полковник.

Изборът му за председател става на **08.12.1998 г.** с протокол на регионалната конференция на СОСЗ-Русе, която пък е предизвикана за провеждане от инициативен комитет „за изграждане структурите на СОСЗ“. В нея участват 48 делегати от всички общински организации на територията на област Русе. Очевидно тук става въпрос за провеждане на извънредна конференция, която цели да възстанови структурите в областта след застой в дейността на съюза в периода до 1997 г., още повече че в работата на конференцията вземат участие специалните пратеници членовете на Централния съвет на СОСЗ о.з. полк. Тамахяров – зам.председател на ЦС и о.з.полк. Господинов – член на ЦС и председател на Регионалния съвет в Разград.

Първоначално е предложено съставът на Регионалния съвет да се състои от 19 члена, но впоследствие е взето решение той да бъде от 21 члена. За първи път в документ на съюза вече фигурират имената на представители на 8-те общински организации, които са избрани и за членове на Регионалния съвет. От протокола се вижда, че при избора на председател на Регионалния съвет възниква много сериозен спор, предизвикан преди всичко от опита за налагането на кандидатурата на о.з.подп.Георги Николов, от страна на зам.председателя на ЦС на СОСЗ о.з.полк. Тамахяров. Същия изразява и се опитва да наложи мнението на Централния съвет кои членове на русенската организация следва да бъдат избрани за председател и секретар, при което неговото предложение е отхвърлено еднотушно от конференцията, а това от своя страна създава предпоставките за по-нататъшен конфликт с централното ръководство, който съществува и отпреди.

Този дух се долавя и в нарочното писмо до новоизбрания председател на Регионалния съвет от зам.председателя на ЦС на СОСЗ о.з.полк. Тамахяров, изпратено веднага след конференцията с изх. № 210 / 11.12.1998 г. **цитат:** „Общо взето аз съм доволен от активността, която беше проявена от страна на делегатите. В тази активност имаше и тревожна тенден-

П Р О Т О К О Л

Днес, 08.12.1998 г., от името на инициативен комитет се проведе регионална конференция за изграждане структурите на СОСЗ.

За ръководство на конференцията бяха предложени:

- за председател - о.з. полк. Владимир Михайлов Тушев

- членове: о.з. майор Живко Василев Иванов и о.з. подп. Лъчезар Любомиров Бърденов.

Председателят на конференцията предложи същата да се проведе при следния дневен ред:

1. Избор на регионален съвет на СОСЗ

2. Избор на контролно-ревизионна комисия.

Предложеният дневен ред бе поставен на гласуване и приет с пълно болшинство.

На конференцията присъстваха 48 делегати от общинските дружества. Гости на конференцията бяха:

о.з. полк. Томахяров - зам.председател на ЦС на СОСЗ;

о.з. полк. Господинов - член на ЦС на СОСЗ;

председателят на Съюза на ветераните от войните г-н Кунев;

началникът на ГВК подп.инж.Тодор Георгиев;

началника на Военно окръжие полк. Георги Георгиев.

По първа точка от дневния ред председателят на конференцията предложи регионалният съвет да се състои от 19 членове. По предложение на делегата от община - Ценово, о.з. Личко Русинов конференцията гласува регионалният съвет да се състои от 21 членове. Предложението бе прието с пълно болшинство.

О.з. полк. Тушев предложи за членове на регионалния съвет да бъдат избрани:

1. Антон Иванов Антонов;

2. Георги Стоянов Николов;

3. Кольо Иванов Иванов;

4. Живко Василев Иванов;

5. Васил Петров Надборни

6. Красимир Иванов Ениманев;

7. Владимир Михайлов Тушев;

8. Иван Петров Иванов;

9. Ангел Стоянов Ангелов;

10. Красимир Кирилов Ташев;

11. Ангел Дончев Илиев

12. Личко Русинов Аняев - община Ценово;

13. Велико Петров Драгнев - община Борово;
14. Раду Пейчев Радев - община Вятково;
15. Петко Николов Нунев община Бяла;
16. Веселин Стоянов Казасов - община Две Мозила

17. Яни Ангелов Иванов - община Иваново
18. Иван Христов Иванов община Слив Поле;
19. Петър Маринов Петров .

Живко Иванов предложи за член на РС да бъде избран представител от ВМС Стефан Георгиев Габровски. Ангел Стоянов Ангелов предложи за член на РС да бъде избран Блазюмил Стоянов Блазоев.

След направените предложения и допълнения се пристъпи към гласуване на състава на регионалния съвет.

За предложените членове на РС единодушно гласуваха 48 делегати.

Господин Стоянов предложи председателята на регионалния съвет да се избере чрез явно гласуване на конференцията.

Предложението бе прието единодушно. Думата взе г-н Тамахяров.

Той каза, че е редно председателят на РС да се избере не от конференцията, а от избрания регионален съвет.

Думата взе о.з. полк. Иван Иванов. Той каза, че съгласно Устава председател на РС може да се избере и на конференцията и че не е съгласен да се избира от РС.

Предложението на г-н Тамахяров бе отхвърлено от конференцията.

Г-н Тамахяров каза, че ЦС на СОСЗ има мнение за председател на РС и предложи за такъв да бъде избран о.з. подп. Георги Стоянов Николов и за секретар - о.з. Живко Вадилев Иванов.

Думата взе г-н Иван Иванов и каза, че не е съгласен ЦС на СОСЗ да предлага председател на РС.

Думата взе о.з. Бърменов и предложи за председател на РС да бъде избран о.з. Красимир Иванов Ениманев.

След дебатите се стигна до решението да бъдат поставени на явнo гласуване двете кандидатури, като всеки кандидат да изложи своята концепция за развитието и дейността на регионалната организация на СОСЗ. Дватамата кандидати обстоително изложиха своите виждания.

Г-н Николов сподели на конференцията, че ако бъде избран, първо ще възстанови общинските структури на запасните офицери и сержанти и ще се помъчи да вземе 3 стаи за регионалния съвет.

Г-н Ениманев изложи своята концепция, която включва :

1. Възстановяване на общинските структури;

2. Ще работи за издигането на престижа на офицерите и сержантите от запаса сред обществеността и местните органи на държавната власт.

3. Ще подпомага според възможностите си с финансови и други средства съюза.

По кандидатурите се изказаха г-н ,г-н Авдонов, К.Иванов и И.Иванов.Те подкрепиха концепцията на г-н Ениманев.

Други изказвания нямаше.Председателят на конференцията предложи да се пристъпи към гласуване.

За кандидатурата на г-н Г.Николов гласуваха 2-ма делегати.

За кандидатурата на г-н Ениманев гласуваха 46 делегати.

За председател на регионалния съвет на СОСЗ бе избран господин КРАСИМИР ИВАНОВ ЕНИМАНЕВ.

По т. 2 от дневния ред председателят на конференцията предложи регионалната контролна комисия да се състои от 3 членове.

Предложението бе прието единодушно.

За членове на регионалната контролна комисия бяха предложени следните делегати:

1. Костадин Русев Кудинов

2. Лъчезар Любомиров Бърменов

3. Петко Дончев Костадинов

Предложените кандидати бяха избрани единодушно.

Думата взе г-н Тамахяров.От името на ЦС на СОСЗ той пожела на новоизбрания РС на СОСЗ и РКК успешна и ползотворна работа. Той запозна делегатите със задачите на Съюза, перспективите в развитието и други въпроси.

Поради изчерпване на дневния ред конференцията бе закрыта.

Председател...../Гушев/

Протоколчик...../Иванов/

ция, като че ли ЦС на СОСЗ е виновен, че в продължение на девет години запасните офицери и сержанти от Русе нямат учредена съсловна организация, наречена СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА. Беше изразено необосновано недоверие към ЦС на СОСЗ като орган, който нещо нечестно иска да пробута, нещо предварително скалъпено. Това изразено становище е не само обидно, то е доста тревожно за бъдещата работа на Съюза в Русенския регион.”

Разбира се до конфликти не се стига и постепенно Регионалният съвет наистина успява да промени отношението на Централното ръководство към себе си, чрез активните действия на Изпълнителното бюро и да докаже, че е настъпила коренна промяна в организационно отношение.

С Протокол № 1/ 14.12.1998 г. от заседание на РС на СОСЗ Русе е избрано Изпълнително бюро в състав от 5 члена офицерите от запаса о.з.кап.Красимир Ениманев – председател, о.з.подп.Кольо Иванов – зам.председател по социалната политика, о.з.полк.Иван Иванов – зам.председател по икономическите въпроси, о.з.подп.Живко Иванов – секретар и о.з.подп. Ангел Ангелов – касиер. За председател на Регионалната контролна комисия е избран о.з. подп.Лъчезар Бъргенов.

Новото ръководство си поставя много високи цели, които впоследствие частично изпълнява, от които най-важните са продължаване на усилията за структуриране на дружества и общински организации, и предприемане на действия за възстановяване собствеността на Дома на запасното войнство. За първи път започва да се говори за социална и икономическа политика на съюза, подпомагане на членовете на организацията за намиране на работа след освобождаването им от служба, осигуряване на фирми, с които да се сключат споразумения за отстъпки при пазаруване на продукти от членовете на съюза. Приета е Програма на РС на СОСЗ Русе, за съжаление в голямата си част нереализирана, която третира всички аспекти на дейността на съюза на местно и национално ниво. Възниква идеята за създаване на Взаимоспомагателна каса за членовете на организацията и за учредяване на Армейска кооперация „Дунавски щит”, регистрирана в Русенски окръжен съд с Ре-

шение № 2169 от 29.05.2000 г. (*по-късно е закрита*), която цели да развива стопанска дейност, да подпомага освободените от действителна служба офицери и сержанти, да подпомага социално слаби и болни членове на организацията, да им съдейства за намиране на работа и др.

Същевременно ръководството на СОСЗ Русе започва да провежда редица срещи с Началника на гарнизона, Началника на ОУ на МВР, кметовете на общини, областния управител и ръководствата на основните политически сили в гр.Русе, с цел да представи пред отговорните фактори проблемите на запасното войнство, своите виждания за съвместна дейност и своите искания. Отправено е искане към полк.Драгнев (*Началник на Военна болница гр.Русе*) за безвъзмездно ползване на бившия офицерски клуб, намиращ се в сградата на Военна болница, което среща разбиране, но така и не се осъществява, явно поради нежеланието на Министерството на отбраната.

С протокол № 4/ **04.05.1999 г.** от заседание на РС на СОСЗ за зам.председател на съвета е избран подп.о.з. Кънчо Кънев, който заема мястото на подалия оставка подп.о.з. Кольо Иванов. В протокола секретаря подп.о.з. Живко Иванов отчита, че към тази дата съюза се състои от 17 дружества с под 500 члена, като предстои създаването на дружества по местоработата в Пристанищен комплекс, ВИМЕСС и Окръжна болница. От заседанието проведено на 21.06.1999 г. за първи път се дискутират и политически теми, свързани с кандидатурата на д-р Геров за кмет на община Русе, издигнат от СДС, на което е взето решение съюза да участва масово и той да бъде подкрепен. На заседание на РС на СОСЗ от 13.01.2000 г. настъпва нова промяна в ръководството, като за секретар е избран о.з.подп.Тодор Т. Георгиев на мястото на о.з.подп.Живко Иванов, поради продължителното му отсъствие от заседанията на съвета.

Така на **19.02.2000 г.** идва ред за провеждането на регионалната конференция, на която се отчита значителния напредък в дейността на съюза по всички поставени цели. Взети са и съществени решения, относно предложение до ЦС на СОСЗ за местни регистрации на регионалните съвети, с оглед извърш-

ване на стопанска дейност за подпомагане на организацията и отмяна на постановление на Министерски съвет № 10 от 1948 г., с което са отнети имотите на съюза на офицерите и подофицерите.

На **10.02.2001 г.** вече в клуб-ресторант „Потсдам“ (след подписан договор за наем между община Русе и СОСЗ) се провежда отчетно-изборната конференция на СОСЗ–Русе, участие в която вземат 63-ма от общо избрани 70 делегати от общинските организации. От отчетния доклад на председателя о.з.кап.Ениманев и от изказванията на делегатите личат ентусиазма и удовлетвореността за възстановяването на организационния живот и структурите на съюза в област Русе, както и за заслужения авторитет на национално ниво. На конференцията, съгласно протокола са избрани нов Регионален съвет, който вече се състои от 23 члена, Регионална контролна комисия от 3-ма члена и 10-ма делегати за **V-тия конгрес на СОСЗ на 28-29.03.2001 г.** в гр. София. Благодарение на о.з.полк. Владимир Тушев, който е председател на Русенската общинска организация, същата е вече в много по-добро организационно състояние. По негова инициатива към нея е сформиран гамски клуб „Възраждане“ на съпругите на запасните офицери и сержанти с председател о.з.кап. Мария Мицова. Полковник о.з. Тушев е най-дълго председателстващия общинската организация на съюза в гр. Русе и има изключителни заслуги за неговото укрепване и развитие. От 1992 година е член на съюза и е избран за председател на общинската организация в гр. Русе. Впоследствие е секретар на съюза до 2010 г. и член на Управителния съвет на самостоятелно регистрираното сдружение РСОСЗР гр.Русе. Има съществен принос за възстановяването на собствеността на „Дома на запасното войнство“.

полковник о.з. Владимир Михайлов Тушев

Роден на 14.02.1944 г. в с. Долно Озирово, област Монтана. Средно образование завършва в гимназията в гр. Вършец, като по същото време преминава курс за моторно летене в аероклуб гр. Монтана. През 1962 г. лети на самолет ЛАЗ-7М в аероклуб-Русе, след което постъпва във ВНБВУ „Г. Бенковски“ гр. Долна Митро-

полия и се дипломира през 1967 г. със звание лейтенант и специалност „летец-пилот“. След завършването на военно-въздушното училище е разпределен във военно летище Каменец, като инструктор-пилот. През 1968 г. е преместен на служба във военно летище Щръклево, където лети на самолет А-29. Завършва Военна академия „Г.С.Раковски“ гр. София през 1975 г. и продължава службата си на летище Щръклево, преминавайки през всички длъжности от инструктор до заместник-командир на авиополк. От 1988 г. до 1992 г. заема длъжността Началник на аероклуб гр. Русе, след което се уволнява в запас със звание полковник.

полковник о.з.
Владимир Тушев

Капитан о.з. Ениманев председателства съюза до 2001 г. и продължава борбата за възстановяване собствеността на Дома-Паметник на запасното войнство, бивш Потсдам. Изключителни са неговите заслуги за издигане авторитета на съюза в Русе на местно, национално и международно ниво. По време на неговия мандат значително са подобрени отношенията с Централния съвет на СОСЗ. В гр. Русе е осъществена първата среща между националните ръководства на съюзите на запасните офицери и сержанти от запаса на Република България и Република Румъния. Създадена е основата за взаимодействие между четирите военно-патриотични съюзи в област Русе (СОСЗ, СВВБ, СВИВП и Съюза на възпитаниците на Н.В. училища). По негова инициатива на **06.02.2001 г.** в Дома на запасното войнство в гр.Русе е организирана среща на военно-патриотичните съюзи с Началника на Генералния щаб на Българската армия генерал Михо Михов, в която участват и ръководствата на СОСЗ от В.Търново, Габрово и Разград. Организацията по неговото посрещане е обсъждана на 2 поредни заседания на Изпълнителното бюро (ИБ) на РС в началото на февруари, като за ръководител на срещата е определен о.з.кап. Красимир Ениманев.

В този период започва и реализацията на структурирането на общински организации и воденето на редовен организационен живот. Съживяването на дейността и учредяването на дружества в гр. Русе се извършва основно от Председателя на общинската организация в периода 1993 – 2003 г. **о.з.полковник Владимир Тушев**. Сформирани са общо 30 дружества в града и 4 в околните села на община Русе.

Видно от Протокол № 22 от 11.01.2001 г. на ИБ на Регионалния съвет през месеците януари и февруари на с.г. са

ДЕЛЕГАТИ НА V КОНГРЕС НА СОСЗ
ОТ РУСЕНСКА РЕГИОНАЛНА /ОБЛАСТНА/ ОРГАНИЗАЦИЯ

1. КРАСИМИР ИВАНОВ ЕНИМАНЕВ
2. ЛЪЧЕЗАР ЛЮБОМИРОВ БЪРДЕНОВ
3. БЛАГОМИЛ СТОЯНОВ БЛАГОЕВ
4. АНГЕЛ СТОЯНОВ АНГЕЛОВ
5. ГЕОРГИ АЛЕКСАНДРОВ ГЕОРГИЕВ
6. ВЛАДИМИР МИХАЙЛОВ ТУШЕВ
7. ГЕОРГИ СТОЯНОВ НИКОЛОВ
8. ТОДОР ИВАНОВ ГЕОРГИЕВ
9. КЪНЧО ИВАНОВ КЪНЕВ
10. ИВАН ПЕТРОВ ИВАНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ: .....
/о.з.-р. п.в.к. Кр. Ениманев/

Въздържали се : няма.
Приема се.
По 4-та точка давам думата на председателя на комисията по проектолистата за Р
о.з. п-к Владимир Тушев.

Председател на комисията: о.з. п-к Тушев.
Комисията предлага РС да се състои от 23 души.

Председателя на конференцията: о.з. п/п Георгиев
Има ли други предложения по броя на РС.
Който е съгласен РС да се състои от 23 души, моля да гласува.
Гласува се: 3А – 63.
Против няма.
Въздържали се: няма.
Приема се.

Председател на комисията: - о.з. п-к Тушев.

Комисията предлага в РС да бъдат избрани:

1. о.з.-кн Красимир Иванов Ениманев
2. о.з.-п-к Иван Петров Иванов
3. о.з.-п-к Владимир Михайлов Тушев
4. о.з.-п. Георги Стоянов Николов
5. о.з.-п-к Кънчо Иванов Кънев
6. о.з.-кн Благомил Стоянов Благоев
7. о.з.-ст.-л-т Кондолю Йорданов Андонов
8. о.з.-п-к Георги Райков Георгиев
9. о.з.-п-к Антон Иванов Антонов
10. о.з.-м-р Георги Василев Буюклиев
11. о.з. п/п Костадин Русев Куленев
12. о.з. п/п Тодор Тодоров Георгиев
13. о.з. п/п Тодор Цонев Недев
14. о.з. п/п Пасиомил Георгиев Марков
15. о.з. п/п Петър Стоянов Саров
16. о.з.-кн Нено Пенчев Кючуков
17. о.з. п/п Георги Петров Русев
18. о.з. п/п Петър Колев Петров
19. о.з. п/п Георги Александров Георгиев
20. о.з. п/п Асен Борисов Тончев
21. о.з. п/п Ангел Стоянов Василев
22. о.з.-п-к Яни Ангелов Иванов

насрочени отчетно-изборни конференции във всички общински организации на област Русе – Русе, Борово, Две могили, Ветово, Сливо поле, Бяла, Ценово и Иваново, което показва че структурно и организационно СОСЗ Русе е в много по-добро състояние, отколкото преди. От списъците на членовете и справка за платения членски внос **към 06.12.2000 г.** става ясно, че организацията наброява **общо 526 члена**, съответно:

Русе – 206 члена, председател о.з.полк Владимир Тушев

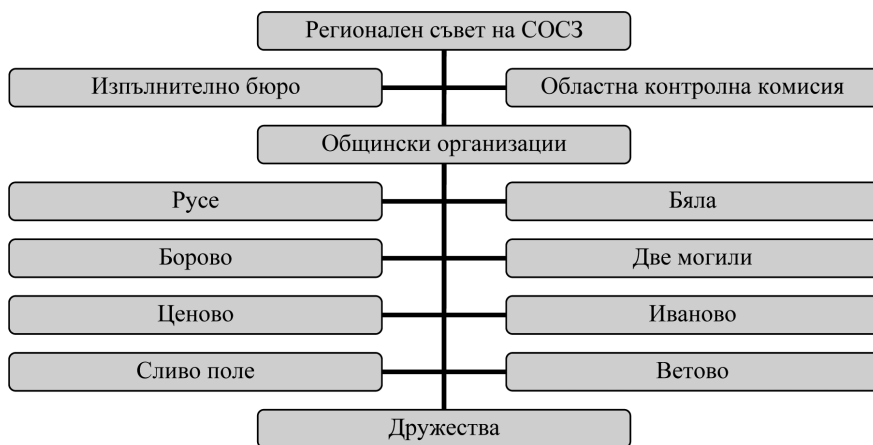

Бяла – 107 члена, председател о.з.ст.л-т Георги Русев
 Ветово – 19 члена, председател о.з. Рагу Рагев
 Две могили – 23 члена, председател о.з.кап. Петър К.Петров
 Сливо поле – 50 члена, председател о.з. подп. Асен Тончев
 Борово – 27 члена, председател о.з.подп. Ангел Василев
 Иваново – 33 члена, председател о.з.полк.Яни Иванов
 Ценово – 61 члена, председател о.з. ст.л-т Красимир Танев
Общо СОСЗ Русе – 526 члена

Общата структура на съюза е в следния вид:

Признанието за дейността на русенската организация не закъснява и на V-тия конгрес на СОСЗ гр.София за членове на

Централния съвет са избрани о.з. г-р кап. Красимир Ениманев и о.з.полк. Георги Георгиев- кмет на община Ветово, а по-късно за член е избран и о.з полк. Иван Иванов, като нов председател на областната организация. За членове на Централната контролно-ревизионна комисия са избрани о.з.подп. Георги Николов и о.з.подп.Лъчезар Бърдинов. Непосредствено след V-тия конгрес на СОСЗ о.з.кап. Ениманев е избран за заместник-председател на Централния съвет на СОСЗ по външната политика и стопанската дейност и поради тези свои ангажименти на заседание на новоизбрания Регионален съвет на СОСЗ–Русе пре-

дава председателството на о.з.полк Иван Иванов. Като зам. председател на Централния съвет, Ениманев развива активна международна дейност и има значителни заслуги за приемането на България, в лицето на СОСЗ за член на междусъюзническата конфедерация на офицерите от резерва CIOR.

Документите за членство на СОСЗ-България в междусъюзническата съвместна конфедерация CIOR са внесени лично от него на нейния 54-ти конгрес в качеството му на зам.председател на ЦС на СОСЗ, състоял се в столицата на Испания гр. Магрид от 23 до 27 юли 2001 г. Приемането на съюза за член на конфедерацията става година по-късно на 26 юли 2002 г. на заседание на Изпълнителния комитет в Страсбург, обявено с нарочно писмо от Президента на CIOR погн.о.р. Карстен Туен. На 2-ри август 2002 г. именно в Русе на брифинг организиран и проведен в Дома на запасното войнство от Регионалния съвет, о.з. г-р кап. Красимир Ениманев обявява официалното членство на България в междусъюзническата конфедерация.

CIOR (Interallied Confederation of Reserve Officers) е междусъюзническа съвместна конфедерация, основана през 1948 г. В послед-

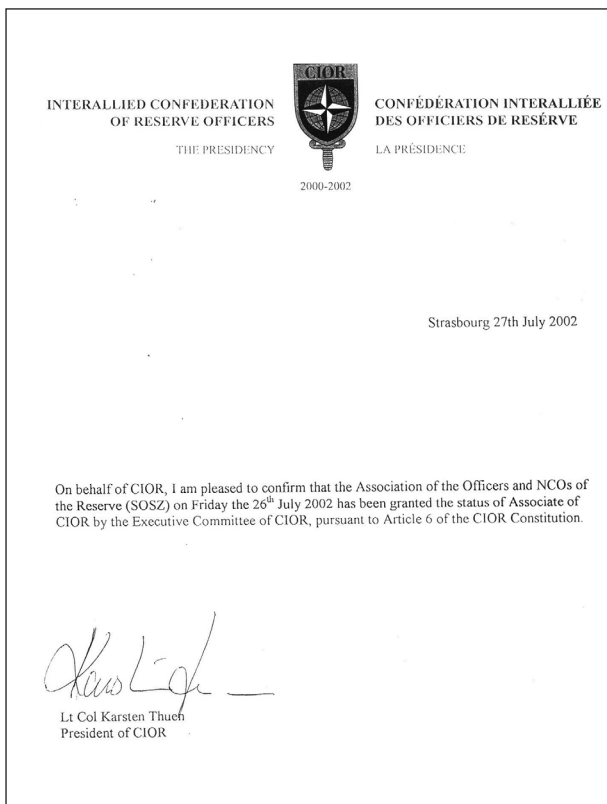
ствие повечето от националните асоциации на офицерите от резерва на страните-членки на НАТО се присъединяват към нея. Целта на конфедерацията е да наложи и да поддържа междусъюзническия дух сред офицерите от резерва и да им предоставя информация относно текущи проблеми и дейности на НАТО. Междусъюзническата конфедерация на офицерите-медици от резерва (CIOMR), основана през 1947 г., е пряко свързана с CIOR (съкращението CIOR включва CIOMR). CIOR се състои от

президент и секретариат, комитети и постоянен представител в НАТО, както и национални делегации от страни от НАТО и други страни (съгласно Конституцията на CIOR), като всяка една от тях се оглавява от вицепрезидент. Освен това CIOR има и Международен военен щаб (IMS) и офицери за връзка със SHAPE/HQ SACT

По време на местните избори през 2001 г. за кмет на община Русе, Красимир Ениманев е издигнат от СОСЗ, като независим кандидат, а от съюза е създаден предизборен щаб. Въпреки това той не успява да спечели битката за кметския пост, но ръководството на съюза натрупва ценен организационен, политически и административен опит. След избирането му за зам. председател на ЦС на СОСЗ, през 2002 г. о.з. кап.Красимир Ениманев

иницира учредяването на „Асоциацията на българското войнство” и е избран за неин председател със седалище в гр. София. Идеята е да развива стопанска дейност с цел подпомагане дейността на съюза и предприемаческите инициативи на запасните. Асоциацията е учредена в гр. В.Търново на 26.04.2002 г., а официално регистрирана в Софийски градски съд с Решение № 1 от 17.07.2002 г., след което е приета за асоцииран член на СОСЗ.

Предвид на недостатъчните средства за функционирането на съюза, мероприятията основно се финансират от набрания членски внос, дарения и от отпусканите от Кр.Ениманев безлихвени заеми. Натрупаната сума от 1 128,07 лв. му е възстановена едва през 2002 г. с протоколно решение от 25.07.2002 г. по предложение на новия председател полк.о.з. И.Иванов във връзка с това, че в касата вече има достъчно средства получени от съвместната дейност с г-жа Кивуцова (*управител на*

ресторант „Потсдам“). Тази тема между Впрочем в последствие предизвиква нееднозначни коментари, но така или иначе това са фактите.

Нееднозначна е и оценката за дейността на о.з.полк. Енима-нев, като председател на съюза и като член на ЦС на СОСЗР, но каквото и да се говори той има своят значителен принос за отстояване на интересите на русенското запасно войнство. Явно такава е орисията на всеки един, който ръководи съюза: „От осанна до разпни го“.

СОСЗ гр. РУСЕ В ПЕРИОДА ОТ 2001 ДО 2010 г. УКРЕПВАНЕ, ЗАТВЪРЖДАВАНЕ И РАЗЦЕПЛЕНИЕ НА СЪЮЗА

От 2001 до 2010 г. кормилото на Регионалния съвет се поема от **о.з.полковник Иван Петров Иванов**.

О.З. ПОЛКОВНИК ИВАН ПЕТРОВ ИВАНОВ

Роден на 26.04.1944 г. в с.Сокол, област Силистра. Средно образование завършва през 1962 г. в ССТ гр.Силистра, със специалност „млашки зоотехник“. През 1967 г. завършва Полувисшия медицински институт в гр.Русе, а впоследствие медицински колеж към Висшия медицински институт в гр. Плевен, като „специалист“. През 1986 г. завършва задочно висшия курс на ВНВУ „В.Левски“ в гр. В.Търново, тилов профил, специалност „общовойсково вещеве и продоволствено снабдяване“. През 1971 г. постъпва на свръхсрочна военна служба, като офицер от Българската армия, на длъжност командир на взвод във Военна болница със школи за санитарни инструктори и войскови готвачи и хлебари. Службата в армията приключва през 1994 г., като зам.-началник по МТТО

**о.з. полковник
Иван Иванов**

Судба - Сивени а саву илбана на
присудити ниси мени до а илбана мени.
Нова присудити на присудити на присудити.
Како а сивени на присудити на присудити.
саву на СДЗ до присудити на илбана на присудити.
Сивени до-15 против 0 присудити а 0.
Како а сивени на присудити на РРК.
на илбана на 0.3. пр присудити на СДЗ илбана
0.3. пр Твору Сивени мени до присудити.
Писмени до-15 против 0 присудити а 0.
Сивени на присудити на РРК на СДЗ -
пр пр а илбана 0.3. пр илбана присудити
присудити присудити а на присудити
присудити присудити присудити
0.3. пр Твору Сивени
С илбана на с.и. Сивени, Г. Сивени,
Т. Сивени РС сивени а присудити сивени,
и.и.и. СДЗ а Сивени
Г. Сивени - присудити на мени пр сивени
до а присудити сивени на СДЗ
Сивени. СДЗ а присудити на илбана
до присудити пр сивени пр. СДЗ
Писмени до-15 против 0 присудити а 0
Како а сивени на присудити на СДЗ
СДЗ пр до СДЗ присудити на СДЗ пр до
присудити. Присудити до-15 против 0 присудити а 0
на присудити на илбана присудити на СДЗ а 0
а а пр присудити. Присудити: Сивени
Сивени до-15 против 0.3. пр.
до присудити на Г. Сивени присудити
до а присудити пр сивени присудити

Извадка от Протокол № 34 от 28.04.2001 г.

на Военна болница и ШСИВГХ, със звание полковник. След пенсионирането си до 2008 г. работи в различни фирми и компании в сферата на търговията и услугите. Председателства съюза до м.февруари 2010 г., след което е избран за зам.председател на Управителния съвет на РСОСЗР по организационната дейност и е определен за отговорник на Централния клуб на съюза в Дома на запасното войнство.

Избирането му за председател на съюза става с **протокол № 34 от 28.04.2001 г.** на пленум на Регионалния съвет, проведен в клуб „Потсдам“. Общо взето мотивите за тази рокада бяха изяснени по-горе, но от изказванията в протокола не става ясно точно поради какви причини председателят Ениманев си подава оставката, имайки предвид че т.3 от дневния ред е : *„Кадрови проблеми на РС на СОСЗ“*. Това става ясно от протокол № 33 от 05.04.2001 г., на което заседание кап.о.з. Ениманев обоснова оставката си с новия устав и несъвместимостта

на заеманата от него длъжност – зам.председател на ЦС на СОСЗ и председател на Регионалния съвет.

Същото се отнася и за подп.о.з. Г.Николов и подп.о.з.Бърдинов, които са избрани за членове на Централната контролна комисия. На този пленум е избран и нов председател на контролната комисия, като на мястото на подп.о.з.Бърдинов е избран подп.о.з.Тодор Цонев. От състава на Регионалния съвет излизат кап.о.з. Ениманев, подп.о.з. Г.Николов и подп.о.з. Т.Цонев, като се приема на тяхно място да бъдат привлечени нови трима членове, офицери от запаса служили в МВР.

В началото той заедно с о.з.полковник Георги Р.Георгиев, о.з.полковник Владимир Тушев, оз.подполковник Георги Николов, о.з. полковник Антон Антонов, о.з. подполковник Тодор Георгиев, о.з. подполковник Тодор Цонев и други изявени членове на съюза започват масирана кампания за създаване на нови дружества, привличане на нови членове и организационно доизграждане на общински организации. Поставена е основната цел: Организационно укрепване, издигане авторитета на организацията, родолюбивото възпитание на младото поколение и оказване на помощ и социална подкрепа на напускащите и съкратените офицери и сержанти от армията , МВР и службите за сигурност.

Едновременно с това на дневен ред продължава да стои въпросът за социалния статус на освободените от армията офицери и сержанти, които в този период са значително повече, отколкото през 90-те години на XX-ти век в резултат на нескончаемите реформи във войската. Ето защо с протокол от 21.06.2001 г. е сформирана Социална комисия към Регионалния съвет, която има задача да изготви списък на нуждаещи се от помощ и лечение колеги, съдействие за осигуряване на работа, разпределение на карти за почивка в базите на МО и др. Поставен на дискусия е и въпросът за дейността на кооперация „Дунавски щит” и необходимостта от нейното съществуване, която според членовете на съвета следва да бъде основата за създаване на звено по охрана на обществения ред към общината. Изготвена е докладна записка от подп.о.з. Л.Марков, която да бъде внесена от о.з. полк.Иванов при председателя

на Общински съвет на община Русе арх. Панайотов, същата обаче не постига очаквания ефект. Като цяло в този момент властта се отнася безразлично към идеите и предложенията на СОСЗ Русе.

Поставеното добро начало на взаимодействие между четирите военно-патриотични организации в област Русе (СОСЗ, СВВБ, СВИВП и Съюза на възпитаниците на Н.В. училища) по времето на председателството на о.з.кап. Ениманев, е продължено от неговия наследник о.з. полк. Иванов и на **04.09.2001 г. с Протокол №47** е избрано общо **председателство на запасното войнство** и е подписан договор за съвместна дейност. Общото председателство се състои от 7 члена:

о.з.полк. Иван Иванов – председател на СОСЗ
о.з.полк. Никола Нунев – председател на СВВБ
о.з. полк. Д.Денев – председател на Съюза на възпитаниците на Н.В. училища
о.з.полк. Георги Буюклиев – председател на СВИВП
Владимир Тушев- член
Асен Цонев- член
Стефан Чернев- член

Общото председателство си поставя за цел да работи за възстановяването на собствеността на Дома на запасното войнство (бивш Потсдам) и за издигането на паметник на загиналите във войните. В предизборната кампания за президентските избори четирите съюза не стигат до общо становище за подкрепа на определени кандидати, което е обяснимо от гледна точка на различните им политически ориентации. По това време кандидати за президент на Република България са Георги Първанов, Петър Стоянов, Богомил Бонев. Затова на 01.11.2001 г. председателството взема решение „*Членовете на четирите съюза да излязат до урните и да гласуват съобразно техните убеждения*”.

Във връзка с **3-годишнината от възстановяването на организацията** от Регионалния съвет е взето решение да се проведе юбилейна отчетна конференция на съюза в клуба „Потсдам” (*всъщност става въпрос за 1998 г., без да се отчита факта, че организацията съществува от 1990 г.*). Същата е проведена на

08.12.2001 г., организиран е коктейл и брифинг за журналистите, поканени са официални гости от местната и държавна власт, което значително допринася за утвърждаване имиджа на съюза. Осигурен е и спонсор за коктейла – Фондация „Ред и сигурност“ при РДВР Русе, с председател бизнесменът инж. Гено Генов. Юбилейната конференция се явява отправна точка за по-нататъшното укрепване и утвърждаване на съюза, като фактор в общественно-политическия живот на област Русе. Приета е протестна декларация до Президента, Народното събрание и правителството във връзка с решението за унищожаването на ракетните комплекси СС-23 и намаляването на бойните способности на Българската армия.

Непосредствено след конференцията на 13.12.2001 г. на дискусия е поставен въпросът за предстоящите частични избори за кмет на община Русе, след оттеглянето на кмета Димитър Калчев (12 ноември 1995 — 7 декември 2001) и назначаването му за министър на държавната администрация. Според изказването на о.з. кап.Ениманев са се оформили няколко центъра и кандидатури, и затова съюза трябва да се спре на тази, която би била най-полезна за него в бъдеще. Вземто е решение да се проведат срещи с всички кандидати от комисия, водена от председателя о.з.полк. Иванов, заедно с членове на Областния съвет, които са най-подходящи за всяка конкретна среща. Съответно ако се стигне до подписване на някакво предизборно споразумение, то същото да бъде одобрено от ИБ. Темата за местните избори продължава да се разглежда и на следващи заседания на бюрото, с Протокол №11 от 14.03.2002 г. областната организация взема решение да бъде подкрепена кандидатурата на ст.л-т о.з. Гено Генов и същото да бъде публикувано във вестниците „Утро“ и „Бряг“. В крайна сметка кмет на община Русе става Елеонора Николова (27 април 2002 — 5 ноември 2005), но това не пречи на организацията да работи в партньорство с местната власт, дори напротив то се задълбочава.

В сравнение с предишните години документацията на съюза е в много по-добър вид, редовно се провеждат заседания на ИБ на Областния съвет на СОСЗ Русе, същото се отнася и

за отчетността видно от архивните протоколи на заседанията. От ръководството е „издействан“ офис на организацията, чрез и.г. кмета на община Русе Володя Попов и от 01.02.2002 г. ИБ се настанява на ул. „Черно море“ №2, стая 31 срещу заплащане на символичен наем от 2,50 лв на месец.

Въпросът с възстановяване собствеността на Дома на запасното войнство (за него ще стане дума в отделна част от историята на съюза) продължава да вълнува не само съюзните членове, но и Председателството на военно-патриотичните организации в града. На 28.02.2002 г. е проведено съвместно заседание на председателството, на което новият председател на Съюза на възпитаниците на Н.В. училища в гр. Русе о.з.поручик Димитър Казаков пояснява, *„На мен ми е сведено, че Вие искате Дома на запасното войнство да се върне само на СОСЗ, и ако не подам молба до областта, нашия съюз няма да може да ползва Потсдам“*, и тъй като не е бил запознат с подписания договор между 4-те съюза поради тази причина е подал жалба до областния управител, но при тази ситуация ще я оттегли. С **Протокол №8/28.02.2002 г.** Председателството взема следното решение: *„Процедурата по връщането на Дом паметник „Потсдам“ да остане досегашната, след оттеглянето на молбата от г-н Казаков, и при връщане ползването ще бъде пропорционално от 4-те съюза“*. Това решение между впрочем е валидно и днес, въпреки че собствеността е на РСОСЗР Русе, като най-многоброен и водещ в процедурата по възстановяването. Всички военно-патриотични организации подписали договора за сътрудничество имат право да ползват клубната база.

Разбира се основната задача за организационното укрепване на съюза продължава да бъде водеща, от заседанията на областния съвет става ясно, че са определени персонални отговорници за всяка община. Отговорниците съвместно с ръководството на областния съвет посещават със собствен транспорт всички общински центрове, срещат се с кметовете на общини и оказват помощ в структурирането на общинските съвети на СОСЗ. Изработват се печати на всяка общинска организация и се определят представителните функции на техните председатели.

Както всяка друга обществена организация, така и в СОСЗ Русе се наблюдава динамика в развитието и поради това в определени моменти се налагат промени. Такава промяна се извършва на **29.06.2002 г.**, когато с **Протокол № 19** от ИБ са освободени подп.о.з. Т.Георгиев и подп.о.з. Л.Марков, а на тяхно място са избрани полк.о.з. Георги Р.Георгиев и подп.о.з. Костадин Кудинов. Промяната е предизвикана от невъзможността на двамата да участват в работата на ИБ, поради служебна заетост извън гр. Русе. На същото заседание за секретар на организацията на мястото на подп.о.з.Т.Георгиев е избран полк.о.з.Вл.Тушев.

Очевидно организацията под ръководството на полк.о.з. И.Иванов набира скорост и е активен участник в честванията на бележити дати и годишнини, свързани с бойната слава на БА. СОСЗ Русе е в основата на инициативите и член на обществените комитети за тези чествания. Започва организираното честване на трите вида въоръжени сили на БА и всички национални празници.

В потвърждение на подписаният договор за съвместна дейност с другите военно-патриотични съюзи през 2003 г. е организирано участие на членовете им в честванията на 125-годишнината от руско-турската освободителна война в гр.Плевен. Планират се съвместни дейности по поддържане и почистване на войнишките паметници в областта. Не малко се прави и в социална насока. За първи път е взето решение за подпомагане на болен член на съюза (подп.о.з. Енев), с осигуряването на карта за лечение и 100 лв. за транспорт до военния санаториум във Велинград.

Не на последно място остро се поставя въпроса за военно-патриотичното възпитание на младежта и ролята на съюза в този процес. Изготвен е план за работа с училищата, като се предлага да се сключат договори с общината и отдел „Просвета“ за изнасяне на лекции и беседи на военно-патриотична тематика. В края на 2002 г. усилията на всички досегашни председатели на съюза са увенчани с успех. На заседание на ИБ от 07.11.2002 г., членовете с радост посрещат новината за предоставянето за **безвъзмездно ползване от съюза на Дома**

на запасното войнство за срок от 10 години (в отделната част от историята на съюза), с надеждата че съюза ще може да работи много по-успешно отколкото до момента и да реализира своите инициативи.

Болезнено се поставя въпроса за участието на съюза в бурните политически процеси. Становището е да се участва пряко с кандидати, чрез включването им в листите в изборите за местна власт и парламент. Не така обаче стои въпросът с привнасянето на политиката в съюза. В продължение на три заседания на ИБ в края 2002 г. се разглежда статута на подп.о.з. Георги Николов, задавайки въпроса допустимо ли е да бъде едновременно председател на общинска организация Русе и председател(координатор) на „Движение социалдемократи”. Мненията са разнопосочни, но в крайна сметка се решава, че този му статут не противоречи на устава на съюза, стига той да не осъществява политическа пропаганда. Почти година по-късно този въпрос отново е поставен за разглеждане от областния съвет, като на заседание от 20.09.2003 г. е взето принципното решение: *„Председателят на областния съвет и председателите на общинските организации на СОСЗ да не заемат ръководни длъжности в организации регистрирани по Закона за партиите”*.

Устремът на организацията виждаме и в новия подход при планирането на мероприятията. В началото на 2003 г. е приет плана за дейността през годината, като той вече се формира по всички направления с раздели както следва:

- Организационна дейност;
- Родолюбива и патриотична дейност;
- Връзки с обществеността. Информационна дейност;
- Социално-икономическа и стопанска дейност;
- Работа с Общ.съвети, дружествата и клубовете;
- Финансова дейност.

По същия ред се изготвят докладите и отчетите за дейността, а по предложение на председателя на съюза полк.о.з.

И.Иванов, на 10.01.2003 г. са определени персоналните отговорности на всеки член на ИБ. Организира се обучителен семинар с председателите и секретарите на общински организации, на

Членска карта на СОСЗ към 2003 г.

който за всяка организация са предоставени устав, наредби и правилници. С цел установяване на точния брой на членовете е подета кампания за преиздаване на членските карти, защото се оказва че е налице неплатен членски внос и реално по списък членовете са едни, а по платен членски внос съвсем

различна бройка. С оглед на новите условия и завишаването на приходите се изготвя финансов план (бюджет) за годината.

На 23.01.2003 г. в заседание на ИБ по протокол № 3 е взето решение за удостояване със званието „Почетен член на СОСЗ” на **гоц. Емилия Ангелова**-внучка на последния председател на СЗО в гр. Русе – **генерал Александър Пенев**, която е предоставила ценни материали за живота на своя дядо в периода 1930-1935 г. Материалите са предоставени на Историческия музей в гр. Тутракан, тъй като ген.Пенев участва в Тутраканската битка, като капитан. Предложението за почетен член е потвърдено и на заседание на Областния съвет на 25.01.2003 г.

Явно продуктувано от липсата на достъчно информация на 13.02.2003 г. се провежда извънредно заседание на ИБ, на което председателят полк.о.з. Иванов прави отчет, относно действията му по повод процедурата за безвъзмездното предоставяне за срок от 10 години на Дома на запасното войнство и отдаването му под наем с договор за контролируема дейност на г-жа Кивуцова, както и отчет за наемането на офис от община Русе на ул. „Черно море”. Документите са представени и разгледани от бюрото, което излиза със становище, че действията на председателя са правилни и той нищо не е нарушил. Основните претенции на членовете на ИБ са, че полк.о.з. Иванов е провеждал срещи с отговорните институции и лица

сам, без присъствие на останалите, което е предизвикало съмненията им за някакви тайни договорки.

Във връзка с новите условия по отношение на получаваните приходи от наем на „Дома“, ИБ стига до извода, че е необходимо да се назначи счетоводител към съюза, който да движи финансовите документи. На 13.03.2003 г. е проведено събеседване с 5-ма кандидати, като е определен за счетоводител на организацията да бъде г-н Савов, който ще получава месечно възнаграждение от 30,00 лв. На същото заседание е решено да се приеме формация за стари градски песни „На бяло сладко“ с ръководител Ив.Чокоев, като представителен състав на СОСЗ Русе. През октомври обаче, договора с него е прекратен, поради неспазване на изискването да представя съюза при участия във фестивали и предавания. През 2006 г. счетоводител на организацията става зап.с-т Калин Калинов.

Съществуващата от години идея за построяването на **Паметник на загиналите във войните** продължава да бъде една от основните задачи на съюза. От **протокол №9/21.03.2003 г.** става ясно, че общото председателство на 4-те военно-патриотични съюза вече е сформирало **инициативен комитет** за неговото построяване, като за председател е избран о.з.полк. Нунев от съюза на ветераните, а за зам.председател оз.погп. Кудинов от СОСЗ. Открита е банкова сметка за събиране на средства и се взема решение от името на СОСЗ Русе да бъдат отпуснати 100,00 лв., които ще се изразходват за закупуването на 10 бр. карти по 10,00 лв (*картите са предвидени да бъдат купувани от граждани и бизнесмени*), предоставени от председателя на инициативния комитет.

В този период за първи път се поставя въпросът за заплащането на хонорари за работата на заемащите ръководни постове в организацията, което е продиктувано от указания на Централния съвет на СОСЗ, според които следва да се приеме щатна структура във всяка областна организация, а заплащането да става на базата на сключени граждански договори. Такова решение е взето на 07.04.2003 г. и са определени персонално лицата, които ще получават възнаграждения вариращи от 10,00 до 60,00 лева. На същото заседание е взето

Генерал Прокопиев на заседание в гр. Русе 15.03.2003 г.

решение за предоставяне на 1000,00 лв за ремонт на фасадата на Дома на запасното войнство, като се поканят строителни фирми да подадат своите оферти. По-късно с решение на ИБ от 02.10.2003 г. са отпуснати още 2000,00 лв и то конкретно за подмяна на мокета и пердетата.

Доказателство за все по-нарастващият авторитет на СОСЗ Русе и утвърждаването ѝ, като водеща организация в национален мащаб е взетото решение на ЦС на СОСЗ на **15.03.2003 г.** в гр. Русе да се проведе **национално съвещание** на ръководствата на областните организации от Северна България, в което ще участва председателят на ЦС генерал-полковник о.з. Петко Прокопиев. Високият гост е посрещнат подобаващо от ръководството на съюза в Русе, проведени са срещи с кмета на община Русе г-жа Елеонора Николова и областния управител г-н Румен Януаров, но по неясни причини национално съвещание не се провежда и то е отменено.

Ген. Прокопиев участва в разширеното заседание на областния съвет, на което са поставени наболелите въпроси, свързани с ползването на освобождаваните от МО казармени имоти, поддържането на войнишките паметници, развиването

на стопанска дейност, социалния статус на запасните офицери и сержанти, международната дейност на съюза и гр. Ген.Прокониев подчертава, че среща разбиране от министър-председателя Симеон Сакскобургготски, началника на ГЩ ген. Никола Колев и вицепрезидента ген.о.з. Ангел Марин, но все още няма решение за приемането на отделен закон за воините от запаса и резерва, който би регламентирал всички въпроси които възбудват членовете на СОСЗ.

Едновременно с това предния ден **14.03.2003 г.** е организирано посещение в гр. Гюргево, Република Румъния за среща на централното ръководство на съюза в лицето на ген. Прокониев с централното ръководство на румънската асоциация на запасните офицери и сержанти, с председател ген. Топличану. В делегацията от Русе участват о.з.полк И. Иванов, кап.о.з. Ениманев и кап.о.з. Б. Благоев. Тази среща на практика поставя началото на бъдещото ползотворно сътрудничество на СОСЗ Русе с асоциацията на запасните от гр. Гюргево-ANCMRR, което по-късно е осъществено чрез сключването на договор за съвместна дейност между двете организации в Русе и Гюргево. На 05.11.2003 г. ИБ взема решение да отпрати покана до ръководството на асоциацията на офицерите и сержантите от запаса в гр. Гюргево за съвместна среща на 5 и 6 декември 2003 г. в клуба на СОСЗ Русе. За целта е изготвено писмо от председателя полк.о.з. И. Иванов, което е връчено от подп.о.з Г.Николов на председателя на асоциацията от Гюргево генерал Флориан Урдой. Със съдействието на кмета на община Русе г-жа Елеонора Николова делегацията от Румъния е посрещната в „Семизовата къща“. По време на посещението ѝ са осъществени срещи с кмета на общината, областния управител, началника на гарнизона и началника на военното окръжие. За отразяването на срещата е поканен гл.редактор на в-к „Българско войнство“ Димитър Калончев. Делегацията, в състав от 2-ма души е посрещната на ГКПП „Дунав мост“, участва в разширеното годишно заседание на Областния съвет на СОСЗ Русе и е запозната с дейността и материалната база на съюза. Така на **6-ти декември 2003 г.** с подписването на **Споразумение за сътрудничество** между двете организации от **Русе и**

СПОРАЗУМЕНИЕ

За междурегионално трансгранично
сътрудничество между Областен съвет на Съюза на
офицерите и сержантите от запаса, област Русе –

България и

Областната организация на Националния съюз
на военните кадри от запаса, област Гюргево –
Румъния

6 декември 2003 г.

НАСОКИ ЗА ДЕЙСТВИЕ:

Желаяйки да допринесат в рамките на своите правомощия за
развитие и по-нататъшното сътрудничество между Република
България и Република Румъния, граничен район Русе – Гюргево, като
съдействат за развитието на местната демокрация, патриотичното
възпитание, изграждане на навици и умения за отговорности и
самоконтрол при опазване на околната среда, чрез застъпване позициите
на съвременното гражданско общество, Областен съвет на Съюза на
офицерите и сержантите от запаса – гр. Русе и Областната организация
на Националния съвет на военните кадри от запаса – гр. Гюргево се
споразумява:

1. Основавайки се на Европейската рамкова конвенция на
Съвета на Европа за трансгранично сътрудничество на
базата на равни принципи и взаимна изгода в областите,
представляващи интерес за двете страни;
2. Да проучват възможностите и тясно да си сътрудничат в
програмите за трансгранично сътрудничество, ко-
финансирано от комисията на Европейския съюз. Да
проучват и анализират възможности за нови инициативи
в рамките на настоящото споразумение;

3. Регулярно да обменят информация за състоянието на
икономиката, пазара на труда, образованието, културни и
социални дейности в съответните общини, с цел
подпомагане на правилни решения при възникване на
екстремни ситуации;
4. Да съдействат за патриотичното възпитание на
подрастащото поколение, формиране и издигане ролята
на съвременното гражданско общество;
5. Детайлите на сътрудничеството да се изработват в
протокол за коопериране, който ще представлява
неразделна част от настоящото споразумение. При
възникване на допълнителни инициативи, те ще се
договарят допълнително в рамките на настоящото
споразумение и ще се вписват в нов отделен протокол.

От румънска страна:

Председател на областната организация
на Съюза на военните кадри от запаса – Гюргево:

бригаден генерал /о./
ФЛОРИАН УРДОЙ

От българска страна:

Председател на Съюза на офицерите
и сержантите от запаса – Русе

ИВАН ИВАНОВ

Извадка от Споразумение за сътрудничество между СОСЗ Русе и ANCMRR Giurgiu

Гюргево, от техните председатели полк.о.з. Иван Иванов и
о.з.ген. Флориан Урдой, се поставя началото на дългосрочните
международни контакти, продължаващи и до днес!

Но да се върнем към дейността на съюза през този важен
за утвърждаването му период. Умишлено се спирам на 2003 г.,
тъй като това е първата пълна година под председателство-
то на полк.о.з. И. Иванов, в която се наблюдава осезателната
промяна в дейността на СОСЗ Русе. Показателно за общест-
вената значимост на СОСЗ Русе е организираното на 20.07.2003
г. мащабно честване на 100-годишнината от Илинденско-пре-
ображенското въстание, с тържествен митинг-концерт от
ансамбъл „Чепино“, молебен в църквата „Света троица“, под-
насяне на венци на Пантеона на възрожденците, кръгла маса в
общината. За осъществяване на мероприятиято са привлечени
кмета на общината г-жа Елеонора Николова, спонсори на съ-
битието (Хлебозавод Русе, Строителна фирма М.Михайлов,

Професионалисти за просперитет на Русе, Топлофикация Русе и Дружество „Тракия“).

През същата година СОСЗ Русе е активен фактор при организирането на честванията за двата национални празника 6-ти и 22-ри септември. Междувременно поради промени в устава на СОСЗ Регионалният съвет вече се именува Областен съвет, което по същество е едно и също, така че от 2003 г. ръководното тяло на съюза в Русе носи тази аббревиатура.

Изпълнителното бюро на СОСЗ Русе обръща специално внимание на отношенията към останалите военно-патриотични съюзи, като във всички организирани мероприятия техните членове са винаги уважени и поканени. Във връзка с общото председателство и договора за съвместна дейност периодично при поискване са отпускани част от средствата, получаващи от наема на Дома. Та-

6-ти декември 2003 г. подписването на
Споразумение за сътрудничество

5. Сă perfectioneze amanuntele colaborării printr-un protocol de cooperare, care va fi parte integrantă a convenției noastre. Cu ocazie ivirii de inițiative suplimentare, organizațiile vor ajunge la o înțelegere și se vor înscrie într-un protocol nou.

Din partea română:
Președintele organizației județene Uniunii
a cadrelor militare în rezervă din Giurgiu:

general de brigadă (r.)
URDONESCU MIHAIL

Din partea bulgară:
Președintele Uniunii офицерilor
și сержанților в резерва в Русе:

colonel (r.)
IVANOV IVAN

*Споразумение за сътрудничество
между СОСЗР Русе и ANCMRR Giurgiu*

къв е случаят с искането на о.з.пор. Д.Казаков, председател на Съюза на възпитаниците на Н.В., на когото с решение на бюрото за 2003 г. са отпуснати 600,00 лв за организационна дейност. През 2004 г. са отпуснати 100,00 лв. на Съюза на ветераните, по искане

на председателя им о.з.полк Нунев. Много често председателите на останалите военно-патриотични съюзи участват в заседанията на ИБ и областния съвет, особено когато това се отнася за конкретни съвместни изяви. Странно звучи, но в решение на ИБ по протокол №19/03.12.2004 г. откриваме, че съюза в Русе отпуска 250,00 лв на ЦС на СОСЗ в помощ на VI-тия конгрес на националната организация. Очевидно тук не става въпрос за членски внос, а за някакво спонсорство продиктувано от факта, че Русенската организация вече получава доходи от наем на „Потсдам”.

Впечатление прави, че вече почти на всяко заседание се разглеждат молби за социална подкрепа на членове на съюза и им се отпускат средства за лечение, лекарства и др. Това обаче в определени моменти предизвиква доста сериозни спорове и ето защо от ИБ се приемат строги критерии за отпускането на такава помощ, като същите са предложени от Социалната комисия и са приети на 07.08.2003 г. с протокол №17.

Интерес предизвиква още един въпрос, който години по-късно на практика става реалност. Във връзка с предстоящото членство на България в ЕС започват да функционират предприсъединителните програми и се поставя за разглеждане възможността за реализиране на проекти по програмата за трансгранично сътрудничество, най-вече с колегите от Гюржево. Темата е поставена на заседание на бюрото от 04.09.2003 г. от подп.о.з. Кудинов, като е обяснено, че за да се участва в проекти е необходимо Областния съвет да бъде регистриран в съда в гр. Русе, а не с регистрацията на СОСЗ в гр. София. От председателя полк.о.з. Иванов е пояснено, че въпроса е поставен на ген. Прокониев и се чака отговор. По-късно такъв отговор е получен с писмо изх.№ 9097 от ЦС на СОСЗ, с което се уведомява, че има решение съюза в Русе да се регистрира, като самостоятелно юридическо лице. Няма данни поради какви причини това не се случва в този период, но определено идеята за местна регистрация продължава да се дискутира, докато тя става реалност през 2006 г. и предизвиква след това „буря в чаша вода”.

С оглед увеличениите приходи на съюза, предимно от наема на ресторант „Потсдам”, областния съвет освен за оборудване на

централния клуб предприема действия за осигуряване и оборудване на клубове за всяка общинска организация. Становището е, че без клубна база и средства не може да се очаква да се развива каквато и да е дейност. Този въпрос е разгледан на заседание на областния съвет на 07.02.2004 г., като е взето решение ИБ да посети всяка една община и да представи пред кметовете исканията за безвъзмездно предоставяне на клубове за общинските организации. Първите клубове извън гр. Русе са в Иваново и Борово, които са оборудвани със средства от съюза и са открити на специални церемонии, по-късно такива се откриват и в останалите общински центрове. Принос за предоставянето им имат преди всичко кметовете на общини и създадените добри партньорства на съюза по места. Закупуват се предимно телевизори, шахове, кафемашини, книги и др. На 04.03.2004 г. ИБ взема решение с какво да бъде оборудван централния клуб на запасното войнство, което е по предложение на специално определена комисия. За отговорник на клуба е определен полк.о.з. Антон Антонов, изготвен е правилник и годишен план за работа, оформен е кът с историята на съюза в Русе, поставен е срок до 6 май с.г. оборудването и освежаването да завършат, и клуба да бъде официално открит на празника на БА.

Междувременно темата за изграждане на паметник на загиналите във войните стои на вниманието на съюза. От протокол № 12/05.08.2004 г. узнаваме, че изграждането му вече е започнало, но с решение на Общинския съвет на община Русе то е спряно, поради възникналите спорове за неговото място и за външния му вид. По-късно изградената част в района на „Пантеона на възрожденците“ е съборена, като периодично темата за паметник на загиналите се подновява от СОСЗ и другите съюзи, но без резултат. Това се случва години по-късно, когато през 2013 г. отново се сформира инициативен комитет от РСОСЗР и СВВБ, под председателството на кмета на община Русе погн.о.р. Пламен Стоилов, а за дейността на комитета ще стане ясно по-нататък в настоящата история на съюза.

Друга важна инициатива, свързана със съхраняването на паметта на загиналите във войните е разглеждането в едно от заседанията на ИБ на предложението за ремонт на къщата-му-

Полковникъ Иванъ П. Петровъ
8. III. 1912 — † 18. X. 1912 г.

*Къщата на полковник Иван Петров
на „Придунавски булевард” № 14 и ъгъла на ул. „Баба Тонка”*

зей на полковник Иван Петров (*Командир на 5-ти пехотен дунавски полк, загинал в Балканската война 1912 г.*) в присъствието на 2-жа Бригита Демирева, внучка на полк. Петров. Тя заедно с арх. Йорданова са инициатори за набирането на средства за ремонта на дома на героя от Балканската война и превръщането му в музей, за което са необходими 10 хил.лева. Въпреки заявеното потвърждение от председателя на СОСЗ Русе о.з.полк Иванов за включване на членовете на съюза в това начинание, конкретно решение по този въпрос не е взето, и къщата и до сега тъне в забрава, освен поставената на нея паметна плоча.

Важен аспект в дейността на съюза продължава да бъде междурегионалното и международното сътрудничество. Организирант се посещения до други областни организации за обмяна на опит Ст.Загора, В.Търново, Габрово, Разград, Плевен и др. На основание на подписаното споразумение с асоциацията на запасните офицери и сержанти от Гюргево, по тяхна покана от 11-13 ноември 2004 г. се осъществява първото посещение

на ръководството на съюза в Румъния, на което са договорени и първите конкретни съвместни мероприятия.

В края на 2004 г. предстои отчетно-изборната кампания в СОСЗ Русе и намеренията на ИБ на Областния съвет са тя да протече по всички изисквания на устава и нормативните документи. Насрочена е **отчетно-изборната конференция** и на областната организация, която е предвидено да се проведе на **22.01.2005 г.** в клуб „Потсдам“. Тази кампания се явява ключова в развитието на съюза и с нея приключва окончателното организационно изграждане на структурите по общини. Определено съюзът вече стои много по-добре в публичното пространство, създадени са трайни партньорства с общините и други институции. Всички значими събития и чествания на бележити дати задължително са с участието на членовете на СОСЗ Русе и то, като водещи в мероприятията. Обществеността на града и областта започва да свиква с военно-патриотичните изяви на съюза и да ги подкрепя.

Проведените **отчетно-изборни конференции** в общинските организации през **м.декември 2004 г.** ясно показват, че посоката на развитие на съюза е правилна! На тях присъстват членовете на ИБ, направени са кадрови промени в ръководствата им и тепърва се очакват положителните резултати. Нови председатели са избрани в Русе, Иваново, Сливо поле, Ценово и Ветово. В Русе за председател е избран кап.о.р. Благомил Благоев, в Иваново е избран за председател на общинската организация заместник-кметът на общината кап.инж.о.р. Димитър Вълков, който няколко години по-късно бива избран за Председател на Управителния съвет на РСОСЗР, в Сливо поле е избран кап.о.з. Милко Тонев, във Ветово полк.о.з. Велико Пенчев, а в Ценово ст.л-т о.з. Мумко Макавеев. В останалите общини съответно са преизбрани: Две могили – кап.о.з. Петър Петров; Бяла – кап.о.з. Георги Русев; Борово – подп.о.з. Ангел Василев. Към каузата на съюза са привлечени и новоизбраните кметове на общините Иваново, Борово и Ценово, съответно ст.л-т о.з. Ромео Георгиев, майор инж. о.р. Евгени Алексиев и г-р Петър Петров, някои от които впоследствие стават членове на Управителния съвет на РСОСЗР в Русе.

ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ОБЩИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ В ПЕРИОДА 2003 – 2015 г.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Ветово към 01.01.2004 г.

Полковник о.з. Велико Иванов Пенчев е роден на 05.03.1934 г. в гр. Ветово, област Русе. Средно образование завършва през 1953 г. в Механотехникум в гр. Русе. Като ученик се записва в авиоклуба в Русе и завършва първи и втори пилотски изпит на самолет „Врабче“. През 1957 г. завършва военно-въздушното училище „Г.Бенковски“ в гр. Долна Митрополия със специалност „военен пилот“. Службата си, като офицер започва в училището, като инструктор-летец и в продължение на шест години обучава школници и курсанти на летищата Д. Митрополия, Бреница и Телиш на самолети Лаз-7М и Як-11. До 1979 г. служи на летище Каменец и преминава през длъжностите – инструктор, командир на звено, командир на ескадрила, зам.командир по летателната подготовка на авиополка, а от 1974 до 1979 г. е командир на полка. До 1989 г.

*полк.о.з. Велико Пенчев
Командир на 2 убп 1974-1979 г.*

служи в щаба на Военно-въздушното училище. Обучава младите летци на самолетите УМиГ-15, МиГ-15, МиГ-17, А-29 и А-39. Има над 6000 летателни часа във въздушното пространство.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Ветово към 01.01.2014 г.

Старшина о.з. Васил Ангелов Сталев е роден на 08.01.1958 г. в с. Ветрен, област Пазарджик. Срено образование завършва в СПТУ по машиностроене в гр. Пазарджик. От 1986 г. до 2003 г. служи в под.26700 в гр. Ветово, заемайки последователно длъжностите „началник на отделение бойни припаси” и „старшина на рота”. Уволнява се в запаса с воинско звание „старшина”. От 2004 г. работи, като охранител в частна фирма.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Ценово към 01.01.2004 г.

ст.лейтенант.о.з. Митко Георгиев Макавеев е роден на 18.04.1963 г. в с. Ценово, област Русе. Средно образование завършва през 1981 г. в Техникум по жп транспорт в гр. Дряново. През 1993 г. завършва Държавна търговска гимназия „Д. Хадживасилев” в гр. Свищов. През 2012 г. завършва висше образование, със специалност „Икономика на туризма” във ВУАРР гр. Русе. До 2015 г. е кмет на с.Белцов, община Ценово. Военната си служба започва в поделение в гр. Харманли, достигайки до длъжност Командир на отделение. През 1986 г. завършва Школата за подготовка на запасни офицери „Г. Делчев” в гр. Враца, със специалност ПТУРС-земна артилерия и длъжност Командир на взвод. Званието старши лейтенант получава в запас.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Сливко поле към 01.01.2004 г.

Капитан о.з. Милко Петров Тонев е роден на 29.11.1954 г. в с.Ряхово. Завършва средно образование в ССТ в Образцов чифлик, специалност – лозаро-овощар през 1973 година. През септември 1973 година постъпва в ПЖИ „Тодор Каблешков“-гр.София. При завършването му през 1976 година е произведен в звание мл.лейтенант с военна специалност “Командир на взвод, сигнализация, централизация и съобщителни връзки“. През 1994 г. е произведен в звание капитан. От 1986 г. до 1989 г. заема длъжност Началник на Школа за НВО и НП – към ОСО-Русе. От 1989 г., след закриване на ОСО работи, като енергетик към НЕК-МЕР-Русе.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Две могили към 01.01.2004 г.

Капитан о.з. Петър Колев Петров е роден на 27.10.1945 г. в с. Бежаново, област Ловеч. Средно образование завършва в Техникума по зърносъхранение в гр. Русе през 1964 г. Висше образование завършва в УНСС гр. София със специалност „икономист“. Допълнителна следдипломна квалификация по педагогика получава в университета в гр. В.Търново. Трудовата му кариера преминава на ръководни длъжности в АПК, БКС и община Две могили, и като учител в ПГСС гр. Две могили. Избран е за общински съветник и председател на Общинския съвет на община Две могили. Военно образование завършва през 1965 г. в НШЗО „Хр.Ботев“ гр. Плевен. До 1967 г. служи, като командир на взвод за заправка и стиковка в Ракетната бригада в Телиш, със звание мл.лейтенант. Званието капитан получава в запас.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Борово към 01.01.2004 г.

Подполковник о.з. Ангел Стоянов Василев е роден на 21.02.1928 г. в с. Тотлебен, област Плевен. Завършва средно образование във II-ра мъжка гимназия през 1946 г. в гр. Плевен. През 1949 г. завършва Полувисши институт в гр. В.Търново. Военното си образование получава в НШЗО гр. София през 1950 г., профил „танкови войски”. Започва службата си, като офицер в 6-ти танков полк в гр. Казанлък, заемайки последователно длъжностите командир на взвод, на рота и началник щаб на батальон. През 1959 г. е назначен за командир на поделение-складова база за танкови резервни части в гр. Борово. Завършва 3 и 6-месечни квалификационни курсове в НВУ „В.Левски” и ВА „Г.С.Раковски”. След пенсионирането си през 1978 г., в продължение на 11 години ръководи доброволческите отряди към РУ на Транспортна милиция гр.Русе.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Борово от 01.01.2009 г.

Капитан о.з. Тотю Манев Тотев е роден на 14.09.1940 г. в гр. Борово, кв. Горна Манастирица. Средно образование завършва Техникум по механотехника в гр. Русе, със специалност „двигатели с вътрешно горене”. Военната си служба отбива в под.03500 на Вътрешни войски, като командир на отделение. През 1967 г. постъпва в НШЗО гр.Враца, произведен е в звание мл.лейтенант, със специалност „зенитна артилерия”. Военно звание „капитан” получава в запас. Работи във военното поделение в гр. Борово, впоследствие зам.директор на Промкомбинат-Борово и в производствен отдел на МЗ „Червен” в същия град.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Бяла към 01.01.2004 г.

Капитан о.з. Георги Тодоров Русев е роден на 30.12.1954 г. в гр. Бяла, област Русе. Средно образование завършва през 1972 г. в гимназия „П.Волов” в гр.Бяла. Висше образование завършва през 1977 г. в ИПУ „Д.Михайлов” гр. Силистра със специалност педагогика. Трудовата му кариера преминава, като учител в СОУ „П.Волов” гр.Бяла, където и до момента работи. Военно образование завършва през 1974 г. в НШЗО „Хр.Ботев” гр. Плевен, профил „свързочни войски”. Служи, като командир на взвод и командир на рота в под.34010 гр. Г.Оряховица, със звание лейтенант. Званието капитан получава в запас.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Русе към 01.01.2004 г.

Капитан о.р. Благомил Стоянов Благоев е роден на 21.12.1962 г. в гр. Разград. Средно образование завършва през 1981 г. в ТМТ „Шандор Петъофи” в гр. Разград. Висше образование завършва през 1987 г. във ВНВАУ ”Г. Димитров” гр. Шумен, команден профил с военна специалност „Радиотехнически войски“ и гражданска специалност инженер „Радио телевизионна техника“. Завършва Магистър по право РУ ”А. Кънчев” – Русе. Има допълнителни професионални квалификации по „Социален мениджмънт“ от СА ”Д.А. Ценов” – Свищов, „Полицейски командир“ от ВИПОНД – МВР – София, „Европейска административна практика“ от ВТУ ”Св. Св. Кирил и Методий” В. Търново. От 1987 до 1992 г. е командир на взвод и преподавател в ВВУАПВО ”П. Волов” – гр.Шумен, от 1992 до 1998 г. е Началник на служба „Военна полиция” в гр. Русе, след което се уволнява в запас със звание капитан. Работи на управленски длъжности в сферата на строителния бизнес и об-

разованието. От 2003 г. до момента е старши юристконсулт в Регионална дирекция „Социално подпомагане“ гр. Русе.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Русе към 01.01.2011 г.

Подполковник о.з. Георги Стоянов Николов е роден на 22.07.1946 г. в гр.Бургас. Средно образование завършва през 1965 г. в ТМТ „Г.Димитров“ в гр. Бургас. През 1969 г. завършва ВНБВУ „Г.Бенковски“ гр. Долна Митрополия, офицер със специалност „самолетни двигатели“. От 1976 до 1979 г. е слушател във ВА „Г.С.Раковски“. Военната му служба, като политически офицер преминава на военното летище в Щръклево, под.22550. От 1969 до 1992 г. заема различни длъжности по партийно-политическата дейност на личния състав на поделението, като от 1988 до 1992 г. е Заместник-командир – ЗКПЧ на авиополк Щръклево. Уволнява се в запас със звание „подполковник, след което работи в неправителствения сектор. От 1996 г. се занимава с частен бизнес-търговия с ловно-рибарски стоки.

Председател на общинска организация на СОСЗР община Иваново към 01.01.2004 г. е капитан о.р. Димитър Стефанов Вълков, биографията на който е публикувана в раздел „РСОСЗР гр. Русе в периода след 2010“

Проведената отчетно-изборна конференция на СОСЗ Русе на **22.01.2005** г. дава нов тласък в дейността на областната организация. Решенията се вземат от 79 делегати от всичките 8 общински организации, от общо 88 при отсъстващи 9 делегати. Избран е нов Областен съвет, в състав от 25 членове, в който са включени всички председатели на общински организации и почетния член доц. Емилия Ангелова, която на конференцията подарява на СОСЗ Русе картината „Сливница-Драгоман 1885 година“, наследена от нейния дядо ген.Александър

- 9 -

Гласували
"за" – 79
"против" – няма
"въздържали се" – няма
Приема се.

1. п/п А. Василев – Борово ✓
2. п/к Антон Антонов ✓
3. к-н Благой Благоев – Русе ✓
4. п/к Вал. Тушев ✓
5. п/к Р. Стоянов ✓
6. п/к В. Пенчев – Ветово ✓
7. п/п Г. С. Николов ✓
8. п/к Г. Р. Георгиев ✓
9. Г. Русев – Бяла ✓
10. п/п Д. Кръстев ✓
11. п/к Иван Иванов ✓
12. п/к К. Кънев ✓
13. п/к К. Кудинов ✓
14. к-н Кр. Ениманев ✓
15. п/п Бърденев ✓
16. п/п Марков ✓
17. п/п Стайковски ✓
18. Милко Тонеа – Сливо поле ✓
19. П. Петров – Две Могилы ✓
20. П. Петров ✓
21. п/п Св. Рулински ✓
22. п/п Т. Георгиев ✓
23. ст. д-т Митко Макавеев – Ценово ✓
24. к-н Димитър Вълков – Иваново ✓
25. доц. Ангелова ✓

Нови предложения не постъпиха.
Който е съгласен – явно гласували:

Гласували
"за" – 76
"против" – 2
"въздържали се" – 1
Приема се.

Който е съгласен посочените да станат членове на Областния съвет,
моля да гласува.

Гласували
"за" – 79
"против" – няма
"въздържали се" – няма
Приема се.

Извадка от Протокол № 24 от 22.01.2005 г.

Председател на Областния съвет на СОСЗР Русе единодушно с 25 гласа е преизбран **полк.о.з. Иван Петров Иванов**. Избрано е изпълнително бюро (ИБ) в състав от 9 члена:

Председател: полк.о.з. Иван Иванов
Зам.председател: полк.о.з. Георги Р.Георгиев
Зам.председател: подп.о.з. Кънчо Кънев
Секретар: полк.о.з. Владимир Тушев
Членове: к-н о.р. Благомир Благоев
          к-н о.з. Красимир Ениманев
          подп.о.з. Петър С.Петров
          подп.о.з. Минчо Стайковски
          подп.о.з. Костадин Кудинов

гър Пенев. Картината и до днес се съхранява в Централния офис на РСОСЗР. Конференцията избира 10 делегати за участие в VI-тия конгрес на СОСЗ в гр. София. Във връзка с промените в законодателството и предстоящите промени в устава на СОСЗ на конференцията е взето решение СОСЗ Русе да се наименува вече СОСЗР.

По правило веднага след отчетно-изборните конференции следва първото заседание на Областния съвет, на което се избира Председател и Изпълнително бюро. Такова заседание е проведено на **22.01.2005 г.** и от него става ясно, че за

Избрана е и Контролна комисия в състав от 3-ма души: подп.о.з.Тодор Цонев, м-р о.р. Любен Велчев и подп.о.з. Евгени Колев.

Показателно за подобрените отношения с ЦС на СОСЗ София е участието в конференцията на двамата членове на централното ръководство-полк.о.з. Демирев и полк.о.з. Господинов, които в своите изказвания дават много висока оценка за дейността на русенската организация.

След конференцията новото ИБ си поставя още по-амбициозни задачи, съюзът в Русе продължава да се развива във възходяща посока, изключително много се разчита на новоизбраните председатели на общинските организации. Взето е решение навсякъде да бъдат изградени и оборудвани клубове на организациите, което да стане с помощта на кметовете на общини и да се финансират от Областния съвет. За подпомагането на дейността на ръководството и с цел приобщаването на повече членове на съвета на 03.02.2005 г. е взето решение да се сформират общо 5 комисии с по 4-ма члена :

- Родолюбиво и патриотично възпитание
- Социална дейност
- Връзки с обществеността и медиите
- Финансова дейност
- Международна дейност

Определени са 8 координатори за всяка общинска организация. Този подход в работата допринася за по-доброто взаимодействие и координация на дейността на съюза на всички нива на управление. Подобрен е документооборота и финансовата отчетност, съгласно изискванията на устава и поднормативните актове, всяка общинска организация е осигурена с комплект документи от секретаря и председателя на контролната комисия. Изготвеният план за работа през 2005 г. е още всеобхватен, предоставен е не само на структурите на съюза, но и на общото председателство на 4-те военно-патриотични организации, като те също са включени в част от мероприятията. Най-важните чествания, в които съюзите планират да участват са 120-годишнината от Съединението на България

и 60-годишнината от края на Втората световна война. През същата година се създава традицията на всички чествания да се организира специален ритуал с изнасяне на знамето на СО-СЗР Русе пред клуба на ул. "Александровска" и да се провежда тържествено шествие по централните улици до съответните паметници, която продължава и до днес. По този начин са организирани честванията на националния празник 3-ти март и Деня на храбростта и БА 6-ти май, а през м.септември съюзът е най-масовата организация, която участва в честванията на Тумраканската епопея. Показателно за отношението на местната власт е предложението за сключване на договор за сътрудничество между кмета на община Русе г-жа Е.Николова и председателя на СОСЗ полк.о.з. И.Иванов, който е обсъден на заседание от 03.02.2005 г. На него е обсъдено и предстоящото посещение на делегация от асоциацията на запасните от гр. Гюржево, като се планира на 26.02.2005 г. тя да посети дружеството в с.Красен към общинска организация Иваново и да присъства на специално организираният концерт в читалището. На срещата е поканен и гл.секретар на ЦС на СОСЗ полк.о.з.Стефанов.

С цел осъществяването на мероприятия по места за първи път на разширено заседание на Областния съвет от **26.02.2005 г.** е взето решение на всяка общинска организация да се отпуска субсидия от по 30,00 лв на месец, с изключение на тази в Русе, която ще получава 50,00 лв на месец. На заседанието присъства и делегацията от Румъния, на което е подписан план за мероприятията, който става традиция в отношенията между двете организации и се подписва ежегодно и до днес. Договорени са организиране на курсове по български и румънски език, съвместни чествания на празници, посещения в двете страни до военно-исторически забележителности, спортни турнири и др. Гостите са настанени във вилата на бизнесмена Гено Генов, а на следващия ден са на посещение в община Иваново, където са посрещнати със специален ритуал от зам.кмета на общината и председател на общинската организация кап.о.р. Д.Вълков. Месец по-късно през април българска делегация от СОСЗР Русе посещава гр. Гюржево, клубът на асоциацията на запасните и

безмитната зона. Делегацията е посрещната радушно още на митницата в Гюржево, като тепърва се създават лични и семейни контакти, продължаващи и до днес. Проведен е първия спортен турнир между двете организации и е обменен ценен опит. Към колегите от Гюржево е отправена покана за съвместно честване на 6-ти май и участие в турнир по стрелба с пистолет „Макаров“, шах и тенис на маса. Турнирите са проведени във Военен клуб Русе и стрелбищен комплекс „Универсис“. Впечатляващо за членовете и гостите от Румъния е участието в тържествения ритуал пред Паметника на 5-ти пехотен дунавски полк и отбелязването на празника. По-късно между двете организации се затвърждава традицията на разменни начала, заедно със съпругите да се честват 6 май в България и 27 декември в Румъния. Първото значимо мероприятие в Гюржево е организираният от областния съвет на СОСЗР Русе концерт за членовете на румънската асоциация на запасните офицери и сержанти на ансамбъл „Зорница“ на 27.12.2005 г. в театър „Валах“, на който присъстват членовете на ИБ със съпругите и новият областен управител Мария Димова.

Международната дейност се развива и с контактите в Руското консулство в гр. Русе. Традиционно съюзът участва в честванията на Денят на победата – 9 май пред паметника на руският воин „Альоша“ и в панихидата на руското военно гробище в гр. Русе. След всяко честване ръководството на СОСЗР Русе участва в коктейла, организиран от консулството. Редовно се провеждат срещи с Руският консул за набелязване на общи мероприятия, свързани с общата ни история.

Междувременно тече подготовката за провеждането на **VI-тия конгрес на СОСЗ на 3-ти и 4-ти април 2005 г.** в гр. София. Избраните делегати на конференцията участват активно в неговата работа. На конгреса се заявява, че Русенската организация се развива много положително и вече е една от водещите в страната. По-важното от резултатите на състоялия се конгрес е, че за Председател на Централния съвет е избран **генерал-лейтенант о.з. Стоян Топалов**, който и до настоящият момент председателства националното ръководство на съюза. Въпреки усложнените по-късно отношения с

него, русенската организация винаги се е отнасяла с уважение към неговите усилия за просперитет и единение на запасното войнство в България.

През 2005 г. предстоят парламентарни избори и както стана дума съюзът винаги заема принципни позиции по политическата ситуация в страната и в частност в Русе. По този повод през м.юни са проведени редица срещи с местните кандидати за депутати от различните партии и коалиции – Ивайло Калфин от БСП, Меглена Кунева и Иво Димитров от НДСВ, Красимир Каракачанов и Искрен Веселинов от ВМРО, Елеонора Николова от ОДС. На тези срещи отново са поставени въпросите за социалния статус на запасното войнство, приемането на отделен закон за него и отмяната на Постановление №10/1948 г.

Работата на изпълнителното бюро и областния съвет през 2005 г. продължава да се основава на приетите решения на конференцията и конгреса. Все повече се обръща внимание на контактите с военните поделения, органите на МВР и Гранична полиция, като през м.април с.г. с тях е подписано споразумение за съвместна дейност.

Няколко важни решения, на които следва да обърнем внимание в този период, са идеята за издирване на материали за издаване на история на съюза в област Русе и изработването на ново везано знаме на съюза. Знамето е изработено, но историята се написва чак сега. По предложение на ИБ на Областната организация с решение по **Протокол № 16/18.08.2005 г.** в края на м.август в Централния съвет са представени документите за удостоверяването със званието „**Почетен член на СОСЗР**” на **Ивайло Калфин, Красимир Каракачанов и русенският Митрополит Неофит** (понастоящем Патриарх на Българската православна църква). Този казус по-късно ще стане предмет на спор между ИБ и бившият председател Ениманев, който всъщност ги е предложил за почетни членове!

По необясними причини обаче, които по-скоро са на личностна основа, в ръководството се наблюдават наченки на противоречия и необосновани искания, като например „*обединяване на общинския съвет на градската организация с областния*

съвет”. Тема, която се поставя в началото на юни 2005 г. и продължава да се коментира до края на годината, създавайки изкуствено напрежение и противоборства. Мотивът за това е, че по-голямата част от членовете на общинския съвет на СОСЗР гр. Русе са и членове на Областния съвет, а едва 2-3 души от общинския съвет са извън него. Това буди най-малкото недоумение, тъй като такова обединение не е регламентирано в нито един документ на съюза. Прави също така впечатление, че в заседанията на Изпълнителното бюро постоянно отсъства неговият член кап.о.з. Ениманев. Причините са неясни, но в един от протоколите от заседанията се долавя нотка на сериозно противоречие между него и председателя на областния съвет полк.о.з. И.Иванов, най-вече свързано с ползването на клуба на запасното войнство от асоциацията АБВ, която Ениманев оглавява. В същото време до Централната КК, председателствана от полк.о.з. Парпанов, е изпратено писмо от секретаря на Общинския съвет на СОСЗР в гр. Русе подп.о.з. Т.Георгиев, в което се посочва че подп.о.з. Стайковски и подп.о.з. Кудинов неправилно са избрани за членове на ИБ на Областния съвет, тъй като изборът им бил с под 50% от гласовете. От своя страна пък Кудинов пише писмо до председателя на ИБ да бъде разгледано поведението на Ениманев, като член на бюрото във връзка с постоянното му отсъствие от заседанията. В писмото си Кудинов поставя въпроса „*Да се помисли за местна регистрация на Областния съвет*” (има се предвид регистрация, като самостоятелно юридическо лице по ЗЮАНЦ). Изглежда противоречията започват да се задълбочават и това предизвиква сериозна и открита дискусия в Областния съвет и в организацията, като цяло. Именно тази нова ситуация предизвиква съвместно заседание на Изпълнителните бюра на Областния и Общинския съвети на СОСЗР в Русе на 06.10.2005 г. По протокол № 21 от същото заседание става ясно, че викае в пространството желанието на някои членове председателят на Областния съвет полк.о.з. И.Иванов да бъде сменен, видно от изказването на полк.о.з. Г.Р.Георгиев: „*Ако я караме така ще разтурим организацията. Ако някой има желание за председател на Областния съвет, ние имаме избран*

на конференцията на областната организация и това е г-н Иванов". От изказванията не става ясно кой е този „някой“, но се загатва, че това е бившия председател Кр.Ениманев. Той от своя страна опровергава подобни твърдения и призовава към изглаждане на междуличностните отношения в името на съюза и заявява *„Не желая да се отдръпвам от съюза, той е моя рожба“!* Заседанието решава г-н Ениманев сам да вземе решение дали има възможност да участва в заседанията на ИБ и да даде отговор на следващото заседание. Взето е и още едно решение, касаещо дублиращи се функции в ИБ на общинския и областния съвет, като от ИБ на общинския съвет са освободени полк.о.з. Г.Р.Георгиев и подп.о.з. М.Стайковски. Въпреки заявеното от Кр.Ениманев, на следващото заседание на ИБ от **01.12.2005 г.** по протокол №23 той обявява своето решение: *„Имам много ангажimenti и нямам време да работя в ИБ на Областния съвет, затова желая да бъда освободен, като член на ИБ“.* Видно от изказванията на председателя полк.о.з. И.Иванов конфликтът между двамата се е задълбочил още. Той цитира статия във в-к „Бряг“, в която Ениманев излиза с изявление от името на „Асоциация АБВ“, че тя издига за почетни членове Калфин, Каракачанов и Неофит, а не от името на СОСЗР Русе, както беше уточнено по-горе. Допълнително напрежението е нагнетено и от изказване на Ениманев по адрес на членовете на ИБ по време на балотажа за кмет на гр.Русе, за което не става ясно какво е било, но е загатнато в изказването на Иванов. В същото време се разбира, че на 16.12.2005 г. м-р о.р. Красимир Ениманев ще бъде предложен за зам.председател на ЦС на СОСЗР в София, което вероятно е и част от причините довели до гореупоменатите противоречия в съвета. И така на последното за годината заседание на областния съвет с **протокол № 24** от **10.12.2005 г.** м-р о.р. Красимир Ениманев е освободен от Изпълнителното бюро и от Областния съвет по негово желание. Това развитие на нещата само по себе си не говори добре за случващото се в СОСЗР Русе, очертавайки разделянето на Областния съвет на лобита и лагери, което дава отражение и по-нататък.

Като стана дума за балотажа за кмет на гр.Русе, следва да поясня че на местните избори през 2005 г. ИБ на Областния съвет взема решение на втория тур да подкрепи кандидатурата на г-н Божидар Йотов, очаквайки от него да изпълни обещанията които е поел към съюза.

В предвид на по-натъшните събития, които се отнасят до обособяването на съюза в Русе, като самостоятелно юридическо лице, следва да отбележа че това не е внезапно хрумнала идея, а последователен процес. Въпросът е поставен още през 2003 г. и търпи развитие до момента, в който това става факт през 2006 г. Подобна дискусия за бъдещето на СОСЗР Русе се провежда на 10.12.2005 г. на заседание на Областния съвет. В протокол № 24 от същата дата е взето решение за създаване на комисия, която да изготви документацията за местна регистрация на съюза. Решението е продиктувано от предложението на **полк.о.з. Румен Стоянов**, който заявява: *„Да направим местна регистрация, за да можем да си вземем Дом-паметника „Потсдам“. Да гласуваме сега. Да не даваме нашия инструмент за социална политика на други. Знаете, той е закупен от подофицери от Русе, а не от София.“* Странни са обаче метаморфозите, които се случват с него! Години по-късно той става един от най-отявлениите противници на новорегистрираният Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва РСОСЗР Русе, и най-вече на процедурата по възстановяване на собствеността върху Дома на запасното войнство и неговото ползване. Причините за тази промяна в неговото мнение не са изяснени, но се предполага че нещо или някой сериозно му е повлияло за такъв коренен обрат!

Повдигам тази тема, тъй като предстоящата **2006 г.** се явява крайъгълен камък в историята на съюза в Русе, съпътствана с бурни дебати, вътрешни противоречия и проблеми с централното ръководство на СОСЗР. Годината започва със стандартните процедури по приемане на отчетния доклад, плана за работа и бюджета за годината. Между впрочем областният съвет отново се именува „Регионален съвет“, вероятно продиктувано от промени в устава на СОСЗР от VI-тия конгрес, видно и от печата на организацията по това

ПРОТОКОЛ № 5

Днес, 02.03.2006 година се проведе заседание на ИБ на Обл.съвет.
Заседанието се ръководеше от председателя на Обл. съвет полк./р/
Иван Иванов.

На заседанието присъстваха 8 члена. Отсъстващи нямаше.

1. И. Иванов.....
2. Г.Р. Георгиев.....
3. К. Кълев.....
4. Вл. Тушев.....
5. Бл. Багагов.....
6. К. Кулинов.....
7. М. Стайковски.....
8. П. Петров.....

Председател на Обл.съвет - П. Дюнев.....

Счетоводител - С. Савов.....

След явено гласуване „за“ – 8, „против“ – 0 беше приет следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Информация за подготвените документи за местна регистрация.
Докладва: И. Иванов
2. Подготовка за участие в тържеството по случай националния празник – 3-ти март и международния празник на жената – 8-ми март.
Докладва: И. Иванов
3. Разни.

По първа точка докладва Иван Иванов.

Господа, на 24 февруари ми се обади областния управител г-жа Мария Димова, като ми прелаше, че е получила писмо от Министерския съвет по въпроса за р-т „Потсдам“ и тя трябва да отговори за нейното становище. Срецихме се с г-жа Димова и тя е готова да даде становище за безвъзмездно връщане имота на Областния съвет, но трябва да направим местна регистрация и то в много кратък срок.

Срецинах се с адвокат Костадинова, която беше юрист в Общината и е работила по въпроса за връщането на р-т „Потсдам“. Да се регистрираме трябва да изготвим:

- инициативен комитет минимум от 5 човека /сметох за необходимо това да са хора от ИБ/
- да се извади свидетелство за съдимост на Управителния съвет

- 2 -

- да се изготви протокол с лични подписи на членовете на Обл. съвет
- да се изготви Устав /от Устава на СОСЗР вземем необходимото за Обл. съвет/
- извадимме удостоверение, че няма друго сдружение с името, което вписваме в регистъра

Документите са изготвени и представени в съда от адвокат Костадинова. Очаквам в понеделник /6-ти март/ да излезе решението и ще мога да представя на г-жа Димова БУЛСТАТ за местна регистрация, който тя ще изпрати с писмо за връщане на р-т „Потсдам“ за безвъзмездно използване без ограничение.

Исказвания:

Г.Р. Георгиев – Господа, за кратко време трябва да свършим много неща, но благодарение на г-н Иванов успяхме. Изненадан съм, че таксите, които се плащат са много големи. Всичко че ни струва около 500 лева.

Тушев – След като се регистрираме ще можем да се заемем с изготвяне на проекти за трансгранично сътрудничество с колегите от град Гюргово. От отдел „Устойчиво развитие и евроинтеграция“ към Община Русе ще ни помогнат за изготвяне на проекти по отделни теми.

След разискванията заседанието

РЕШИ:

1. Да се изготвят писма до Министерския съвет и Областния управител г-жа Мария Димова с БУЛСТАТ за местна регистрация на Обл. съвет.

Срок: 06.03.2006 година
Отг.: Иванов

По втора точка – Иванов.

Господа, трябва да вземем активно участие при провеждане на тържеството по случай националния празник – 3-ти март. Поръчан е венец, който ще бъде поднесен пред паметника на „Свободата“.

На 3-ти март се събират организирани в 10 ч. пред р-т „Потсдам“ и със знамето се изнасяме към площада. Трябва да участваме колкото се може повече хора.

Антонов – Със сериозното си участие ще издигнем авторитета на Съюза.

Иванов – За подготовката на тържеството по случай Международния ден на жената 8-ми март. Ще присъстват 24 човека от Съюза на резервистите от град Гюргово.

Извадка от Протокол № 5 от 02.03.2006 г.

време. Интерес предизвиква присъствието на **Централната контролна комисия** на заседанието на ИБ от **02.02.2006 г.** В състав ген.о.з. Ангелов, полк.о.з. Парапанов, полк.о.з. Милчев от София и подп.о.з. Г.Николов от Русе, може би провокирано от информацията за местна регистрация, и че в Русе се готви нещо извън рамките на установените в съюза правила. Комисията е в гр. Русе в продължение на три дни и присъства на годишното отчетно събрание на областната организация, проведено на 04.02.2006 г., посещава и някои от общинските организации. От изказването на **ген.Ангелов** не става много ясно, какво е предизвикало тяхното идване в Русе на най-висшия форум на съюза-общото събрание, но по думите му можем да заключим, че ЦКК идва на проверка по някакъв сигнал. В протокола на събранието той заявява: „*Ние от ЦКК дойдохме с добро намерение. Оставам с добри впечатления от Областната и Общински организации. Областният председател*

г-н Иванов е активен човек. Видяхме, проверихме и сме доволни. Областната организация е много напред от други организации по клубна база, парични средства и стабилни ръководства. ЦКК дойде с добри намерения и си заминава с добри впечатления”. Интересното в случая е, че всяка проверка на ЦКК се документира с протокол, препоръки и заключения. При проверката на ЦКК в Русе обаче такъв протокол в архивните документи на съюза липсва!

Така или иначе взетото решение за местна регистрация на съюза в Русе по Закона за ЮЛНЦ е в ход. Информация за това намираме в протокол № 5 от 02.03.2006 г., в който първа точка от дневния ред е: *„Информация за подготвените документи за местна регистрация”*.

Така стигаме до **първото заседание на Управителния съвет-ИБ** на новорегистрираното сдружение „Регионалния съюз на ОСЗР” гр.Русе. Протокола е с **номер 1** и е от **06.04.2006 г.** Впоследствие на **15.04.2006 г.** е проведено общо събрание на РСОСЗР, което е предшествано от общи събрания на общинските организации, на които ясно и категорично е заявено желанието на членовете да бъдат част от новорегистрираното сдружение. На събранията на общинските организации са упълномощени техните председатели и секретари да ги представляват в общото събрание на РСОСЗР. В общото събрание освен упълномощените представители на общинските организации участват и учредителите на новото сдружение. Във втора точка от дневния ред от полк.о.з. Иван Иванов е обявено: *„Господа офицери, след внасяне на документите в Русенския окръжен съд сме регистрирани, като сдружение с обществено полезна дейност с наименование „Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва” гр.Русе с булстат и данъчен номер”. Като Управителен съвет са регистрирани 5 човека, а именно:*

Председател на УС: Иван Петров Иванов

Членове: 1. Георги Райков Георгиев

2. Владимир Михайлов Тушев

3. Тодор Минчев Цонев

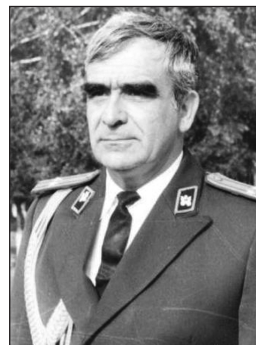
4. Благомил Стоянов Благоев

Общото събрание избира Регионален съвет, който да подпомага работата на Управителния съвет в състав от 26 души. Избира Контролна комисия в състав от 3-ма души с председател подп.о.з. Кънчо Кънев. Приема правилник за работата на Управителния съвет на РСОСЗР и бюджета за 2006 г. Приема за членове на Регионалния съюз общинските организации от осемте общини на област Русе, съгласно заявеното от членовете им желание.

Председател на Регионалната контролна комисия.

Подполковник о.з. Кънчо Иванов Кънев е роден на 21.01.1943 г. в с.Куцина, област В.Търново. Средно образование завършва през 1965 г. в Техникум по механотехника в гр. Г.Оряховица. През 1965 г. завършва ВНВУ „В.Левски” гр. В. Търново, офицер с профил „автомобилни войски”. Службата му започва, като командир на взвод в мотострелковия полк в гр.Марица (днес Симеоновград), където служи до 1968 г. От 1968 до 2003 г. служи в Школата за водачи на бронирани машини в гр. Русе, преминавайки през всички командни длъжности до Началник щаб и впоследствие Началник тил на поделението и гарнизона.

Учредителното събрание на сдружението обаче е проведено на **24 февруари 2006 г.**, на което присъстват 23-ма учредители-членове на съюза. То е открито от кап.о.р. Димитър Вълков, който предлага за гласуване дневния ред и избор на ръководство на събранието. За ръководство на събранието са избрани кап.о.р. Благомил Благоев, а за секретар доц. Емилия Ангелова. Учредителното събрание взема решение за учредяване на сдружението, определя неговият предмет на дейност, целите и средствата за тяхното постигане. Приема Устав и избира Управителен съвет.

Учредителите на сдружение с нестопанска цел за обществено полезна дейност „Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва град Русе” са както следва:

РУСЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД
Ф.Д. No 237/2006
ГР. РУСЕ

ВНЕСЕНА Д.ТАКСА ¹⁵⁰ лв. ¹⁴
КВИТ.№ ⁸ от 4550/24.02.06
ЗАВ.СЛУЖБА:

Р Е Ш Е Н И Е No 491

ГР. РУСЕ 28.02.2006

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

РУСЕНСКИЯТ ОКРЪЖЕН СЪД ФИРМЕНО ОТДЕЛЕНИЕ в закрито заседание на 27.02.2006 год., като разглежда докладваното от съдия ЛЮБОМИРА МОТОВА фирмено дело No 237/2006 по описа за 2006 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.489 и следващите от ГПК, с основание на молбата по чл.6, чл.17 и чл.18 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Образувано е по молба на Управителният съвет на Сдружение с обществено полезна дейност "РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ", с която се иска вписване в Регистъра за сдружения с нестопанска цел.

От събраните по делото писмени доказателства, съдът приема за установена следната фактическа и правна обстановка:

С протокол се удостоверява провеждането на учредително събрание на сдружението, с което е взето единодушно решение за учредяване на юридическо лице с нестопанска цел - сдружение за осъществяване на дейност в обществена полза; за приемане на Устав, за избор на управителни органи.

От данните по тези писмени доказателства, съдът направи следните изводи:

Налице е валидно взето решение за основаване на юридическо лице с нестопанска цел, учредено от физически лица. Даденото наименование следва да се възприеме и впише при това му словесно изразение, тъй като не съпада с наименованието на друга организация, вписана до настоящия момент - чл.7 от ЗЮЛНЦ. Уставът на сдружението съдържа разпоредби относно всички подлежащи на вписване обстоятелства, посочени в чл. 18 и чл. 20 от закона. Целите, които сдружението си поставя го определят като организация за осъществяване на дейност в обществена полза. Целите не са от категорията на забранените от законите и конституцията на Република България.

Поради всичко това, тъй като се констатира наличие на всички подлежащи на вписване обстоятелства, и след като съдът прие, че вписването им е допустимо, на основание чл.496 от ГПК, във вр. с чл.6, ал.1 и чл.18 от ЗЮЛНЦ, РУСЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД

Р Е Ш И :

ВПИСВА в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел
Сдружение с обществено полезна дейност с наименование:

"РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ"

със седалище: ГР. РУСЕ община РУСЕ

адрес на управление: УЛ. АЛЕКСАНДРОВСКА 97

с цели и средства за постигането им :

ДОБРУВАНЕТО И ПРОСПЕРИТЕТА НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОД И ОТЕЧЕСТВОТО НИ; ОБЕДИНЯВАНЕ НА УСИЛИЯТА ЗА УКРЕПВАНЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ КАТО ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА И РАЗВИТИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО; УКРЕПВАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ И ОТБРАНА НА СТРАНАТА; СЪХРАНЯВАНЕ НА ДРУГАРСКОТО И ВЗАИМОПОМОЩТА МЕЖДУ ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА, СЪЗДАДЕНИ ПО ВРЕМЕ НА СЛУЖБА В АРМИЯТА, НА ОРГАНИТЕ НА МВР, НРС И НСО И В ОПЕРАЦИИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА МИРА; ПОДДЪРЖАНЕ НА ПОДГОТОВКАТА И МОРАЛНАТА ГОТОВНОСТ НА РЕЗЕРВИСТИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МОБИЛИЗАЦИОННИТЕ ИМ ЗАДЪЛЖЕНИЯ; ЗАЩИТА НА СОЦИАЛНИТЕ ИНТЕРЕСИ, ПРЕСТИЖА И ДОСТОЙНОСТВОТО НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА; СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ВОЕННОСЛУЖЕЩИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ, ОСВОБОДЕНИ ОТ БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ, МВР, НРС И НСО В ОБЩЕСТВОТО; ПОДДЪРЖАНЕ НА ВРЪЗКИ С ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ НА КАДРОВА ВОЕННА СЛУЖБА И НА СЛУЖБА В МВР, НРС И НСО И ИЗПЪЛНЕНИЕ ФУНКЦИИТЕ НА ПОСРЕДНИК МЕЖДУ АРМИЯТА И ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО; РОДОЛЮБИВО И ВОЕННО - ПАТРИОТИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ НА СВОИТЕ ЧЛЕНОВЕ И ПОДРАСТАЩАТО ПОКОЛЕНИЕ, СЪХРАНЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА НРАВСТВЕНИТЕ ЦЕННОСТИ И ИДЕАЛИ, ВОЙНСКИТЕ ДОБРОДЕТЕЛИ И БОЙНИТЕ ТРАДИЦИИ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОД, АРМИЯТА И ОРГАНИТЕ НА СИГУРНОСТТА И ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД; ИНФОРМИРАНЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ И ОБЩЕСТВЕННОСТТА ЗА ПОЛИТИКАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И НАТО ПО ВЪПРОСИ НА ОТБРАНАТА, ОТБРАНИТЕЛНИТЕ СПОСОБНОСТИ НА СТРАНАТА, РОЛЯТА И МЯСТОТО НА РЕЗЕРВА В ТЯХ. СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ: ОРГАНИЗИРАНЕ И

Решение № 491 от 28.02.2006 г. на Русенския окръжен съд

ПРОВЕЖДАНЕ НА СРЕЩИ С РЪКОВОДСТВОТА НА МО, МВР, ГЩ НА БА, НРС И ДЪРЖАВНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, СЪЗДАДЕНИ НА ОСНОВАТА НА БИВШИТЕ СТРОИТЕЛНИ И ТРАНСПОРТНИ ВОЙСКИ; ОРГАНИЗИРАНЕ НА СЕМИНАРИ, БЕСЕДИ, КОНФЕРЕНЦИИ, ДИСКУСИИ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ, ОТБРАНАТА НА СТРАНАТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД; ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЯ ПО ВОЕННОПРИЛОЖНИ СПОРТОВЕ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ КУРСОВЕ, КУРСОВЕ ЗА ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ И ДР., СВЪРЗАНИ С ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪЮЗ; СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪВМЕСТНИ МЕРОПРИЯТИЯ СЪС СРОДНИТЕ ВОЕННО - РОДОЛЮБИВИ СЪЮЗИ И ДРУГИ ГРАЖДАНСКИ СДРУЖЕНИЯ; ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВОЙНИШКИ ПАМЕТНИЦИ, ПАМЕТНИЦИ НА БЪЛГАРСКАТА БОЙНА СЛАВА И УЧАСТИЕ В ЧЕСТВАНИЯ И РИТУАЛИ НА РЕГИОНАЛНО НИВО И В СТРАНАТА, СВЪРЗАНИ С БЪЛГАРСКИТЕ ВОЕННИ ТРАДИЦИИ И ДОБРОДЕТЕЛИ; СЪВМЕСТНА РАБОТА С ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И УЧИЛИЩАТА ПО МЕСТА; ИЗВЪРШВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ, НЕПОСРЕДСТВЕНО СВЪРЗАНА С ПРЕДМЕТА НА ОСНОВНАТА ДЕЙНОСТ.

и с предмет на дейност:

КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ И БИЗНЕС УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С РАЗРАБОТВАНЕ НА БИЗНЕС ПЛАНОВЕ, ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ; ИЗВЪРШВАНЕ НА ТЪРГОВСКА ДЕЙНОСТ ВЪВ ВРЪЗКА С ОСНОВНАТА ДЕЙНОСТ НА СДРУЖЕНИЕТО - ЛОГИСТИЧНИ УСЛУГИ - КАРГО, ПОЩЕНСКИ И ДРУГИ, АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ - ПРЕВОДИ, ЛЕГАЛИЗАЦИИ, СЧЕТОВОДСТВО, ПЕЧАТНА И ПРЕДПЕЧАТНА ПОДГОТОВКА - УЕБ - ДИЗАЙН И ПОДДЪРЖКА, СЪЗДАВАНЕ НА КРАЙНИ РЕКЛАМНИ ПРОДУКТИ, ВКЛ. ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНТЕРНЕТ ТЕХНОЛОГИИ; СДЕЛКИ С ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ; ИЗВЪРШВАНЕ НА МАРКЕТИНГОВИ ПРОУЧВАНИЯ И АНАЛИЗИ, ПОСРЕДНИЧЕСТВО ЗА КООПЕРИРАНЕ В РЕГИОНАЛЕН, НАЦИОНАЛЕН И МЕЖДУНАРОДЕН МАЩАБ, УПРАВЛЕНИЕ НА СТОПАНСКИ СУБЕКТИ; АДМИНИСТРИРАНЕ НА ЦЕЛЕВИ ФОНДОВЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ; УПРАВЛЕНИЕ НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ; ВКЛ. НАЕМАНЕ НА ИМОТИ И СКЛЮЧВАНЕ НА КОНЦЕСИОННИ ДОГОВОРИ И ИЗВЪРШВАНЕ НА ДР. ТЪРГОВСКИ СДЕЛКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА НА СЪЮЗА.

Сдружението не се ограничава със срок.

ИНДИВИДУАЛНИ ЧЛЕНОВЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪЮЗ СЕ ПРИЕМАТ ВЪЗ ОСНОВА НА ОТПРАВЕНА ДО НЕГО ПИСМЕНА ИЛИ УСТНА МОЛБА, В КОЯТО КАНДИДАТЪТ ДЕКЛАРИРА, ЧЕ Е ЗАПОЗНАТ И ПРИЕМА РАЗПОРЕДБИТЕ НА УСТАВА. КОЛЕКТИВНИ ЧЛЕНОВЕ СЕ ПРИЕМАТ С РЕШЕНИЕ НА УС ВЪЗ ОСНОВА НА ОТПРАВЕНА МОЛБА, УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА СЪДЕБНА РЕГИСТРАЦИЯ И НА РЕШЕНИЕ НА СЪОТВЕТНИЯ ИМ ОРГАН НА УПРАВЛЕНИЕ. ПОЧЕТНИ ЧЛЕНОВЕ СЕ ПРИЕМАТ С РЕШЕНИЕ НА УС НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪЮЗ. ЧЛЕНСТВОТО СЕ ПРЕКРАТЯВА: С ЕДНОСТРАННО ПИСМЕНО ВОЛЕИЗЯВЛЕНИЕ ДО РЕГИОНАЛНИЯ СЪЮЗ, ОТПРАВЕНО ДО УС, СЪС СМЪРТТА ИЛИ ПОСТАВЯНЕ ПОД ПЪЛНО ЗАПРЕЩЕНИЕ, С ИЗКЛЮЧВАНЕ, С ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЮЛ - КОЛЕКТИВЕН ЧЛЕН НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪЮЗ, ПРИ ОТПАДАНЕ. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА: ЧЛЕНСКИ ВНОС, ЦЕЛЕВИ ВНОСКИ ЗА ОПРЕДЕЛЕНА ЦЕЛ, ДАРЕНИЯ, ЗАВЕЩАНИЯ И ПОМОЩИ ОТ ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА. СДРУЖЕНИЕТО МОЖЕ ДА БЪДЕ ФИНАНСИРАНО ОТ БЪЛГАРСКИ И МЕЖДУНАРОДНИ ФОНДОВЕ И ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ, ВКЛ. ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНТЕ, ОТ УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНИ И ДР. ПРОГРАМИ, КАКТО ДА СКЛЮЧВА ДОГОВОРИ ЗА СПОНСОРСТВО. ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ: ОБЩО СЪБРАНИЕ И УС. УС СЕ СЪСТОИ ОТ ПЕТ ЧЛЕНА ИЗБРАНИ ЗА СРОК ОТ ЧЕТИРИ ГОДИНИ. СДРУЖЕНИЕТО СЕ ПРЕДСТАВЛЯВА ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УС.

Сдружението се управлява от УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ в състав:

ИВАН ПЕТРОВ ИВАНОВ, ЕГН 440426**** ГР. РУСЕ, УЛ. ВИДИН 10, ВХ.Б, ЕТ.1

ВЛАДИМИР МИХАЙЛОВ ТУШЕВ, ЕГН 440214**** ГР. РУСЕ, УЛ. КАПИТАН МАРИНОВ 2, БЛ. МНО-1, ВХ.В, ЕТ.3

ТОДОР МИНЧЕВ ЦОНЕВ, ЕГН 561221**** ГР. РУСЕ, УЛ. КАПИТАН МАРИНОВ 4, БЛ. МНО-2, ВХ.5, ЕТ.2

БЛАГОМИЛ СТОЯНОВ БЛАГОЕВ, ЕГН 621221**** ГР. РУСЕ, УЛ. КАПИТАН МАРИНОВ 4, БЛ. МНО-2, ВХ.А, ЕТ.3

ГЕОРГИ РАЙКОВ ГЕОРГИЕВ, ЕГН 440311**** ГР. РУСЕ, УЛ. ТОДОР КАБЛЕШКОВ 4, ВХ.Б, ЕТ.4

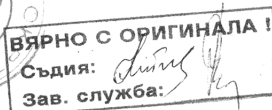
Сдружението се представлява от:

ИВАН ПЕТРОВ ИВАНОВ, ЕГН 440426**** ГР. РУСЕ, УЛ. ВИДИН 10, ВХ.Б, ЕТ.1

Решението подлежи на вписване.

Решението не подлежи на обжалване.

Съдия: *Димитър Вълков*

Решение № 491 от 28.02.2006 г. на Русенския окръжен съд

1. подп.о.з. Ангел Стоянов Василев
2. с-т о.з. Петър Георгиев Петров
3. полк.о.з. Владимир Михайлов Тушев
4. полк.о.з. Велико Иванов Пенчев
5. полк.о.з. Георги Райков Георгиев
6. подп.о.з. Георги Стоянов Николов
7. к-н о.з. Георги Тодоров Русев
8. доц. Емилия Ангелова Ангелова
9. подп.о.з. Кънчо Иванов Кънев
10. подп.о.з. Костадин Русев Кудинов
11. подп.о.з. Людмил Георгиев Марков
12. подп.о.з. Минчо Иванов Стайковски
13. к-н о.з. Петър Колев Петров
14. подп.о.з. Тодор Минчев Цонев
15. м-р о.з. Любен Митов Велчев
16. подп.о.з. Петър Стоянов Петров
17. подп.о.з. Тодор Тодоров Георгиев
18. к-н о.з. Димитър Илиев Енчев
19. ст.л-т Митко Георгиев Макавеев
20. к-н о.з. Димитър Стефанов Вълков
21. полк.о.з. Иван Петров Иванов
22. к-н о.з. Благомил Стоянов Благоев
23. полк.о.з. Антон Иванов Антонов

На следващата година сдружението е регистрирано в Централния регистър на ЮАНЦ в Министерството на правосъдието, което също е предмет на обсъждания, спорове и неверни твърдения.

Така започва **новата страница** в историята на съюза в Русе. Една отгавнашна мечта е реализирана, но с нея идват новите отговорности и предизвикателства. Тръгвайки с идеята за по-доброто бъдеще на съюза и относителна независимост от централното ръководство на СОСЗР, русенската организация си навлича не само неговия гняв, но и много недоброжелатели на местно и национално ниво, някои от които нейни членове. Въпреки, че идеята не е съюза в Русе да се отцепва от националната организация, тълкуванията на това

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

УДОСТОВЕРЕНИЕ

№ 008 / 08.08.2007 г.
гр. София

На основание чл. 45, ал. 3 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел, удостоверявам вписването в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, под № 20070808027 /на вписването/

на „РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И
/наименование на юридическото лице/

СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ”

БУЛСТАТ: 117658438

Длъжностно лице по вписването:

Димитър Вълков
Нар. Димитър Вълков

Удостоверение № 008 от 08.08.2007 г. на Министерство на правосъдието

действие са точно такива. Доказателство, че никой не е имал подобни намерения намираме в първия протокол на новорегистрираното сдружение, в който полк.о.з. И.Иванов заявява: „С така регистрирания съюз ще влезем, като колективен член към СОСЗР, а с такава местна регистрация ще може да се включим към Еврорегион „Данубиус“ и ще имаме възможност да участваме в изготвянето на проекти за трансгранично сътрудничество с колегите от гр.Гюргево“.

Принадлежността към националната организация се удостоверява и със стартиралата от централното ръководство кампания за издаване на членски карти по утвърдения образец от VI-тия конгрес на СОСЗР, която стриктно се изпълнява в русенската организация. Навсякъде в протоколите се говори за „областната организация“, за провеждане на заседание на „УС/ИБ/ на Областния съвет“. Считайки себе си за такава, членовете и ръководството не правят никаква разлика. Председателят на Управителния съвет полк.о.з. Иван Иванов продължава да бъде член на ЦС на СОСЗР и да участва в неговите заседания. Дори е взето решение за отпускане на 500,00 лв на Централния съвет във връзка със 100-годишнината на съюза. Цялата кореспонденция от централата в София се адресира до „Председателя на Областния съвет“. Считайки го за такъв Централния съвет упълномощава полк.о.з. Иванов с нотариално заверено пълномощно да представлява съюза на местно ниво, дори и след като той е в качеството си на Председател на Управителния съвет на новоучреденото сдружение РСОСЗР. И в един момент „Вие не сте областен съвет, а нещо друго, което ние в София не приемаме и не признаваме“! По тези и други причини отношенията на местното с централното ръководство започват да придобиват съвсем друг характер, особено когато става ясно, че собствеността на Дома на запасното войнство е възстановена именно на Русенската организация, като самостоятелно ЮЛНЦ, а не на Централния съвет каквито са били неговите планове. Впоследствие настъпват споровете за легитимността на организацията. Но, за това по-нататък!

От следващите протоколи на вече новорегистрирания съюз виждаме, че все още битува нагласата от предишния период, в който всички действия на Регионалния съвет се основават на спусканите „отгоре” указания. Голяма част от членовете, включително и такива от ръководството не могат да осъзнаят, че РСОСЗР е вече самостоятелно юридическо лице, със свой Устав и свое независимо управление. Като че ли в началото всичко върви по старому, с определянето на неефективни комисии и отговорници, без да се дава сметка, че съюзът вече е в съвсем различна ситуация, подчинявайки своите действия на Закона за ЮЛНИЦ. Органът който носи отговорност за всичко случващо се оттук нататък е единствено вписаният в съдебната регистрация Управителен съвет, въпреки че в протоколите той все още се изписва и като ИБ (Изпълнително бюро). Организационната дейност се осъществява на базата на наредбите, правилниците и инструкциите на ЦС на СОСЗР, но де факто съюзът в Русе без да бъде колективен член на националната организация няма как да прилага тези нормативни документи, а трябва да приеме свои такива. Така или иначе в дейността на организацията не се наблюдават никакви съществени промени, животът продължава да тече в нормалното си русло.

Проявявайки загриженост към съхраняването на войнската памет, във връзка с предстоящото изграждане на параклис „Св. Георги Победоносец” на военното гробище в с. Шуменци, по случай 90-годишнината от Тутраканската епопея, Управителния съвет взема решение за даряване на 300,00 лв и участие в честванията. Подобна практика за даряване на средства при определени случаи съществува и отпреди, като например с наводненията през 2005 г., отпусната е помощ на кметството в с. Красен. По време на събитието за честване на Тутраканската битка е осъществена среща с **Президента на Република България г-н Георги Първанов**, на който е връчена папка с документи за възстановяване на Дома на запасното войнство– бивш „Потсдам”.

Продължават разбира се и създадените добри отношения с местната власт. Планират се срещи и на по-високите нива на

управление на държавата-президент, министри, депутати. Основният въпрос, който ръководството поставя пред тях е този с възстановяването на собствеността на Дома на запасното войнство. Такива срещи редовно се провеждат с областния управител, осъществена е съвместна среща с кмета на общината Божидар Йотов и министъра на регионалното развитие Асен Гагаузов, от който зависи внасянето на документите в Министерски съвет. На срещите се подчертава, че съюза в Русе вече е регистриран, като самостоятелно сдружение и не би следвало да има пречки. Във връзка с приноса на **областния управител Мария Димова** за възстановяване собствеността на Дома на запасното войнство на 02.06.2006 г. Управителния съвет взема решение тя да бъде удостоена със званието „Почетен член на СОСЗР“. Повдига се въпроса за удостояване със същото звание и на кмета на община Русе г-н Божидар Йотов.

На предстоящите избори за президент на Република България на 17.08.2006 г. по протокол № 6, Управителния съвет взема решение да подкрепи кандидатурата на Георги Първанов, като независим кандидат, изхождайки от решение взето от ЦС на СОСЗР. Това на практика още веднъж доказва, че Регионалният съюз в Русе се възприема, като областна организация част от националната структура на СОСЗР, независимо от факта че вече е с друг статут.

Но, да се върнем към дейността на организацията. Както стана ясно по-горе един от приоритетите на съюза е социалната подкрепа за членовете на съюза, изпаднали в затруднено здравословно и материално положение. Продължава практиката за осигуряване на средства и подпомагане на тези хора по определените критерии, като почти на всяко заседание се разглеждат постъпилите молби. Ежегодно се организират коледно-новогодишни тържества на съюза в ресторант „Потсдам“. Създадените контакти с колегите от Гюргево продължават да се развиват и допълват с нови съвместни мероприятия. На **27.12.2006 г.** е организирано съвместно честване на двете организации по случай приемането на България и Румъния за членки на Европейския съюз. В организационно отношение в края на годината са проведени отчетните събрания на общинските

организации за 2006 г. Насрочено е **първото общо отчетно събрание на новорегистрирания Регионалния съюз** (Областната организация) на **27.01.2007 г.**, което за разлика от предишните години вече се провежда, съгласно ЗЮАНЦ и Устава на сдружението. На събранието са връчени членски карти на кмета на община Русе Божидар Йотов и на зам.кмета Орлин Лазаров, и двамата офицери от запаса.

Междувременно в този период върви засилена кореспонденция между Управителния съвет на РСОСЗР Русе с ЦС и ЦКК на СОСЗР София, за която в протоколите не става ясно за какво се отнася, но предполагам че е свързана с въпроса за местната регистрация. Във връзка с това едно от важните решения, които взема общото отчетно събрание на РСОСЗР от 27.01.2007 г. е свързано именно със статута на организацията в Русе:

„Да се изпратят до ЦС на СОСЗР документите по регистрацията на съюза и молба за приемането на РСОСЗР-Русе за колективен член, съгласно чл.13, ал.2 от Устава на СОСЗР”

Въпреки, че на събранието лично присъства Председателят на СОСЗР София **ген.л-т /р/ Стоян Топалов**, за съжаление до изтичането на председателството на полк.о.з. Иванов през 2010 г., РСОСЗР-Русе **не е приет за колективен член**. Това се случва доста по-късно, за което ще стане дума по-нататък. И наистина основната тема на събранието е именно новият статут на русенската организация. Тук за първи път се поставя въпроса за легитимността на събранието и на съюза, и то не от кой да е, а от един от радетелите за местна регистрация полк.о.з. Румен Стоянов, за който стана дума по-горе.

В изказването си той заявява *„Събрание на Регионалния съвет?! Става въпрос за две отделни юридически лица. Членските карти са с печат на Областната организация, а не на ЦС на СОСЗР”*. Неговото мнение, обаче е прието от присъстващите по-скоро като пристрастно и на личностна основа. Затова е опониран от полк.о.з. Тушев, който директно го обвинява, че се опитва да партизира съюза, в качеството му на координатор на партия „Целокупна България” и поради тази причина се е обявил против ръководството на РСОСЗР. Мненията и

*Генерал Топалов на първото общо отчетно събрание
на новорегистрирания Регионален съюз в Русе*

изказванията са силно поляризирани, като всички 48 делегати, с малки изключения защитават местната регистрация на съюза и не желаят да се съобразяват с претенциите на централното ръководство. Аргументите са, че **никой не желае русенската организация да се отцепва от СОСЗР и да изгражда нов съюз**. Естествено „ябълката на раздора“ е не само местната регистрация, но и действията на ръководството на РСОСЗР за възстановяване на Дома на запасното войнство, за който претенции предявява централата в София в лицето на Председателя на Централния съвет ген.Топалов. Но искрата вече е запалила страстите. От това събрание занаяпред отношенията Централен съвет на СОСЗР и РСОСЗР Русе ще претърпят коренен обрат и ще се влошават все повече!

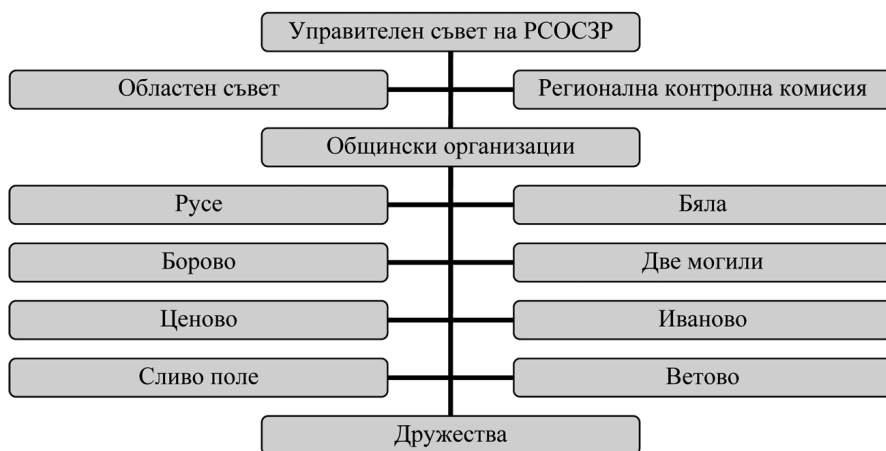
Бурната 2007 г. е ознаменувана с още едно **извънредно общо събрание**, проведено на **09.07.2007 г.** Основната цел за провеждането му е да се приемат промени в Устава на сдружението, в който да се запише че РСОСЗР Русе е правопреемник на съюзите на офицерите и подофицерите в гр. Русе, съществували преди 1944 г. Това пък е свързано с напредналата вече про-

цедура по възстановяването на Дома-паметник „Потсдам”. Искането за тази правопримственост по думите на полк.о.з. Иванов е поставено от канцеларията на президента Първанов. Другата промяна е свързана с правата за разпореждане с имуществото на съюза, която трябва да регламентира, че това може да се извършва след решение на Общото събрание на сдружението. Приета е поправка в адреса на сдружението, поради явна фактическа грешка при регистрацията вместо „Александровска” № 77 е изписано № 97. Като гост на събранията присъства областният управител Мария Димова. На него са разгледани състоянието на областната и общинските организации и предстоящите през м.октомври местни избори. Разгледани са молби за напускане на съюза от подп.о.з. Тодор Георгиев и подп.о.з. Евгени Колев, явно недоволни от случващото се или по някакви други причини.

Към този момент структурата на РСОСЗР е следната:

Отчетено е, че към **м.юни 2007 г.** Регионалният съюз наброява **762 члена**, от които офицери 551 и сержанти 211.

Зараждащите се конфликти в Регионалния съюз обаче първа предстоят. Въпреки, че след проведеното общо събрание в началото на годината в присъствието на ген. Топалов донякъде противоречията са изгладени, идва нов удар и то

не откъде да е, а от общинската организация на РСОСЗР в гр. Русе. Изпратено е някакво анонимно писмо до Централния съвет, текста на което е неизвестен. Поради тази причина на 18.07.2007 г. е свикано общо заседание на Управителния съвет и Общинския съвет на градската организация с цел *„Изясняване на отношенията между тях, след местната регистрация на съюза в Русенски окръжен съд“*. Самата точка от дневния ред показва, че е настъпило някакво извънредно събитие, което налага да се направи общо заседание. На заседанието председателя Иванов разказва в ретроспективен план как се е случила регистрацията и подчертава: *„Изпратили сме писмо до ЦС на СОСЗР да бъдем регистрирани, като колективен член. Нямам никакви други съображения, както някои ме обвиняват, че искам да приватизирам дом-паметник „Потсдам“*.

Опонент отново в случая се явява полк.о.з. Румен Стоянов, от чието изказване проличава несъгласието с Устава, който според него *„дава правото на председателя на УС полк.о.з. Иванов, еднолично да взема решения и да предлага дома-паметник за продажба и под наем без да се съобразява с ИБ. Регистриран е Регионален съюз, като юридическо лице и той се отделя от ЦС на СОСЗР. На практика в момента има два съюза“*, заявява той. От него е предложен нов вариант на устав, който не е приет. С това се поставя началото на бъдещото разцепление в средите на съюза в Русе. По-късно малка група членове, несъгласни със случващото се правят опит за създаване на паралелна структура, водени именно от полк.о.з. Р.Стоянов. Но за тези и други събития после!

Независимо от възникналите противоречия Управителния съвет продължава да преследва целите, които си е поставил. Подета е инициатива за набиране на дарения за изграждане на паметник на героя от сръбско-българската война русенецът капитан Марин Янакиев Маринов (командир на 3-ти пехотен бдински полк) на връх „Мека црев“. Идеята за построяването му е на членовете на РСОСЗР сержантите Стоян Икониев и Илия Лютов. Паметникът е построен и открит на 05.10.2007 г.

По случай **100-годишнината** от създаването на СОСЗР, Управителния съвет организира мащабни чествания, които са

ДАРИТЕЛИ
Община Русе
"Скални материали" АД Русе
"Приста Ойл" ЕАД София
"Нетуоркс България" ООД Русе
"Вулкан" - ВС - ЕООД Русе
"СОСРЗ" - Русе
Стоян Икониев - Русе
Илия Лютов - Русе

"ДЛЪЖНОСТТА КЪМ ОТЕЧЕСТВОТО Е СВЯТА"

Капитан Марин Янакиев Маринов
Рицарят на Сръбско-Българската война
Командир на 3-ти Бдински полк
Роден в гр. Русе на 25.03.1857 г.
Тежко ранен на 07.11.1885 г. във вихрената атака
на Мека Црев - Три уши при Сливница.
Умира на 18.12.1885 г.

"СМЪРТТА ЗА ОТЕЧЕСТВОТО Е СЛАДКА"

Инициатори за построяването му са:
Димитър Димитров - в средата
Стоян Икониев - в дясно
Илия Лютов - в ляво

Паметника е открит на 05.10.2007 г.
в местността "Мека црев", на предпо-
лагаемото място, където е ранен
к-н Маринов

ознаменувани с тържествен концерт на **28.09.2007 г.** във Военния клуб. Изготвени са юбилейни значки и плакети. Поканени са председателят на националното ръководство ген. Стоян Топалов, областния управител Мария Димова, кмета на община Русе Божидар Йотов, кметовете на общини от област Русе, Митрополит Неофит, ръководството на сродната асоциация на запасните от гр. Гюргево, Румъния и гр. Ом от членовете на съвета са осигурени средства от спонсори в размер на 1800 лв. Преди тържествения концерт от областния управител Мария Димова на председателя полк.о.з. Иванов е връчено новото ве-зано знаме на съюза в Русе. Знамето е осветено от русенския Митрополит Неофит. Събитието предизвиква нееднозначни коментари сред русенската общественост за ролята и значи-мостта на съюза на запасните офицери и сержанти.

По неизвестни причини поканеният председател на СОСЗР София ген. Топалов не присъства на честването. След приключ-ването на официалната част е даден празничен коктейл в рес-торант „Потсдам. В тържеството участват групи от Цен-търа за работа с деца при община Русе, който за стимулиране на неговата дейност е подпомогнат от Управителния съвет.

*Тържествено честване на 100-годишнината на Съюза.
Връчване и освещаване на знамето на РСОСЗР Русе.*

В края на 2007 г. Управителния съвет взема решение за насрочване на годишно отчетно събрание на РСОСЗР на **26.01.2008 г.** Преди събранието е проведено заседание на съвета, което дискутира вълнуващата всички членове тема за „Потсдам“. На него за първи път се говори за заявен интерес към наемането на сградата и по-специално мазата и ресторанта. В протокола от 24.01.2008 г. Председателят полк.о.з. Иванов заявява: „Уважаеми колеги, усилено започва да се действа по връщане собствеността на „Потсдам“. Намерих човек от София, който да действа. Същият обеща да направи всичко възможно, но иска след връщането, ресторанта и мазата да се дадат на тях под наем за срок от 10 години, като в мазата ще правят игрална зала“. Всички са съгласни, че този който е помогнал, следва с него да се подпише договор при определени изисквания. Не става ясно, кой е този човек, но имайки предвид че договор

за подобна дейност и за същия срок е сключен на 9 септември 2008 г. с „Танго комерс ООД“ можем да предположим, че „човекът“ е собственикът на посочената фирма Георги Демирев (*в отделната част на историята*). В този момент никой не предполага, че такова едно действие, и най-вече идеята за игрална зала (казино), ще предизвика полемика не само в съюза, но и сред русенската общественост, и ще се отрази крайно негативно на авторитета на съюза и лично на неговия председател полк.о.з. Иванов.

Но да продължим напред. И така на **26. 01. 2008 г.** се провежда поредното годишно отчетно събрание. Събранието протича сравнително спокойно с участието на 82-ма делегати, приети са докладите на УС и РКК, плана и бюджета за 2008 г. Плана на организацията е годината да премине под знака на честванията на 130-годишнината от Освобождението на България от турско робство. Продължава добрата традиция за планиране на съвместни мероприятия с асоциацията на запасните офицери и сержанти от Гюргево. По случай годишнината те са поканени да се включат в честванията пред паметника на свободата в центъра на Русе, а едновременно с това е организиран турнир по стрелба с боен пистолет.

През същата година със съдействието на русенската организация са установени контакти между организациите на запасните от двете държави Питещ – В.Търново, Александрия-Плевен и Кълъраш-Разград. По случай участието на румънските войски в освободителната война е организирано съвместно посещение и отдаване на почит пред паметника на загиналите румънски офицери и войници при битката за Гривица. За активен принос в създаването и разширяването на международните връзки със званието „Почетен член на РСОСЗР“ са удостоени ген. Флориан Ургой и ген. Еужен Георге.

Годината 2008-ма е също една от важните за развитието на съюза. Най-същественото е прехвърлянето безвъзмездно в собственост на Регионалния съюз на Дома-Паметник на запасното войнство.

След многото ходене по мъките и с усилията на всички председателствали съюза до момента, едва през 2008 г. със

съдействието на областния управител на област Русе – Мария Димова и с усилията на полк.о.з. Иван Иванов, с **Решение на Министерски съвет № 294 от 9 май 2008 г.** Дома-Паметник на запасното войнство е прехвърлен безвъзмездно в собственост на Регионалния съюз. На 20 август 2008 г. е издаден и **Нотариалния акт** на името на сдружението № 93/2008 г.

След тази голяма победа на съюза и лично на Председателя на Управителния съвет о.з.полковник Иванов, обаче започва още една голяма битка. Възстановяването на апетитния имот става ябълката на раздора вътре в редовете на съюза и извън него, включително с ЦС на СОСЗР под председателството на о.з.генерал-лейтенант Стоян Топалов. Започват необосновани обвинения и удари под кръста. Съюза периодично се тресе от скандали и противоречия, възниква въпроса за неговата легитимност, създава се паралелно обединение на недоволни от случващото се „Областен съвет“, който обаче е в символичен състав и има подкрепата единствено на ЦС на СОСЗР.

Междувременно възниква и още един въпрос „Какво да се прави с имота?“, така че да бъде от полза за всички членове. Намеренията са да бъде отгaden под наем и основно ремонтиран, при което през м.септември 2008 г. е сключен договор за наем, но нещата така и не потръгват поради разногласия, обективни и субективни причини. Председателят на съюза о.з.полковник Иванов е подведен под съдебна отговорност и е заведено следствено дело, което в крайна сметка е прекратено и всички обвинения към него са отхвърлени. Цялата тази ситуация се отразява крайно негативно върху авторитета на съюза и неговите редови членове.

Хронологично нещата стоят така: На 03.07.2008 г. Управителния съвет разглежда условията при които ще бъде отгaden имота под наем. Дискутират се всякакви възможни варианти и клаузи, задължително условие е в сградата да продължи да функционира и да се направи ремонт на Клуба на съюза на втория етаж. Възлага се на кап.о.р. Благоев и полк.о.з. Иванов да изготвят проект на договор и да го представят за разглеждане от Управителния съвет. На 22.07.2008 г. е проведено следващото заседание, което е с една единствена точ-

ка „определяне на условията за отдаване под наем на имота”. Мненията са разнопосочни, споровете разгорещени, защото става въпрос Дома на запасното войнство да се превърне в казино. Председателят Иванов, съобщава, че кандидатът за наемател пак му се е обадил и е пояснил, че желае да наеме сградата за казино. Несъгласие с това предложение изявяват почти всички членове на съвета и предлагат да се запази досегашния предмет на дейност, като ресторант. Стига се дотам полк.о.з. Иванов да внесе молба за оставка, като председател на съюза. В крайна сметка е взето решение да се свика общо събрание, „за да се чуе гласът на нашите членове”, както отбелязва кап.о.р. Благоев. Публикувана е обява в местната преса за отдаването на имота под наем и започва събиране на оферти. Офертите са разгледани на заседание на Управителния съвет от 14.08.2008 г., като се предлага сградата да се ползва за магазин за обувки и за представителство на МТел. Оферта е подадена и от „Танго комерс ООД”, за която Иванов твърди че е помогнала за възстановяването на собствеността. Прието е следното решение: „УС се спира на офертата на „Танго комерс ООД” гр.Русе”.

Общото събрание заседава на **16.08.2008 г.** и разглежда общо 4 подадени оферти, включително и на досегашният наемател ЕТ „Р.Кивуцова”. На първо място е класирана русенската фирма „Танго комерс ООД”, с мотива че нейните условия в офертата са най-изгодни, независимо че предлаганата цена за наема е по-ниска от останалите! Мотивите за решението са преди всичко в заявеното намерение от фирмата да се инвестират 600 хил.евро за основен ремонт на сградата, изграждане за нейна сметка на три кабинета за съюза със самостоятелен вход, откъм задната част на имота, осигуряването на работа на 10 члена на съюза и допълнителни средства за важни мероприятия през годината. Събранието упълномощава полк.о.з. Иванов да подпише договора за наем, след одобрението от Управителния съвет. Вече подписаният договор е представен на заседание на Регионалния съвет в състав от 29 члена на 11.10.2008 г.

Въпреки представителността на взетото решение от общото събрание и разгледаните детайлно клаузи на договора по

време на заседание на Управителния съвет от 24.08.2008 г. по протокол № 45, веднага след подписването му започва яростна съпротива от страна на някои членове на съюза, външни и вътрешни фактори. Това поставя началото на дългосрочни кавги и разправици в организацията. Мотивите на опонентите са, че в договора е заложено да се обособят три самостоятелни дейности:

Игрална зала – Казино с хазартни игрални автомати

Букмейкърски пункт за залаганя на спортни състезания – Еврофутбол и за залагане на числови лотарийни игри

Заведение за обществено хранене с отделно управление на шоу програми, комбинирано с ежедневна музикална програма,

които според тях не са подходящи за нейното предназначение и ще навредят на реномето на съюза.

Уверени в правотата, на това което правят членовете на Управителния съвет решават на 02.10.2008 г. да се състои коктейл по повод на възстановяването на собствеността на Дома на запасното войнство. На коктейла са поканени медиите, представители на местната и държавна власт. И като че ли всичко изглежда наред! Но атаките тепърва предстоят! В отговор на случващото се през м.ноември 2008 г. полк.о.з. Иванов е освободен от работа, като Управител на местния клон на лизингова компания „Евролийз“. Според него освобождаването му от работа е именно заради „Потсдам“.

Договорът с наемателя вече е сключен и това поставя съюза в съвсем различни условия. Съответно приходите от наем рязко нарастват, а това не остава незабелязано от недоброжелателите на съюза. Започват да се разпространяват зловредни слухове сред обществеността за някакви задкулисни машинации и злоупотреби, за обсебване на средствата от една малка група хора в личен интерес. Разбира се слуховете, както казах са зловредни и целенасочено подклаждани, и нямат нищо общо с действителността. Всички разходи са предхождани от решения на Управителния съвет и общото събрание, отразени в протоколите от които съм почерпил информацията за написването на настоящата история. Сдружението има определен касиер и счетоводител, които водят надлежно цялата фи-

нансова документация. Ежемесечно се изготвя и утвърждава от Управителния съвет протокол за приходите и разходите. Контрол се осъществява два пъти в годината от Контролната комисия.

И тук ще направя една аналогия с времената от първата част на историята. Като че ли нищо старо не е забравено и нищо ново не е научено. По същия начин явно са разсъждавали и тези преди нас, защото нещата се повтарят едно към едно! И е нормално, когато се говори за пари и имоти винаги възникват спорове и съмнения. Изводът правя от писмото на генерал Киселов, Председател на федерацията на дружествата на офицерите и подофицерите, до Окръжния управител на Русе от 28 февруари 1924 г. В него става въпрос за разходването на средствата за съграждането на Дом-паметник на запасното войнство. В него можем да прочетем следното: *„Молим да наредите този отчетът по-скоро, за да се тури край на повдигане постоянно на въпросите от двете дружества”* Какво стана със събраните суми? Кой се разпорежда с тях? Кому се раздадоха те и къде е остатъка?”. Въ интереса на общото дело нека се проникнем отъ общия наш дълг и спремъ лошите езици отъ сквернословия, като демонстрираме чистотата си”

Характерната българска черта!

Всичко обаче е по правилата, открито, честно и коректно! Без задулусие, без анонимност! Тези преди нас никога не забравят общото дело, общия дълг и честта!

А такива ли сме ние, днешните техни наследници, за каквито претендираме, че сме?!

Такива ли сме?! Достойни ли сме?! Можем ли да бъдем, като тях?!

Това беше един от мотивите да се захвана с тази нелека задача за написването на историята на съюза!

В последния протокол за годината № 52 от 13.12.2008 г. на проведеното общо събрание, се дискутират предимно въпросите свързани с разпределението на получаваните средства и бюджета, който трябва да се предложи на общото отчетно събрание на сдружението през 2009 г. Основният акцент е со-

циалната политика и подпомагане дейността на общинските организации, чрез субсидиране на конкретни техни мероприятия по военно-патриотичното възпитание. Прието е решение субсидирането да се осъществява на базата на изпълнени мероприятия и численост на членската маса на всяка общинска организация, като най-голяма тя е за общинската организация в гр. Русе – 1200 лв на годишна база. Определени са и хонорари за заемащите ръководни длъжности, като най-голям е този на председателя Иванов в размер на една минимална месечна заплата.

Още в началото на 2009 г. се наблюдават първите наценки на задълбочилите се по-късно противоречия и „местни войни” в съюза. Това е видно от разширеното заседание на УС на РСОСЗР по Протокол № 53/08.01.2009 г. На него, като първа точка от дневния ред се разглежда писмото на члена на дружество „Дунавски ястреб” подп.о.з. Иван Грозев до ИБ на Общинска организация Русе, до Управителния съвет на РСОСЗР и до Централния съвет на СОСЗР София. За текста на писмото, наречено молба-възражение няма пълна информация, но от изказванията на присъстващите е видно, че група членове от русенската организация са били на посещение при председателя на ЦС ген.Топалов и са представили пред него техните виждания и недоволството си от случващото се в съюза в гр. Русе. Претенциите им са към ръководството на РСОСЗР и лично към неговия председател полк.о.з. Иванов, по отношение местната регистрация, бъдещото ползване на клуба–Дом на запасното войнство, като казино и др.

Въпреки, че подп.о.з. Грозев е поканен на заседанието да даде пояснения какво има предвид, той отказва на няколко пъти срещи, а за неговите искания пояснения дават подп.о.з. Кудинов, кап.о.з. Д.Енчев, председател на „Дунавски ястреб” и подп.о.з. Г.Николов, който е бил извикан при ген.Топалов в качеството му на член на ЦКК. Самото наименование на дружеството след време показва, че една неформална група от него наистина се проявяват, като „Ястреби” започвайки непочтена вътрешна битка в редиците на съюза, водени по-скоро от

междучелностни мотиви, властови мераци и липса на достатъчно информация.

За предстоящото общо отчетно събрание(конференция) на РСОСЗР от централата в София се настоява тя да бъде и изборна, въпреки че след местната регистрация периодиката на провеждането на общите събрания се подчинява не на устава на Централния съвет, а на устава на РСОСЗР и Закона за ЮЛНЦ. Преди неговото провеждане ситуацията още повече се нагнетява. Междувременно във вестник „Утро“ е направена крайно негативна публикация от полк.о.з. Р.Стоянов, касаеща регистрацията на съюза в Русе, като самостоятелно юридическо лице. Това на практика слага началото на откритата война между т.нар. „Отцепници“, предимно от гореспоменатото дружество „Дунавски ястреб“, и Регионалния съюз. Тя е насочена преди всичко към действията на полк.о.з. И.Иванов. Откритата демонстрация на несъгласие е направена от страна на 14 члена на дружеството, които скандално напускат общинската конференция на градската организация на 31.01.2009 г. На нея между впрочем присъстват представителите на Централния съвет полк.о.з. Зафиров и к-н о.з. Рангелов, незнаяно от кого поканени там. Опасявайки се от по-нататъшни провокации ръководството на РСОСЗР разглежда случая и на 02.02.2009 г. излиза с решение да направи контранубликация и да опровергае всичко изнесено пред русенската общественост в цитирания вестник. Предположенията са, че същите членове на дружество „Дунавски ястреб“ ще се опитат да саботират предстоящото общо отчетно събрание и да предизвикат конфликти. Стига се до предложение общото събрание да се проведе под охрана от полицията, което е взето и като решение на заседанието. В спора се намесва и предишния председател м-р о.з. Кр.Ениманев, в качеството му на член на Централния съвет, който прави неуспешни опити за туширане на напрежението и да сближи позициите на спорещите страни, цитирайки как подобно нещо се е случило и в Пловдив.

Опитите за манипулация се подклаждат и от Централното ръководство в лицето на полк.о.з. доц. Димитър Зафиров, който пред в-к „Утро“ заявява: „ *Въпросната русенска структура*

дори не е наш колективен член”. И как така, след като още през 2006 г. е подадена молба до Централния съвет за колективно членство, съгласно действащия тогава Устав на СОСЗ София! „За да я приемем поискахме протоколи с решения на дружествата, че са съгласни да се вляят в организацията им, но такива не ни представиха. Регионалният съюз се опитва да открадне нашите дружества”. Така заявява той, но дали е така! Защото такива протоколи с решения от събрания на общинските организации да станат част от новорегистрираното сдружение има и то с лични подписи на присъстващите членове! Още по-странното е, а като че ли г-н Зафиров е пропуснал да уточни, че ЦС редовно е получавал дължимия членски внос и част от приходите от „Потсдам” за периода 2006 – 2008 г. Но, да оставим този въпрос настрана! По-важното е, че започналата вътрешна борба не носи нищо положително за съюза, а напротив всичко постигнато до този момент се срутва из основи и силно накърнява репутацията на запасното войнство в гр. Русе, и ще отнема години напред!

Така стигаме до **„инфарктната” регионална конференция** (общо събрание) на РСОСЗР, проведена на **07.02.2009 г.** във Военен клуб Русе и охранявана от полиция. Преди нея обаче вече е в ход масираната негативна кампания срещу новорегистрираното сдружение „Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр. Русе”. В местната преса, предимно във в-к „Утро”, в поредица от статии (от 24.01. до 09.02.2009 г.) написани от журналистката Габриела Стефанова, можем да прочетем: „Потсдам разцепи запасното войнство”, „Запасните разжалваха отцепниците в скандалния местен Регионален съюз”, „Запасните в Русе май ще си спретнат две конференции”, „Запасните се цепят като Светия синод”, и в-к Бряг, автор Валентина Николаева: „Запасните в Русенско май ще си спретнат две конференции”, „Ген.Танов стана лидер на областния офицерски съюз, регионалният избра полк.Иванов”, „Две формирования на запасните изпращат делегати от Русе за конгрес в София”.

Въпреки, че темата е актуална и вънува русенската общественост, определено съмненията на голяма част от членовете на Регионалния съюз са, че статиите са поръчкови и

целят съюзът в Русе да бъде унижен и разделен на различни фракции, та дори и закрит! Предположенията са, че пръст в тази кампания имат политически обвързани фигури, икономически фактори и Централното ръководство на съюза. Ясно е, че „ябълката на раздора-Потсдам” е апетитна хапка за всяка уста! Именно заради това в един момент група членове на бившата областна организация под ръководството на полк.о.з. Румен Стоянов с т.нар. „ястреби” решават да създадат паралелна на Регионалния съюз структура, чрез провеждане на областна конференция в един и същи ден с тази на РСОСЗР – 07.02.2009 г. И не само това, но претенциите им са, че те са правопримениците на съюза, че е следвало Дом-паметника да бъде предоставен на тях (*разбирай СОСЗР София, чийто представители твърдят че са те*), а не на „измисленото” сдружение Регионален съюз РСОСЗР. Още по-абсурдна е ситуацията с избирането на делегати за конгреса на СОСЗР София и от двете организации. Ваят взаимни обвинения и яростни нападки помежду им за легитимност, обсебване името на съюза, властови мераци, изземване на членската маса, желание за „грабване” на сградата на „Потсдам”, политизиране на съюза, поръчкови задачи и удари под кръста. Всяка една от формациите обвинява другата в отцепничество, неспазване на устава и закононарушения.

Основен участник в цялата сага е небезизвестното дружество „Дунавски ястреб”, състоящо се предимно от офицери от МВР, с председател кап.о.з. Димитър Енчев, самият той учредител на РСОСЗР. От членовете му публично, чрез медиите през м.януари 2009 г. е обявено, че напускат съюза, защото тогава били разбрали, че лидерът им полк.о.з. Иванов е създад сдружението през 2006 г. и е иззел името „Съюз на офицерите и сержантите от запаса”, подменяйки го с „Регионален”. На фона на всичко това, звучи най-малкото странно за самия председател на дружеството, който както споменах е сред учредителите на сдружението и би следвало да знае какво прави. И не само това, но председателят на дружеството Енчев е бил длъжен да сведе тази важна информация до знанието на неговите членове. От недоволните е свикана нова общинска

отчетно-изборна конференция по Устава на СОСЗР София, на която присъстват 52 члена, подчертавам не делегати, а членове. Т.е. точно толкова, колкото са и недоволните. Тази конференция избира за председател на общинска организация на СОСЗР София в гр. Русе о.з. полк. Румен Стоянов и взема решение за изключване от националния съюз на учредителите на новорегистрираното сдружение РСОСЗР-Русе. „Отнето” е председателството на кап.о.з. Благомил Благоев и на полк.о.з. Иван Иванов, с мотива че те са злоупотребили с името на съюза и преднамерено са забили нож на организацията-майка, възползвайки се неправомерно от властовите позиции, които са заемали в областната структура. Сезиран е и ЦС на СОСЗР за поведението на неговия член Ениманев, който застанал на страната на местната структура, а не на организацията която представлява.

И така на сакралната дата **07.02.2009 г.** се провеждат **две паралелни конференции**(общи събрания).

Тази на Регионалния съюз РСОСЗР се провежда в присъствието на 62 делегати от всички общински организации във Военния клуб, получавайки поздравителни адреси от областния управител Мария Димова, от кмета на община Русе Божидар Йотов и от председателя на общински съвет Русе Искрен Веселинов.

Алтернативната се провежда в аулата на СОУ „Хр.Ботев”. На нея освен „ястребите” присъстват делегати от общинските организации Русе, Иваново, Ценово, Бяла. Всъщност за присъствието на тези делегати от общинските организации, информация нямат дори техните председатели и не е ясно кой, кога и по какви критерии ги е избирал и упълномощил да ги представляват. На тази конференция присъстват не повече от 20-тина членове на съюза, което сравнено с форума на РСОСЗР при всички положения няма необходимата по устава представителност. Така или иначе тя се провежда и избира 16-членен Областен съвет с председател бившият директор на РДВР Русе генерал Ваньо Танов, а за негови заместници са избрани полк.о.з. Веселин Енев, бивш шеф на ДС в Русе, ст.л-т о.з. Румен Януаров, бивш областен управител на област Русе

и подп.о.з. Пламен Рангелов, бивш Началник на гарнизона и командир на авиобаза Щръклево. Избрани са и 7 делегати за участие на конгреса на СОСЗР в София през м.април 2009 г. Считайки себе си за легитимна, алтернативната областна организация, като част от националния СОСЗР, заявява че ще изиска цялата документация от председателя ѝ полк.о.з. Иванов. Отпраща към него нотариална покана за присъствие на техния форум и за предаване на документите. Събранието делегира правомощия на новоизбраното ръководство да сезира прокуратурата за „нарушенията“ на неговите предшественици, което между впрочем вече е направено от няколко членове на съюза с обвинения за самоуправство и закононарушения на председателя на Управителния съвет на сдружението РСОСЗР полк.о.з. Иван Иванов. Отправени са искания до кмета на община Русе и до Министерството на културата за спиране на ремонтите в сградата „Дом на запасното войнство“, тъй като тя е паметник на културата. Всъщност там ремонт не се извършва, а е разрешено на немателя да почисти от ненужни вещи мазата и да свали гърбената ламперия в ресторантската част.

От своя страна общото събрание (конференция) на РСОСЗР с решенията си потвърждава правилността на действията на своето ръководство и заявява пълната си подкрепа за по-натъшните му действия. Събранието избира 9 делегати за конгреса на съюза в София и изключва колективно от своите редици двете гружества „Дунавски ястреб“ и „МНО-6“, чийто членове са основни опозиционери на местното сдружение РСОСЗР.

От този момент нататък съюзът в Русе влиза в спиралата на перманентен спор за легитимност и постоянни кавги. Разцеплението в неговите среди е окончателно и нанася тежък удар на съюза, независимо от това, че впоследствие прокуратурата в досъдебното производство срещу полк.о.з. Иван Иванов не доказва наличие на престъпление!

Очевидно, след всичко случило се, явно е настъпило и някакво отрезвяване на част от членовете на гружество „Дунавски ястреб“ и лично на неговият председател м-р.о.з. Димитър

Енчев, който на 20 март 2009 г. публикува платено съобщение във в-к „Утро“, което звучи така:

„Уважаеми съграждани, В качеството си на председател на дружество „Дунавски ястреб“, Ви информирам, че по-голямата част от членовете на ръководеното от мен дружество, разтревожени от публикациите в местната преса за „създаването на втори синод на запасните“, са подписали декларация с която определят членството си в регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва-Русе и не признават новосформирувания се съюз на офицерите и сержантите ръководен от о.р.полк. Румен Стоянов. „Ястребите“ нямат желание съюзния живот и дългогодишната работа да се замесват в новата организация. Нашето място е в Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва-Русе“

Трудно ми е да определя, какво означава това, но нека всеки който чете тази история сам си направи своите изводи! Мисля, че по-скоро такова едно изявление доказва, че преди да се състоят двете паралелни конференции е имало осъществен натиск спрямо Д. Енчев, а защо не и върху членове на дружеството. За нещастие г-н Димитър Енчев вече не е между живите, почина докато писах историята. Вечна му памет!

Но, да се върнем отново към това, което се случва в РСОСЗР. На конференцията на 07.02.2009 г., освен доклад за дейността е представен и доклада на Контролната комисия, с председател подп.о.з. Кънчо Кънев. Освен стандартната ревизия на приходите и разходите, доклада включва *„Мнение на комисията по някои спорни въпроси“*, част от което касае нотариалния акт за имота „Потсдам“ и статута на съюза. Становището на комисията по протокол от 28.01.2009 г. гласи:

- Името Регионален СОСЗР се е наложило по правни причини, защото документите, преписките и предложението за „връщането на Потсдам“ са започнати и водени под името РЕГИОНАЛЕН
- Ако не беше направена местна регистрация, собствеността и досега нямаше да бъде върната на организация-

та. Доказа го опита от 1990 г., когато започна борбата за „връщане на Потсдам”

- Нотариалния акт за имота „Потсдам” е на името на юридическото лице РСОСЗР Русе, а не на физически лица, както твърдят някои колеги, непознати с документите
- Де факто ние сме членове на ЦС на СОСЗР, тъй като вече трета година след регистрацията си плащаме членски внос, видно от ПКО №160/26.06.2007 г. и ПКО №130/11.04.2008 г. На ЦС на СОСЗР София, поддържахме абонаментите за вестника и списанието, участваме в съвещания, когато ни поканят и изпълняваме указанията спуснати от ЦС на СОСЗР.
- Даването на „Потсдам” под наем стана след предварително обявен в медиите конкурс

Докладът на председателя отчита периода 2005-2009 г. Към **31. 12. 2008 г.** в РСОСЗР членуват **980 члена**, с платен членски внос и издадени членски карти, от които 614 офицери и 366 сержанти.

Конференцията така или иначе отминава, моментно страстите се уталожват, но във връзка с подадената до прокуратурата жалба, още през м.март започва привикване на членовете на Управителния съвет в Икономическа полиция. Със задачата да предоставят исканите от полицията документи са натоварени Иванов и Благоев. От заседание на УС на 17.03.2009 г. става ясно и от кого е подадена жалбата до Окръжна прокуратура Русе – подп.о.з. Иван Грозев, полк.о.з. Недко Недев, мл.с-т /з/ Петков, Манев и още някой, който членовете на съвета не познават.

Независимо от извършваната проверка, членовете на УС продължават да провеждат своите заседания. На 23.03.2009 г. пред тях наемателя на имота Демирев от „Танго комерс ООД” представя на заседание идейният проект за ремонт на сградата, като от него се пояснява, че обекта е паметник на културата и не може да се издаде разрешение за строеж без да се произнесе Министерството на културата. Още тогава

възникват и първите пречки, които впоследствие ще доведат до невъзможност да бъде извършен ремонт от наемателя. В същото време е осъществена среща с члена на ЦС на СОСЗР и председател на разградския регионален съюз полк.о.з. Господинов, който между впрочем, както и съюза в Ямбол са регистрирани по същия ред, както и Регионалния съюз в Русе. Русенци получават пълна подкрепа и очакват въпросите да се разгледат и на централно ниво. И това реално се случва! Въпросът със статута на станалата вече нарицателна русенска организация се разглежда на заседание на ЦС на СОСЗР на 25.03.2009 г., на което присъства председателя на РСОСЗР полк.о.з. Иванов. Той поставя въпроса „*Защо от ЦС вече в продължение на три години не е отговорено и не е взето решение за колективното членство на русенската организация*”. При това голяма част от ИБ на Централния съвет застават в подкрепа на исканията на русенци. Взема се решение в Русе да се проведе нова областна отчетно-изборна конференция заедно с новоформираната областна организация на ген.о.з.Танов, и не само това но и се предлага регионалния съюз да бъде със статут на общинска организация към областната. След завръщането си от София, Иванов свиква извънредно заседание на Управителния съвет на 26.03.2009 г., който категорично отхвърля това решение и го счита за клонка. Иванов обаче е на друго мнение и счита, че такава конференция трябва да се състои, за да се спре разцеплението, поради което си подава оставката като председател на УС, която разбира се не е приета. Заседанието взема решение да се проведе общо събрание (по-скоро това е разширено заседание) на 28.03.2009 г., което да реши ще се изпълнява ли решението на ЦС или не. Междувременно контактна група в състав полк.о.з Иванов, к-н о.р Благоев и полк.о.з. Тушев на 27.03.2009 г. провежда среща с ръководството на алтернативната областна организация в състав ген.о.з. Танов, полк.о.з. Енев и к-н о.з. адвокат Михов, на която стигат до споразумение двете организации да се обединят в името на офицерското достойнство и целостта на съюза. Те решават да не се провежда отчетно-изборна конференция, защото няма смисъл от повече конфронтация. Възлага се на юристите

Михов и Благоев да обсъдят и изчистят въпросите по казуса „Потсдам“. Въпреки това, след разговор на председателя Иванов с ген.о.з.Топалов събранието взема решение такава да се проведе на 04.04.2009 г. не само с алтернативната организация, но отправя покана към всички членове да присъстват на нея и там да се реши кой крив и кой прав. Очевидно разумът в двете формации е надделял и те вървят към помирение! Но дали е така!

Планираното общо събрание, съгласно Устава на СОСЗР София се провежда на **04.04.2009 г.** в присъствието на 135 делегати от общинските организации на РСОСЗР, но забележете представителите на алтернативната организация не се явяват. Мандатната комисия констатира в 10,00 часа, че заявление за участие не е постъпило от председателя на „областния съвет“ ген.о.з. Ваньо Танов и определените се за негови членове. Съгласно чл.29 от Устава на СОСЗР събранието се отлага с 1 час, за което по телефона са уведомени ген.о.з. Топалов и полк.о.з. Парapanов от ЦС. В 11 часа мандатната комисия обявява, че са регистрирани общо 135 делегати с право на глас, събранието е законно и може да започне работа. Изненадващо в залата на Военния клуб влизат кап.о.з. Рангелов и подп.о.з. Ч.Петров от Централния съвет, заедно с полк.о.з. Румен Стоянов, който без заявени мотиви малко по-късно демонстративно напуска събранието. Съгласно разпореждането по факс на ген.о.з. Топалов събранието има две единствени точки:

1. Обсъждане на основните документи за Седмия конгрес на СОСЗР
2. Избор на делегати за Седмия конгрес на СОСЗР

На конгреса всъщност участие вземат само двама от делегатите на алтернативната областна организация – полк.о.з. Румен Стоянов и подп.о.з. Димитър Христов, които пледират избраните от събранието делегати на Регионалния съюз да не бъдат допуснати, конгресът обаче единодушно отхвърля техните искания. Една от основните теми на Конгреса е ситуацията в Русе, като се случва нещо много важно, болшинството от делегатите на останалите областни организации застават

твърдо зад русенската и по този начин принуждават ръководството на националната организация да изпрати комисия от ЦС в Русе, която да се запознае на място с казуса, да посети общинските организации на РСОСЗР, да проведе общо събрание и чак тогава да определи кой ще бъде член на Централния съвет от Русе. По право това трябва да е Председателя на областния съвет.

На 27 май 2009 г. дългоочакваната комисия пристига в Русе, в състав ген.о.з. Кендеров-Председател на ЦКК, к-н о.з. Рангелов-член на ЦС на СОСЗР и полк.о.з. Йордан Господинов – Председател на РСОСЗР Разград. Комисията се среща с полк.о.з. И.Иванов и полк.о.з. Г.Р.Георгиев от РСОСЗР и полк.о.з. Р.Стойанов от алтернативната областна организация. Целта е комисията да посети всички общински организации и на двете спореци за легитимност формации, но се оказва че полк.о.з. Р.Стойанов не може да даде отговор на въпроса на ген.о.з. Кендеров колко общински организации имат при тях и кои са имената и телефоните на техните председатели, за да се свържат с тях. Естествено такива няма, тъй като както споменах по-горе новосформираната областна организация всъщност се състои от 50-тина члена и то предимно от гр. Русе. Реално проверка е осъществена в продължение на 2 дни в общинските организации на РСОСЗР, където комисията се среща с членовете и ръководствата им. Навсякъде отговорите са, че никой няма намерение да се отдели от националната организация и всички желаят да има единство в редиците на запасното войнство в Русе, затова подкрепят решението на конгреса да се проведе общо изборно събрание и с това сагата да приключи.

Същата вечер комисията решава да направи среща между ръководствата на двете формации, но на нея не присъстват представителите на РСОСЗР поради нежелание на другата страна. След тази среща комисията се убеждава, че новосформираната областна организация няма структури в област Русе. Преди заминаването на комисията, к-н.о.з. Рангелов с въпроса си към ръководството на РСОСЗР *„Кога да прехвърлим собствеността на Потсдам, ако може преди общото събрание?!“* окончателно разконспирира истинските им намерения. За цен-

тралното ръководство не е толкова важно каква организация ще има в Русе, важното е имотът да бъде отнет от РСОСЗР и да се прехвърли на централата в София. Обещанието на председателя на ЦКК ген.о.з. Кендеров е, че след проверката комисията ще излезе с писмено становище, което ще получат и двете страни. Такова, обаче и до ден днешен няма, а и как да има след като на всички е ясно, че членовете на РСОСЗР са значителното мнозинство на съюза, твърдо застават заг своето ръководство и отстояват своята кауза за независимост и колективно членство, но в никакъв случай отцепване от организацията майка.

Естествено нещата не закъсняват, комисията не само, че не изпраща становище, но през м.юни к-н о.з. Рангелов отправя по телефона покани към двете формации, с представители от по трима души да се явят на 15.06.2009 г. в ЦС в София и да се уточнят кого ще избират за председател и членове на областния съвет. Управителния съвет на РСОСЗР обаче отказва такава среща и очаква писмено становище на ЦКК.

По повод на продължаващото мълчание на 04.09.2009 г. делегатите от РСОСЗР Русе на VII конгрес на СОСЗР в гр. София отправят открито писмо до Председателя на ЦКК ген.о.з. Кендеров със следния текст:

„Проведеният от 10-12 април 2009 г. VII конгрес на СОСЗР в гр. София взе решение за провеждане на общо събрание за избирането на Областен съвет в гр. Русе и съответно негов председател. Тъй като до този момент това решение не е изпълнено, публикуваме писмо до ЦКК на СОСЗР и настояваме да получим своевременен отговор.

До Председателя на ЦКК на СОСЗР София

Уважаеми г-н генерал Кендеров,

С писмо № 8/12.06.2009 г. на присъствалите делегати от VII конгрес на СОСЗР и членове на актива на всички общински организации поискахме Вашето съдействие за изпълнение решението на конгреса, относно провеждане на общо събрание за избирането на Областен съвет.

До настоящия момент, след посещението на комисия под Ваше ръководство все още няма развитие по въпроса. Отлагането на решението по казуса “избор на Областен съвет и негов председател” създава напрежение сред запасното воинство в област Русе, още повече, че липсва и представителност, тъй като Председателят е и член на ЦС на СОСЗР.

*Избраните и присъствали на конгреса делегати, както и всички членове на организацията, **настояваме** за отговор и незабавно изпълнение на решението на конгреса.”*

Въпреки това отговор няма!

Ситуацията с прокурорската проверка обаче се задълбочава, преписката е изпратена в Районния съд с мнение за повдигане на обвинение за самоуправство, попълване на документи с невярно съдържание и измама срещу председателя на съюза полк.о.з. Иван Иванов. Точно в този момент на 29.06.2009 г. във в-к „Утро“ услужливо се появява още една публикация на Габриела Стефанова „Прокуратурата разследва скандала с Потсдам“ и ако това не е режисирана кампания здраве му кажи! Не е без значение и фактът, че на 5-ти юли 2009 г. предстоят парламентарни избори. След тях всички опоненти очакват областният управител Мария Димова да бъде сменена, да има ново правителство, което да отмени министерското постановление от 2008 г. и да се атакуват действията на Димова по въпросното прехвърляне на собствеността на „Потсдам“ на РСОСЗР Русе. Въпреки опитите на някои среди, за голяма радост това не се случва, още повече че има издаден нотариален акт на името на сдружението. По искане на Иванов на 22.07.2009 г. по протокол № 68, УС на РСОСЗР взема решение да се наеме още един адвокат, освен Люлин Матев да бъде привлечен адвокат Венцислав Великов, специалист по наказателни дела. На същото заседание е взето решение да се извърши независим финансов одит на сдружението за периода 2005-2009 г., с оглед на предстоящото дело в съда и общото отчетно-изборно събрание през 2010 г. Междувременно наемателят „Танго комерс“ е спрял да плаща наем, поради забраната на институциите да извършва ремонт и нещата още повече се усложняват. Алтернативната областна организация се жалва, че няма достъп до сградата, основай-

ки се на 10-годишния договор за безвъзмездно ползване, сключен през 2002 г. с областния управител Румен Януаров.

Наближава края на годината, решението на конгреса за общо събрание между „двата синода“ така и не се осъществява, а съгласно ЗЮЛНЦ и Устава на РСОСЗР през 2010 г. предстои **общо отчетно-изборно събрание** на сдружението, тъй като изтича 4-годишния мандат на Управителния съвет. На негово заседание през м.септември е взето решение то да се състои на **20.02.2010 г.** във Военен клуб Русе. Това събрание всъщност се явява първото след самостоятелната регистрация на съюза в Русе и на него се възлагат големи надежди. Проведената отчетно-изборна кампания в общинските организации показва необходимостта от промени в устава на сдружението и бъдещото негово управление, но и твърдата подкрепа за правилността на действията на ръководството на РСОСЗР. За да има публичност в дейността на Управителния съвет и за отразяване на всичко случващо се в съюза е взето решение да се създаде интернет страница на РСОСЗР, която в този момент силно допринася за подобряване информираността на обществеността и изчистване името на съюза.

Междувременно между ръководството на РСОСЗР Русе и Централното ръководство на съюза продължават да текат усилен консултации за провеждането на общо събрание в Русе, съгласно решението на конгреса. Осъществена е среща между ген.Топалов и полк.Иванов на провела се на 16.10.2009 г. във Варна конференция на тема: „Стратегията за национална сигурност-неотложна политическа задача“, на която среща не се стига до консенсус за туширане на напрежението. В потвърждение на това на 06.12.2009 г. излиза публикация във в-к „Българска армия“, в която остро се критикува и обвинява русенската организация. В статията *“СОСЗР завоюва достойно място в гражданското общество”* с интервюто на Председателя на ЦС на СОСЗР София ген. Стоян Топалов, цитат: *“Бих посочил укрепването на някои от областните организации, в които след Шестия конгрес се проявиха негативни процеси на сепаратизъм и местнически настроения. Проблем за Съюза са областната организация в Русе, в която поради вождистки амбиции на*

областното ръководство настъпни разцепление и обособяване на „Регионален съюз”, който обсеби областната организация.”, де-факто се потвърждава тезата, че централното ръководство продължава да стои на първоначалните си позиции, независимо от извършената проверка на ЦКК.

По повод на тази публикация Управителния съвет на РСОСЗР реагира остро и изпраща становище до редакцията на вестника, което гласи следното:

1. *Регионалният съюз в гр. Русе е регистриран по Закона за ЮАНЦ още през 2006 г., по решение на Областния съвет на СОСЗР Русе, тъй като Устава на СОСЗР тогава не разрешаваше създаването на клонове със самостоятелна местна регистрация. Целта на тази регистрация е създаването на условия за по-голяма самостоятелност, ползването на недвижимите имоти и възможностите за участие в проекти.*
2. *Такива между другото са и регистрираните по същия закон и вписани в регистъра на Министерството на правосъдието организациите в Разград и Ямбол, които се признават от ЦС и като областни съвети. Интересното е, че гореспоменатите организации не проявяват според ген. Топалов “сепаратизъм, местнически настроения и вождистки амбиции”, а този в Русе проявява.*
3. *С регистрирането, а не “обособяването” на РСОСЗР гр.Русе по никакъв начин не е била “обсебена” областната организация, тъй като това е волеизявлението на нейните членове, а и нееднократно РСОСЗР е заявявало писменото си искане за придобиване на статут на колективен член на СОСЗР София и без основание му е отказвано. Странно е, че ЦС на СОСЗР продължава да приема, съгласно устава процентно определените суми от членски внос именно от РСОСЗР.*
4. *Точно обратното, ген. Топалов признава, самообявилата се през 2009 г. Областна организация на СОСЗР Русе именно под негово указание и ръководство, забележете състояща се от 17 члена, а РСОСЗР с членски състав от над 1000*

- души в осемте общини на областта не я признава. Ясно е кой проявява вождизъм!
5. Големият проблем на ген. Топалов е не състоянието на организацията в Русе или в други градове, а кой ще се разпорежда с имотите в страната и финансите на съюза, в частност Дома паметник на запасното войнство "Потсдам" в гр. Русе, предоставен на РСОСЗР Русе с решение на Министерски съвет.
  6. Интересно е, че в регистъра за ЮЛНЦ на Министерството на правосъдието все още липсва вписване на промените настъпили след 7-я конгрес на СОСЗР. Защо ли? Още повече, че в самото му провеждане участваха едновременно делегати и на самообявилата се Областна организация-Русе(любопитно по кой член от устава на СОСЗР), и делегати на същите тези ЮЛНЦ от Разград, Ямбол и Русе. След като все още това не е отразено в централния регистър за ЮЛНЦ в Министерството на правосъдието се налага да се зададе въпроса " Седмият конгрес на СОСЗР легитимен ли е, ЦС на СОСЗР легитимен ли е, след като неговия мандат е изтекъл през м.април 2009 г.?, Кой устав е в сила?
  7. Що се отнася до специалното решение на конгреса, а то е "да се проведе общо събрание в Русе", между другото такова все още не се е състояло, въпреки посещениято на Контролната комисия на СОСЗР и запознаването на място със ситуацията, от която стана ясно, че РСОСЗР Русе никога и по никакъв начин не е имал намерение да бъде нещо друго освен част от СОСЗР.

По решение на Управителния съвет в края на своето председателство през м.януари 2010 г. полк.о.з. Иванов сключва два договора за дарение на общините Иваново и Две могили, съответно 3000 лева за изграждане на Паметник на загиналите в Руско-турската освободителна война в с. Щръклево и 1000 лева за ремонт на къщата на войводата Филип Тотю в гр.Две могили. Двете инициативи са продължени и осъществени от новоизбрания Председател на Управителен съвет о.р.майор

Д.Вълков. Паметникът в с. Щръклево е построен и открит на 28.02.2011 г. с църковен ритуал в присъствието на руския консул Виктор Климанов, Кмета на община Иваново Данка Матеева и членовете на дружеството в Щръклево, с председател кап.о.з. Иван Георгиев.

Откриването на Паметника на загиналите в Руско-турската освободителна война в с. Щръклево 28.02.2011 г.

Приключвайки своя мандат през м.февруари 2010 г. полк.о.з. Иванов иницира провеждането на единствения по рода си фестивал на художествената самодейност, който се провежда на 06.02.2010 г. във Военния клуб. Може би идеята му е да ознаменува края на своето председателство, но определено фестивалът сплотява още повече редиците на съюза в област Русе.

Понеже съм свидетел и участник в част от събитията, стремежът ми да бъда безпристрастен, за да опиша един такъв дълъг период ми беше много трудно, тъй като в него имаме ясно изразени възходи и падения, което е обяснимо от динамиката на развитие на съюза. Постарал съм се да опиша най-важните и съществени неща случвали се в продължение на почти 10 години под председателството на полк.о.з. Иван Иванов. Каквото и да се коментира в публичното пространство, не можем да отречем обаче неговите изключителни заслуги за укрепване и утвърждаване на съюза в този период. Той, като всеки човек притежава положителни и отрицателни качества

на характера, но няма всеки един от нас е идеален?! И ако оставим настрана личните предубеждения и пристрастия със сигурност можем да кажем, че той успява въпреки всичко да се задържи на върха и да съхрани постигнатото от всички председатели преди него! Завършвайки тази дълга страница от историята на съюза в Русе, изпъстрена с големи постижения и вътрешни противоречия бих искал да уточня за читателите, че всичко описано се базира на фактология и архивни документи и е отразено безпристрастно от гледна точка на автора. Може би мненията ще бъдат разнопосочни и нееднозначни, но такива са фактите, отразяващи случващото се в съюза през периода 2001-2010 г.

РСОСЗР гр. РУСЕ В ПЕРИОДА СЛЕД 2010 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДОВЕРИЕТО И ОТСТОЯВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО

От 2010 г. за Председател на Управителния съвет на Регионалния съюз е избран **о.р.майор инж. Димитър Стефанов Вълков**

О.Р. МАЙОР ИНЖ. ДИМИТЪР СТЕФАНОВ ВЪЛКОВ

Роден на 30.12.1961 г. в с. Белица, област Силистра. Средно образование завършва през 1980 г. в ТИХ „проф. Д. Баларев“ в гр. Русе. Висше образование завършва през 1984 г. във ВНВУ

*о.р. майор инж.
Димитър Вълков*

„В.Левски“ гр. Велико Търново, команден профил с военна специалност „Химически войски“ и гражданска специалност инженер-химик, като първенец на випуск „Химици 1984“. През 2008 г. завършва Стопанска академия Д.А. Ценов гр. Свищов със специалност „Мениджър по управление на проекти“. Има следдипломна квалификация от УАСГ гр. София по транспортно строителство. Служи, като офицер от Българската армия, заемайки командни длъжности в 59-ти полк за ЯХБЗ гр. Г. Оряховица до 1995 г., след което излиза в разпореждане и се уволнява с воинско звание „**капитан**“.

Със Заповед KB-206 от 19.06.2015 г. на Министъра на отбраната е произведен в следващо офицерско звание „майор“ за същественият му принос в съхраняването на воинските добродетели, бойната слава на Българската армия и военно-патриотичното възпитание на подрастващото поколение. В периода 2003-2007 г. е заместник-кмет на община Иваново, област Русе. Впоследствие работи на ръководни длъжности в компании от сферата на транспорта. От 2014 г. е цивилен служител в ИА „Военни клубове и военно-почивно дело“, Военен клуб–Русе към Министерството на отбраната.

**РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ
ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ**
www.officersandsergeants.bg
гр. Русе ул. „Александровска“ № 77

**ПРОТОКОЛ
№ 1**

Днес 20.02.2010 г. се проведе заседание на новоизбрания УС на РСОСЗР от общото събрание, проведено на 20.02.2010 г.

На заседанието присъстваха:
Полк. И. Иванов
Полк. В. Тушев
Полк. Т. Цонев
Полк. Кудинев
Полк. М. Стайковски
Полк. Д. Марков
С-т П. Петров

к-н Д. Вълков –
к-н Б. Благоев
полк. А. Василев
к-н П. Петров
с-л-т М. Макавеев
к-н Г. Русев
к-н М. Тонев

С 15 гласа – За, 0 гласа – Въздържали се, 0 гласа – Против
бе приет следния дневен ред:

1. Избор на Председателя на Управителния съвет на Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр. Русе

По първа точка:

Полк. Тушев – Колеги, на това заседание трябва да изберем Председателя на новоизбрания Управителен съвет. Предлагам да приемем полк. Иван Иванов, защото той е доказал, че може да носи отговорност и може да води организацията.
Предлагам явно гласуване.

Който е съгласен да гласуваме явно, моля да гласува.
За – 15 гласа. Въздържали се – 0 гласа. Против – 0 гласа

Който е съгласен полк. Иван Иванов да стане Председател на УС на РСОСЗР, моля да гласува.
За – 15 гласа. Въздържали се – 0 гласа. Против – 0 гласа
Избира за председател на УС на РСОСЗР полк. Иван Иванов

Полк. И. Иванов – Благодаря на всички, но си правя отвод. Имам 4 родители, за които трябва да се грижа. Второто с тия работи, които се получават не съм добре и здравословно. Трето мисля да дам път на младите. Затова предлагам к-н Димитър Вълков, който работи много добре в Иваново. Създаде новоо организацията, помогна за подписването на договора с румъните, помогна и за международното сътрудничество. Аз ще помагам. Предлагам да се оформи комисия за приемане и приемане.

Полк. В. Тушев – Аз малко съм изненадан от това, мисля че трябва да остане полк. Иванов.

Полк. Вълков – Глея всички сме му длъжници. Колко нерви изхрани и нека да уважаваме старостта и младостта. Той няма да бъде извън и ще участва в заседанията на УС, ще продължи да работи: съюза, какво като не е председател.

К-н П. Петров – Няма какво да коментираме, човека си дава отвод.

Полк. В. Тушев – Няма разговаряме. Аз съм изненадан! Мислех, че Вълков ще работи като секретар. После една година да бъде председател Иванов, да обучи Вълков в същността на работата. Има достатъчно неща, които трябва да се вършат.
Съгласен ли е г-н Иванов да работи, като председател и тогава да се избере Вълков?

Полк. И. Иванов – Аз си дадох отвод.

Полк. Д. Марков – Вълков да каже дали е съгласен, да не се получи някакъв срив по тези въпроси, в Потсдам. Искам да чуя к-н Вълков.

Полк. А. Василев – Колеги подкрепям идеята на полк. Тушев и нека полк. Иванов да остане още една година.

Полк. И. Иванов – Аз държа на моя отвод.

К-н Д. Вълков – Колеги, както знаете аз отдавна работя в съюза като председател на общинска организация Иваново. Благодаря за оказаното ми доверие. Считам, че въпреки това, че съм по-малко нас има достатъчно натрупан опит, като офицер, като замает на община Иваново, като държавен служител в областна администрация и в частния бизнес. Така че съм готов да поема тази отговорност. Още повече, че работих 4-5 месеца за подготовката на общото събрание.

Полк. В. Тушев – Добре комент, който е съгласен к-н Димитър Стефанов Вълков да бъде избран за Председател на УС на РСОСЗР, моля да гласува.

С 15 гласа – За, 0 гласа – Въздържали се и 0 гласа – Против
За Председател на Управителния съвет на Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр. Русе беше избран:
К-н о.р. Димитър Стефанов Вълков

К-н Вълков – Насрочвам следващото заседание на УС за следващата събота- 27.02.2010 г. от 10,3 часа

Полк. Иванов – Колеги пропуснахме нещо. Да изберем комисия за славене и приемане.

Предлагам комисията да се състои от трима члена:

Председател – полк. В. Тушев
Членове: 1. к-н Б. Благоев
2. полк. Т. Цонев

Полк. В. Тушев – Имали други предложения. Няма

Който е съгласен, моля да гласува

С 15 гласа – За, 0 гласа – Въздържали се и 0 гласа – Против
УС определя комисия за славене и приемане в състав:

Председател – полк. В. Тушев
Членове: 1. к-н Б. Благоев
2. полк. Т. Цонев

Председател:
Полк. В. Тушев

Протоколист:
к-н Д. Вълков

Избирането му за председател става на 20.02.2010 г., след провеждането на годишното отчетно-изборно събрание на РСОСЗР по Протокол № 1 от първото заседание на новоизбраният 15-членен състав на Управителния съвет.

РУСЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД
Ф.Д. № 237/2006
гр. РУСЕ

ВНЕШНА ДЪЛЖА
КОМИТЕТ № 44/18.03.10
ЗАВ. СЛУЖБА

РЕШЕНИЕ № 59
гр. РУСЕ 03.05.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РУСЕНСКИЯТ ОКРЪЖЕН СЪД ФИРМЕНО ОТДЕЛЕНИЕ е заръчително на 28.04.2010 г., като разглежда докладването от съдия ДАРИНКА АЛЕКСИЕВА фирмено дело № 237/2006 и за да се произнесе, взе предвид следното:

Искаването е за вписване на промени по статута на Сдружение с обществено полезна дейност с форма "РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ".

Съдът след като взе предвид, че искането е направено от оправомощено по смисъла на чл. 18, ал. 4 от ЗОПЗН (лице, че промяната поддържа на вписване и е направена с надлежни акт, към който са приложени необходимите документи, намира искането за обосновано.

По тези съображения и на основание чл. 525 и следващите от ГПК РУСЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД

РЕШИ:

ВЪВЕЗВА в Регистъра за корпоративна с нестопанска цел по 40 стр. 1, парт. № 1154 на Сдружение с обществено полезна дейност с наименование "РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ" СЛЕДИТЕ ПРОМЕНИ

Вписва промени в Устава на Сдружението

Заличава Членовете на стария Управителен съвет

Променя броя на членовете на Управителния съвет на 15 члена с мандат четири години

Вписва нов Управителен съвет както следва:

ДИМИТЪР СТЕФАНОВ ВЪЛКОВ, ЕГН 611230- - С. ПИРГОВО, УЛ. СТРАНДЖА ПЛАНИНА 2
ТОДОР КИЛЕВ ПЕТРОВ, ЕГН 581230- - С. ПИРГОВО, УЛ. КАПИТАН МАРИНОВ 4, БЛ. МНО-1, ВК. 5, ЕТ. 2, АП. 6
ИВАН ПЕТРОВ ИВАНОВ, ЕГН 440423- - С. ПИРГОВО, УЛ. ВИДИН 10, ВК. 6
КОСТАДИН РУСЕВ КУДИНОВ, ЕГН 500732- - С. ПИРГОВО, УЛ. ИВАН 1, ВК. 1, ЕТ. 3, АП. 6
ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ ПЕТРОВ, ЕГН 581123- - С. ПИРГОВО, УЛ. БОРИСОВА 32, ЕТ. 3
МИКО ИВАНОВ СТАНИСЛОВ, ЕГН 450232- - С. ПИРГОВО, УЛ. КАПИТАН МАРИНОВ 1, ВК. 2
ЛОДМИР ГЕОРГИЕВ МАРИОВ, ЕГН 450314- - С. ПИРГОВО, УЛ. БОРИСОВА 15, ВК. 6
ВЕЛИКО ИВАНОВ ПЕНЧЕВ, ЕГН 340305- - С. ПИРГОВО, УЛ. АНГЕЛ КИЛЕВ 18
АНГЕЛ СТОЯНОВ ВАСИЛЕВ, ЕГН 280211- - С. БОРИСОВО, УЛ. БАБА ТОНКА 23
ПЕТЪР КОЛЕВ ПЕТРОВ, ЕГН 451022- - С. ПИРГОВО, УЛ. ДИД. МОХИМ, УЛ. ГЕН. СКОБЛЕВ 7А
ГЕОРГИ ТОДОРОВ РУСЕВ, ЕГН 541230- - С. БЯЛА, УЛ. ОТЕЦ ПАВЛИН 42
БЛАГОМИР СТОЯНОВ БЛАГОВ, ЕГН 621221- - С. ПИРГОВО, УЛ. КАПИТАН МАРИНОВ 4, ВК. 1, ЕТ. 3
МИКО ПЕТРОВ ТОНЕВ, ЕГН 541123- - С. ПИРГОВО, УЛ. ЦАР КАЛОЯН 8
МИКО ГЕОРГИЕВ МАКАВЕЕВ, ЕГН 630418- - С. БЕЛЦОВ, УЛ. ЛЕНИН 9
БЛАГОМИР МАКАВЕЕВ ТОНЕВ, ЕГН 440214- - С. ПИРГОВО, УЛ. КАПИТАН МАРИНОВ 2, БЛ. МНО-1, ВК. 6, ЕТ. 3

Избира за Председател на УС
ДИМИТЪР СТЕФАНОВ ВЪЛКОВ, ЕГН 611230- - С. ПИРГОВО, УЛ. СТРАНДЖА ПЛАНИНА 2

Сдружението се управлява и представлява от целия Управителен съвет

Прилага актуализиран Устав на Сдружението

Решението поддържа на вписване.
Решението на поддържа на обявяване.

Съдия: *Даринка Алексиева*

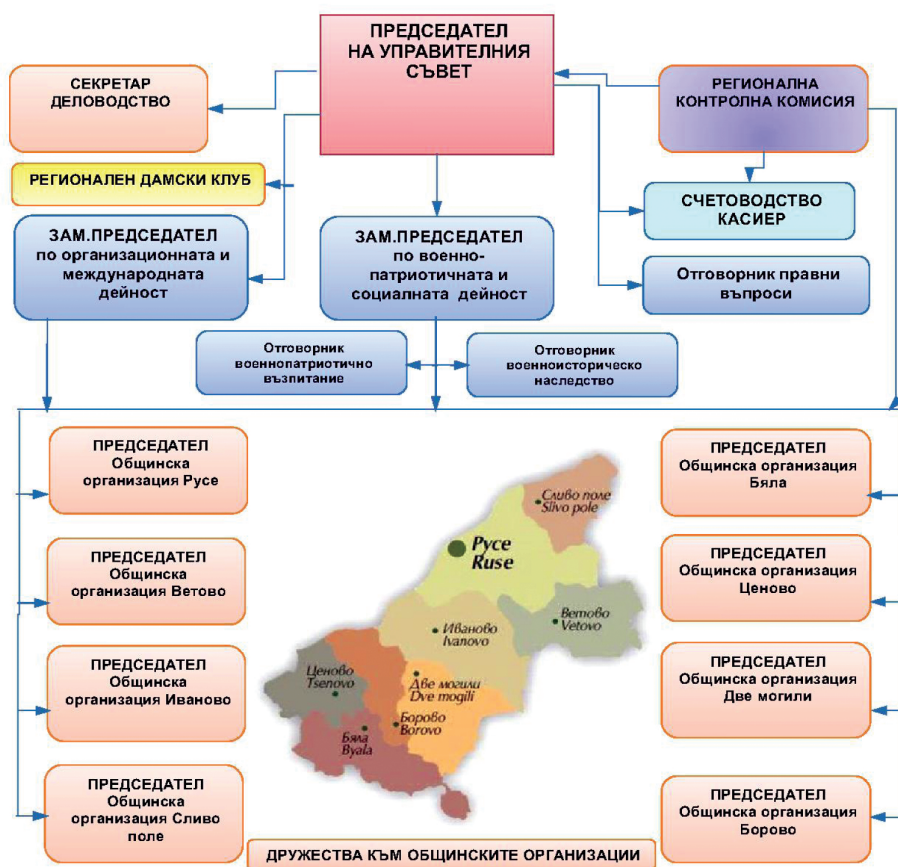
ФИРМЕНО ОТДЕЛЕНИЕ
ОКРЪЖЕН СЪД
ЗАВ. СЛУЖБА

Първоначално за председател е предложен полк.о.з. Иванов, но той си прави отвод и изненадва всички, като предлага за председател о.р.к-н Димитър Вълков, с мотива че не е добре здравословно в резултат на разразилите се събития и би искал да се даде път на по-младите. След кратък смут заседанието единодушно избира **о.р. к-н инж. Димитър Вълков** за Председател. Решението е обявено пред общото събрание, като новият председател заявява пред делегатите: „*Благодаря за доверието. Ще вложа всичките си сили за просперитета на РСОС-ЗР гр.Русе*“. Всички са в очакване какво ще направи новото ръководство, ще съумее ли да изведе съюза от кризата! Всъщност отчетно-изборното събрание на РСОСЗР се явява първото такова след местната регистрация на сдружението през 2006 г. На него присъстват 84 делегати, от общо избрани на квотен принцип 93-ма. Събранието прави значителни промени в Устава на сдружението, приема Програма и резолюция. Най-същественото изменение на Устава е увеличаването на състава на Управителния съвет от 5 на 15 члена, като по право в него влизат 8-те председатели на общинските организации. Сама по себе си тази промяна впоследствие изиграва изключително позитивен ефект в дейността на сдружението. За председател на РКК е избран о.з. капитан Цвятко Карастоянов.

Тук бих искал да споделя с уважаемите читатели, че тази част от историята всъщност беше най-трудната за мен, тъй като става въпрос да опиша сам моето председателство. Постарал съм се всичко написано да бъде базирано само и единствено на фактология, но оценката за това ще бъде естествено Ваша!

Тук бих искал да споделя с уважаемите читатели, че тази част от историята всъщност беше най-трудната за мен, тъй като става въпрос да опиша сам моето председателство. Постарал съм се всичко написано да бъде базирано само и единствено на фактология, но оценката за това ще бъде естествено Ваша!

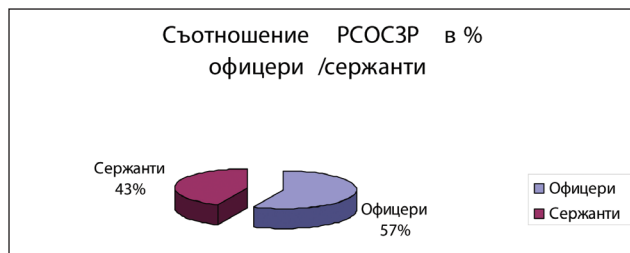
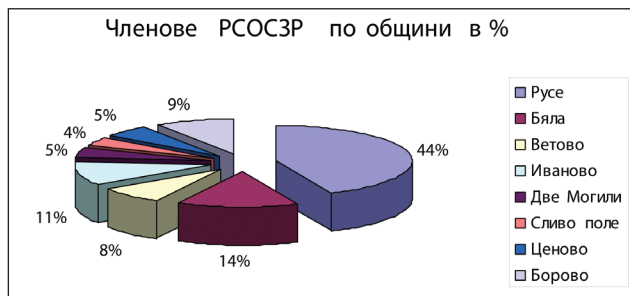
След 20.02.2010 г. РСОСЗР има следната структура:

Към 2010 г. съставът на РСОСЗР е както следва:

По общини	общо	офицери	сержанти	почетни членове
Русе	350	242	107	1
Бяла	116	83	33	
Ветово	62	18	44	
Иваново	88	19	69	

Две Могили	39	27	12	
Сливо поле	32	16	16	
Ценово	44	18	26	
Борово	76	33	43	
Общо членове на РСОСЗР	807	456	350	1

Пред новия Управителния съвет обаче стоят редица предизвикателства, най-важните от които са да има приемственост, да се спре разцеплението, да се изчисти името на съюза, да се нормализират отношенията с централното ръководство и да се реши казуса с „Потсдам”. На всички е ясно, че време за губене няма!

Затова след седмица на **27.02.2010 г.** се провежда второто заседание на съвета, на което по предложение на председателя е утвърдена нова структура на управление. От о.р.к-н Вълков са предложени трима заместници: полк.о.з. Иван Иванов за първи заместник по организационната дейност, клубовите и международната дейност, с изключение само на едно-опериране с финансовите средства на съюза; подп.о.з. Тодор Цонев за заместник по социалната дейност; и за заместник по военно-патриотичната дейност подп.о.з. Людмил Марков. За секретар е утвърден подп.о.з. Кудинов, а за касиер подп.о.з. Стайковски. На това заседание е поканен да присъства и наемателят на

„Потсдам” Танго комерс ООД, в лицето на г-н Демирев. Във връзка със създамата се ситуация около имота той предлага да се направи анекс към договора, с който предназначението му да бъде променено на търговски обект и заведение за хранене. Отправя искане да му бъде разрешено да преотдаде имота на австрийска фирма за дрогерия и да отпадне изискването за банковата гаранция. Определена е комисия, която детайлно да разгледа предложенията за анекс и упълномощава председателя да го подпише. Първоначално Управителния съвет се съгласява с предложените промени в договора за наем и анекс към него, с надеждата че това ще доведе до възможността да се издаде виза за проектиране и разрешение за строеж. Изненадващо, въпреки обещанията и благите приказки на Демирев, на 15.03.2010 г. той внася в Управителния съвет писмо, с което го уведомява, че спира плащането на наема, считано от 01.03.2010 г. Въпреки проявеното разбиране, все повече става ясно, че изпълнението на договора за наем става невъзможно. Новият Председател на съюза к-н о.р. Д.Вълков в следващите месеци детайлно се запознава с приетата от него документация и на основание на направените юридически консултации на 05.06.2010 г. внася докладна записка до Управителния съвет за обсъждане на бъдещите действия по отношение ползването на имота на сдружението. На заседанието по **Протокол № 4/05.06.2010 г.** по негово предложение са отменени взетите предишни решения от 27.02. и 15.03.2010 г., касаещи подписването на анекс към договора за наем. В присъствието на адвокат Алина Блъскова, поканена от председателя Вълков, Управителния съвет е запознат от него с цялата хронология на отношенията с наемателя и са разгледани възможните варианти за действие. В резултат на възникналите дебати заседанието взема решение да упълномощи председателят да отправи нотариална покана към наемателя – фирма „Танго комерс ООД” за развалянето на договора, поради неизпълнение на задълженията му по него. Взето е решение адвокат Блъскова да подготви нотариалната покана и да консултира съвета по процедурата за прекратяване на договора. И тъй като време за губене няма, на **20.06.2010 г.** се провежда следващото заседание на Управителния съвет,

на което председателят Вълков запознава членовете с текста на отправената на 10.06.2010 г. нотариална покана, като съгласно нея, считано от 14.06.2010 г. договора се счита за прекратен. Заседанието взема решение да се предприеме съдебна процедура, след като се изчака законоустановения едномесечен срок, за изваждането на наемателя от имота. Предложено е председателят Вълков заедно с група членове на съвета и адвокат Блъскова до 30.06.2010 г. да направят среща с г-н Демирев и да уточнят подробностите по прекратяване на договора. Срещата е осъществена и се стига до проект на споразумение за прекратяване на договора. Проектът на споразумение е разгледан и утвърден на заседание на Управителния съвет на 13.07.2010 г. Споразумението е подписано от двете страни на **14.07.2010 г.** И тъй като вече има яснота по въпроса, на същото заседание от председателя Вълков е направено предложение за изготвяне на документация и откриване на нова процедура за избор на наемател. Документацията е разгледана от всяка общинска организация и е потвърдена с писмено становище от председателите на съответните организации.

Така на 04.08.2010 г. в местната преса и на интернет страницата на РСОСЗР са публикувани реда, изискванията и документите за провеждане на открита процедура за отдаване под наем на имота „Дом на запасното войнство”.

Същественото в процедурата по избор на нов наемател, е че са въведени критерии за публично оценяване, внасяне на депозити за участие, комисия за приемане на документи и оглед на имота. На 28.08.2010 г. е организирано общо събрание на сдружението, на което в присъствието на адвокат Блъскова са отворени запечатаните пликове с офертите на кандидатите. Документи за участие са закупени от общо 3 фирми, но реално в конкурса участват само двама. Същите по реда на подаване на документите са изслушани от събранието за техните намерения и предложения, след което съобразно зададените критерии за оценка събранието класира на първо място „Хронос“ ЕООД гр. Русе – 83 точки, а на второ място „ДМ България“ ЕООД гр. София – 78 точки. На 1 октомври 2010 г. е подписан нов договор за наем със спечелилият кандидат „Хро-

нос“ ЕООД гр. Русе. На 20 юли 2011 г. ремонтът на сградата е приключен и официално е открит Централния клуб на РСОСЗР.

За голямо съжаление, докато траеше процедурата за отдаването под наем на имота на 11.08.2010 г. на 53 годишна възраст скоропостижно ни напусна зам.председателят по социалната дейност подполковник о.р. Тодор Цонев.

Един изключителен офицер и човек с голямо сърце, със значителен принос за развитието на съюза в гр. Русе, бивш Председател на Регионалната контролна комисия. В последния му път е изпратен от всички членове и посмъртно е удостоен със званието „Почетен член на РСОСЗР“. Неговите функции впоследствие са поети от зам.председателя по военнопатриотичната дейност подп.о.з. Людмил Марков.

Новото ръководство си поставя амбициозната задача да възроди дейността на съюза и да изчисти негативните нагласи на русенската общественост. В този период съюзът започва да се отърсва от скандалите и настъпва успокоение сред неговите членове. Приет е за колективен член с Решение изх.№ 247/15.12.2011 г. на Централния съвет на СОСЗР, провеждат

Проект на Мемориала.

се редица мероприятия, финансират се изграждане на паметници и паметни плочи, организират се ученически конкурси, тържествени чествания на бележити дати и годишнини, издаване на книги и организиране на из-

ложби. Като една от най-важните е погетата отново инициатива през 2013 г. за построяването на Мемориал на загиналите във войните съвместно със Съюза на ветераните от войните в гр. Русе, която през 2015 г. се увенча с успех и премина през всички административни процедури, с подкрепата на кмета на община Русе г-н Пламен Стоилов.

За Мемориала 1922 – 1944 г.

Идеята за изграждане на Паметник на загиналите във войните в гр. Русе не е от вчера. Тя започва да се дискутира още след края на Първата световна война през далечната 1922 г. До този момент в гр. Русе съществуват единствено Паметникът на падналите в сръбско-българската война от 5-ти пехи дунавски полк и Паметникът на свободата, но България вече е преживяла още три войни за национално обединение, с хиляди загинали войници и офицери.

По това време в града развиват дейност четири военно-патриотични организации, всяка със своя специфика, но с общи цели и идеали. Това са дружеството „Шунка” на русенските поборници-опълченци, дружество „Сливница” на доброволците от 1885 г. , дружество на Запасните офицери и дружеството „Защита” на Запасните подофицери. Всички техни членове са преки участници във войните и мисълта за техните загинали бойни другари е основният движещ мотив за осъществяване на тази идея.

Първият съхранен документ е **писмо №76/20.10.1922 г.** на дружеството на русенските опълченци „Шунка” до Председателя на дружеството на Запасните офицери в гр. Русе, зап. генерал от пехотата Пантелей Киселов, с което те изявяват желанието си да се включат в общата инициатива за изграждане на *„Домъ Паметникъ на Русенските Поборници-опълченци 1867-1877 и запасното Българско Воинство 1885, 1912-1913, 1915-1918 г.”* (Държавен архив гр. Русе Ф.92К, оп.1, А.Е.7).

През 1923 г. дружествата на 4-те военно-патриотични организации създават **общ комитет** за съграждането на паметник-мавзолей на загиналите във войните, като естествено водещата роля е на СЗО с председател генерал Киселов. Първоначалните виждания са, че следва да се построи *„Дом-паметник мавзолей в Русе, в който да се съберат костите на Великаните Българи паднали за Свободата и независимостта на Родината, намиращи се разхвърляни из разни гробища на Русенското землище”*.

---9007000---

С Е К Р Е Т А Р:

1-1

11

12 -
От сгр. съв. Д. Смишев и
нашия Знакисв
от Подар. съв. - Емилтар Мавров
и Георги Мавров.
Емилтар Мавров предлага за
израстване на престо-рстване, че
свие приплати, и. Мавров, В. Знакисв, и
Георги Мавров, които в 15-дневен
срок да представят за преименоване
и одобряване от членовете на Комитета
за председател на временния Ко-
митет се изгра Д. Смишев, а за
секретар нашия Знакисв.
Председател: *Д. Смишев*
Секретар: *Знакисв*

Срещено в
18
Ср. Русе в Сградата на 18-ти
Учредителният Комитет
на Обществения Савес на Местността на Русе-
ският Местност. Обществения 1867-1877, 1877-
1887 и 1887-1897, 1897-1907, 1907-1917, 1917-
1927, 1927-1937, 1937-1947, 1947-1957, 1957-
1967, 1967-1977, 1977-1987, 1987-1997, 1997-
2007, 2007-2017, 2017-2027, 2027-2037, 2037-
2047, 2047-2057, 2057-2067, 2067-2077, 2077-
2087, 2087-2097, 2097-2107, 2107-2117, 2117-
2127, 2127-2137, 2137-2147, 2147-2157, 2157-
2167, 2167-2177, 2177-2187, 2187-2197, 2197-
2207, 2207-2217, 2217-2227, 2227-2237, 2237-
2247, 2247-2257, 2257-2267, 2267-2277, 2277-
2287, 2287-2297, 2297-2307, 2307-2317, 2317-
2327, 2327-2337, 2337-2347, 2347-2357, 2357-
2367, 2367-2377, 2377-2387, 2387-2397, 2397-
2407, 2407-2417, 2417-2427, 2427-2437, 2437-
2447, 2447-2457, 2457-2467, 2467-2477, 2477-
2487, 2487-2497, 2497-2507, 2507-2517, 2517-
2527, 2527-2537, 2537-2547, 2547-2557, 2557-
2567, 2567-2577, 2577-2587, 2587-2597, 2597-
2607, 2607-2617, 2617-2627, 2627-2637, 2637-
2647, 2647-2657, 2657-2667, 2667-2677, 2677-
2687, 2687-2697, 2697-2707, 2707-2717, 2717-
2727, 2727-2737, 2737-2747, 2747-2757, 2757-
2767, 2767-2777, 2777-2787, 2787-2797, 2797-
2807, 2807-2817, 2817-2827, 2827-2837, 2837-
2847, 2847-2857, 2857-2867, 2867-2877, 2877-
2887, 2887-2897, 2897-2907, 2907-2917, 2917-
2927, 2927-2937, 2937-2947, 2947-2957, 2957-
2967, 2967-2977, 2977-2987, 2987-2997, 2997-
3007, 3007-3017, 3017-3027, 3027-3037, 3037-
3047, 3047-3057, 3057-3067, 3067-3077, 3077-
3087, 3087-3097, 3097-3107, 3107-3117, 3117-
3127, 3127-3137, 3137-3147, 3147-3157, 3157-
3167, 3167-3177, 3177-3187, 3187-3197, 3197-
3207, 3207-3217, 3217-3227, 3227-3237, 3237-
3247, 3247-3257, 3257-3267, 3267-3277, 3277-
3287, 3287-3297, 3297-3307, 3307-3317, 3317-
3327, 3327-3337, 3337-3347, 3347-3357, 3357-
3367, 3367-3377, 3377-3387, 3387-3397, 3397-
3407, 3407-3417, 3417-3427, 3427-3437, 3437-
3447, 3447-3457, 3457-3467, 3467-3477, 3477-
3487, 3487-3497, 3497-3507, 3507-3517, 3517-
3527, 3527-3537, 3537-3547, 3547-3557, 3557-
3567, 3567-3577, 3577-3587, 3587-3597, 3597-
3607, 3607-3617, 3617-3627, 3627-3637, 3637-
3647, 3647-3657, 3657-3667, 3667-3677, 3677-
3687, 3687-3697, 3697-3707, 3707-3717, 3717-
3727, 3727-3737, 3737-3747, 3747-3757, 3757-
3767, 3767-3777, 3777-3787, 3787-3797, 3797-
3807, 3807-3817, 3817-3827, 3827-3837, 3837-
3847, 3847-3857, 3857-3867, 3867-3877, 3877-
3887, 3887-3897, 3897-3907, 3907-3917, 3917-
3927, 3927-3937, 3937-3947, 3947-3957, 3957-
3967, 3967-3977, 3977-3987, 3987-3997, 3997-
4007, 4007-4017, 4017-4027, 4027-4037, 4037-
4047, 4047-4057, 4057-4067, 4067-4077, 4077-
4087, 4087-4097, 4097-4107, 4107-4117, 4117-
4127, 4127-4137, 4137-4147, 4147-4157, 4157-
4167, 4167-4177, 4177-4187, 4187-4197, 4197-
4207, 4207-4217, 4217-4227, 4227-4237, 4237-
4247, 4247-4257, 4257-4267, 4267-4277, 4277-
4287, 4287-4297, 4297-4307, 4307-4317, 4317-
4327, 4327-4337, 4337-4347, 4347-4357, 4357-
4367, 4367-4377, 4377-4387, 4387-4397, 4397-
4407, 4407-4417, 4417-4427, 4427-4437, 4437-
4447, 4447-4457, 4457-4467, 4467-4477, 4477-
4487, 4487-4497, 4497-4507, 4507-4517, 4517-
4527, 4527-4537, 4537-4547, 4547-4557, 4557-
4567, 4567-4577, 4577-4587, 4587-4597, 4597-
4607, 4607-4617, 4617-4627, 4627-4637, 4637-
4647, 4647-4657, 4657-4667, 4667-4677, 4677-
4687, 4687-4697, 4697-4707, 4707-4717, 4717-
4727, 4727-4737, 4737-4747, 4747-4757, 4757-
4767, 4767-4777, 4777-4787, 4787-4797, 4797-
4807, 4807-4817, 4817-4827, 4827-4837, 4837-
4847, 4847-4857, 4857-4867, 4867-4877, 4877-
4887, 4887-4897, 4897-4907, 4907-4917, 4917-
4927, 4927-4937, 4937-4947, 4947-4957, 4957-
4967, 4967-4977, 4977-4987, 4987-4997, 4997-
5007, 5007-5017, 5017-5027, 5027-5037, 5037-
5047, 5047-5057, 5057-5067, 5067-5077, 5077-
5087, 5087-5097, 5097-5107, 5107-5117, 5117-
5127, 5127-5137, 5137-5147, 5147-5157, 5157-
5167, 5167-5177, 5177-5187, 5187-5197, 5197-
5207, 5207-5217, 5217-5227, 5227-5237, 5237-
5247, 5247-5257, 5257-5267, 5267-5277, 5277-
5287, 5287-5297, 5297-5307, 5307-5317, 5317-
5327, 5327-5337, 5337-5347, 5347-5357, 5357-
5367, 5367-5377, 5377-5387, 5387-5397, 5397-
5407, 5407-5417, 5417-5427, 5427-5437, 5437-
5447, 5447-5457, 5457-5467, 5467-5477, 5477-
5487, 5487-5497, 5497-5507, 5507-5517, 5517-
5527, 5527-5537, 5537-5547, 5547-5557, 5557-
5567, 5567-5577, 5577-5587, 5587-5597, 5597-
5607, 5607-5617, 5617-5627, 5627-5637, 5637-
5647, 5647-5657, 5657-5667, 5667-5677, 5677-
5687, 5687-5697, 5697-5707, 5707-5717, 5717-
5727, 5727-5737, 5737-5747, 5747-5757, 5757-
5767, 5767-5777, 5777-5787, 5787-5797, 5797-
5807, 5807-5817, 5817-5827, 5827-5837, 5837-
5847, 5847-5857, 5857-5867, 5867-5877, 5877-
5887, 5887-5897, 5897-5907, 5907-5917, 5917-
5927, 5927-5937, 5937-5947, 5947-5957, 5957-
5967, 5967-5977, 5977-5987, 5987-5997, 5997-
6007, 6007-6017, 6017-6027, 6027-6037, 6037-
6047, 6047-6057, 6057-6067, 6067-6077, 6077-
6087, 6087-6097, 6097-6107, 6107-6117, 6117-
6127, 6127-6137, 6137-6147, 6147-6157, 6157-
6167, 6167-6177, 6177-6187, 6187-6197, 6197-
6207, 6207-6217, 6217-6227, 6227-6237, 6237-
6247, 6247-6257, 6257-6267, 6267-6277, 6277-
6287, 6287-6297, 6297-6307, 6307-6317, 6317-
6327, 6327-6337, 6337-6347, 6347-6357, 6357-
6367, 6367-6377, 6377-6387, 6387-6397, 6397-
6407, 6407-6417, 6417-6427, 6427-6437, 6437-
6447, 6447-6457, 6457-6467, 6467-6477, 6477-
6487, 6487-6497, 6497-6507, 6507-6517, 6517-
6527, 6527-6537, 6537-6547, 6547-6557, 6557-
6567, 6567-6577, 6577-6587, 6587-6597, 6597-
6607, 6607-6617, 6617-6627, 6627-6637, 6637-
6647, 6647-6657, 6657-6667, 6667-6677, 6677-
6687, 6687-6697, 6697-6707, 6707-6717, 6717-
6727, 6727-6737, 6737-6747, 6747-6757, 6757-
6767, 6767-6777, 6777-6787, 6787-6797, 6797-
6807, 6807-6817, 6817-6827, 6827-6837, 6837-
6847, 6847-6857, 6857-6867, 6867-6877, 6877-
6887, 6887-6897, 6897-6907, 6907-6917, 6917-
6927, 6927-6937, 6937-6947, 6947-6957, 6957-
6967, 6967-6977, 6977-6987, 6987-6997, 6997-
7007, 7007-7017, 7017-7027, 7027-7037, 7037-
7047, 7047-7057, 7057-7067, 7067-7077, 7077-
7087, 7087-7097, 7097-7107, 7107-7117, 7117-
7127, 7127-7137, 7137-7147, 7147-7157, 7157-
7167, 7167-7177, 7177-7187, 7187-7197, 7197-
7207, 7207-7217, 7217-7227, 7227-7237, 7237-
7247, 7247-7257, 7257-7267, 7267-7277, 7277-
7287, 7287-7297, 7297-7307, 7307-7317, 7317-
7327, 7327-7337, 7337-7347, 7347-7357, 7357-
7367, 7367-7377, 7377-7387, 7387-7397, 7397-
7407, 7407-7417, 7417-7427, 7427-7437, 7437-
7447, 7447-7457, 7457-7467, 7467-7477, 7477-
7487, 7487-7497, 7497-7507, 7507-7517, 7517-
7527, 7527-7537, 7537-7547, 7547-7557, 7557-
7567, 7567-7577, 7577-7587, 7587-7597, 7597-
7607, 7607-7617, 7617-7627, 7627-7637, 7637-
7647, 7647-7657, 7657-7667, 7667-7677, 7677-
7687, 7687-7697, 7697-7707, 7707-7717, 7717-
7727, 7727-7737, 7737-7747, 7747-7757, 7757-
7767, 7767-7777, 7777-7787, 7787-7797, 7797-
7807, 7807-7817, 7817-7827, 7827-7837, 7837-
7847, 7847-7857, 7857-7867, 7867-7877, 7877-
7887, 7887-7897, 7897-7907, 7907-7917, 7917-
7927, 7927-7937, 7937-7947, 7947-7957, 7957-
7967, 7967-7977, 7977-7987, 7987-7997, 7997-
8007, 8007-8017, 8017-8027, 8027-8037, 8037-
8047, 8047-8057, 8057-8067, 8067-8077, 8077-
8087, 8087-8097, 8097-8107, 8107-8117, 8117-
8127, 8127-8137, 8137-8147, 8147-8157, 8157-
8167, 8167-8177, 8177-8187, 8187-8197, 8197-
8207, 8207-8217, 8217-8227, 8227-8237, 8237-
8247, 8247-8257, 8257-8267, 8267-8277, 8277-
8287, 8287-8297, 8297-8307, 8307-8317, 8317-
8327, 8327-8337, 8337-8347, 8347-8357, 8357-
8367, 8367-8377, 8377-8387, 8387-8397, 8397-
8407, 8407-8417, 8417-8427, 8427-8437, 8437-
8447, 8447-8457, 8457-8467, 8467-8477, 8477-
8487, 8487-8497, 8497-8507, 8507-8517, 8517-
8527, 8527-8537, 8537-8547, 8547-8557, 8557-
8567, 8567-8577, 8577-8587, 8587-8597, 8597-
8607, 8607-8617, 8617-8627, 8627-8637, 8637-
8647, 8647-8657, 8657-8667, 8667-8677, 8677-
8687, 8687-8697, 8697-8707, 8707-8717, 8717-
8727, 8727-8737, 8737-8747, 8747-8757, 8757-
8767, 8767-8777, 8777-8787, 8787-8797, 8797-
8807, 8807-8817, 8817-8827, 8827-8837, 8837-
8847, 8847-8857, 8857-8867, 8867-8877, 8877-
8887, 8887-8897, 8897-8907, 8907-8917, 8917-
8927, 8927-8937, 8937-8947, 8947-8957, 8957-
8967, 8967-8977, 8977-8987, 8987-8997, 8997-
9007, 9007-9017, 9017-9027, 9027-9037, 9037-
9047, 9047-9057, 9057-9067, 9067-9077, 9077-
9087, 9087-9097, 9097-9107, 9107-9117, 9117-
9127, 9127-9137, 9137-9147, 9147-9157, 9157-
9167, 9167-9177, 9177-9187, 9187-9197, 9197-
9207, 9207-9217, 9217-9227, 9227-9237, 9237-
9247, 9247-9257, 9257-9267, 9267-9277, 9277-
9287, 9287-9297, 9297-9307, 9307-9317, 9317-
9327, 9327-9337, 9337-9347, 9347-9357, 9357-
9367, 9367-9377, 9377-9387, 9387-9397, 9397-
9407, 9407-9417, 9417-9427, 9427-9437, 9437-
9447, 9447-9457, 9457-9467, 9467-9477, 9477-
9487, 9487-9497, 9497-9507, 9507-9517, 9517-
9527, 9527-9537, 9537-9547, 9547-9557, 9557-
9567, 9567-9577, 9577-9587, 9587-9597, 9597-
9607, 9607-9617, 9617-9627, 9627-9637, 9637-
9647, 9647-9657, 9657-9667, 9667-9677, 9677-
9687, 9687-9697, 9697-9707, 9707-9717, 9717-
9727, 9727-9737, 9737-9747, 9747-9757, 9757-
9767, 9767-9777, 9777-9787, 9787-9797, 9797-
9807, 9807-9817, 9817-9827, 9827-9837, 9837-
9847, 9847-9857, 9857-9867, 9867-9877, 9877-
9887, 9887-9897, 9897-9907, 9907-9917, 9917-
9927, 9927-9937, 9937-9947, 9947-9957, 9957-
9967, 9967-9977, 9977-9987, 9987-9997, 9997-
10007, 10007-10017, 10017-10027, 10027-10037, 10037-
10047, 10047-10057, 10057-10067, 10067-10077, 10077-
10087, 10087-10097, 10097-10107, 10107-10117, 10117-
10127, 10127-10137, 10137-10147, 10147-10157, 10157-
10167, 10167-10177, 10177-10187, 10187-10197, 10197-
10207, 10207-10217, 10217-10227, 10227-10237, 10237-
10247, 10247-10257, 10257-10267, 10267-10277, 10277-
10287, 10287-10297, 10297-10307, 10307-10317, 10317-
10327, 10327-10337, 10337-10347, 10347-10357, 10357-
10367, 10367-10377, 10377-10387, 10387-10397, 10397-
10407, 10407-10417, 10417-10427, 10427-10437, 10437-
10447, 10447-10457, 10457-10467, 10467-10477, 10477-
10487, 10487-10497, 10497-10507, 10507-10517, 10517-
10527, 10527-10537, 10537-10547, 10547-10557, 10557-
10567, 10567-10577, 10577-10587, 10587-10597, 10597-
10607, 10607-10617, 10617-10627, 10627-10637, 10637-
10647, 10647-10657, 10657-10667, 10667-10677, 10677-
10687, 10687-10697, 10697-10707, 10707-10717, 10717-
10727, 10727-10737, 10737-10747, 10747-10757, 10757-
10767, 10767-10777, 10777-10787, 10787-10797, 10797-
10807, 10807-10817, 10817-10827, 10827-10837, 10837-
10847, 10847-10857, 10857-10867, 10867-10877, 10877-
10887, 10887-10897, 10897-10907, 10907-10917, 10917-
10927, 10927-10937, 10937-10947, 10947-10957, 10957-
10967, 10967-10977, 10977-10987, 10987-10997, 10997-
11007, 11007-11017, 11017-11027, 11027-11037, 11037-
11047, 11047-11057, 11057-11067, 11067-11077, 11077-
11087, 11087-11097, 11097-11107, 11107-11117, 11117-
11127, 11127-11137, 11137-11147, 11147-11157, 11157-
11167, 11167-11177, 11177-11187, 11187-11197, 11197-
11207, 11207-11217, 11217-11227, 11227-11237, 11237-
11247, 11247-11257, 11257-11267, 11267-11277, 11277-
11287, 11287-11297, 11297-11307, 11307-11317, 11317-
11327, 11327-11337, 11337-11347, 11347-11357, 11357-
11367, 11367-11377, 11377-11387, 11387-11397, 11397-
11407, 11407-11417, 11417-11427, 11427-11437, 11437-
11447, 11447-11457, 11457-11467, 11467-11477, 11477-
11487, 11487-11497, 11497-11507, 11507-11517, 11517-
11527, 11527-11537, 11537-11547, 11547-11557, 11557-
11567, 11567-11577, 11577-11587, 11587-11597, 11597-
11607, 11607-11617, 11617-11627, 11627-11637, 11637-
11647, 11647-11657, 11657-11667, 11667-11677, 11677-
11687, 11687-11697, 11697-11707, 11707-11717, 11717-
11727, 11727-11737, 11737-11747, 11747-11757, 1

Първоначално Комитетът избира за място на построяването на Дома-паметник парцел от около 12000 кв.м точно срещу казармите на 5-ти пехотен полк, което по това време е собственост на Министерството на войната. По този повод комисия от делегати – зап.генерал от пехотата П.Киселов, зап.ст.подофицер Д.Тодоров и зап.фелдфебел Н.Чолаков се среща с Министъра на войната генерал Иван Вълков за да му изложи своето искане, но идеята явно не среща разбиране и затова впоследствие е отправено искане вече към общината.

Така през 1924 г., съгласно документ от Държавен архив Русе Ф.92К, оп.1, А.Е.5, л.40 (*Протокол № 5 от заседание на комитета*), избраните членове от общите събрания на четирите дружества формират постоянно присъствие от 9 члена, които избират **полковник о.з. Рашо Мухнев** за председател, за подпредседател Неделчо Ненчев, за касиер Хр.Иван Разсуканов и за секретар Васил Янакиев.

В т.2 от протокола е решено *„Постоянното присъствие да се яви на 22 март 1924 г. при кмета, за да го помоли да ходатайства пред Общинския съвет за отпускане на празно място, намиращо се между улиците „Света Троица“, „Нова църковна“ и „Борисова“ зад градината Опълченски паметник. И в един от дните между 24 и 30 март 1924 г. Комитета да се яви пред Общинския съвет, за да изходатайства празно място“.*

Очевидно след срещите, внесено от Комитета искане е разгледано и с писмо № 511692/18 юли 1924 г. на Русенското градско общинско управление се известява, че с Протокол № 14, решение № 30 от 26 март 1924 г. (Ф.92К, оп.1, А.Е.5, л.43) се разрешава отпускане на място за постройка на Дом-паметник, което е утвърдено от Министъра на вътрешните работи и народното здраве с писмо №4972/3 юли 1924 г. и от тази дата комитета може да разполага с него, и да получи скица от техническата служба.

След предоставянето на парцела Комитетът първоначално се заема с построяването на каменна ограда, като за целта е отправено искане до Командира на 5-та пехотна дивизия за осигуряване на каменни блокчета от сградите на бившите казарми

на 2-ри Искърски полк, находящи се в близост до Военния клуб. Искането на комитета е удовлетворено и парцелът е ограден.

Паралелно с това върви кампания за набиране на средства за построяването на Дома-паметник, като основателите на фонда естествено са четирите военно-родолюбиви организации учредители на Комитета. Всяка от тях с решения на свои събрания предоставя по 10 хил.лева. Организирант се местни и национални лотарии, благотворителни балове и др. Комитетът има свой отделен Устав, който се променя на два пъти, като регистрацията му в тогавашното Министерство на вътрешните работи и народното здраве среща значителни трудности и лично ген.Киселов се явява пред министъра, за да ходатайства. Изработен е и самостоятелен печат и се води отделно деловодство, за което своевременно се уведомяват всички председатели на учредителите.

Комитетът получава подкрепа и от общината, която от своя бюджет осигурява на няколко пъти по 10 хил.лева.

Първоначалните намерения на комитета обаче не се осъществяват, очевидно поради липсата на достатъчно средства. Тази мотивация остава до момента, в който от сдружението за посочените в устава му цели се закупува имотът на ул. „Александровска” 77- днешния Дом на запасното войнство, но той както говори името му изпълнява функциите на мястото, където да развиват своята дейност четирите военно-патриотични организации до отнемането му в полза на държавата през 1944 г., но не и на Паметник на загиналите във войните.

От запазените документи и кореспонденция през 1929 г. става ясно, че с решение № 15 по Протокол № 51/12.12.1929 г. на Общински съвет Русе мястото е отнето, тъй като вече е закупен друг имот – Дом на запасното войнство. Основанието за това решение е, че общината има намерение там да се построи паметник на неизвестния воин, но това така и не се осъществява. Комитетът отправя искане до Общинския съвет да му бъдат възстановени разходите по ограждането на предоставения парцел в размер на 19 000,45 лева. Няма информация дали искането е удовлетворено, но така или иначе до строителство на паметник на загиналите във войните не се стига.

2) Архив Гидромет
д. Рубинина - Космо Гидромет

The Registrar A. B. R.

Congress D. C. R.

Carroll {
1 *Tyngsboro*
2 *P. M. M.*
3 *L. P. H. F. J. R.*
4 *F. J. R.*
5 *J. R.*
6
7 *A. B. R.*
V. T. R.

43

Р Ы Н Е Н И Е 30-с

Р 2 И

В Я Р И О:

86

РЕШЕНИЕ 15-о

[illegible]

През 30-те години на XX век е обявено намерението на русенската община, на Съюза на запасното войнство и командването на Пети пехотен Дунавски полк за издигане в гр. Русе на паметник-мемориал на загиналите русенци във войните за обединението на България – руско-турската война от 1877-1878 г., сръбско-българската война от 1885 г., балканската (26.9.1912-17.5.1913) и междусъюзническата (юли-ноември 1913 г.) войни, и Първата световна война (1914-1918 г.). Обявена е подписка за набиране на средства и конкурс за проект на мемориала.

Известният русенски художник **Александър Илиев Лазаров**, който е брат на геройски загиналия във Втората балканска война при Разлог артилерийски капитан **Телемах Ил. Лазаров**, прави ескизи и макет-модел за мемориала, който печели всеобщото одобрение и е одобрен за изпълнение.

Същината на проекта са подредените стъпаловидно мраморни плочи, върху които са изписани имената на загиналите. В центъра, разделящ двете страни на ситуираните пред централния фронтон на сградите на Пети пехотен Дунавски полк, е предвидено запазването на малкия фонтан в ново скулптурно-архитектурно решение. Линията на мемориалните плочи допълва оградата на военното поделение.

На гърба на оцелялата фотография на макетния проект авторът собственоръчно записва: „Мой проект за плочи на падналите във войните. На плочите ще бъдат имената на падналите войници”. Самият идеен проект и макетът не са запазени.

За съжаление вечната липса на средства попречва на реализацията на проекта, а настъпилите промени в историята на страната и гр. Русе го отнасят в забравата на времето.

Едва с възраждане идеята за построяването на мемориал-паметник на загиналите русенци в началото на новото ХХІ столетие, инж. Р. Кузов напомни за съществуващия проект на Александър Лазаров, за неговата актуалност и несъмнени художествени стойности. (В-к Утро, г. XIV, № 191 (4142), 12.8.2004 г., с. 4). Отново за актуалността на проекта за мемориал на Александър Лазаров указва и **Красимир Г. Кънчев** в статия за забравения герой капитан Телемах Лазаров (Утро, г. XXIV, бр. № 161 (7471), 16.7.2015 г., с. 1-5).

Така до 1944 г. инициативата за построяване на Паметник на загиналите във войните за национално обединение в гр. Русе остава само една идея! След идването на новата работническо-селска власт, темата за паметта на загиналите във войните се измества от темата за изграждане на паметници на Съветската армия, убитите партизани, ятаци и антифашисти. До 1989 г. – края на ерата на социализма, темата остава табу и е напълно забравена!

За Мемориала 1989 – 2016 г.

След възстановяването на Съюза на офицерите и сержантите от запаса през 1990 г., идеята за построяването на Паметник на загиналите във войните за национално обединение в гр. Русе започва отново да бъде предмет на дискусии. Във взаимодействие между четирите военно-патриотични организации в област Русе (Съюза на офицерите и сержантите от запаса-СОСЗ, Съюза на ветераните от войните в България-СВВБ, Съюза на военнопострадалите и военнопострадалите-СВИВП и Съюза на възпитаниците на Н.В. училища) на 04.09.2001 г. с Протокол №47 на СОСЗ гр.Русе е избрано общо председателство на запасното войнство и е подписан договор за съвместна дейност. То си поставя за цел да работи за издигането на паметник на загиналите във войните.

Общото председателство се ръководи от неговите председатели:

- о.з.полк. Иван Иванов – председател на СОСЗ Русе
- о.з.полк. Никола Нунев – председател на СВВБ Русе
- о.з. полк. Д.Денев – председател на Съюза на възпитаниците на Н.В. училища Русе
- о.з. полк. Георги Буюклиев- председател на СВИВП Русе

През месец март 2003 г. общото председателство на 4-те

*Проект за Паметник
на загиналите във войните 2003 г.*

военно-патриотични съюза сформира **Инициативен комитет** за построяване на **Паметник на загиналите във войните**, като за председател е избран **о.з.полковник Никола Нунев** от Съюза на ветераните от войните в България-СВВБ Русе, а за зам.председател **о.з.подполковник Костагин Кудинов** от Съюза на офицерите и сержантите от запаса-СОСЗ Русе. Открита е банкова сметка за събиране на средства. Впоследствие към Инициативният комитет се присъединяват известни личности от града и на основата на него се сформира „Обществен съвет за създаване на паметник

на загиналите за България русенци и за поддържане на съществуващите военни паметници в Русенска област”. Изготвен и одобрен е архитектурен проект за Паметник на загиналите във войните, като през 2004 г. неговото строителство започва.

Изграждането му започва, но с решение на Общинския съвет на община Русе то е спряно, поради възникналите спорове за неговото място и за външния му вид. По-късно изградената част в района на „Пантеона на възрожденците” е съборена,

ПРОТОКОЛ

от 20.04.2006год.

На Общинският съвет за изграждане на паметник на загиналите във войните русеници

Днес 20.04.2006 година се проведе заседание на Обществения съвет по повод събарянето на изградените конструкции на паметника пред Пантеона в Парка на Възрожденците в град Русе. Отсъстваха о.з. подполковник Никола Нунев, поради настъпилата му кончина, Бог да го прости, г-жа Елеонора Николова и арх. Тончо Тончев.

Общинският съвет единодушно оцени събарянето на изградените вече конструкции на паметника като незаконосъобразен и неуместен акт от страна на Общинската администрация. Изразявайки преклонението си към паметта на дадените свиди жертви от русенския регион за вярата и независимостта на България, членовете на Обществения съвет решиха да бъде проведена среща с инж. Божидар Йотов-Кмет на Община Русе, на която да бъдат обсъдени позициите на двете страни в името на постигане на благородната цел, водеща ни до настоящия момент.

В тази връзка бяха взети следните решения:

1. Единодушно за Председател на Обществения съвет беше избран о.з. полк. Иван Петров Иванов.
2. За нови членове на Обществения съвет бяха избрани:
  - а) от името на запасното войнство
    - сержант от запаса Манол Добрев
    - о.з. полк. Георги Райков Георгиев
    - о.з. полк. Владимир Михайлов Тушев
    - о.з. подполк. Тодор Минчев Цонев
  - б) от името на гражданите граждани
    - инж. Пелпа Петрова Русинова-паст президент на Лайънс клуб "Сексагента Приста", заменила г-жа Елеонора Николова,
    - архимандрит Емилан-Представител на Русенската Митрополия, заменил архимандрит Виктор Мутафов, поради отсъствието му от страната

- Иво Жейнов- историк

3. На срещата с Кмета на град Русе да бъдат поставени следните въпроси.

- а) Кмета на град Русе лично да се ангажира с изграждането на паметника в срок не по-късно от 6 май 2007 год. С авторитета и личното си участие да подпомогне Обществения съвет за спешно провеждане на необходимите административни процедури по издаване на надлежни книжа
- б) Утвърждаване на място за изграждане на паметника в парка на Възрожденците в зоната на Руското военно гробище.
- в) Финансово участие на Община Русе в размер на не по-малко от 6500лв., сума изразходвана до настоящия момент от Обществения съвет за извършване на строителни работи
4. Общественият съвет да изрази своята благодарност към дарителите по приложения списък, като поднесе извинения по повод събарянето на изградените конструкции.

Обществения съвет изрази твърдата си увереност, че паметника ще бъде открит на 6.05.2007г. и че този паметник не бива да разделя гражданите на град Русе.

о.з. полк Костадин Кудинов
о.з. м-р Благоевст Белчев
о.з. лейт. Димитър Казаков
о.з. полк. Георги Буюклиев
инж. Лилян Лазаров
инж. Красимир Ениманев
арх. Цвети Русинов
Жечка Калинова
Николай Ненов
Димитър Липовански
арх. Павел Дочев

Председател на Обществения съвет

/о.з. полк Иван Иванов/

Обществен съвет

За създаване на паметник на Загиналите за България русеници и за поддържане на съществуващите военни паметници в Русенска област

Председател:

о.з. полк. Никола Нунев
ка "Чародейка" блок 113 кв Б ет 8 д т: 626862

и членове:

о.з. полк. Костадин Кудинов

сюз на запасните сержанти и офицери

к-С "Заравес-интос" бл. "Мусорски" кв А ет 2 т: 451536

о.з. м-р Благоевст Белчев сюз на запасните сержанти и офицери

к-Възраждане бл МО-2 кв Вет.3 т: 238858

о.з. лейт. Димитър Казаков

сюз на възпитаниците на негово величество училища

бул "Цар Освободител" №60 т: 275340, 485340

о.з. полк. Георги Буюклиев

сюз на военновъздушните

ул. "Д.Дебелянов" №1 кв 8 ет. 8 т: 450673

Лилян Лазаров

Президент Лайънс клуб Русе т: 235914, 226778, 088609894

Елеонора Николова

Президент Лайънс клуб Сексагента приста

т: 441594, сл: 238193, 088209020

Красимир Ениманев

Президент Лайънс клуб Истр т: 223093, 048079995, с 984 т: 42110

Цвети Русинов ТИ за ПИР т: 224145, 237163, 088306943

Жетика Калинова

Президент клуб Отворено общество д.т: 827252, факс: 222430, 087227774

Николай Ненов

Д-р етнолог директор д.т: 276894, 087716901

Димитър Липовански радио Темпо д.т: 488542, сл: 224488, 224243, 048870100

Арх. Павел Дочев

Регионален инспектор НИШК т: 483106, 272419

Арх. Тончо Тончев

Гл. експерт Община Русе сл.т: 234223, дом.т: 457171

Архимандрит Виктор Мутафов

Тел: 4839303, 087985015

камо периферично темата за паметник на загиналите се подновява от СОСЗ и другите съюзи, но без резултат.

Независимо от това Общественият съвет продължава да функционира и неуволетворен от случващото се в заседание от **20.04.2006 г.** взема решение за организиране на среща с Кмета на община Русе инж. Божидар Йотов за намиране на решение по възникналият казус. Съветът избира единодушно за нов председател **полковник о.з. Иван Иванов** от СОСЗ Русе. На 21.04.2006 г. срещата с кмета е проведена и е подписано Спо-

разумение, с което той се ангажира работата по изграждане на паметника да бъде продължена. Определена е датата за неговото откриване да бъде 6 май 2007 г. Но, нищо от договореното не се случва и така идеята окончателно пропада!

Това се случва години по-късно, когато през 2013 г. отново се сформира инициативен комитет под председателството на кмета на община Русе подполковник о.р. Пламен Стоилов. С писмо изх.№1/15.01.2013 г. до Кмета на община Русе, Председателят на Областния съвет на Съюза на ветераните от войните в България-СВВБ в гр. Русе **г-жа Васила Илиева-Бойчева** отправя покана към него и моли за съдействие да бъде учреден Инициативен комитет за изграждането на Паметник на загиналите във Втората световна война.

Положително становище на идеята дава и Областният управител инж. Стефко Бурджиев с писмо изх.№94-02-43/08.02.2013 г., като в него се уточнява, че първо трябва да се учреди Инициативен комитет, след което да се представи проекто-сметна документация в областната комисия „Военни паметници”.

Първото заседание на Инициативния комитет се провежда на **10.06.2013 г.** в Централния клуб на РСОСЗР гр. Русе-Дом на запасното воинство. Комитетът избира:

Председател: Пламен Стоилов – Кмет на община Русе

Съпредседатели:

1. о.р. майор инж. Димитър Вълков-Председател на Управителния съвет на РСОСЗР гр.Русе

2. г-жа Васила Илиева-Бойчева-Председател на Областния съвет на Съюза на ветераните от войните в България-СВВБ в гр. Русе;

И членове:

Стефко Бурджиев – Областен управител на област Русе, представляван от **г-р Агриан Райков** – Зам.областен управител на област Русе

Иванка Велчева – Секретар на СВВБ в гр. Русе

полк. о.з. Иван Иванов – Зам.председател на УС на РСОСЗР гр.Русе

погн. о.з. Людмил Марков – Зам.председател на УС на РСОСЗР гр.Русе

попн.о.з. Георги Николов – Председател на Общ.Съвет на РСОСЗР в гр. Русе

арх. Мария Костадинова – потомка на ветерана от войната полк.о.з. Костадин Костадинов (Председател на СОСЗ гр. Русе в периода 1990-1991 г.)

проф. Николай Ненов – Директор на Историческия музей в гр. Русе

Йордан Борисов – Началник отдел Държавен архив гр. Русе

проф. Васил Пенчев – Председател на Общински съвет на община Русе

След заседанието **арх. Мария Костадинова** инициира конкурс – архитектурен пленер за изготвяне на проектни предложения и внасянето им за разглеждане и оценка от Инициативния комитет и комисия назначена със Заповед на Кмета на общината. От нея е изготвено Задание за проектиране на „Обемно-пространствена концепция” за изграждането на Паметника и е обявен конкурс. По предложение на Председателя на РСОСЗР м-р Д.Вълков, Инициативния комитет решава първоначалната идея за изграждане на Паметник на загиналите във Втората световна война да се трансформира в изграждане на „Мемориал на загиналите във войните за национално обединение русенци”. Предложено е неговото място да бъде пред бившия щаб на 5-ти пехотен дунавски полк. За провеждането на конкурса от Кмета на община Русе е осигурен награден фонд за участниците в него в общ размер от 2500 лева.

Подадени са 4 проектни предложения на авторски колективи с ръководители: арх. Силвия Алексиева, арх. Анелия Мачева, арх. Павел Дочев и арх. Георги Радулов. Сформирана е комисия по Заповед на Кмета № РД-01-963/17.04.2014 г., а за негов пълномощник в Инициативния комитет е определена Главния архитект на община Русе **арх. Живка Бучуковска**.

Комисията заседава във Военния клуб на 28.04.2014 г. и решава крайната оценка на проектите да бъде дадена, след про

СПОРАЗУМИЕНИЕ

Относно изграждането на Паметник на загиналите във войните русеници

Днес 21.04.2006 год. беше проведена среща между Обществения съвет за изграждане на Паметник на загиналите във войните русеници и инж. Божидар Йотов – Кмет на Община Русе по повод събирането на изградните вече конструкции на паметника пред Пантеона в парка на Възраждането в град Русе на 15. 04. 2006 год.

След излагане на позициите си, двете страни се обединиха около идеята, че в името на преклонението си пред паметта на дадените свидни жертви от русенският край за върх и независимостта на България, работата по изграждането на паметника трябва да бъде продължена и паметника да бъде открит на 6 май 2007 година.

Обществения съвет потвърди твърдото си намерение, членовете му да продължат започнатото дело до постигане на първоначално набелязаната цел.

Кмет на град Русе лично се ангажира да подпомага работата на Обществения съвет, като със своя авторитет съдейства за утвърждаване на местото на Паметника в парка на Възраждането, в зоната на Руското военно гробище, провеждайки необходимите административни процедури за това. Той се ангажира и с финансовото подпомагане при реализацията на Паметника в размер на 6 500 лв., сума изразходвана до настоящия момент.

Двете страни изразиха увереността си, че изграждането на Паметника на загиналите във войните русеници не бива да разделя гражданите на град Русе.

Председател
На Обществения съвет
(о.п.п.к. Иван Иванов)

Кмет
на Община Русе
(инж. Божидар Йотов)

ПРОТОКОЛ В 1

Днес 10.06.2013 год. Инициативен комитет в състав:

1. ПЛАМЕН СТОЙКОВ – Кмет на гр. Русе
2. НАСА ЮЛЧЕВА – Премо. на СБВБ гр. Русе
3. ИВАНКА ВЕЧЕВА – секретар на СБВБ – Русе
4. Кап. ДИМИТАР РАЙКОВ – Премо. на СОСРП – Русе
5. Полк. ИВАН ИВАНОВ – зам. премо. на СОСРП Русе
6. ИСКРЕН ВЕЛИКОВ – премо. на исторически музей в Русе, представляващ Директора на музеи доп. Ненов
7. ГЕОРГИ НИКОЛОВ – Общ. премо. на СОСРП Русе
8. ИОРДАН ЮРИСОВ – Директор на държ. архив Русе
9. д-р АНДРИАН РАЙКОВ – зам. общ. управител
10. Полк. МАРИОС – зам. премо. на военен отдел към СОСРП
11. МАРИЯ КОСТАДИНОВА – архитект

се събра на своето първо заседание за разглеждане и обсъждане една единствена точка от дневния ред, а именно:
Изграждане на паметник на загиналите войни в Отечество-ната война от Русе и региона.

Заседанието откри капитан Райков – председател на СОСРП. Той започна присъствието със заплата, с която се е заел Инициативния комитет и предложи този паметник да бъде Паметник на загиналите във войните русеници, а не само в Отечествената война. Кончик приеха единодушно предложението му. За построяването на този паметник трябва да се изясни дали не бъде върху държавна или общинска собственост, за което не търсим съдействието на кмета. Иордан зае от кмета Пламен Стойков постави тази задача на полк. Иван Чепларов, който в момента присъства на заседанието от името на кмета.

НАСА ЮЛЧЕВА : Инициативата за построяването на този паметник идва от нас – Съюза на ветераните. Това се започна от 2005 година от г-н Кузев, имаше подписано споразумение, но след като той почина, инициативата погледна д-р Юрков, а той почина и сега аз отлавям новия този да се осъществи. Тогава председател на иници-

- 2 -

тивния комитет е бил полк. Иван Иванов, в него са документите, опора тук и там и всичко е по линията до кметството, но някъде не се доловиха имената. Имаше и набрал съвета по времето на Георгиев Николаев 7000 лева и областния управител Мария Димитрова – 7000 лева, но тези пари потънаха и до сега не знаем за какво са вложени. Предлагам да помислим кмета местото на паметника да бъде до 5-ти хостел Дунавски полк. Това е много подходящо място, не се вика и позовава от гражданите, защото не се намира на главна улица. Нена всички да приемем присъщите тази задача, да бъдат родолюбив и патриот и направили всичко възможно да имаме такъв паметник. Само в Русе все още няма такъв паметник, в сравнение с други градове в страната. Предлагам да изберем за председател на инициативния комитет кмета г-н Пламен Стойков, който да поеме отговорността за по-бързото решаване на проблемите за определяне на място за паметника, така и за събиране на средствата, може и общината да отпусне малко пари, чрез дарения, чрез разглеждане по медите, за да се запознаят и гражданите с този въпрос.

Полк. Иван Иванов – настояти полк. Кузев беше инициатор за този паметник, но след като почина аз поех тази задача и станях председател на инициативния комитет. Имаше много разговори, направили среща с бившия кмет Божидар Йотов и на 6 май 2007 бие подписано първото споразумение, кмета лично се ангажира със сума 6500 лева и паметника да бъде построен в парка на възраждането, в близост до руските гробища. На 21.07. 2007 година пиша писмо до Йотов и му напомням за паметника, той обаче тези пари да се върнат, но нещата не се решиха. Затова и аз подкрепям за председател да се избере г-н и кмета Стойков, който да поеме отговорност и да поеме да построим този паметник до 2015 година, когато не се чества 70 години от Вихватата Отечествена война.

д-р АНДРИАН РАЙКОВ – през 2005 година е било определено място за паметника, но някъде, че тези документи ти няма, трябва да се напише ново писмо до кмета с нашите предложения и да се започне да се действа по въпроса.

Полк. МАРИОС – Нена всички да подкрепим решението председателя на инициативния комитет да бъде кмета на града г-н Пламен Стойков.

- 3 -

Стига сме писали писма, а да се изсрочи съвещание при кмета и там да поставим всички тези въпроси, че бъде най-успешно кмета да поеме този ангажимент.

ИОРДАН ЮРИСОВ – Областният управител не може да нареди на кмета и да се пишат писма. Кметът не може колко пари не даде, каква документация трябва да се изготви и подкрепим да се съберат на съвещание в неговия кабинет и там да вземем решение.

НАСА ЮЛЧЕВА – Предлагам арх. Мария Костадинова, която е потомка на ветеран, нейният баба е участвал в Отечествената война да поеме архивната за изготвяне на необходимата документация, рисунка на паметника, как не изгубим, от какъв материал не бъде изработен, колко ще струва и тогава вече не търсим спонсори, дарения, медии и т. н. Нена г-н Юрисов да се вземе със заплата във военния архив да се намерят имената на загиналите герои и да се реши колко от тях не бъдат вписани на паметника, колко са загиналите от региона и че има ли възможност всички имена да бъдат вписани.

Пол. ИВАНОВ – да започнаем обществеността, да се свика пресконференция и гражданите да вземат отношение по този въпрос, по телевизията да се споместят, претостан да се строи такъв паметник и да се обсъди същността, до която ще се избират средствата.

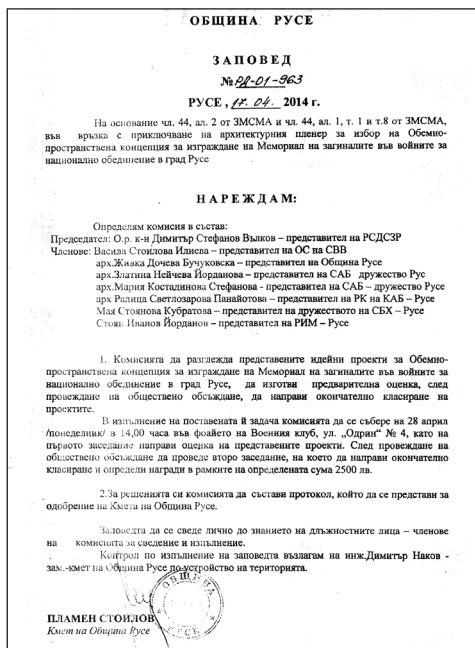
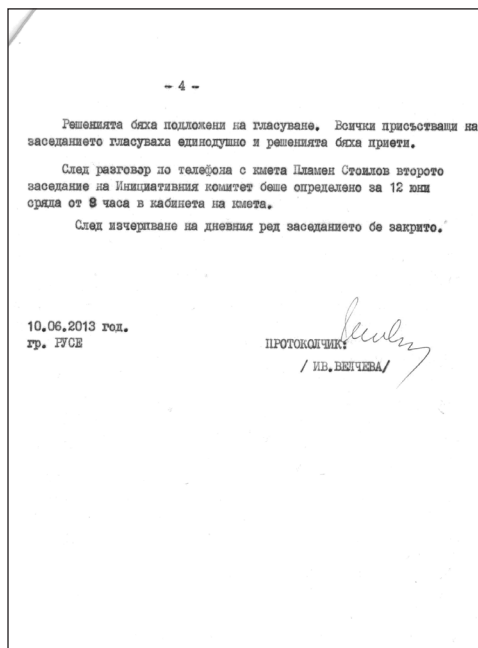
Арх. КОСТАДИНОВА – трябва да се изготви проект, да се свикат с главния архитект на гр. Русе, също и с министърството на отбраната.

След приключване на изказванията се взеха следните

РЕШЕНИЕ:

1. Председател на инициативния комитет за построяване на паметника да бъде избран кмета на града г-н ПЛАМЕН СТОЙКОВ
2. Да бъдат избрани двама зам. председатели:
Капитан Райков – председател на СОСРП
НАСА ЮЛЧЕВА – председател на Съюза на ветераните
се секретар беше предложена ИВАНКА ВЕЧЕВА – зам. председател на Съюза на ветераните
3. Георги Николов предложи да бъде избран представител на Общинския съвет гр. Русе. Имаше предложен арх. НАСА ЮЛЧЕВА – който е председател на Общинския съвет гр. Русе.

веждането на обществено обсъждане с гражданите на гр. Русе. Предложените проекти са изложени от 8 до 15 май във Военния клуб и в община Русе, като за целта са изготвени анкетни карти. Надделява мнението на обществеността за два от проектите, тези на арх.Алексиева и арх.Мачева.

На 15 май 2014 г. в община Русе е организирано същинското обществено обсъждане, на което всеки един от ръководителите на авторските колективи защитава своя проект. След обсъждането определената от Кмета комисия заседава на 21 май 2014 г. в клуба на РСОСЗР гр. Русе и класира подадените предложения, съобразявайки се с мнението на обществеността. На първите две места са класирани проектите на арх.Алексиева и арх.Мачева, на които е поставен едномесечен срок за доработката им и ново представяне пред комисията. Всички участници са наградени със средствата от наградния фонд.

На 11 юли 2014 г. комисията разглежда двата проекта и класира окончателно проектът на арх. Силвия Алексиева. Спечелилият конкурс проект е внесен за разглеждане от Коми-

Заседание на Комисията за оценка на проектите в Централния клуб на РСОСЗР гр. Русе

о.р.майор Д.Вълков, с искане за свикване на областната комисия „Военни паметници“. Комисията заседава едва на 19.12.2014 г. и дава положително становище за изграждането на мемориала.

Документацията е разгледана и съгласувана от Министъра на отбраната Николай Ненчев и с писмо Рег.№ 20-26-451/13.01.2015 г. е дадено положително становище на проекта

за изграждане на мемориала.

С Решение № 1352/26.03.2015 г. по Протокол от 48-то заседание на Общински съвет на община Русе е дадено съгласие Мемориалът да бъде построен на предложеното от Инициативния комитет място пред бившият щаб на 5-ти пехотен дунавски полк в улично озеленен участък на главната ул. „Александровска“ УПИ-3759, кв.300 по плана на гр. Русе.

Взето е решение и да се отпуснат 20 хил.лева от бюджета на община Русе за неговото построяване. На засе

 ОБЩИНА РУСЕ	
УТВЪРЖАВАМ, ЗАМ. КМЕТЪТ и.к. Д. Димитров	ПРОТОКОЛ № 9 ЗАСЕДАНИЕ НА 04.09.14г. НАЧАЛО 16.00 часа
КОМИСИЯ ПО ГРАДСКИ ДИЗАЙН И РЕКЛАМА	
ПРЕДСЕДАТЕЛ: арх. Живка Бучуковска – и.д. Главен архитект на Община Русе съгласно заповед № ЧР43/28.07.14г. на Кмета на Община Русе	
ЧЛЕНОВЕ 1. арх. Василеи Вичев – Главен експерт “Устройствени планове и кадастар” 2. арх. Ангел Ангелов – КАБ и САБ Русе 3. Пейво Пейнов – СЕХ – група Русе 4. Николай Бузов – СЕХ – група Русе 5. Христана Ванкова – и.д. Директор ОП “Русе арт” съгласно заповед № ЧР45/20.08.14г. на Кмета на Община Русе 6. и.к. Стела Горчева – Дизайнер в ОП “Русе арт” Технически секретар: Росина Тодорова	
РЕШЕНИЕ № 1	
След като разгледа: Проект за Мемориал на загиналите във войните за национално обединение от авторски колектив с ръководител арх.Силвия Алексиева, в улично озеленен участък на ул. „Александровска“ координатно от УПИ VI-3759 кв.300 гр.Русе. Проектът съдържа ситуационно решение, обемно-пространствено предложение, озеленяване и благоустройство и визуализация.	
КОМИСИЯТА ПО ГРАДСКИ ДИЗАЙН И РЕКЛАМА	
РЕШИ:	
Приема: Проект за Мемориал на загиналите във войните за национално обединение от авторски колектив с ръководител арх.Силвия Алексиева, в улично озеленен участък на ул. „Александровска“, координатно от УПИ VI-3759 кв.300 гр.Русе.	
Насъвети с правилния архитектурен мащаб и ситуиране на мемориала.	
Препоръчваме да се преосмисли начина, по който са изписани годините на войните, което считаме, че логиката е хронологична да следва посоката ляво – дясно.	
Пейво Пейнов – член на комисията заявява, че с допускател по проекта, поради което не участва в обсъждането и взема на решения по този точка.	
ПРИЕЛ СЕДАТЕЛ: /арх. Ж.Бучуковска/	
ЧЛЕНОВЕ: 1. /арх. В.Вичев/ 2. /арх. А. Ангелов/ 3. /П. Пейнов/ 4. /Н. Бузов/ 5. /Христана Ванкова/ 6. /и.к. Стела Горчева/	
Високомя, 7000 Русе, к.а. 02060037 ф-факс +359 82 83 44 11 е-поща: todrorova@ob-russe.bg	
ВАРНО С ОРИГИНАЛ и.к. Д. Димитров датум: 08.09.14 г.	

МИНИСТЕРСТВО НА ОТЕБРАНАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София 1092, ул. "Донки Хуитан" № 3, тел. 02 2022; факс: 987 96 93

Рег. № 22-05-051
София, 19.01.2015 г.

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
ОБЛАСТ РУСЕ
№ 84-01-18/2-13
Руса, 19.01.2015 г.

ДО
ОБЛАСТНИЯ УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ РУСЕ
Г-Н СТЕФКО БУРДЖИЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ,

Министерството на отбраната подкрепя инициативата за изграждане на "Мемориал на загиналите за национално обединение" в гр. Русе. Предложението от Вас проект отговаря на критериите за български военен паметник, а проектантската документация съдържа необходимите документи.

В тази връзка и съгласно двете ми правомощия по чл. 13 ал. 3 от Закона за военните паметници /ЗВП/, съгласувам предложението от Вас проект за изграждане на "Мемориал на загиналите за национално обединение" гр. Русе.

МИНИСТЪР НА ОТЕБРАНАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НИКОЛАЙ ПЕНЧЕВ

ПРОТОКОЛ ОТ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ОСМОТО ЗАСЕДАНИЕ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-РУСЕ

Проведено на 26 март 2015 година, начало 9:00 часа

От обид 51 общински съветници присъстваха 47, отсъстваха: М. Иванчева, П. Цветков, М. Славчев и Орлин Танов. Заседанието бе открито и ръководено от зам. проф. Васил Пенчев. Председател на ОБС – Русе.
Зам. проф. В. Пенчев: Общински съветници да засмет местата си, за да направим проверка на хвърля. Колеги, използвайте устройствата. 40 общински съветници са използвали устройствата, за да регистрират своето присъствие. Господин Кънчев ръчно направи това. Имам въпрос, можем да започнем днешната работа. Разрешете ми да открия 48-то заседание на Общинския съвет.

29 Точка

Изграждане на Мемориал на загиналите въл войните за национално обединение в град Русе

Зам. проф. В. Пенчев: Председател на Общинския съвет ще докладва по тази точка, давам думата на заместник-председателя г-н Кънчев.

Г-н Д. Кънчев: Благодаря ви. Моля, запознайте, като внесете да докладвате по материала.

Зам. проф. В. Пенчев: Уважаеми дами и господа общински съветници, така както приемете промените в нашия правнически миналия път докладването на изказвания на гражданите става именно във връзка с това, което предстои за разглеждане, ако кажем изказването, ако кажем съветничеството. Ето защо сега всички разглеждат именно точката и изграждане на мемориала. Това, което аз следва да докладвам, е, че е постъпило писмено предложение, както от председателя на Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва, така и от Областния съвет на съюза на ветераните от войните на базата на това предложение за изграждане на мемориал на загиналите във войните за национално обединение е създаден инициативен комитет. На тази база комитетът поиска действително свързан с правителствата на тази инициатива. Съществено, както и г-н Манев обясни, пропусна конкурс, изпитаваше съмнение, че това е твърда комисия, в която само архитектите са 4 души на брой, определени са критерии, по които са стане определянето, а те са: архитектура композиция, запомнящи се образ, качество и съвместност на материалите, изразителност, художествена стойност, относителен мащаб. Говори ги за това, защото чухме съсем други неща за създаване. От там нататък е направено дупратно класиране след като е проведено обществено обсъждане, след като е направена анкета. Вземък се класират най-добре представителите се 2 проекта, а след това между двете проекта е избрана тази, която комисията преценява за най-добър и това е проекта, който е с колективна автор. Александър. По-нататък тъй като става въпрос за военен паметник, Закона за военните паметници

изисква междуведомствена областна комисия Военни паметници да вземе отношение, тоест да изкаже становище. Това становище е положително. Не само това, Закона за военните паметници изисква министъра на отбраната да вземе отношение, също положително становище. Още по-нататък, ако отидем съгласно решение на Общинския съвет от 96-та година нашите комисии, комисията по културна и религиозни въпроси, комисията по териториално и селищно устройство са разглеждали тези въпроси, също са извели положително отношение. С една дума следва да заключим, че целта път, който е предвиден не само в нашия закон, не само в Закона за военните паметници. Всичко онова, което е трябвало да бъде извършено и извършено е резултат, на което аз си позволявам да предложа на вашето внимание предложение за решение за вземане на решение за изграждане на такъв паметник. Благодаря ви за вниманието, ако има някакви допълнителни въпроси аз се налядам, че ще бъда в състояние да взема отношение, но мисля че в залата има и други компетентни хора по този въпрос. Благодаря ви.

Г-н Д. Кънчев: И аз ви благодаря. Доктор Чакърян иска думата, запознайте.

Д-р Ерн. Чакърян: Уважаеми колеги, искам да направя една процедура. В залата присъства председателя на Управителния съвет, искам да го прочета точно на Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва град Русе, бих искал да чуя и неговото становище относно това как са стигнали до тук за изграждането на този мемориал, който е изключително съществен. И почната и уважението към хората, които са дали живота за обединението на България. Благодаря ви.

Г-н Д. Кънчев: Да, благодаря ви. Трябва да го гласуваме, колеги това процедурно предложение на д-р Чакърян, така че процедурата на гласуване. (коментар от зала не се чува) Да, да го изпълняваме с предложението.

КВОРУМ – 30. С 30 гласа "за", 0 "против" и 0 "въздържал се" се прие предложението.

Г-н Д. Кънчев: Господин Вълков, запознайте на трибуната. (коментар от зала не се чува) Ама аз показвах г-н Вълков, запознайте, аз Ви показвах. Запознайте на трибуната, това ще някой ...

Г-н Вълков: Уважаеми г-н Председател на Общинския съвет, уважаеми дами и господа общински съветници, благодаря за предоставената ми възможност да застапа пред вас и кажа няколко думи по темата. Аз съм един от членовете на инициативния комитет ... (коментар от зала не се чува) Един от членовете на инициативния комитет съм като председател на инициативния комитет е мѐта на Община Русе, г-н Пламен Стойков, искам това уточнение, за да стане ясно за какво говорим. Изслушах г-н Манев, аз вече съм го слушал това, което той каза още по времето на общественото обсъждане. Уважавам различните мнения на всеки един, но се такъв, както и в Общинския съвет мнозинството решава. В крайна сметка всичките тези процедури, които бяха проведени и както тогава говорехме с проф. Пенчев да се начертает една пътна карта, с която да стигнем до момента, в който да имаме краен етап на развитие на

тази идея, която днес трябва да бъде решена именно от Общинския съвет в Русе, всичко това нещо ние го свършихме, открито, публично, в рамките на закононите изисквания. И г-н Манев още тогава на общественото обсъждане, чест и почитания на г-жа Вася Бойчева с нейните 90 години, които е спасявала от фронта ранени български войници и офицери ви зададе един простичък въпрос, много добре е да критикувате, но Вие и тогава не отговорихте койна средства Вие лично бихте отделили? Манев дава обект за поставянето на този паметник и койна съмнението до момента правителство, така че да сиберем средства и да построим този мемориал. По се отнася до регионалния съюз, да той има имот, бившия ресторант Потсдам и го е получил в правото си като наследник на Съюза на запасните офицери и подофицери. И тези средства, които Вие ни ги смятате тук имам много други предназначения освен поставянето на Мемориал на загиналите във войните. Да, ние ще осигурим част от средствата, които получаваме като нам на изграждането на този мемориал. Ние 900 члена от цялата област Русе ще осигурим и собствени средства, за да бъде изграден този мемориал. В откритата банкова сметка има постъпили 3 500 лв. от ветераните, най-вярните, първи те бяха, така че нека да не задоволяваме в тези дребнования кой колако пари няма, кой колако ще даде и така нататък. Цялата процедура е извършена. Смянит факт, че комисия Военни паметници с присъствието на толкова много отговорни хора. Всичкото и мѐтовете на всички общини от Област Русе подкрепиха този проект. Смянит факт, че проекта е разглеждан в отдел Военни паметници в Министерството на отбраната, след което е съгласуван и от министъра на отбраната може да говорим много. Малко са градовете и съюзите, които се ангажират с подобни идеи, те наистина костват доста усилия. И завършвайки аз искам да апелирам към всички вас общински съветници нека последваме примера на тия хора, които са били преди нас. В смисъл този паметник, който е единствен в Русе, свързан с паметта на загиналите във войните и това е Паметника от Сръбско-българската война, във връзка с участието на Петя пехотни дружини полк в него е изграден точно по тази процедура. Имам две стари архивни документи, където са се провеждали и благотворителни балове във Военния клуб с възд 5 лева, за да може офицерското събрание, русенското офицерско събрание да събере средства и да даде дарения, за да бъде построен. Русенските войници, офицери и подофицери наистина заслужават такова уважение. Верно, че сега в момента нашия град е лишен от войска, надал във времето във военния архив има данни за 36 войени формирования, които са съществували тука и са участвали във войната. И са жили загиналите във войните от 1885 до 1945 година, а в так случувано съжаление днес 25 март е краят на Държавата епопея. Само преди 2 години ние бяхме в българското военно гробище в Харков, където са погребани 3370 български войници и офицери, част от тях и от Русе. И изгубихте се грижат толкова много добре за това, което е оставено там като памет, а ние като българи не можем да стигнем до варианта, в който наистина да направим нещо именно в паметта на тези хора, които са умирали в името на България, те не са умрели за друго. Благодаря ви за вниманието. Извинявайте, ако съм бил многословен.

Г-н Д. Кънчев: И аз Ви благодаря, г-н Вълков. Колеги, имате думата, койна иска ли да вземе отношение по материала? Да разберем, че няма. Господин Бучков.

национално обединение, във войните за национално обединение. Войните за национално обединение са Сръбско-българската, Балканската и Междусъюзническата война и Първата световна война. Втората, участното ни във Втората световна война не е за национално обединение, тя е по-скоро да не бъдем съвсем разединени, отколзото ... Нали това просто от историческа гледна точка ми се струва, че е основателно. Или това да бъдат в памет на всички загинали във войните, в които след освобождаването на България от турско робство България е водила. Не искам да налагам никакви корекции просто го споделям с вас, защото очевидно повечето от общинските съветници не са били в течение на дебатите, които са ставали по този паметник. Благодаря. Ако някой може да ме опровергас нека да го каже.

Г-н Д. Кичев: Други желаници има ли, колеги и колежки? Да разберим, че няма. В такъв случай няма предложения писмени при мене, за които вносител не е приел вашите предложения, както на г-н Неделчев и Бучаков, така че подлагам материала на гласуване. Процедура на гласуване.

Ръчно гласуване:

Д-р Ерв. Чакърян – „за“;

Арх. В. Илиев – „за“;

Г-н Юл. Гарелов – „за“;

КВОРУМ – 32. С 32 гласа „за“, 0 „против“ и 0 „въздържали се“ се прие

РЕШЕНИЕ № 1352

На основание чл.21, ал.2 във връзка с 21, ал. 1, т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, Общинския съвет - Русе реши:

1. Дава съгласие да бъде изграден Мемориал на загиналите във войните за национално обединение в град Русе в Централна градска част на град Русе, в Смесена Централна зона /Ц/ по действащия Общ устройствен план от 2006г; в участък оземен участък на главната ул. „Александровска“, югоизточно от УПИ – 3759 в квартал 500 по плана на град Русе.
2. Мемориалът да се изработи и постави в изпълнение на проекта, приложен към писмо с вх.№124/10.02.2015 г.
3. Дава съгласието си Община Русе да преведе планираните в инвестиционата си програма за 2015 година в дейност 759 „Други дейности по културата“, §5501 „Капитални трансфери за нефинансови предприятия“, обект „Мемориал на загиналите български войни - Съюз на вестерните от войните на България Областен съвет Русе“ 20 000лв. по банковата сметка на Инициативен комитет за изграждане на „Мемориал на загиналите във войните за национално обединение“ град Русе. Сумата да се изразходва за изграждане Мемориал на загиналите във войните за национално обединение в град Русе.

ИЗГОТВИЛ: /с/ ПРЕДСЕДАТЕЛ: /с/

ЛЛ. Денчева-Лукова/ /засл. проф. В. Пенчев/

ОБЩИНА РУСЕ

РАЗРЕШЕНИЕ ЗА СТРОЕЖ

№ 358/13.07.2015 г.

Разрешава се на:

1. **ОБЩИНА РУСЕ**, ЕИК 000530632, представлявана от Пламен Пасев Стоянов – имат, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, пл. „Свобода“ № 6, в качеството и на възложител да извърши строителство на обект:

„МЕМОРИАЛ НА ЗАГИНАЛИТЕ ВЪВ ВОЙНИТЕ ЗА НАЦИОНАЛНО ОБЕДИНЕНИЕ“

Обектът е пета категория, съгласно чл. 10, ал. 1, т. 4 (г. 10 от прил. № 2) на Наредба № 1/30.07.2003 г. за номенклатурата на видовете строежи.

Местонахождение: гр. Русе, ул. „Александровска“, идентификатор 63427.2.1566 по кадастралната карта на гр. Русе..

Издава се на основание: чл. 148, ал.1, ал. 2 и ал. 4 от ЗУТ, виза за проектиране от 26.05.2015 г. на Главния архитект на Община – Русе, направена оценка за съответствие на основание чл. 142, ал. 6, т. 1 с протокол № 16/01.07.2015 г. на Общински експертен съвет по устройство на територията и въз основа на инвестиционен технически проект, одобрен на 13.07.2015 г. от Главния архитект на Община - Русе по части: „Архитектура“, „Паркоустройство и благоустройство“, „Геодезия“, „Конструкции“, „Електро“ и ПБЗ.

При задължителни условия:

1. Да се спазват одобрените проекти!
2. Обектът подлежи на приемане, съгласно чл. 177 от ЗУТ.

Разрешението се издава по първо искане вх. УТ-41-257/13.07.2015 г.

арх. ЖИВКА БУЧУКОВСКА
за Главен архитект на Община Русе
(Съгласно Заповед № 17/02.02.2016г.)

Виза в сила от 13.07.2015 г.

ганието е поканен Председателят на РСОСЗР гр.Русе о.р.майор инж. Димитър Вълков, който защитава проектната идея пред общинските съветници и предложението му е прието с абсолютното мнозинство.

След решението на Общинския съвет, Инициативният комитет възлага на авторския колектив с ръководител арх. Силвия Алексиева да изготви работният инвестиционен проект за изграждането на Мемориала. Проектът е внесен за одобрение от община Русе и на 13.07.2015 г. е издадено Разрешение за строеж № 358 от Главния архитект на община Русе арх. Живка Бучуковска.

Едновременно с това е предприета масирана кампания за набиране на дарения по откритата банкова сметка в Уникредит Булбанк АД, клон Русе. В нея основно участие имат Управителния съвет и членовете на РСОСЗР гр. Русе, Областния съвет на СВВБ гр.Русе и община Русе.

В крайна сметка с усилията на всички, средствата са осигурени и на **22.02.2016 г.** на заседание на Инициативния комитет

по предложение на арх. Костадинова е взето решение строителството да се възложи на строителната фирма „**Агис-Калинов**” ООД гр. Русе, с управител инж. Калин Калинов. Взето е решение Мемориалът да бъде открит на 6 май 2016 г., но в последствие по обективни причини е насрочено за **2 юни 2016 г.**

Дарители:

1. **Община Русе – Кмет на общината Пламен Стоилов – 32 500 лева, от които 9 268 лева са осигурени от Министерството на отбраната с Постановление на Министерски съвет № 152/24.06.2016 г.**
2. **Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва – РСОСЗР гр. Русе – Председател о.р. майор инж. Димитър Вълков – 10 000 лева**
3. **Областен съвет на Съюза на ветераните от войните гр. Русе и членове на СВВБ – Председател Васила Илиева – 3 484 лева**
4. **Лични дарения от членове на общинските организации на РСОСЗР от област Русе – 2 510 лева**
5. **Национална асоциация сигурност клон Русе – 500 лева**
6. **Лични дарения от граждани Мулка Топалова, Добрил Христов, Ренета Рошкева – 150 лева**
7. **„Еконт Експрес” ООД гр. Русе – Управител Николай Събев – 10 000 лева**
8. **„Пристанищен комплекс – Русе” ЕАД – Изпълнителен директор инж. Петър Драгошинов – 1 000 лева**
9. **Красимир Даков – 500 лева**
10. **„Експрес сервиз” ООД гр. Русе – Управител Атанас Колев – 400 лева**
11. **„Ексинта” ЕООД гр. Русе – Управител арх. Мария Костадинова – 300 лева**
12. **„Труг” АД гр. Русе – Изпълнителен директор г-н Йоханес Крикорян – дарени настилки от клинкерни плочки в размер на 4 710,58 лева**

13. „Дунарит” АД гр. Русе – Изпълнителен директор **инж. Кръстю Кръстев** – дарени 5 бр. гилзи от снаряди, символи на 5-те войни за национално обединение
14. **Авторски колектив**, с ръководител **арх. Силвия Алексиева** – отстъпка във вид на дарение от хонорарите за изработване на проекта в размер на 3 690 лева
15. **Авторски колектив** за проектиране и изработка на орнаментиката на мемориала **Пейно Пейнов и Мая Кубратова** – отстъпка във вид на дарение от хонорарите в размер на 1 960 лева
16. „Агис-Калинов” ООД гр. Русе – Управител **инж. Калин Калинов** – изпълнение на СМР на доставни цени без надценка
17. „Дартек” ООД гр. Русе – Управител **инж. Тодор Томов** – изработка на информационно табло(kiosk) на доставни цени без надценка
18. „Русе Мрамор” ООД гр. Русе – Управител **Ваня Дановска** – облицовки от гранит на доставни цени без надценка
19. „Агра” ЕООД гр. Русе – Управител **Валентин Маринов** – монтиране на видеонаблюдение на доставни цени без надценка
20. „Кансер ЛТД” ЕООД гр. Русе – Управител **Стилиян Радев** – осигурено елзахранване на видеонаблюдението и информационното табло (kiosk)

Авторски колектив:

Ръководител: арх. Силвия Алексиева

Художници: Пейно Пейнов и Мая Кубратова

Паркоустройство: ланд. арх. Марин Койнов

Строителни конструкции: инж. Красимир Григоров

Геодезия и вертикална планировка: инж. Иван Маринов

Електроснабдяване: инж. Венета Табияшка

ПБЗ: инж. Величка Цонева

КССметка: Иванка Драгиева

Компютърни специалисти към част Архитектура:

Мариан Димитров и Васил Петров

Изпълнители на строителството на Мемориала:

- „Агис-Калинов” ООД гр. Русе – Управител **инж. Калин Калинов** – изпълнение на СМР

Строителна бригада:

- Кристина Ангелова Карадемарева – Технически ръководител
- Сумеон Петров Цанков – Бригадир
- Ляtif Заир Якуб
- Светлозар Великов Димитров
- Радослав Зафиров Енеf
- Християн Валентинов Динев
- Мариан Иванов Джилианов
- **Пейно Пейнов и Мая Кубратова** – изработка и монтаж на орнаментиката от лят бронз
- „Дартек” ООД гр. Русе – Управител **инж. Тодор Томов** – изработка на информационно табло(kiosk)
- „Агра” ЕООД гр. Русе – Управител **Валентин Маринов** – монтиране на видеонаблюдение
- **Община Русе** – паркоустройство и озеленяване – Ръководител **ланг. арх. Марин Койнов**

Окончателната стойност на Мемориала възлиза на **58 256, 43 лева**.

Извън сметката са дарените клинкерни плочки от „Труг” АД, паркоустройство и озеленяване от Община Русе и 5 бр. снаряди, символи на 5-те войни за национално обединение, изработени и дарени от „Дунарит” АД.

Откриване на Мемориала

Поради промяна в сценария на общината определената дата 2-ри юни е променена и затова Мемориалът на загиналите във войните за национално обединение русенци е открит на **1-ви юни 2016 г.** с официална церемония и **освещаване** от свещеници на Русенската Света Митрополия. **Паметта на загиналите е почетеана с военни почести от воените формирования в Ру-**

*Бившия Щаб на 5-ти пехотен Дунавски полк – 2012 г.,
вече несъществуващ*

*Момент от строителството на Мемориала
22.02. – 02.06.2016 г.*

сенския гарнизон. Почетният караул е приет от Началника на гарнизона и Командир на в.ф. 32420 майор Павлин Илиев. Венценосци са военнослужещите от в.ф. 42520 с Командир майор Васил Йорданов. Осъществена е една дълголетна мечта на малкото останали ветерани и на запасното войнство в гр. Русе. Триколюрната лента е прерязана от Кмета на община Русе г-н Пламен Стоилов, Председателят на Областния съвет на СВВБ-Русе г-жа Васила Илиева и Председателят на РСОСЗР-Русе майор инж. о.р. Димитър Вълков. След откриването емоционални слова са произнесени от Пламен Стоилов, Иво Антонов от Министерството на отбраната, Васила Илиева и Димитър Вълков, както и Иван Коев – зам.-председател на Управителния съвет на Съюза на ветераните от войните в София.

Слово на Председателя на РСОСЗР майор инж. о.р. Димитър Вълков

*УВАЖАЕМИ ВЕТЕРАНИ ОТ ВОЙНИТЕ,
УВАЖАЕМИ ОФИЦЕРИ, СЕРЖАНТИ И ВОЙНИЦИ
УВАЖАЕМИ Г-Н КМЕТ, Г-Н ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
В МО, Г-Н ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ, УВАЖАЕМИ ДЕПУТАТИ
УВАЖАЕМИ ГОСТИ, УВАЖАЕМИ РУСЕНЦИ*

Понякога, за да се осъществи една добра идея е необходимо да измине много време. Но какво е времето сравнено със живота и смъртта!? Може ли такова намерение да се осъществи без добрите хора!

А добрите хора наистина ги има и сега те са сред нас! Тези, които прегърнаха идеята и ни подкрепяха докрай! Русенци с право можем да се гордеем, защото доказахме, че можем да се обединим около тази високо патриотична инициатива. От името на УС на РСОСЗР бих искал да изкажа благодарността ни към всички съмишленици и дарители и най-вече на Кмета на община Русе г-н Пламен Стоилов. Разбира се и на авторския колектив, с ръководител арх. Силвия Алексиева, на арх. Живка Бучуковска-Главен архитект на община Русе, на арх. Костадинова, на строителят на Мемориала инж. Калин Калинов, и на най-големите ни дари-

тели г-н Събев, г-н Драгошинов, г-н Крикорян, г-н Кръстев, и гр. Няма да забравим и подкрепата, която получихме от Областния управител г-н Бурджиев, от общинските съветници и лично от проф. Васил Пенчев.

Не на последно място искам лично да благодаря на г-жа Василка Илиева-Председател на областния съвет на СВВБ в гр. Русе, която въпреки трудностите по пътя на реализацията на тази идея стоически издържа и се пребори с това голямо предизвикателство. Искам да благодаря и на всички членове на Регионалния съюз, на членовете на Инициативния комитет и на моите заместници полк.Иванов и подп.Марков.

Днес сме тук именно защото заедно успяхме да се преборим с времето и да реализираме една отдавнашна мечта на нашите предци, на малкото останали ветерани от войните, и на родолюбивото запасно войнство, а считам и на всички русенци.

Пред нас е този Величествен Мемориал, който от днес нататък ще бъде мъгчаливият свидетел на всички победи и изпитания на славните русенски полкове, стражи на дълга и вдъхновители на подвига. Незабравимите герои са тук сред нас с душите си, оставяйки безсмъртни завинаги, сред небесната българска войска. Вероятно сред тях са и нашите близки, може би тук е и моят дядо подофицер Костадин Вълков, загинал със смъртта на храбрите в Дравската епопея! Затова ще си позволя да цитирам в памет на всички загинали по бойните полета русенци:

БАЛАДА ЗА НИЗШИТЕ ЧИНОВЕ,
написана от ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ

ТЕ НЕ ЗНАЕХА ФРЕНСКИ. НЕ ТАНЦУВАХА ПОЛКА.
БЯХА СЛУШАЛИ САМО ТРЪБАТА НА ПОЛКА.
И НЕ БЯХА ОБЛЕЧЕНИ В ПРАЗНИЧНИ КИТЕЛИ.
ДАЖЕ ЧАША ШАМПАНСКО НЕ БЯХА ОПИТАЛИ.
С ПРЕБРОЕНИ СУХАРИ В ОКОПА ЗАКУСВАХА
И СЪС МОКРИ ШИНЕЛИ В АТАКА СЕ СПУСКАХА
НЕИЗВЕСТНИ, БЕЗБРОЙНИ, ОТ БОГА ЗАБРАВЕНИ,
ТЕ ВЪРВЯХА СЛЕД СВОЙТЕ МАЙОРИ ПРОСЛАВЕНИ,
ЗА ДА СВЪРШАТ НА ПОДВИГА ЧЕРНАТА РАБОТА.

ТЕ НЕ ТЪРСЕХА СЛАВАТА. ИСКАХА ПРАВДАТА.
И ЗА ТЯХ НЕ ДОСТИГАХА ЗЛАТНИТЕ ОРДЕНИ.
А ОЛОВНИ КУРШУМИ ПОСРЕЩАХА ТЕ ГОРДИ.
И ПОТЪВАХА В НИВИ И ХРАСТИ КЪПИНОВИ -
КЪМ СМЪРТТА СЕ ИЗДИГАХА НИЗШИТЕ ЧИНОВЕ.
И МАКАР, ЧЕ НЕ БЯХА ОТ ГРАФСКИ ФАМИЛИИ,
НАЙ-ВИСОКИ СА ТЕХНИТЕ БРАТСКИ МОГИЛИ..

Нека ги погледнем и ние! Нека видим опушените им от барута лица, но величествени в своя победен устрем. Защото те не искат от нас само венци, съзи и признание? Не усещате ли, че те търсят и очакват от нас уверението, че ще следваме техните завети и примера им на саможертва в името на Отечеството! Нека им дадем това уверение!

Във времена на паднали нрави, отвсякъде се опитват да ни внушат, че истината е нещо относително, традицията и вярата в Бог са отживелица, а честта, храбростта и любовта към Отечеството – предрасъдък! Тези идеали, ние днешните русенци трябва да оставим на тези, които идват след нас! Да поддържаме огъня в сърцата на младите, за да може почитта и уважението към загиналите във войните за национално обединение никога да не угасват, така както преди години ни завеща генералът от пехотата Пантелей Киселов „Паметник, който да служи на родолюбивите цели на запасното войнство, като назидание и поощрение на младото поколение! „Вечна слава Вам герои!

Венци и цветя са поднесени от Министъра на отбраната Николай Ненчев, Областния управител Стефко Бурджиев, Руският консул в гр. Русе Н.Пр. Татяна Грушко, Председателят на Общински съвет Русе проф. Христо Белоев, Военно-патриотичните съюзи, Асоциацията на кадрите от запаса и резерва на Румъния от гр. Гюргово, от всички общински организации на РСОСЗР, политически партии, граждани и фирми. Откриването завършва с изпълнение на вокална група „Дунавски полъх“ и пищна заря в небето над Мемориала.

По време на церемонията от Председателят на РСОСЗР е обявено решението на Управителния съвет, с което Кметът на общината подполковник о.р. Пламен Стоилов е удостоен със

званието „Почетен член“ и е предложен за повишаване от Министъра на отбраната в следващо офицерско звание „полковник“. Връчени са му Почетна грамота, плакет, значка и шалче на съюза. Но, да се върнем отново към това какво се случва в съюза в този период. Стартира и работата по проекти, като финансирането се осигурява от съюза. Един от значимите проекти на РСОСЗР е ежегодно провеждащият се „Лято във Военния клуб“, включващ ученици от различни възрасти.

През 2011 г. са приети и отпечатани в книжен формат правилници и наредби за дейността на съюза. Започва да функционира интернет страница на РСОСЗР, на която се публикуват важни новини за проведените мероприятия. По същото време е предприета кампания за издаването на нови членски карти, с което на практика окончателно се приключва въпросът с членството в съюза, свързано с гореописаните събития в периода до 2010 г.

Откриването на Паметника в кв. Средна кула, 6-ти октомври 2012 г.

Въведен е нов модел на планиране, бюджетиране, отчитане и разпределение на средствата. По предложение на председателя по Протокол № 10/15.01.2011 г. е взето решение за почти 2-пъти увеличение на годишните субсидии на общинските организации основно за организационна и военно-патриотична дейност, а останалите дейности изцяло се финансират от Управителния съвет. Това на практика осигурява възможността по места да се организират самостоятелно събития от значим характер и да се развива обществено-полезна дейност. За първи път със собствени средства и ресурси през 2012 г. е организиран и проведен ученически конкурс на тема: „Участието на русенци в Балканската война 1912-1913 г. – Героизъм в името на България“. Връчването

Книгата „Балканските войни през погледа на учениците преди 100 години и днес“

на наградите се осъществява по време на официалното откриване на паметника на загиналите във войните 38 жители от кв. Средна кула, чието изграждане е съфинансирано от Управителния съвет на съюза.

Съвместно с Държавен архив Русе е издадена книгата „Балканските

войни през погледа на учениците преди 100 години и днес”, в която са поместени наградените творби от ученическия конкурс.

В края на 2011 г. е регламентиран статута на Централния клуб на съюза и е определен негов отговорник-бившия председател полк.о.з.И.Иванов. Специално за общинска организация Русе, чрез кмета на община Русе, с решение на общинските съветници е предоставен за ползване, а в последствие ремонтиран със собствени средства на РСОСЗР клуб на бул.”Фердинанд”№3. Обществеността, медиите, местните и държавни власти започват да гледат по друг начин на дейността на съюза. Съюза развива многостранна дейност във всички аспекти на обществено-културния живот на гр. Русе и областта и все повече се утвърждава, като значим фактор в обществото.

Не закъсняват и оценките на национално ниво. Уважение към дейността на съюза е засвидетелствана на най-високо държавно ниво по време на посещението на министър-председателя на Република България ген. Бойко Борисов в гр. Русе на 6 май 2012 г. Това се случва на тържественият обяд в ресторант „Ла Страда”, организиран по случай празника на Храбростта и Българската армия, в присъствието на гостите от Асоциацията на запасните офицери и сержанти от гр. Гюргево. Премиерът отправя поздравление към всички присъстващи и разглежда клуба на сдружението, оставайки силно впечатлен от Централния клуб на РСОСЗР и от развитието на международните връзки с колегите от Румъния.

На 12.07.2012 г. Регионалният съюз е приет от Общото събрание на обществените организации от сферата на отбраната за член на ОСВО, с председател ген.л-т/р./ Кирил Цветков. През м. април 2013 г. делегати от РСОСЗР вземат участие в Осмия конгрес на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва (СОСЗР), на който окончателно съюзът в Русе е признат за пълноправен и равнопоставен партньор. За член на Централния съвет на националната организация е избран председателя на РСОСЗР к-н о.р. Д.Вълков, който получава от ген.л-т/р./Топалов пълномощно в качеството му и на председател на областния съвет на съюза в Русе. Междувременно с такова пълномощно до 2010 г. е и тогавашният председател на РСОСЗР полк.о.з. Иванов, в качеството му на председател на областния съвет. По-късно на заседание на Централния съвет на СОСЗР София, проведено на 05.12.2013 г., ген.л-т /з/ Стоян Топалов дава висока оценка за работата на Регионалния съюз в Русе, връчвайки Грамота на Председателя на Управителния съвет на РСОСЗР Русе, в която се посочва: *„През изминалите години Вие завоювахте обществен авторитет и уважение, които Ви дават право да се гордеете и да гледате открито приятелите, колегите и българското общество.“* На същото заседание със званието „Почетен член на съюза“ на национално ниво е удостоен полк.о.з. Иван Иванов. С това на практика окончателно са преодоляни възникналите в предишните години противоречия с централното ръководство, а РСОСЗР получава своята заслужена оценка и уважение.

Следвайки неизменно родолюбивите ценности и защитата на българщината през 2013 г. по покана на Управителния съвет и усилията на заместник-председателя по военнопатриотичната дейност подп.о.з. А.Марков е осъществена среща в централния клуб на сдружението с представители на българската общност от „Западните покрайнини“, останали в чертите на Сърбия след Ньойския договор. След срещата на 24.08.2013 г. е подписано споразумение за сътрудничество между РСОСЗР и Културно-информационния център на българите в западните покрайнини от гр. Босилеград, Република Сърбия, представляван от неговия председател г-н Иван Николов.

Освен почитта към загиналите във войните за национално обединение Управителният съвет на съюза обръща особено внимание и към най-новата история на войската. Ето защо на 27 декември 2013 г. посмъртно със званието „ПОЧЕТЕН ЧЛЕН на Регионалния съюз“ е удостоен офицерски кандидат Антон Валентинов Петров, загинал на 27 декември 2003 г. при отразяване атаката срещу Българския военен контингент в база „Индия“, Кербала.

оф.кандидат Антон Петров е роден в Русе на 14 декември 1977 г. в семейството на Иванка и Валентин Петрови. Завършва

Корабния техникум в същия град, а след това Средно сержантско общовойсково училище „Георги Измирлиев“ във Велико Търново. Постъпва на кадрова военна служба в Българската армия през 1996 година. Петров е разпределен и служи в Свищов, а по-късно изявява желание, кандидатства и е измежду малкото приети в 68-а бригада „Специални сили“ в Пловдив (бившата парашутна) като инструктор по инженерна подготовка. Петров заминава за Ирак по свое

желание още с първата група български военни. Той има звание младши сержант и е назначен за командир на отделение в българския батальон в Кербала. Загибна при атентата срещу база „Индия“ в гр. Кербала, Ирак. Посмъртно е произведен в звание офицерски кандидат. Почетен гражданин на гр.Русе.

Въпреки постиженията не минава и без временни трусове и конфронтации, които обаче не са толкова сериозни и Управителния съвет умело успява да се справи с тях. В потвърждение на това на 19.01.2013 г. секретарят подп.о.з. Костадин Кудинов подава оставка и по Протокол №1 от същата дата на негово място е избран к-н о.р. Благомил Благоев. Общо взето в определени моменти от развитието на съюза винаги са се появявали ситуации, продиктувани преди всичко от лични амбиции, най-вече свързани със заемането на председателския пост, но в крайна сметка те са овладявани още в зародиш. Основно недоволствата и атаките се инспирират от русенската общинска организация, която по числен състав е най-голямата.

Споровете, които възникват в повечето случаи са свързани с необосновани искания към Управителния съвет за осигуряване повече средства, без да се дава сметка за равнопоставеността на всички общински организации.

През 2013 г. по Протокол №3/21.04.2013 г. е реализирана една отдавнашна идея да бъде сформиран Регионален гамски клуб към РСОСЗР, който е приет на същото заседание за асоцииран член. Клубът основно се състои от съпругите на действащите военнослужещи от Русенския гарнизон и от съпругите на членовете на съюза, а структурно от гамски клубове към всяка общинска организация. Приет е правилник за дейността му, а негов първи председател е г-жа Райна Кънева.

С решение на Управителния съвет е прието да бъдат изработени два основни символа за членовете на съюза: шал с надпис РСОСЗР и значка с логото, които стават задължителен атрибут за участие в мероприятията. Впоследствие те стават задължителни за всеки новопостъпил член. Във връзка с предстоящото отчетно-изборно събрание през 2014 г. е предприето и е избрана комисия, която да прегледа Устава и да прецизира всички постъпили предложения от общинските организации. Определяйки се в Устава, като национално, родолюбиво, независимо, непартийно сдружение, основано на принципите на доброволността, демократичността и самоуправлението, РСОСЗР Русе на практика се стреми да популяризира своята дейност не само на местно, но и на национално ниво. Поради тези причини и с всичко постигнато се превръща в притегателен център за обмяна на опит и с другите организации от страната. За да се запознаят на място и да обменят опит в Русе пристигат ръководствата на организациите на СОСЗР от Карлово, Г.Оряховица, Добрич, Разград, Ст.Загора и др. Основният въпрос, който се дискутира е какъв е пътят за местна регистрация, който вълнува не само тях, но и организациите от Смолян, Варна и Бургас. В известен смисъл това още веднъж потвърждава правилността на предприетата през 2006 г. от ръководството на съюза в Русе инициатива за самостоятелна регистрация, която е оценена от колегите от другите градове.

Панихида на българското военно гробище в гр. Харкан – Унгария.

През този период успешно продължава международното сътрудничество. Поддържат се не само традиционните контакти с асоциацията на офицерите и сержантите от запаса ANCMRR в гр. Гюржево, Румъния, но са установени нови с организацията на воините от запаса и резерва MATASZ в гр. Сегед, окръг Чонград, Унгария. Това се случва през 2013 г. по време на панихида и официална церемония по полагане на венци в памет на българските воини, загинали във Втората световна война, на българското военно гробище в гр. Харкан, Унгария. На събитието присъства Посланикът на България в Унгария Н.пр. Бисерка Бенишева, която благодари на организаторите и лично на Председателя на Управителния съвет на РСОСЗР к-н о.р. Димитър Вълков за родолюбивата инициатива. В словото си тя подчерта, че такова организирано многобройно поклонение от неправителствена организация се случва за първи път в Унгария и е много важно за съхраняване на военната ни история и паметта на загиналите по бойните полета български воини! На следващият ден българската делегация по покана на посланика е приета в посолството на Република България в Будапеща.

През 2014 г. за Председател на съюза е преизбран о.р.капитан инж. Димитър Вълков, като негови заместници продължават да бъдат о.з.полковник Иван Иванов и о.з.подполковник Людмил Марков, секретар е о.р.капитан Благомил Благоев, а касиер подп.о.з. Минчо Стайковски.

Това се случва на заседание на новоизбраният Управителен съвет, веднага след проведеното на **20 февруари 2014 г.** отчетно-изборно събрание. То преминава в дух на колегиалност и конструктивизъм, с общото становище, че всякакви опити за дестабилизация и разединение са напълно овладяни и елиминирани. С цел подобряване на координацията и постигането на основните цели на съюза от събранието са приети промени в Устава. Съгласно чл.7 от него предметът и цели на дейност на РСОСЗР Русе са:

1. Добруването и просперитета на българския народ и отечеството ни;

2. Обединяване на усилията за укрепване на Република България като демократична и правова държава и развитие на гражданското общество;

3. Укрепване на националната сигурност и отбрана на страната;

4. Съхраняване на другарството и взаимопомощта между офицерите и сержантите от запаса и резерва, създадени по време на служба в армията, на органите на МВР, НРС и НСО и в операциите по опазване на мира. Поддържане на подготовката и моралната готовност на резервистите за изпълнение на мобилизационните им задължения;

5. Защита на социалните интереси, престижа и достойнството на офицерите и сержантите от запаса и резерва. Социална интеграция и реализация на военнослужещите и служителите, освободени от Българската армия, МВР, НРС и НСО в обществото;

6. Поддържане на връзки с офицерите и сержантите на кадровъва военна служба и на служба в МВР, НРС и НСО и изпълнение функциите на посредник между армията и гражданското общество;

7. Родолюбиво и военно-патриотично възпитание на своите членове и подрастващото поколение, съхраняване и развитие на нравствените ценности и идеали, войнските добродетели и бойните традиции на българския народ, армията и органите на сигурността и обществения ред;

8. Информиране на членовете и обществеността за политиката на Република България и НАТО по въпросите на отбраната, отбранителните способности на страната, ролята и мястото на резерва в тях.

Между впрочем, не напразно се спирам на тази част от Устава, защото тя казва всичко за същността на съюза, а пък и съпоставяйки целите с тези на запасните офицери и подофицери от времето на неговото създаване ще видим, че в голямата си част те се припокриват, съобразно условията в различните периоди на съществуването му.

Но, да се върнем на отчетно-изборното събрание. Управителния съвет е в обновен състав, с избора на офицери от по-младата генерация с доказани качества и авторитет подп. о.р. Теодор Пеев, подп. о.р. Веселин Додев и м-р о.р. Евгени Алексиев.

Състав на Управителния съвет от 20 февруари 2014 г.:

майор о.р. Димитър Стефанов Вълков
полковник о.з. Иван Петров Иванов
подполковник о.з. Люdmил Георгиев Марков
капитан о.р. Благомил Стоянов Благоев
подполковник о.з. Минчо Иванов Стайковски
подполковник о.р. Теодор Антонов Пеев
подполковник о.р. Веселин Димитров Додев
майор о.р. Евгени Григоров Алексиев
капитан о.р. Георги Тодоров Русев
капитан о.з. Тотю Манев Томев
старшина зап. Васил Ангелов Сталев
старши лейтенант о.р. Митко Георгиев Макавеев
капитан о.р. Милко Петров Тонев
подполковник о.з. Георги Стоянов Николов
капитан о.з. Петър Колев Петров

За нов председател на Регионалната контролна комисия е избран подп. Кънчо Кънев. Същата има задачата да осъществява контрол по спазването на Устава, правилниците и наред-

бите, разходването на средствата, изпълнението на сключените договори и дейността на всички органи на сдружението. Отчетният доклад визира най-важните мероприятия на съюза през изтеклия период, като отчита възходящата тенденция в дейността на сдружението. В плана за 2014 г. се предвижда основният акцент да бъде отбелязването на 130-годишнината от формирането на 5-ти пехотен дунавски полк и изграждането на паметник на загиналите във войните в гр. Русе. В направление международно сътрудничество се предвижда подписване на споразумение за съвместна дейност с организацията на воините от резерва от гр.Сегед, Република Унгария.

На **6 май 2014 г.** е посрещната унгарска делегация начело с Председателя на организацията на воините от запаса и резерва MATASZ в гр. Сегед полковник о.з. г-р Йеньо Палотай. В Централния клуб на РСОСЗР Русе е подписано споразумение за сътрудничество.

Делегацията от Унгария се включва в тържествата по повод 6 май и участва в откриването на паметна плоча на загиналите от с. Пиргово 73-ма пирговчани в Първата световна война, която е изработена и монтирана с финансовата помощ на РСОСЗР Русе и община Иваново. Специално за празника голяма част от членовете на съюза за първи път се явяват в парадни военни униформи, дефилирайки по ул. „Александровска“, заедно с делегациите от Унгария и Румъния, което предизвиква недвусмислени овации и симпатии сред русенските граждани. На следващия

НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ
ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ

6 май 2014, гр. Русе

1. В духа на принципите между държавите и двете нации, МАТАС и PCOSR полагат с това Споразуменето основано на сътрудничество между организациите в окръг Чонград и община Русе. Основният принцип: сътрудничество на основата на взаимна изгода-приречение, дружество, разбирателство, уважение към към двете. Взаимноотнашането между двете организации се осъществяват на ниво местни управления.
2. Връзката би могла да се осъществява чрез постоянна обмяна на информация, чрез взаимни посещения, чрез професионални срещи, чрез организиране на културни и спортни събития, както и чрез прекъснати отношения между организациите. Страните, подготвили споразумението полагат ангажимент на основата на придобития си опит да извършват обща дейност, която да е в полза на воените и на цялото общество.
3. Подписалите споразумението смятат за главна обща задача организационно и обществено сътрудничество на членовете и други заинтересовани участници в системата на отбранителната сила общините и двете държави, възможност за обучение, така че членовете да вземат по-активно участие в различни общини между двете приетилите страни.
4. Работейки заедно МАТАС и PCOSR, се ангажират, заедно с компетентните национални, регионални и местни органи да правят всички възможни заповеди за обучение, за справяне с различни кризисни ситуации и за отстраняване на последиците от тях.
5. Подписалите споразумението членове на горепосочените организации са съгласни да приемат участие в съхраняване на традициите, важни за всички от страните, но според исторически, предшествениците, които са част от тях, всяка година да има няколко културни или спортни събития, предшествениците, за да не загубят вида.

A Magyar Tartalékosok Szövetsége Elnöke és a Bolgár Tartalékosok Szövetsége Elnöke által Szófiában vezetett tárgyalásai alapján, kölcsönös kezdeményezés eredményeként, kapcsolat jön létre a Magyar Tartalékosok Szövetsége Csongrád Megyei Vezetősége (MATASZ CSM) és a Bolgár Tartalékos Tisztek Tiszthelyettesek Regionális Szövetsége Rusze (PCOC3P) között.

EGYÜTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
2014. május 6. Rusze.

1. Országának és két nemzet közötti barát, kapcsolatok jegyében, a MATASZ CSM és a POCCSP, ezzel a megállapodással lefektetők Csongrád és Rusze megye együttműködésének alapjai. Az együttműködés alap eleve a barátság, barátságosság, a megértés, egymás toleranciája, megbecsülése, a kölcsönös előnyök alapján történő együttműködés, a kölcsönös támogatás, a kölcsönös segítség, hogy tagjaink jól érezzék magukat és a települések kapcsolatának színtere is. Lehetővé tesszük és segítjük – igény esetén – a településeink közötti kapcsolatokat építeni is.
2. Az információk cseréjével, a kölcsönös látogatások révén, szakmai tanácskozással, kulturális és sport rendezvények szervezésével, valamint a szervezetek közötti folyamatos elő kapcsolatok tartása. Megállapodás aláírásakor kötelezettség vállalkozunk azért, hogy a tevékenység végzésében szerzett tapasztalatokat egymással megosztjuk és ennek eredményeként, olyan közös munkát végezzük, amely a hová érdekel és az egész társadalom hasznára válik.
3. A Megállapodás aláírásai kiemelt közös feladatunkat tekintve a tagok és a társadalom más érintett – a védelmi rendszerben közreműködő – lakosság szervezetei, vállalkozások, közintézmények, és igények esetén képzések, hogy tagjaink mind tevékenységben kivételesen részt vehet a barát ország közötti kölcsönös területén történő együttműködésből.
4. A MATASZ és a POCCSP, a szervezetek és a tagság kötelezettségét vállal azért, hogy egymással együttműködve - lehetőségeik szerint, az illelmetek által, regionális és

6. Двете организации, които израз на обща воля, могат да кандидатстват по съвместни проекти за средства и международни търгове, които попадат в обхвата на техните дейности, но за реализирането им не разполагат с достатъчно финансови ресурси. Двете организации правят това с цел сътрудничество между международни организации и асоциациите на ветераните, за култура и военини спомени (посещение на военни паметници, полагане на венци, стрелба, скачане с парашут, туръване).
7. Подписалите споразумението са съгласни, че съществено извършват дейности са публични. Обществото ще бъде информирано своевременно и обективно за всички съществено паметници събития чрез медиите и интернет.
8. По силата на споразумението,облагодетелството ще се срещат на всеки две години, на аперативни места. Разходите се основават на принципа на взаимност и се покриват от присъщащата организация. Всяка страна гарантира, че ще предостави своите услуги на комуникацията с български и английски. Страните приемат използването на руски и английски език. Кандидатна страна осигурява превод. Всяка страна гарантира в собствената си страна пропагандиране на взаимната дейност.
9. Настоящото споразумение се сключва за определен период от време, подписалите страни имат право в писмен вид да инициират промяна, разширяване, или прекратяване на споразумението.
10. Споразумението се прекратява след шест месеца считано от датата на иницииране писмено за прекратяване, без да се изисква съгласие на другата страна.

/:Dimitar Valkov крїстен:/
президент

helyi önkormányzatokkal karöltve - megtesz minden tőle telhetőt különféle válsághelyzetek megelőzése, kezelése és a következmények felszámolása érdekében.

5. A Megállapodás aláírói, tagsága, érintett szervezetei, részt vállallak a két ország számára fontos hagyományok ápolásában, megőrzésében, különös tekintettel azokra, amelyeknek történelmi – katonai jellege van, vagy a kultúra, a művelődés, illetve a sport terén jutnak kifejezésre. Főmotszóként, illetve egy-egy kulturális vagy sport rendezvényekről egymást kölcsönösen megjelölik.
6. A két szervezet, közös akaratok kifejezéséként, közös projektjeiket is pályáztatnak a hazai és nemzetközi pályázati kiírásokon, amelyek tevékenységük körébe tartoznak, de megvalósításukhoz nem rendelkeznek megfelelő anyagi fedezettel. Tükröznek a két ország szervezetek, és a területüket töltőként asszociációknak való nemzetközi együttműködés a kultúra és a hódmezővási sport (háborús emlékhelyek látogatása, korszerűsítése, ünnepségek, lövészet, éjszakaijűzések, bűvár stb.) érdekében is.
7. A Megállapodás aláírói a költségen végzett tevékenysége nyilvános. Minden, költségen tervezett megvalósított eseményről a médián, és az internet útján a közvélemény előtt időben és objektíven közzéteszik a tevékenységüket.
8. A Megállapodás aláírói a megyei vezetőségek kétéves, váltakozó helyszínen tartott találkozóira, költségeiket a viscometusa elve alapján, vendégül látás vállalják. Az utazás költségeit az utazó fél vállalja. A kapcsolattartás nyelve a Bolgar illetve a Magyar. Felek elfogadják az Orosz és az Angol nyelv alkalmazását is. Tolmácsok a meghívó fél gondoskodás. Közös munka propagandásáért mindkét fél saját maga működési területén gondoskodik.
9. Ez a Megállapodás határozatlan időre szól, az aláíróknak, pedig jogban áll – írásos formában - kezdeményezni annak megváltoztatását, bővítését, illetve érvényének megszüntetését.
10. A Megállapodás a megjelölt kezdeményező levelével tükrözött számított hat hónapon belül a megjelölt aláírók, fizetési utalást, hogy ezt melyik fél kérés.

PCOC3P RUSZE REGIONÁLIS
/Dimitar Valkov t. mk. Százados
elnök

РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ					
ПЛАН за сътрудничество и провеждане на съвместни мероприятия през 2016 год. PLAN COMUN De activitate pe anul 2016					
№	Действие	Активност	Дата/Време	Место/Локал	Участници от България
1	Обсесване на тема и изготвяне на документ за 2016 год.	Изготвяне на тематичен доклад и докладна записка относно съвместните мероприятия през 2016 год.	30.01.2016	Горгево Гюргю	5
2	Съвместно участие на офицерите и сержантите от запаса и резерва в Република България и в Република Румъния	Съвместно участие в Република Румъния в Република България	03.03.2016	Връх Шипка Shipka	80
3	Провеждане на войнски игри в гр. Русе, РСОСЗР и БА	Съвместно участие в Република Румъния в Република България	06.05.2016	Русе Ruse	25 семейства
4	Участие на офицери, сержанти, войници, войводи, войнички	Съвместно участие в Република Румъния в Република България	24.09.2016	Горгево Гюргю	65
5	Съвместно участие на Румъния, Армия Дина	Съвместно участие в Република Румъния в Република България	25.10.2016	Горгево Гюргю	65
6	Съвместно участие на офицерите и сержантите от запаса и резерва в Република Румъния	Съвместно участие в Република Румъния в Република България	01.12.2016	Горгево Гюргю	65
7	Провеждане на Календарите и Мониторинг на семействата на офицерите и сержантите от запаса и резерва в Румъния	Изготвяне на тематичен доклад и докладна записка относно съвместните мероприятия през 2016 год.	27.12.2016	Горгево Гюргю	25 семейства

годен между двете организации от Русе и Горгево се подписва план за съвместните мероприятия.

Следвайки опита отпреди, във връзка със 130-годишнината от формирането на Пети пехотен дунавски полк, през 2014

ДУНАВЦИ

мекет-кампант Н.Михайлов
журнал - Алоис Мацак

марш

Запейте вси юнашка песен.
Навред из българска земя.
Да ене тя под свод небесен.
Де нашта кръв се в бой проля.

Ний слава взехме в битки нови.
Срещу тирани сурбин-враг.
Как мърха Дунавци герои. При
Гилини и Криволак.

Със знаме свято ний летяхме.
При Черна пак се бихме там.
Със Вардар песни ние пяхме,
В гърди горяха мощ и плам.

За нови подвизи големи,
Сърдце ни младо оц мечтай,
В едно сберем ще родно племе,
Велик дай нашия роден край!

Из сборника "ВОЕННИ ПЕСНИ ОТ 1915-1916" стр.27-28
лична сборка Издаване на Военното Училище
д-р Русев "ЗА СПОМЕН ОТ ВОЙНИТЕ ЗА
ОБЕДИНЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ"

под редакцията на капитан Владимир Малев и капитан-майстор Алоис Мацак 1916

ден 7 май са посетени крепостта „Царевец“ в гр.В.Търново, Военният клуб и музея на Националния военен университет „В.Левски“.

На празника освен колегите от гр.Горгево, по покана на Управителния съвет присъства и ръководството на асоциацията на запасните офицери и сержанти от гр. Крайова, Румъния. Продължавайки добрите отношения на базата на подписаният договор за сътрудничество през 2003 г. еже-

годен между двете организации от Русе и Горгево се подписва план за съвместните мероприятия.

Следвайки опита отпреди, във връзка със 130-годишнината от формирането на Пети пехотен дунавски полк, през 2014 г. РСОСЗР Русе е основен инициатор на редица мероприятия за честванията, като най-значимото от тях е организираният за втори път ученически конкурс на тема: „Дивните дунавци – героизъм и признателност“. Освен конкурса е организирана пътуваща изложба с исторически материали и фотографии, отразяващи бойния път и победи на полка, лекоатлетически турнир-трибой за ученици и тържествен концерт във Военния клуб под патронажа на кмета на община

Русе. Специално за целта е изработен юбилеен плакет, който заедно с преиздадената от РСОСЗР-Русе „История на 5 пехо-

менъ дунавски полкъ 1884 – 1941“, изд. 1942 г. са връчени на дъщерята на генерал Александър Пенев, на наследникът на генерал Андрей Блъсков, бившият областен Управител на област Русе г-н Кирил Блъсков и на наследниците на генерал Христо Драндаревски. На тържественият концерт за първи път от много години от общинският духов оркестър с диригент Димчо Рубчев в залата на Военния клуб прозвучава химнът на 5-ти полк „Дивните дунавци“.

Участници в събитието са наследници на офицери, подофицери, войници и ветерани, служили в полка. Специални гости са ст.л-т о.з. Васила Илиева-Бойчева, Председател на Областния съвет на Съюза на ветераните от войните и поручик о.з. Димитър Казаков, Заместник-председател на Съюза на възпитаниците на Н.В. училища.

През същата година отново отдавайки почит на загиналите български военнослужещи в най-новата история на българската армия на 3 май 2014 г. със званието „Почетен член“ на РСОСЗР Русе посмъртно е удостоен офицерски кандидат Валентин Николаев Донеv.

оф.кандидат Валентин Донеv е роден на 05.11.1971 г. в гр. Русе. В Българската армия е от 2000 г. Участвал в мисии на българ-

ски военни контингенти в Камбоджа и Първи пехотен батальон в Ирак. Служи в 68-ма бригада специални сили със звание мл.сержант. Загиба на 03.05.2005 г. след взривяването от мина на джип „Хамър“ при изпълнение на воинския си дълг в операцията на Българския военен контингент в Ирак. По предложение на Управителния съвет на РСОСЗР Русе е удостоен със званието „Почетен гражданин на гр. Русе“. Посмъртно е произведен в звание офицерски кандидат.

Във връзка с 25-годишнината от възстановяването на съюза и 125-годишнината от полагането на основния камък на първия Военен клуб в България – Военния клуб в гр.Русе на 25 април 2015 г. е организирана юбилейна научна конференция на тема: „ВОЕННО-ПАТРИОТИЧНИТЕ СЪЮЗИ И ВОЕННИ-ЯТ КЛУБ В ОБЩЕСТВЕНО-КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА РУСЕ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ И ДНЕС“. На нея са представени 16 научни доклади, като голяма част от тях включват малко известни или за първи път оповестени факти от историята на съюза и Военния клуб в гр. Русе. Те всъщност стават и отправната точка за написването на настоящият труд.

Колуминацията на дейността на съюза е ознаменувана с изпълнението на проект по Национална програма „Родолюбие“, финансиран от Министерството на отбраната, чрез Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“, в периода юли-декември 2015 г. Проектът е изготвен от офицерите от резерва Д. Вълков и Е. Алексиев, в този момент и двамата служители във Военен клуб Русе, и е класиран на едно от първите места на национално ниво. За ръководител на проекта е определен подп.о.р. Веселин Додев, а за координатор подп.о.р.

Теодор Пеев. Името на проекта е „Мъдрост и младост – Една памет, едно Отечество” и целта му е да бъде създаден клуб „Родолюбие” към РСОСЗР, който има задачата да издири документи, факти и събития, свързани с военно-историческото наследство на гр. Русе. В резултат на неговата дейност в рамките на 6 месеца са описани и заснети всички войнишки паметници на територията на област Русе и като краен резултат е издаден луксозен албум с информация за тях. Освен това са издирени архивни документи, част от които са поместени в настоящото издание за историята на съюза. Изготвени са списъците на загиналите във войните за национално обединение русенци, които ще бъдат поставени в предвидените за тази цел гилзи от снаряжи пред Мемориала, чийто съинициатор за построяването му е РСОСЗР. На 29.12.2015 г. във Военния клуб е организирана заключителна изложба с всички издирени и изработени материали. По този начин съюзът получи заслуженото признание на русенската общественост и младото поколение.

Осезаемо с дейността си наложихме положителното отнoшение към нас както на медиите, така и на местната и държавна власт, на Русенската общественост, и на нашите партньори от сродните организации. В края на този раздел ис-

кам да отбележа, че по примера на нашите предци (издаването на съюзния вестник „Отечество”) днес събитията на съюза на национално ниво се отразяват в две печатни издания, малко известни на широката общественост. В тях подобаващо място се отрежда за постиженията на русенският съюз, който е

Вестник „Българско Войнство” на първа страница РСОСЗР при откриването на мемориала в Русе

пример за подражание на останалите областни организации в страната. Това са съюзният вестник „Българско Войнство” и списание „Военен глас”.

Независимо от постигнатото, пред РСОСЗР гр. Русе днес стоят редица предизвикателства. Статистическите данни показват, че членската маса прогресивно застарява и намалява. Продължава тревожната тенденция в категорията до 45 години членуващите в съюза да са едва 1/8 от общата членска маса, а почти 2/3 от членовете да са над 55 години. Основната дискусия, която стои на дневен ред е: „Какво е бъдещето на съюза в дългосрочна перспектива”, и то не само тук в гр. Русе, а и в национален мащаб!

Разсъждавайки в тази посока с мисълта не за днес и за утре силно се надявам и вярвам, че съюзът е бил, е и ще бъде! Вярвам, че днешните млади офицери и сержанти, ако и да са военнослужещи от новата ни професионална армия никога няма да предадат националните идеали и излизайки един ден в запаса и резерва ще продължат нашите и на предците ни традиции.

Какво ще се случва оттук нататък тепърва времето ще покаже, но едно е ясно офицерите от запаса винаги са били и ще продължават да бъдат най-големите родолюбци, беззаветно предани на армията и народа. Те никога не са се

Списание „Военен глас” с публикация
за проекта на РСОСЗР „Мъдрост и младост
една памет, едно Отечество”

стремяли да застанат начело на управлението на страната, но винаги в тежки за страната моменти са казвали своята дума и са участвали в решаването на нейните съдбини. Още по-актуална става тяхната дейност в съвременния несигурен свят, независимо от факта че страната ни е член на НАТО и Европейския съюз.

ДОМ-ПАМЕТНИКА НА ЗАПАСНОТО ВОЙНСТВО

КРАТКА ИСТОРИЯ ЗА СГРАДАТА

Сградата е построена през 1907 г. за бирария на Стефан Гъдев. Автор на проекта и ръководител на строежа е инж. Тодор Тонев, който реализира уникално за времето си строително решение, при което салонът на бирарията е направен без носещи колони. С крепостен акт № 110 от 7 август 1910 г. собственик на сградата е „Българско пивоварно дружество Шуменъ-Русе”. Според арх. Мариана Георгиева-Везнева сградата е проектирана по модел на съществуващ по това време ресторант в Букурещ. Тя е с най-просторния и светъл салон по това време и е завършена в стила на мюнхенските бирарии. Първоначално бирарията носи името „Кристал”, а след като става Дом на запасното войнство през 1926 г. идва нов наемател и открива ресторант „Преславски”, след него Иван Марков отваря един от най-престижните ресторанти в Русе, известен с добрата си

РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПОЛЗВАНЕ
№ ДК-07-СДР-105
11.11.2011г.

На основание чл.222, ал.1, т.8 и чл.177, ал.2 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), чл.17, ал.1, т.1 от Наредба №231/07.2003г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти (обн. ДВ, бр.72/2003г.), искане вх.№ДК-06-СДР-235-01-325/07.11.2011г., придружено от оковачен доклад от 28.10.2011г. на "ИНВЕСТИТОРСКИ КОНТРОЛ" - 05" ООД, ЕИК 117629430, със седалище и адрес на управление гр.Русе, бул. "Тодор Дивичев" №18, вкл.1, ет.3, ап.9, представявано от Румяна Атанасова Галева, упълномощаван строителен надзор съгласно Лиценз №ЛК-000641/20.10.2008г., издаден от Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и Протокол обр.16 от 10.11.2011г. за установяване на годността за ползване на строежа, съставен от Държавна приемателна комисия, назначена със Заповед №ДК-08-СДР-102/07.11.2011г. на Началника на Регионална дирекция за национален строителен контрол (РДНСК) – Северен централен район, и правомощията предоставени ми със Заповед № РД-13-446/01.11.2010г. на Началника на Дирекция за национален строителен контрол,

РАЗРЕШАВАМ ПОЛЗВАНЕТО
на строеж:
"ПРЕУСТРОЙСТВО НА РЕСТОРАНТ „ПОТСДАМ“

находящ се: УПИ VIII-1509, кв. 263, ул. „Александарска“ №77, гр. Русе,
Община Русе, Област Русе

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: Сдружение „РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА гр. Русе“, ЕИК 117658438, със седалище и адрес на управление, гр. Русе, ул. „Александарска“ №77, представляван от Димитър Стефан Вълков.

Строежът е изпълнен в съответствие с одобрените проекти. Разрешение за строеж №255/20.05.2011г., издадено от Главния архитект на Община Русе; Протокол от 14.06.2011г. за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво за строежа на техническата инфраструктура, с констатация от главния инженер на контролните цени.

За строежа е представена необходимата документация съобразно Наредба №3 за съдържанието, съставянето и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ, бр.41/2005г.), съгласно Удостоверение №99-5810-18-10-1542/20.07.2011г., издадено от Служба по Годишна, картография и кадастр гр. Русе; Удостоверение №КР9-151/12.08.2011г., издадено от отдел Кадастр и регулация при Община Русе.

Гаранционните срокове за изпълнените строителни и монтажни работи са съгласно чл.20, ал.4 Наредба №2/2003г. и започват да текат от днес за издаване на разрешението за ползване на строежа съгласно чл.20, ал.3 Наредба №2/2003г., влязл чл.160, ал.4 и ал.5 ЗУТ.

При ползването на строежа да се спазват законните разпоредби.

НАЧАЛНИК РДНСК
Северен централен район: *[подпис]*
инж. Крестина Попова

ОДК 7.5-1-01

кухня, по-късно се преименува на „Болгар“, а от 1970 г. се нарича „Потсдам“.

По време на нейното строителство от изток и от запад е имало сгради от Възраждането. По-късно през 1914 г. от източната страна е построена къщата на Мария Александрович (съпруга на руски офицер), а след 1970 г. къщите от западната страна са съборени и на тяхно място е построен магазин „Детмаг“.

Най-съществената част на сградата се явява фасадата по улица „Александровска“, която макар и едноетажна с едрите

си геометрични форми въздейства монументално и впечатляващо, както тогава така и днес, въпреки правените през годините реконструкции и ремонти. Общата ѝ височина е около 14 метра, подчертана в ъглите с пиластри и с широка елиптична остъклена арка, рамкирана с каменна рамка. Долната част на прозорците на арката и до днес могат да се спускат с механизми в специално оставени шлицове за летния сезон. Сградата е обявена за архитектурно-строителен паметник на културата от местно значение (ДВ. Бр.63/1973 г.)

В периода 1968-1970 год. се извършва основно преустройство на ресторанта и във връзка с побратимяването на гр.Русе с гр. Потсдам (бившата ГДР) получава новото име „Потсдам“. Конструкцията се укрепва с метални и стоманобетонни греди, а откъм ул. „Константин Величков“ се изгражда масивна двуетажна пристройка със сутерен, предназначена за кухненски блок. Интериора на основното пространство се променя изцяло с дървени ламперии по стените, нова галерия и стълба към нея. Монтиран е първия в Русе окачен гипсов таван от модули и ново осветление, всички те доставени, като дарение

от побратимения град Потсдам. Към ресторанта за фоайе, гардероб и санитарни възли се придава и партера на съседната сграда от изток, като в сутерена на същата се устройва механа към ресторанта. Фасадата към главната улица остава почти непроменена, с изключение на новата входна двукрила алуминиева врата също доставена от бившата ГДР, като се запазват механизмите за спускане на витрините. В този период по програмата за сътрудничество между побратимените градове в гр. Потсдам е открит ресторант „Болгар“.

Следващата мащабна реконструкция на сградата е извършена в периода 2010 – 2011 г. от наемателя на имота фирма „Хронос ЕООД“ с управител Красимир Даков. Сградата е една от малкото сгради-паметници на културата в гр. Русе запазили първоначалното си предназначение. Стремeжът на проектантския колектив и на собственика на имота РСОСЗР-Русе е максимално да се съхрани и възстанови автентичния образ на сградата. При реконструкцията се запазва общото функционално решение на ресторанта и клуба на запасното войнство, като в първоначалните предвиждания е предвиден отделен вход за клуба, но поради технологични причини не е изпълнен, тъй като придаденият през 1970 г. партер откъм съседната от изток сграда се явява собственост на друго лице и входа към него при ремонта е затворен. Извършено е цялостно укрепване на сградата и подмяна на покривни елементи. Чрез монтирането на леки метални колони в партера и сутерена се

обособява втори етаж с голям правоъгълен отвор в средата на галерията. Кухнята в пристройката е с ново функционално и технологично разпределение, усвоен и изцяло ремонтиран е и сутерена на сградата, в който са обособени складови и сервизни помещения за персонала. Монтирана е конвекционно-вентилационна климатична система за климатизация, а за отопление е изпълнена инсталация на природен газ. Интериора е във венециански стил, като на втория етаж са обособени клуб на РСОСЗР-Русе с два офиса. Официалното откриване на ресторанта става на 28 юли 2011 г. с участието на Тримата тенори и се превръща в общоградски празник, като от тази дата ресторантът се нарича „**Ла Страпа**”.

СГРАДАТА, КАТО ДОМ НА ЗАПАСНОТО ВОЙНСТВО

В периода след Балканската, Междусъюзническата и Първата световна войни съюзите на запасните офицери и подофицери и други военнопатриотични организации, стигат до извода, че са им необходими клубове, почивни бази и други придобивки, където да развиват своята дейност, да се срещат, да се самоиздържат и подпомагат. Въпреки наличието на централизирана структура на управление на съюзите, същите на местно ниво имат достатъчно възможности и самостоятелност, за да се самоуправляват.

Това е характерно и за членовете на съюзите в гр. Русе, които през 1926 г. видно от документ на Държавен архив гр. Русе Ф.92К, оп.1, А.Е.7 учредяват кооперативно сдружение „Комитетъ Домъ Паметникъ” между дружеството на русенските опълченци „Шунка”, дружество на доброволците от 1885 г. „Сливница”, дружество на запасните офицери и дружеството на запасните подофицери „за постройване въ гр.Русе на

Домъ Паметникъ на запасното войнство”, който да служи на родолюбивите цели на запасното войнство, като назидание и поощрение на младото поколение.

Сдружението приема свой устав, в който е предвидено, че фонда предвиден в чл.3 ще трае до изграждането на Дом-Паметника, а в последствие променен с допълнението „или до купуване на подходящо здание и преустройството му за целите на комитета”.

Негов председател е **полковник о.з. Рашо Михнев**.

ПОЛКОВНИК РАШО МИХАЙЛОВ МИХНЕВ

Роден на 8 септември 1872 година във Великотърновското село Джулоница. Завършва Военното училище в София и на 23 март

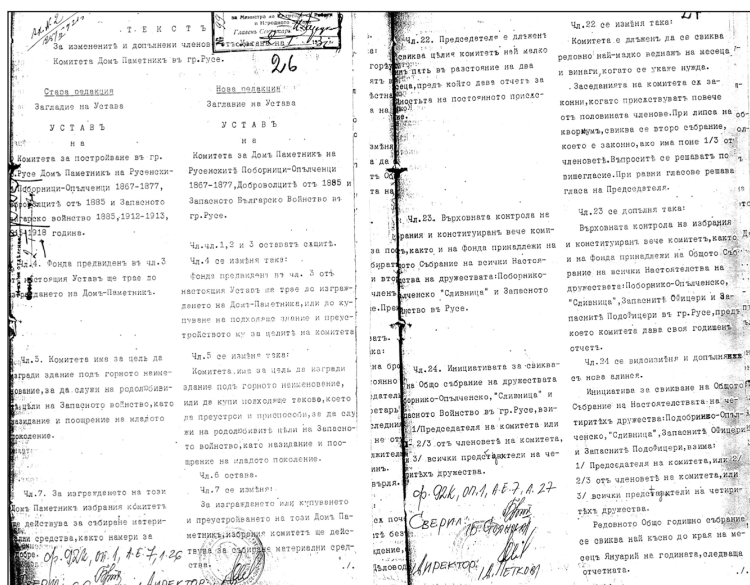

**Полковник
Рашо М. Михнев**

1894 е произведен в чин подпоручик. През 1907 година, като командир на 8-а рота от 5-и пехотен дунавски полк капитан Михнев е командирован в Николаевската академия на ГЩ в Санкт Петербург, която завършва през 1910 година. През Първата световна война (1915-1918) майор Михнев е назначен за началник на щаба на 1-ва бригада от 5-а пехотна дунавска дивизия, а по-късно командва новосформираният 72-и пехотен полк. На 30 май 1918 година е произведен в чин полковник и след края на войната на 8 ноември 1919 излиза в запас.

Преди да се стигне до учредяване и приемане на устав още през 1923 г. всяко едно от дружествата провежда свои заседания и взема решения за създаването на общ комитет, като естествено водещата роля

е на СЗО с председател ген. Киселов. Първоначалните виждания са, че следва да се построи „Дом – паметник мавзолей в Русе, в който да се съберат костите на Великаните Българи паднали за Свободата и независимостта на Родината, намиращи се разхвърляни из разни гробища на Русенското землище”. Тази мотивация остава

Устав на Комитета за построяването на Дом-паметник

яването на Дома-паметник парцел от около 12 000 кв.м точно срещу казармите на 5-ти пехотен полк, което по това време е собственост на Министерството на войната. Във връзка с това съгласно Протокол № 4/10.01.1924 г. избира комисия от делегати – зап.генерал от пехотата П.Киселов, зап.ст.подофицер Д.Тодоров и зап.фелдфебел Н.Чолаков, и ги упълномощава да се срещнат с Министъра на войната генерал Иван Вълков за да „ходатайствуват предъ господина Министра на Войната-генерал Вълков, за отпущането и подаряването на вечни времена на гореуказаното място”. Вероятно тази идея не е оствещена и не е получен положителен отговор от ген. Вълков, тъй като впоследствие е отправено искане вече към общината, за което ще стане ясно в следващите редове.

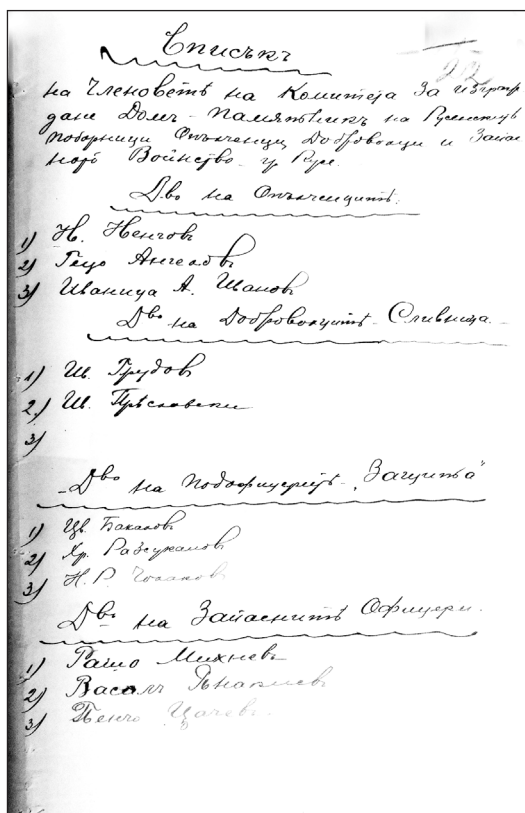
до момента, в който от сдружението за посочените в устава му цели се закупува имотът на ул. „Александровска” 77 – днешния Дом на запасното войнство.

Първоначално Комитетът избира за място на постро-

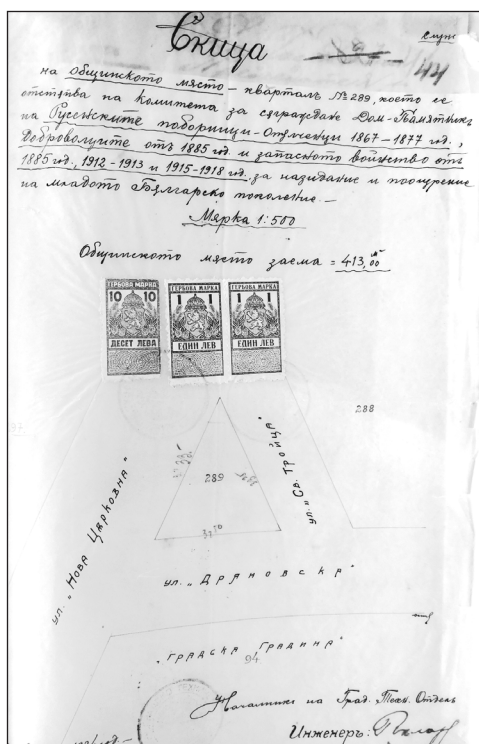
Така през 1924 г., съгласно документ от Държавен архив Русе Ф.92К, оп.1, А.Е.5, л.40 (Протокол № 5 от заседание на комитета), избраните членове от общите събрания на четирите дружества формират постоянно присъствие от 9 члена, които избират полк. о.з. Рашо Михнев за председател, за подпредседател Неделчо Ненчев, за касиер Хр. Иван Разсуканов и за секретар Васил Янакиев. След техния избор в дневния ред на заседанието е разгледано предложението за избиране на място, където да бъде построен Дома-паметник, като в т.2 е решено „Постоянно присъствие да се

яви на 22 март 1924 г. при кмета, за да го помоли да ходатайства пред Общинския съвет за отпускане на празно място, намиращо се между улиците „Света Троица“, „Нова църковна“ и „Борисова“ зад градината Опълченски паметник. И в един от дните между 24 и 30 март 1924 г. Комитета да се яви пред Общинския съвет, за да изходатайства празно място”.

Очевидно след срещите, внесено от Комитета искане е разгледано и с писмо № 511692/18 юли 1924 г. (Ф.92К, оп.1, А.Е.5, л.42) на Русенското градско общинско управление се известява, че с Протокол № 14, решение 30 от 26 март 1924 г. се разрешава отпускане на място за постройка на Дом-паметник, което е утвърдено от Министъра на вътрешните работи и народното здраве с писмо №4972/3 юли 1924 г. и от тази дата комитетата може да разполага с него, и да получи скица от техническата служба.

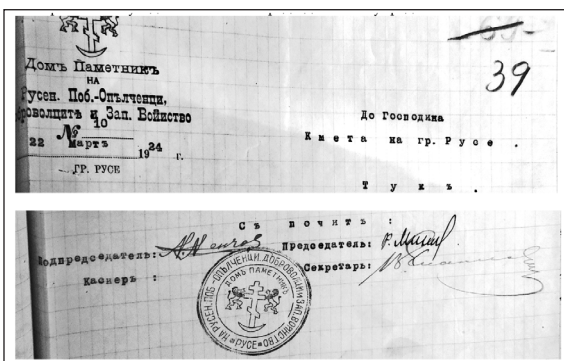

Такава скица е издана, но следва да се подчертае че общината си запазва правото на собственост. След предоставянето на парцела Комитетът първоначално се заема с построяването на каменна ограда, като за целта е отправено искане до Командира на 5-та пехотна дивизия за осигуряване на каменни блокчета от сградите на бившите казарми на 2-ри Искърски полк, находящи се в близост до Военния клуб. Искането на комитетата е удовлетворено и парцелът е ограден. Както става ясно от запазените документи и кореспонденция през 1929 г. с решение № 5 по Протокол №

51/12.12.1929 г. на Общински съвет Русе мястото е отнето, тъй като вече е закупен друг имот. А има и още едно основание за това решение, общината го взема обратно, тъй като има намерение там да се построи паметник на незнайния воин, но това така и не се осъществява.

Паралелно с това върви кампания за набиране на средства за построяването на Дома-паметник, като основателите на фонда естествено са четирите военно-родолюбиви организации учредители на Комитета. Всяка от тях с решения на свои събрания предоставя по 10 хил. лева. Организират се местни и национални лотарии, благотворителни балове и

[illegible][illegible]

[illegible]

за одържавяване на имота, съгласно ПМС 10/1948 г.

гр. Комитетът има свой отделен Устав, който се променя на два пъти, като регистрацията му в тогавашното Министерство на вътрешните работи и народното здраве среща значителни трудности и лично ген. Киселов се явява пред министъра, за да ходатайства. Изработен е и самостоятелен печат и се води отделно деловодство, за което своевременно се уведомяват всички председатели на учредителите.

Комитетът получава подкрепа и от общината, която от своя бюджет осигурява на няколко пъти по 10 хил. лева.

Първоначалните намерения на комитета обаче не се осъществяват, очевидно поради липсата на достатъчно средства. Затова на 14.08.1926 г. с Нотариален акт № 404 от русенското запасно войнство е закупена сградата, тогава под наименование „Бирария Кристалъ“, която до момента на

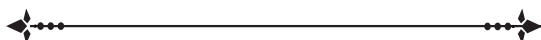

сделката е собственост на „Българско пивоварно дружество Шуменъ Русе”.

От този ден нататък тя се именува **„ДОМЪ НА ЗАПАСНОТО ВОЙНСТВО”**. Домът е отнет от държавата с постановление 10/1948 г. и чак през 2008 г. е възстановен на РСОСЗР Русе.

ЧЛЕНОВЕ НА КООПЕРАЦИЯ “ДОМ НА ЗАПАСНОТО ВОЙНСТВО” ПРЕЗ 1926 г.

1. зап. погофицер Димитър Р. Якимов, ул. Бр. Миладинови 46	12. зап. погофицер Георги Г. Попов, пенсионер, ул. Житарска 15
2. зап. погофицер Марин Д. Кочанов, ул. Македонска 62	13. зап. погофицер Минко М. Мамулков, земеделец, с. Сваленик, Русенско
3. зап. погофицер Иван М. Коларов, ул. Давид 28	14. зап. погофицер Тончо Цветков, земеделец, с. Сваленик, Русенско
4. зап. погофицер Станчо Василев, (търговец) ул. Бахарова 46	15. зап. погофицер Филип Марев, мелничар, с. Сваленик, Русенско
5. зап. погофицер Рачо Д. Янков, търговец, ул. Оборна 49	16. зап. погофицер Стефан Богев, чиновник, ул. Окръжен булевард
6. зап. погофицер Иван Т. Ангелов, търговец, ул. Николаевска 55	17. зап. погофицер Киро Странджев, чиновник, ул. Железарска 13
7. зап. погофицер Нусим Овадия, чиновник, ул. Давод 19	18. зап. погофицер Георг Теодосиев, чиновник, ул. Доростол 26
8. зап. погофицер Трифон Кънчев, търговец, ул. Александровска 21	19. зап. погофицер Георги Г. Цукев, чиновник, ул. Църковна независимост 4
9. зап. погофицер Петко Николов, служащ, ул. Ангреева 22	20. зап. погофицер Христо Цветков, търговец, ул. Александровска 46
10. зап. погофицер Аврам Дж. Маеров, търговец, ул. Видин 2	
11. зап. поручик Арон Дж. Майеров, адвокат, ул. Дондуков Корсаков 16	

21. зап. погофицер Цаню Ст. Цочев, търговец, ул. Андреева 1
22. зап. подпоручик Янко Т. Танков, търговец, ул. Александровска 77
23. зап. погофицер Драган Н. Драганов, търговец, ул. Бара 28
24. зап. погофицер Исак М. Бенун, сараф, ул. Александровска 149
25. зап. погофицер Пенчо Недялков, чиновник, ул. Св. Троица 1
26. зап. офицер Стефан Илиев, търговец, ул. Александровска 170
27. Марко Ярославски, търг. служащ, ул. Романовска 4
28. зап. погофицер Димитър Р. Косов, търговец, ул. Окр. булевард 10
29. зап. подпоручик Иван Ж. Баръмов, чиновник, ул. Пиротска 28
30. Тодор Г. Визиров, търговец, ул. Ангел Кънчев 85
31. зап. погофицер Богдан Маджунков, търговец, ул. Скобелев 21
32. Натан Теплицки, търговец, ул. Гурко 5
33. зап. офицер Константин Назъров, търговец, ул. Александровска 151
34. Йосиф Вешков, търговец, ул. Александровска 151
35. зап. погофицер Давед Коев, търговец, ул. Цар Шишман 7
36. Георги Василев, директор, ул. Червен, 2
37. Досю Балкански, чиновник, ул. Глаголизова 12
38. зап. офицер Йордан С. Павлов, търговец, ул. Николаевска 116
39. зап. подполковник Симеон Ив. Попов, търговец, ул. Сан Стефано 5
40. Алберт Искович, фабрикант, ул. Вугин 14
41. зап. офицер Сава К. Христов, служащ, ул. Ангел Кънчев 39
42. Исак Азриел, търговец, ул. Александровска 168
43. Йозеф Леви, търговец, ул. Александровска 168
44. Нусим С. Калми, търговец, ул. Вугин
45. зап. погофицер Соломон Хириц, търговец, ул. Александровска 55
46. зап. погофицер Минчо Д. Ковачев, търговец, ул. Госпитална 29
47. зап. погофицер Стефан Баланов, ул. Ст. Караджа 1
48. Александър Краус, търговец, ул. Давид 8
49. Изидор Аструг, търговец, ул. Гурко 22
50. зап. офицер Петко Гошев, ул. Коларска 3

51. зап. офицер Георги Тодоров, ул. Стръмна 3
52. зап. поручик Тодор Теохаров, ул. Априлова
53. Съединени тютюневи фабрики
54. зап. погофицер Марко Я. Хеския, ул. Бозвели 13
55. зап. подпоручик Сава Хрусанов, ул. Преславска 7
56. зап. погофицер Иван Атанасов, фелдшер, ул. Скобелева 77
57. зап. погофицер Йосиф А. Грасияни, ул. Цар Самуил 19
58. зап. генерал Асен Николов, ул. Александровска
59. зап. полковник Борис Асенов, ул. Александровска
60. зап. полковник Пар. П. Дюлгеров, пенсионер, ул. Ал. константинов 2
61. Дружество "Жити"
62. зап. капитан Митю Г. Пенков, ул. Антим 1
63. зап. погофицер Недялко Радославов, ул. Антим 68
64. зап. погофицер Лазар Г. Горанов, чиновник, ул. 19 февруари 2
65. зап. погофицер Телемах Филаретов, чиновник, квартал Яворов
66. зап. погофицер Иван Чоторов, землемер, ул. Защита, 5
67. зап. погофицер Христо Илиев, чиновник, с. Басарбово, Русенско
68. зап. погофицер Георги Караиванов, чиновник, ул. Крепостна 16
69. зап. погофицер Иван Вутов, чиновник, ул. Нова цълковна 22
70. зап. погофицер Негко Б. Сиратов, пенсионер, ул. Дряновска 30
71. зап. офицер Константин Донеv, адвокат, ул. Новооткрита
72. зап. офицер Любен Юр. Диналов, архитект, ул. Княз Борис 2
73. зап. погофицер Тодор Ганев, чиновник, ул. Иван Вазов 7
74. зап. офицер Пенчо Мушанов, търговец, ул. Митарна
75. зап. подполковник Александър Данев, пенсионер, ул. Борисова 24
76. зап. капитан Спас Казанджиев, търговец, ул. Александровска
77. зап. поручик Трифон Константинов, търговец, ул. Полицейска 10
78. зап. капитан Петър Станчев, ул. Скобелев 56
79. зап. офицер Никола Райкович, инженер, ул. Търговска 18
80. зап. офицер Моско Гайдов, търговец, ул. Романовска

81. зап. офицер Бойчо Станчев, търговец, ул. Нова църковна 13

82. зап. погофицер Димитър Гергинов, кожухар, ул. Нова църковна 19

83. зап. погофицер Петко Иванов, ул. Николаевска 53

84. зап. погофицер Никола Джамбазов, ул. Николаевска 53

85. зап. погофицери Василев Пенчев, ул. Николаевска 86

86. зап. погофицер Георги Влагров, търговец, ул. Николаевска 55

87. Петър В. Памуков, общинар, ул. Николаевска 53

88. Юрдан Попов, търговец, ул. Николаевска 57

89. Енчо Василев, търговец, ул. Николаевска 57

90. зап. поручик Стефан Манев, аптекар, ул. Николаевска 92

91. зап. погофицер Енчо Иринева, търговец, ул. Николаевска, 78

92. зап. погофицер Сава Р. Иринева, кожухар, ул. Николаевска 78

93. зап. погофицер Тодор Р. Кожухаров, търговец, ул. 19 февруари 27

94. зап. погофицер Стоил Ив. Хлебаров, търговец, ул. 19 февруари 27

95. Никола Босев, ул. Николаевска 43

96. Генчо Станчев, ул. Николаевска 35

97. зап. офицер х. Иван х. Иванов, ул. Николаевска 92

98. зап. полковник Александър Василев, ул. Муткурова 32

99. зап. подполковник Васил Минчев, адвокат, ул. Житарна 15

100. зап. подполковник Д-р Михал Симеонов, лекар, ул. Артилерийска 3

101. зап. поручик Райко Райчев, адвокат, ул. Артилерийска 9

102. зап. капитан Тодор Пиреев, чиновник, ул. Сароглу 40

103. зап. капитан Юрдан Ангелов, чиновник, Окр. Тр. Бюро

104. зап. подполковник Моско Василев, чиновник, ул. Житарна 20

105. Драгомир Апостолов, ул. Флотска 21

106. зап. поручик Минчо Иванов, търговец, ул. Градски часовник 3

107. зап. поручик Ангел Панапичев, търговец, ул. Николаевска 49

108. зап. поручик Д-р Никола Н. Начев, търговец, ул. Губернатор 5

109. зап. подпоручик Стефан Пенков, чиновник, ул. Хаджи Димитър 20

110. зап. капитан Тодор Пиров, чиновник, ул. Сароглу 40

111. **Никола Н. Пиров**, чиновник, ул. Цар Освободител 12
112. **зап. поручик Георги Влаев**, чиновник, Разградски булевард 5
113. **зап. капитан Митю Аврамов**, чиновник, ул. Лозенград 22
114. **зап. поручик Иван Димитров**, чиновник, Окр.мруд. бюро
115. **зап. майор Доктор Караджов**, ул. Борисова 62
116. **зап. подофицер Марко Стоянов**, търговец, ул. Св. Светих 26
117. **зап. капитан Паскал Георгиев**, чиновник, ул. Филип Тотю 5
118. **зап. полковник Христо Караконовски**, ул. Александровска 100
119. **зап. подпоручик Алексей Ив. Тодоров**, механик, ул. Боримечка 1
120. **зап. поручик Слави П. Ковачев**, художник, ул. Крепостна 75
121. **зап. подпоручик Георги Коев**, чиновник, ул. Войводова 40
122. **зап. майор Марин Цоев**, кварт. Защита 1
123. **зап. полковник Владимир Данев**, пенсионер, ул. Икономова 13
124. **зап. поручик Коста Захариев**, чиновник, квар. Яворов 1
125. **зап. капитан Крум Торчанов**, търговец, ул. Стрелбище 11
126. **зап. поручик Енчо Рогожеров**, търговец, Окр. булевард 6
127. **зап. поручик Христо Стоянов**, кмет, кв. Яворов 1
128. **зап. капитан Димитър Роглев**, печатар, ул. Бежанова 27
129. **зап. поручик Кънчо Петров**, търговец, ул. Николаевска 82
130. **зап. поручик Борис М. Беджев**, чиновник, Окр. булевард 4
131. **зап. поручик Тодор Гайдов**, търговец, Окр. булевард 16
132. **зап. полковник Иван Ванков**, Окр. булевард 2
133. **зап. поручик Никола Дакков**, чиновник, ул. Църковна 2
134. **зап. поручик Любомир Динолов**, търговец, ул. Дюлгерска
135. **зап. капитан Георги Рачев**, чиновник, Окр. булевард 40
136. **зап. офицер Менелай Георгиев**, чиновник, ул. Борисова 36
137. **зап. полковник Роман К. Маринович**, чиновник, ул. Флотска 16

138. зап. капитан Стефан Попов Николов, чиновник, ул. Опълченска 7
139. Стефан Цеков
140. зап. офицер Георги Чехларов, инженер, ул. Муткурова 29
141. зап. подпоручик Атанас Гочев, чиновник, ул. Митрополитска 15
142. зап. Майор Никола Стефанов, търговец, ул. Кв. Владимурска 15
143. зап. офицер Иван Ненович, чиновник, ул. Владимирска 34
144. зап. офицер Кънчо Абаджиев, пенсионер, ул. Войводова 115
145. зап. капитан Тодор Бояджиев, чиновник, ул. Мостова 28
146. архитект Ст. Йонков, ул. Дрен.площад, Дриново 27
147. Танко Н. Танков, търговец, ул. Александровска 4
148. зап. подпоручик Янко Р. Танков, търговец, ул. Александровска 77
149. зап. погофицер Ганчо Г. Обрешков, машинист, ул. Дъскарна 99
150. зап. офицер Антон Римшев, пенсионер, ул. Дряновска 25
151. зап. офицер Цани Господинов, пенсионер, ул. Сливница 1
152. зап. погофицер Панайот С. Лютаков, общар, ул. Крепостна 108
153. зап. поручик Ангел А. Кючуков, чиновник, ул. Ген. Паренсов 11
154. зап. погофицер Коста Овчаров, чиновник, ул. Александровска
155. зап. офицер Пенчо Цачев, чиновник, ул. Глаголизова
156. зап. подпоручик Георги Геров, мелничар, ул. Кн. Владимирска 20
157. зап. подполковник Георги Наследников, пенсионер, ул. Александровска 68
158. зап. полковник Христо Рачев, пом. Кмет, ул. Градинарска 10
159. зап. капитан Петър Славчев, пенсионер, ул. Житарска 3
160. зап. подпоручик Иван И. Павлов, мирови съдия, ул. Сароглу 12
161. зап. капитан Христо Семерджиев, чиновник, ул. Кн. Владимирска 7
162. зап. майор Христо Дачев, пенсионер, ул. Борисова 52
163. зап. полковник Илия Карамаджраков, пенсионер, ул. Глаголизова
164. зап. лейтенант Владимир Пенеv, чиновник, ул. Княжевска 31

165. зап. подполковник Спиридон Асенов, ул. Андреева 13
166. зап. капитан Мито К. Мишков, търговец, ул. Братя Миладинови 28
167. зап. поручик Васил Кръстев, чиновник, ул. Нова църковна
168. зап. погофицер Стоян Петров, железар, ул. Стара гжамия 10
169. зап. погофицер Милан Клисурски, служащ, ул. Лозенград 12
170. зап. погофицер Петър С. Казаков, лозар, ул. Сароглу, 21
171. зап. погофицер Стоил П. Беджшев, фелдшер, ул. Божкова 23
172. зап. погофицер Янко Г. Мутафов, търговец, ул. Сароглу
173. зап. погофицер Александър Ив. Вълков, механик, ул. Свищовска 10
174. зап. погофицер Иван Цанев Димитров, 34 Безименна 17
175. зап. погофицер Никола Р. Чолаков, търговец, Опълченски квартал 2
176. зап. погофицер Никола Г. Лазаров, обучащ, кв. Защита 7
177. зап. погофицер Пенчо Стоянов, служащ, ул. Х. Димитър 16
178. зап. офицер Велико Пейчев, търговец, ул. Борисова 21
179. зап. офицер Стоян Юр. Бръмчилков, земеделец
180. зап. погофицер Иван Асенов, служащ, ул. Андреева, 15
181. зап. погофицер Васил Г. Шилев, касапин, Топрак Хисар
182. зап. погофицер Ангел Георгиев, търговец, ул. Св. Кирил и Методий 111
183. зап. подпоручик Христо Ст. Стоянов, търговец, ул. Кн. Борисова 2
184. Д-р Г. П. Антонов, лекар, ул. Александровска 127
185. Д-р Никола Ковачев, лекар, ул. Александровска
186. зап. полковник Филип Цонев, чиновник, ул. Любен Каравелов 15
187. зап. капитан Димитър Ив. Стоянов, чиновник, Д-во "България"
188. зап. погофицер Атанас Константинов, чиновник, ул. Войводово 54
189. Д-р Симеон Пенчев, лекар, ул. Крепостна 43
190. зап. капитан Петър Иван Беев, чиновник д-во Труд, ул. Весела 34
191. зап. погофицер Раги Стоянов, земеделец, с. Табачка
192. зап. погофицер Владимир Ив. Мъглов, пенсионер, ул. Борисова 50
193. зап. погофицер Юрган Златев, чиновник, ул. Първа сапунова 1

194. зап. погофицер Георги Стоянов, ул. Църковна независимост 10

195. зап. погофицер Георги х. Пантелеев, машинист, ул. Велико Търново 7

196. зап. погофицер Христо М. Илчев, шлосер, ул. Окр. булевард 198

197. зап. погофицер Александър Я. Касабов, чиновник, ул. Окр. булевард 101

198. зап. капитан Стати Цанев, пенсионер, ул. Скобелева 15

199. зап. погофицер Никола Въжаров, фелдшер, ул. Васил Друмев 5

200. зап. погофицер Кънчо Димитров, ул. Бара 12

201. зап. майор Никола Батоев, търговец, ул. Скобелева

202. зап. капитан Марин Хр. Рагков, ул. Цар Освободител 62

203. зап. погофицер Ганчо Савов, учител, ул. Окр. булевард 3

204. зап. капитан Кънчо Кънчев, адвокат, ул. Девическа гимназия

205. зап. погофицер Арсо Ст. Арнаудов, служащ, ул. Бузлуджа, 3

206. зап. погофицер Димитър Стефанов, машинист, ул. Керемидарна 8

207. зап. погофицер Юрган Златев, чиновник, ул. Първа сапунова 1

208. зап. капитан Дани М. Гурганов, чиновник, ул. Окр. булевард 148

209. зап. погофицер Цани Пенев, търговец, ул. Сливница 6

210. зап. капитан Иван Павлов, пенсионер, ул. Любен Каравелов 18

211. зап. подпоручик Иван Ив. Попов, чиновник, ул. Скобелев 21

212. зап. старши погофицер Злати Ст. Нешев, чиновник, Бей Мазар 4

213. зап. поручик Иван Николов, чиновник, ул. Бей Мазар 14

214. зап. погофицер Атанас Генов Дюлгерев, пенсионер, ул. Александровска 76

215. зап. погофицер Михаил Стоянов, ул. Цаперкова 11

216. зап. погофицер Иван Петков Джингов, огняр, ул. Алеи 52

217. зап. погофицер Пенчо Сираков, търговец, ул. Красна 9

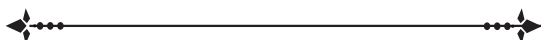
218. зап. погофицер Георги Ц. Делиев, търговец, ул. Св. Троица

219. зап. погофицер Александър Опълченов, фелдшер, ул. Съборна 4

220. зап. погофицер Алеко Щерев, търговец, ул. Муткарова 17

221. зап. офицер Герчо Великов, ул. Левски 64
222. зап. погофицер Радуш Неделчев, търговец, с. Батин
223. зап. офицер Димо Ефтимов, чиновник, ул. Божкова махала 33
224. зап. капитан Борис х. Ганев, чиновник, ул. Ангреева 22
225. зап. поручик Юрган Юрганов, учител, ул. Коларска 7
226. зап. полковник Петър Кутинчев, ул. Бежанова 29
227. зап. поручик Милко Милков, чиновник, ул. Климентина 55
228. Никола Г. Попов, пенсионер, ул. Бунар хисар 1
229. зап. подпоручик Христо П. Попов, търговец, ул. Цар Крум 1
230. зап. полковник Никола Дагарадинов, ул. Църковна независимост 31
231. зап. погофицер Андрей А. Данев, дъскар, ул. Дъскарна 35
232. зап. погофицер Георги Стоянов, ул. Църковна независимост
233. зап. погофицер Петко Ст. Петков, търговец, Окръжен булевард 17
234. зап. погофицер Драган Христов, търговец, ул. Баба Руса 5
235. Гатю Цонев и Сие, търговец, ул. Александровска 51
236. зап. погофицер Минчо Инджов, търговец, ул. Александровска 31
237. зап. погофицер Христо Ив. Разсуканов, чиновник, ул. Ангреева 20
238. зап. погофицер Дилитър Ст. Белия, пенсионер, ул. Лозенград 7
239. зап. погофицер Георги К. Баляков, търговец, Окр. булевард
240. зап. погофицер Стоил П. Беджев, фелдшер, ул. Божкова 23
241. зап. погофицер Нено Ив. Колев, служащ, ул. Перушица 33
242. зап. погофицер Банко Хр. Боров, търговец, ул. Македонска 62
243. зап. капитан Симеон Цанков, ул. Охрид 17
244. зап. полковник Гиню Кърджиев, ул. Търговска 9
245. зап. полковник Евстати Винаров, ул. Консулска 14
246. Пантелей Петров, ул. Керемидарна, 5
247. зап. майор Христо Чавов, ул. Аспарухова 34
248. Георги Рагков
249. зап. подпоручик Васил Бояджиев, ул. Болнична 22

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ДОМА НА ЗАПАСНОТО ВОЙНСТВО НА РСОСЗР – РУСЕ

Още в началото с формирането на структура на съюза на местно ниво през 1990 г. започва да назрява идеята за възстановяване собствеността на Дома-Паметник на запасното войнство, бивш Потсдам. Началото е поставено от председателя на Регионалния съвет о.з. подполковник Димитър Бешев, който с помощта на о.з. подполковник Георги Благоев издирва документите за имота. Оттогава са и първите искания и преписки за възстановяване на собствеността между Регионалния съвет и кмета на община Русе, областния управител, Централния съвет на СОСЗ и министерския съвет.

Първото искане, отправено към институциите е от 1992 г. Позовавайки се на Закона за възстановяване собствеността върху одържавените недвижими имоти до кмета на община Русе Асен Тасев е внесено заявление от общинския съвет на СОСЗ гр. Русе с вх. № 62-00-43/**12.05.1992 г.** с искане за възстановяване на собствеността върху недвижим имот бивш ресторант Потсдам, находящ се на ул. "Александровска" 77 в гр. Русе. Благодарение на усилията на всички председателствали съюза в Русе и най-вече на полк. о.з. Иван Иванов и със съдействието на областния управител на област Русе Мария Димова домът е възстановен на русенското запасно войнство, в лицето на РСОСЗР Русе, с решение на Министерски съвет на Република България № 294 от 9 май 2008 г. и министър-председател Сергей Станишев.

Днес РСОСЗР Русе разполага със собствена сграда и Централен клуб, в който се провеждат всички важни и официални мероприятия на сдружението.

*Централният клуб на РСОСЗР гр. Русе
в Дома на запасното войнство на ул. "Александровска" 77*

Накратко това е само една малка част от дейността и историята на съюза в Русе.

Вероятно при още по-задълбочени проучвания за историята на съюза в гр. Русе от неговото създаване през 1907 до наши дни ще се намерят още документи и факти, отразяващи неговата дейност, но нека да оставим тази възможност на тези, които ще дойдат след нас.

Надявам се книгата **„СЪЮЗЪТ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА В ГР.РУСЕ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ И ДНЕС“** да предизвика интереса на читателите, не само на тези свързани с армията, но и на всички русенци, защото военната история на нашия град е написана с кръвта на стотиците знайни и незнайни български войници и офицери, оставили костите си по бойните полета в името на България!

Завършвайки с девиза „БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО“ със сигурност можем да кажем, че Русенското запасно войнство винаги е играло и ще продължи да играе важна роля в общественно-културния живот на града, отстоявайки принципите на патриотизма, професионалната чест и достойнство на българския офицер и сержант. Огромна е неговата заслуга за възпитанието на подрастващите в дух на уважение към бойните

традиции на Българската армия, съхраняването и развитието на националните идеали и подвига на загиналите воини за национално обединение.

*С благодарност за съдействието на:
г-жа Стефка Маринова - Началник отдел ДА - Русе.*

ПРИЛОЖЕНИЯ

АРХИВНИ ДОКУМЕНТИ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪЮЗА

Д Е К Л А Р А Ц И Я

на Конгреса на запасните офицери, старшини и сержанти

Ние, запасните офицери, старшини и сержанти, събрани на своя учредителен конгрес на 23 януари 1990 г. влСофия създадохме "СЪЮЗ НА ЗАПАСНИТЕ ОФИЦЕРИ, СТАРШИНИ И СЕРЖАНТИ", като патриотична, независима и демократична масова организация.

Констатираме, че конгреса се провежда в съдбовно за страната и народа ни време. Бурни, сложни и противоречиви процеси разтърсват обществото ни след историческия Десети ноември 1989 г. Поетият курс на решително, истинско преустройство е минирал от догматични стереотипи и методи характерни за командно-административната система на Живковия режим и от разнопосочните действия на различните сили, които сега излизат на неспокойната сцена на обществения живот. Някои от тези сили издигат крайни искания, които не са в интерес на бъдещето на нацията.

Атмосферата се утежнява и от допуснатите деформации по националния въпрос.

Осъждайки тоталитарния режим, довел страната до тежка икономическа, политическа и духовна криза, както и до сериозни деформации на социалистическата система, **ПРИЗОВАВАМЕ** ръководните органи в България от всички равнища за по-смели, по-бързи и радикални мерки за обновление на всички области в нашето общество. **НАСТОЯВАМЕ** като масова патриотична, независима организация да бъдем представени на "Кръглата маса" на преговорите.

ЗАЯВЯВАМЕ, че ще работим за консолидиране на всички прогресивни и демократични сили, които полагат усилия за преустройство на нашата Родина в съвременна правова, социалистическа и демократична държава.

ПОРИЦАВАМЕ проявите на екстремизъм, както отлясно, така и от ляво.

НИЕ СМЕ за върховенството на закона и равенството на всички граждани пред него, за политически и икономически плурализъм, за демокрация и гласност, но и за отговорност.

ЩЕ УКРЕПВАМЕ националното единство на народа ни и ще се борим за спазването на конституционните права на българските граждани.

ИЗКАЗВАМЕ ГОТОВНОСТ за съдействие на Въоръжените сили за укрепване на тяхната боеспособност, за издигане достойнството и самочувствието на командния и целия личен състав и за провеждане на съвместни

*Декларация на учредителния конгрес на СЗОСС,
проведен на 23.01.1990 г. в гр.София*

- 2 -

учебни, културно-просветни и други начинания.

ОДОБРЯВАМЕ принципите на военната доктрина на държавите от Варшавския договор за разумна отбранителна достатъчност и ще подкрепяме военното сътрудничество с държавите-участници във Варшавския договор и преди всичко със Съветския съюз.

ПОДКРЕПЯМЕ усилията на СССР и другите страни от Варшавския договор за провеждане на съществено разоръжаване на страните от НАТО и ОВД и за укрепване на мира в Европа и целия свят.

НИЕ СМЕ за дълбоко преустройство на Българската народна армия, за висока боеспособност, съзнателна дисциплина и изкореняване на извращенията на дисциплинарният практика.

ЩЕ РАБОТИМ за засилване на патриотичното чувство на българските граждани и ще участвуваме в инициативите на обществените родолюбиви организации в страната.

ЩЕ ПОЛАГАМЕ УСИЛИЯ за преквалификация на излизашите в запас командни кадри и по-справедливо решаване на социалните им проблеми.

ЗАЕДНО С ПРАВООХРАНИТЕЛНИТЕ И ПРАВОЗАЩИТНИТЕ ОРГАНИ ще поддържаме обществено съзнание за недопускане на нови отклонения и деформации в нашият обществен, политически и стопански живот.

ПРИЗОВАВАМЕ всички запасни офицери, старшини и сержанти за включване и активно участие в дружествата и секциите за осъществяване на целите и задачите на Съюза.

Ще отдадем всичките си сили и енергия за доброто на народа, за преуспяване на скъпото ни отечество - НР България.

СОФИЯ, 23.01, 1990 г.

ОТ КОНГРЕСА

*Декларация на учредителния конгрес на СЗОСС,
проведен на 23.01.1990 г. в гр.София*

гр./с/ _____

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИТЕТА /ОТГОВОР-
НИКА НА СЕКЦИЯТА / НА ЗАПАСНИТЕ ОФИЦЕРИ

На 21.февруари 1990 год. от 18.00 часа в Дома на
културата на транспортните работници - гр.Русе, ще се
проведе ГРАДСКА УЧРЕДИТЕЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ на СЪЮЗА на За-
пасните ОФИЦЕРИ, СТАРШИНИ И СЕРЖАНТИ .

Д Н Е В Е Н Р Е Д :

1. Запознава с Устава на Съюза .
2. Приемане на декларация .
3. Избор на ръководни органи .

От Вашия комитет /секция/ на запасните офицери
следва да присъствуват _____ делегати.

Поканете и запасни старшини и сержанти от МНО
и МВР, работещи във Вашето предприятие /учреждение /.

гр.Русе, 13.02.1990 год.

ИНИЦИАТИВНИЯ КОМИТЕТ

*Първа Покана за учредителна конференция на Съюза в гр.Русе от
13.02.1990 г., инициирана от Военния отдел към ОНС гр.Русе.*

СПРАВКА

за организационното състояние и стопанската дейност
в регионалния съвет на СОСЗ - гр. РУСЕ
към 05 март 1992 година

Общински съвети	Изгра-	Изгра-	Члено-	Отчетен	Пласирани	Фирми и сто-
по на съюза в реги-	дени об-	дени	ве на	членски	фондови	панска дей-
ред она	щински	друже-	Съюза	внос	марки	ност
	съвети	ства	/бр./		/лв./	
	/да или не/	/бр./				
1. гр. Русе	да	6	267	360	няма	няма
2. гр. Бяла	-	1	27	-	няма	няма
3. с. Ценово	-	1	25	150	няма	няма
4. гр. Борово	-	1	17.	100	няма	няма
5. с. Иваново	-	1	15	-	няма	няма
6. гр. Вятovo	-	1	14	-	няма	няма

Забележка: 1. Въпреки многократните ни опити да пласираме фондовите мар-
ки по предприятия, учреждения и подразделения ни се отказва под
предлог, че не разполагат със средства.

2. Регионалният съвет не разполага със средства за започване
на стопанска дейност т. Такава ще развием с получаване на рес-
торант "Потсдам" и прилежащите към него помещения с обща ква-
дратура 426 кв. м., но това ще стане след отмяна на постано-
вление № 10 на МС от 1948 г., с което е одържавен горепосоче-
ния недвижим имот на тогавашния Съюз на подолицерите в гр. Русе.
Молим за съдействие за отмяна на това постановление съгласно
заклучителната разпоредба пар. 2, т.1 на Закона за възстано-
вяване на собствеността върху одържавени недвижими имоти /об-
народвал в ДВ, бр. 15 от 21.02.1992 г./.

Председател на регионалния съвет на СОСЗ гр. Русе
о.з. подп. Димитър Бешев:.....

Справка за състава Регионалния съвет на СОСЗ гр. Русе към 05.03.1992 г.

РЕГИОНАЛЕН СОСЗ - Русе
РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ВЕТЕРАНИТЕ ОТ ВОЙНИТЕ - ГР. РУСЕ

Тук - Областен управител
гр. Русе, пл. "Свобода" N 6

Господин председател,

Съюза на запасните офицери и сержанти и Съюза на ветераните от войните, Ви уведомяват, че на 26.02 проведоха съвместно заседание на регионалния си съвет. Точка втора от дневния ред беше - "Изграждане в гр. Русе на Паметник на загиналите във войните военни чинове". Констатирахме, че в Русе няма подобен паметник.

Молим за Вашата компетентна намеса и подкрепа за изграждането на подобен паметник на територията на гр. Русе.

26.02.1999г.
Гр. Русе

Изм. N 12/26.02.1999г.

Председател на РСОСЗ - Русе
/Кр. Ениманев/
Председател на ветераните от войните
/Нунев/

Писмо от двата съюза до Областния управител за изграждането в гр.Русе на „Паметник на загиналите във войните военни чинове” изх.№12/26.02.1999 г.

София
До Министъра на отбраната
Копие: До Началника на ГЩ- на БА
До Зам. Н-к на МТМО
Поделение: 44670ГЩ/пол. Чобанов/

Обръщение

От Регионалния и общински съюз на офицерите и сержантите от запаса, съюз на ветераните от Войните, съюз на възпитаниците на Негово Величество Училища, гр. Русе.

Г-н Министър,

Във връзка с промените, които стават в страната и по специално в МО с тревога узнахме, че МО изготвя проект на заповед "Относно преобразуването на здравните заведения на МО в Еднолични Търговски Дружества.

За голямо наше съжаление Русенската военна болница е предложена за тотална ликвидация. Ако това бъде осъществено Вие обричате на гибел около 28000 запасни офицери и сержанти и техните семейства от липсата на квалифицирана медицинска помощ. Това ли заслужават бившите, а и сегашните защитници на Родината?

Преди няколко месеца с писмо пожелахме от Вас да не бъде ликвидирано това медицинско учреждение оборудвано с най-модерна техника и медицинска апаратура и най-вече с квалифициран медицински персонал.

Кадровите военнослужещи, запасните офицери и сержанти, участниците в Отечествена война и офицерите от запаса на Негово Царско Величие от Североизточна България / Силистра, Русе, Разград, В.Търново, Бяла, Борово, Две Могили, Сеново, Вятково / се обслужват от това учреждение добило такава популярност, каквато може би няма в друг район на страната.

Ние настояваме пред Вас — Военна Болница — гр. Русе да бъде включена в заповедта за преобразуването ѝ в Еднолично Търговско Дружество, ще се даде възможност на горепосочените запасни а и

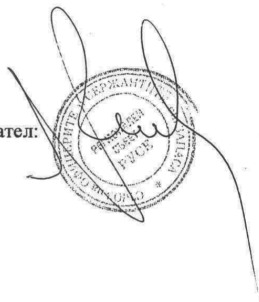
Обръщение от трите съюза до Министъра на отбраната за запазването на Военна болница гр.Русе 01.11.2000 г.

на гражданите от региона да получават квалифицирана медицинска помощ. Това ще бъде единствената ни утеха за положения през годините войнски труд.

Благодарим Ви предварително, защото сме сигурни, че ще ни подкрепите за това наше искане, тъй като и Вие сте от това семейство.

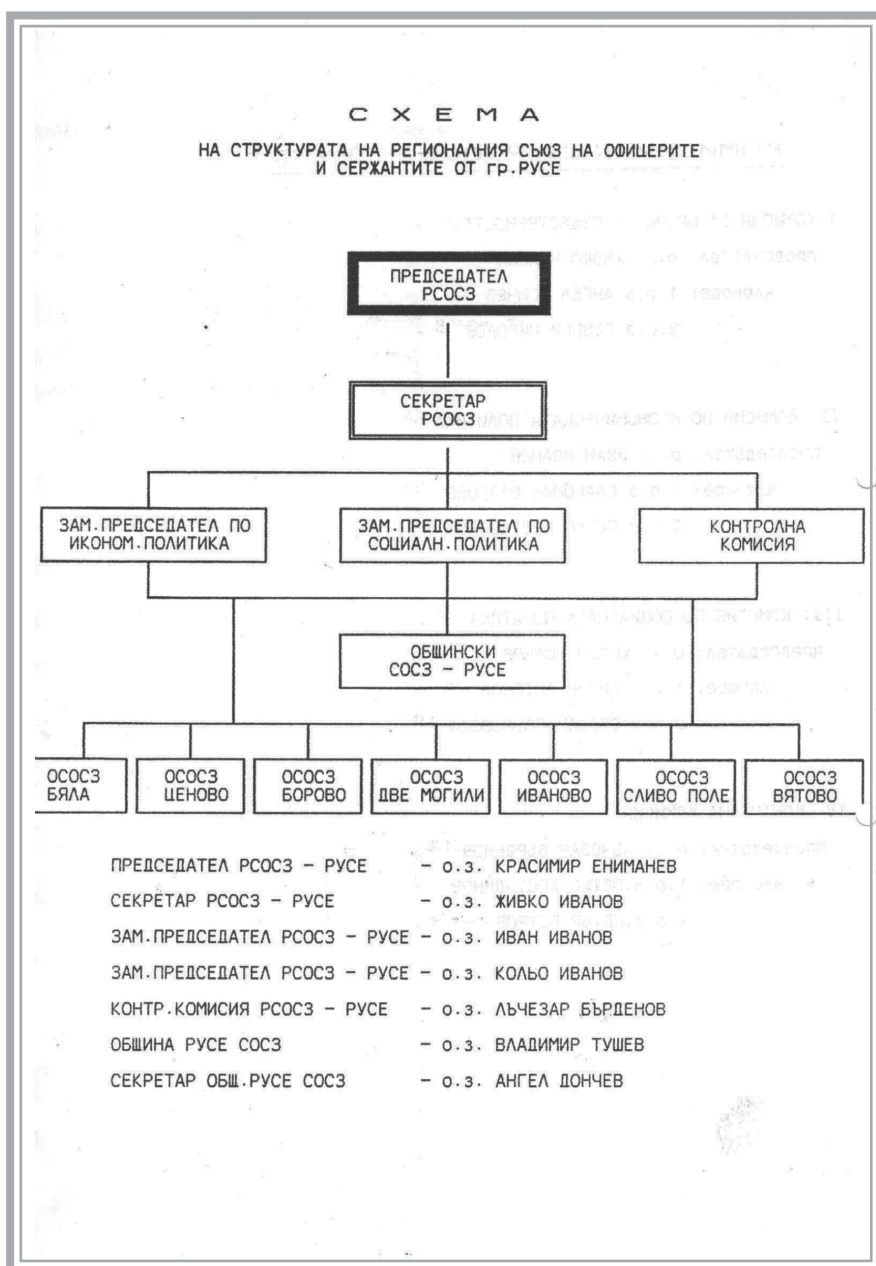
1.11.2000 г.
гр. Русе

Председател:

Обръщение от трите съюза до Министъра на отбраната за запозването на Военна болница гр.Русе 01.11.2000 г.

КОМИСИИ КЪМ РСОСЗ — РУСЕ

I. КОМИСИЯ ЗА ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

председател: о.з. ЖИВКО ИВАНОВ

членове: 1.о.з.АНГЕЛ ДОНЧЕВ

2.о.з.ГЕОРГИ НИКОЛОВ

II. КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА

председател: о.з. ИВАН ИВАНОВ

членове: 1.о.з.БЛАГОМИЛ БЛАГОЕВ

2.о.з.ПЕТКО КОСТАДИНОВ

III. КОМИСИЯ ПО СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

председател: о.з. КОЛЬО ИВАНОВ

членове: 1.о.з.АНТОН АНТОНОВ

2.о.з.СТЕФАН ГАБРОВСКИ

IV. КОНТРОЛНА КОМИСИЯ

председател: о.з. ЛЪЧЕЗАР БЪРДЕНОВ

членове: 1.о.з.ПЕТКО КОСТАДИНОВ

2.о.з.ПЕТЪР ПЕТРОВ

Структура и комисии на РСОСЗ към 2000 г.

РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА

П Л А Н

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РС НА СОСЗ ЗА ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ

НА 1999 год

I. Изграждане и развитие на СОСЗ като независима масово патриотична и демократична обществена организация на запасните чинове в Република България.

II. Съдействие на органите за държавно и военно ръководство в укрепването на националната сигурност на страната.

III. Съдействие за справедливо решаване на социалните проблеми на СОСЗ и военнослужещите на кадрова и наборна служба.

IV. Взаимодействие с други неправителствени организации, съюзи, движения, синдикати и други организации за постигането на целите и задачите.

Месец януари 1999г.

1. Структурно организиране на организацията на ниво общински и регионален СОСЗ.

2. Насрочване на заседания на управителния съвет по въпросите за структурното състояние на СОСЗ - 25.01.1999г.

3. Изграждане на клубна база на съюза:

- на общинско ниво до 25.01.1999г. - отговорник председатели на ОС СОСЗ

- на регионално ниво до 25.01.1999г. - отговорник секретар СОСЗ.

4. Разпределение на контролните функции на членовете на управителния съвет за състоянието на общинските и регионални съвети.

- председател секретар- за регионален - СОСЗ до 25.01.1999г.

- заместник председател по социалната политика - за община Русе до 25.01.1999г.

5. По икономическата политика

- явяване на съдебно дело за връщане на клуба на Запасното войнство - ресторант "Потодам" - 14.01.

- подготовка и подписване на протокол за ползване на Военен клуб за безвъзмездно ползване с Военна болница Русе и КЕЧ - Велико Търново - 25.01.1999г.

План за дейността на Съюза през 1999 г. (извадка).

П Л А Н			
ЗА РАБОТАТА НА ИБ , ОБС И ОБЩИНСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪЮЗА НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА за 2001 година			
№	МЕРОПРИЯТИЯ	СРОК	ОТГОВОРНИК
I.ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ			
1.	Участие в подготовката на регионалната конференция	10.02	Вл. Тушев
2.	Участие в дейността на V конгрес на СОСЗ	28-29.03.	делегати
3.	Провеждане заседание на ИБ	последна сряда мес.	Тушев, Стайковски
4.	Провеждане заседание на ОБС на СОСЗ	V,IX, XII	Тушев, Стайковски
5.	Създаване на дружества и клубове по интереси	постоянен	ИБ
6.	Запознаване на общинската организация с решенията на V конгрес на СОСЗ	май	Тушев
7.	Провеждане на абонаментна кампания за абониране на в."Бълг. войнство" и сп. "Военен глас"	XI, XI	Петров, Кръстев
8.	Събиране и отчитане на членски внос	постоянен	Стайковски
II.Родолюбива и военно-патриотична дейност			
1.	Участие съвместно с Руското консулство в митинг по случай Деня на защитника на родината	23.02	Тушев,Кръстев
2.	Участие в тържествата по случай Националния празник 3 март. Поднасяне на венци пред Паметника на свободата	03.03.	Тушев, Кръстев
3.	Тържествено отбелязване Международния ден на жената	08.03.	Мицова Тушев
4.	Съвместно със СВВ, Военния клуб - отбелязване годишнината от Дравската епопея; поднасяне венци пред Паметника на загиналите в Сръбско-българската война	18.03.	Тушев Стайковски
5.	Съвместно с д-во "Тракия" отбелязване Деня на Тракия.Поднасяне цвета пред паметника на Ст.Караджа	26.03.	Антонов Тушев В.клуб
6.	Тържествено отбелязване Международния ден на авиацията и космонавтиката	12.03.01	Тушев Мицова
7.	Съвместно с гарнизона и ВК отбелязване Деня на храбростта 6 май с полагане на венци и тържествен концерт	06.05.	Иванов Тушев
8.	Участие съвместно с Руското консулство в тържественото отбелязване на Деня на победата и Деня на Европа.Поднасяне цвета в руското гробище	09.05.	Тушев Ениманев
9.	Отбелязване Деня на детето в детска градина и поднасяне на подаръци съвместно с ВК	01.06.	Ениманев Мицова Кремаков

План за дейността на общинска организация в гр. Русе през 2001 г. (извадка).

П Л А Н

ЗА РАБОТАТА НА ОБЛАСТЕН СЪВЕТ НА СОСЗ ПРЕЗ 2004 ГОДИНА

I. Цел

Повишаване приноса на Областната и Общински организации в предконгресната година за издигане авторитета на СОСЗ в съвременното общество.

II. Основни задачи

1. Организационно укрепване на Областната и Общински организации за достойно посрещане на VI конгрес на СОСЗ.
2. Утвърждаване на Областната и Общински организации като не правителствени, родолюбиви сдружения с обществено полезна дейност.
3. Подобряване работата на социалната защита на офицерите и сержантите от запаса и изпълнение на социалната програма на СОСЗ.
4. Взаимодействие с другите военно-родолюбиви съюзи, военният клуб и поделенията в гарнизона и други не правителствени организации.
5. Подобряване взаимодействието с централната и местна власти за по-пълно решаване на задачите на Съюза.
6. Разширяване на контактите и обмяна на опит със сродния съюз на гр. Гюргево от Р. Румъния.

План за дейността на Съюза през 2004 г. (извадка).

**РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ
ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ**

**ПЛАН
ЗА РАБОТАТА НА РСОСЗР ГР.РУСЕ ПРЕЗ 2014 ГОДИНА
Основен акцент: Организиране на мащабни мероприятия за
честване на 130-годишнината от формирането на Пети пехотен
дунавски полк**

I. ЦЕЛИ

1. Подобряване работата по организационното и кадрово състояние на сдружението
2. Подобряване работата по военнопатриотичното и родолюбиво възпитание на младото поколение
3. Подобряване работата по защитата на социалния статус на членовете на сдружението

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. С дейността си да утвърждаваме в съзнанието на подрастващото поколение обич към Отечеството и българския народ . Основен приоритет военнопатриотичното и родолюбиво възпитание на младежта.
2. Неуморно да работим по съхраняването на традициите в Българската войска и опазването на военно-историческото наследство на България
3. С действията си да се стремим да решаваме проблемите на социално слабите, тежко болните и самотно живеещи членове на сдружението
4. По-добро взаимодействие с местната и държавна власт за решаване проблемите на сдружението
5. По-тясно взаимодействие с ръководството на Военния клуб, Военното окръжие, военните поделения в гарнизона, ОД на МВР, ПБЗН
6. По-тясно взаимодействие с Инспектората по образование и центъра за работа с деца, Русенски музей, читалищата в региона

План за дейността на Съюза през 2014 г. (извадка).

**РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ
ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ**

**О Т Ч Е Т Е Н   Д О К Л А Д
ЗА ДЕЙНОСТТА НА РСОСЗР РУСЕ
за периода 2010 – 2014 година**

Уважаеми колеги и членове на РСОСЗР – гр. Русе.

Скъпи гости,

Добре дошли на годишното отчетно-изборно събрание на РСОСЗР – гр. Русе.

Уважаеми господа офицери и сержанти от запаса и резерва, измина един труден, но успешен период за нашата организация.

Въпреки трудностите, които ни съпътстваха в началото на отчетния период и сложната социално-икономическа ситуация в страната с голямо задоволство можем да кажем, че изтеклият 4-годишен период беше един от най-успешните за Регионалния съюз. Заедно успяхме да издигнем авторитета на съюза в обществото и да докажем, че сме сериозна организация с потенциал и възможности, заемаща достойно място в обществено-политическия живот в област Русе и страната.

Да, уважаеми колеги: Претърпяхме не малко удари под кръста и то точно от наши колеги. Но смея отговорно да заявя „Ние издържахме на непотченните удари и продължаваме напред“ Издържахме на непотчеността, инсинуациите и интригите, и в крайна сметка имаме резултати с които показваме на Русенската общественост, че държим на думата си. Сами сте свидетели за новото отношение към Регионалния съюз и от страна на медиите, и от страна на местната и държавна власт и от страна на СОСЗР София.

Накратко в ретроспективен план бих искал да се спра на основните събития и дейности на РСОСЗР през изтеклия период.

Връщайки се в началото на 2010 г. както всички знаете през м.февруари се проведе общо отчетно-изборно събрание, на което беше разширен състава на УС и КК и бяха извършени сериозни реформи в Устава на сдружението. Тези промени повлияха изключително позитивно за изпълнението на основните цели на сдружението. Беше предложена нова структура на управление и разпределение на длъжностите в УС на РСОСЗР и най-важното е, че в състава му се включиха всичките 8 председатели на общински организации, тоест мнозинство. Какво по-добро и демократично от това – отчетност, информираност и най-важното балансираност при вземането на решения.

В този момент обаче ние бяхме изправени пред сериозна дилема и без да се самозалъгваме трябва да си признаем едно:

„Първа и основна задача на УС през 2010 г. беше да реши проблемите със собствеността и финансите на сдружението“. Защото те са основата за нормалното функциониране и изпълнение целите на сдружението. Нека всички да си припомним в какво незавидно състояние беше нашия съюз, притиснати отвсякъде, в тотално разединение и раздори. Въпреки това здраво мислещите наши членове ни повярваха и с общи усилия успяхме да излезем от създалата се ситуация!

В същото време обаче бих искал да подчертая, че все още в нашите редици продължава тенденцията за поведение на сепаратизъм, несъобразяване с разпоредбите на Устава на сдружението, неизпълнение и несъобразяване с решенията на Управителния съвет, разпространяването на зловредни за съюза

УСТАВ

на

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ ЗА
ОБЩЕСТВЕНОПОЛЕЗНА ДЕЙНОСТ
РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ
НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ
ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГР. РУСЕ

Устав на РСОСЗР гр.Русе, изменен и допълнен от общото събрание на сдружението, проведено на 20.02.2010 г. във Военен клуб-Русе

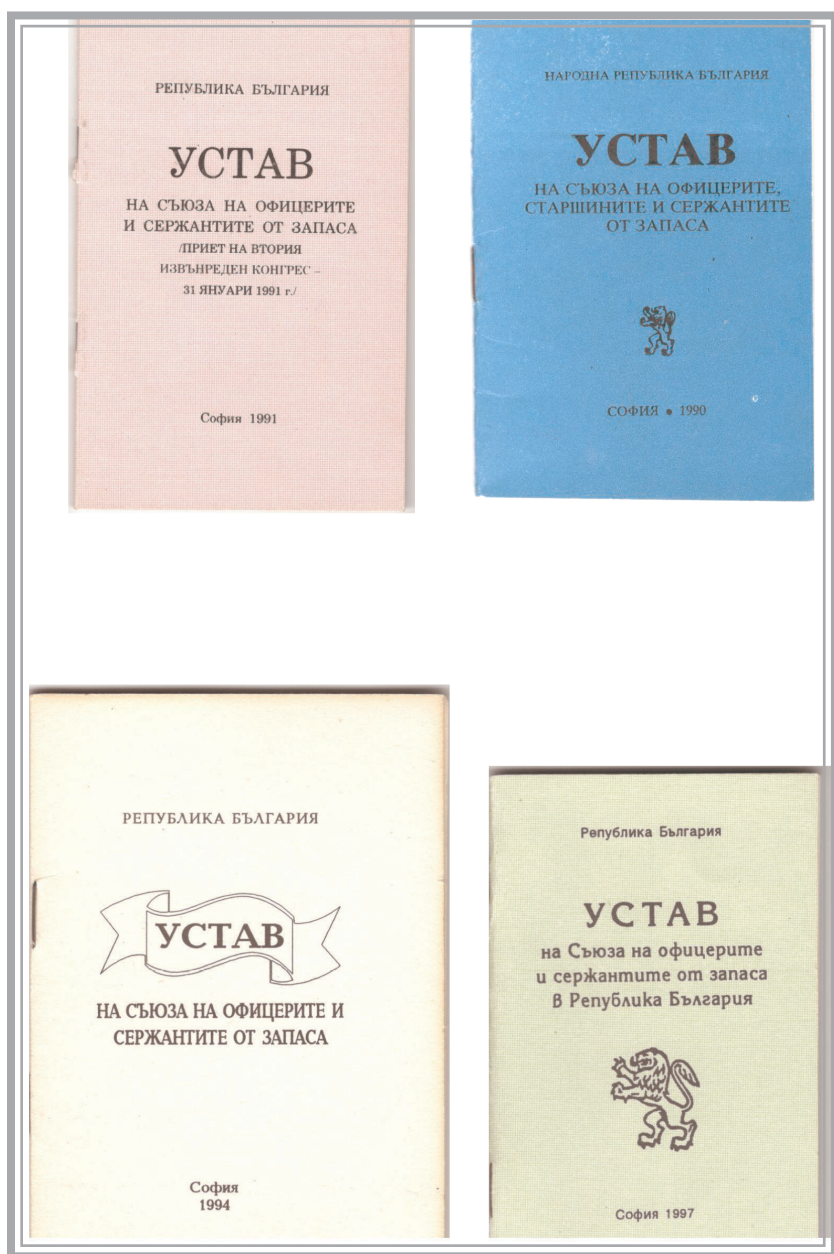
ПРАВИЛНИК

за работата на Управителния съвет
на сдружение с нестопанска цел
Регионален съюз на офицерите и сержантите
от запаса и резерва гр. Русе

НАРЕДБИ

регламентиращи дейността
на Управителния съвет
на сдружение с нестопанска цел
Регионален съюз на офицерите и сержантите
от запаса и резерва гр. Русе

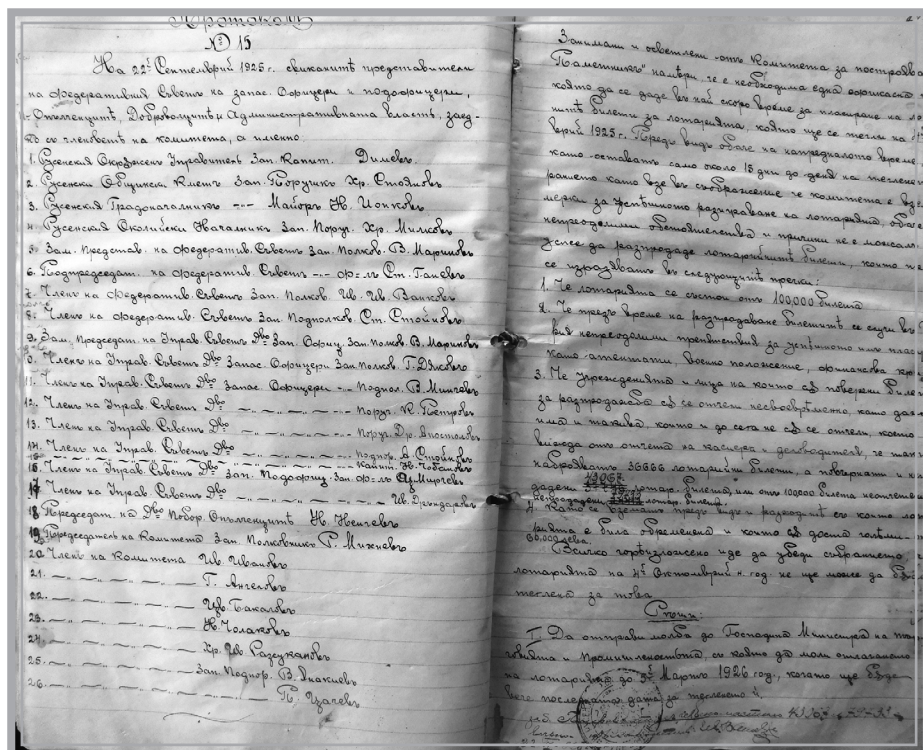
Русе, 2012 година

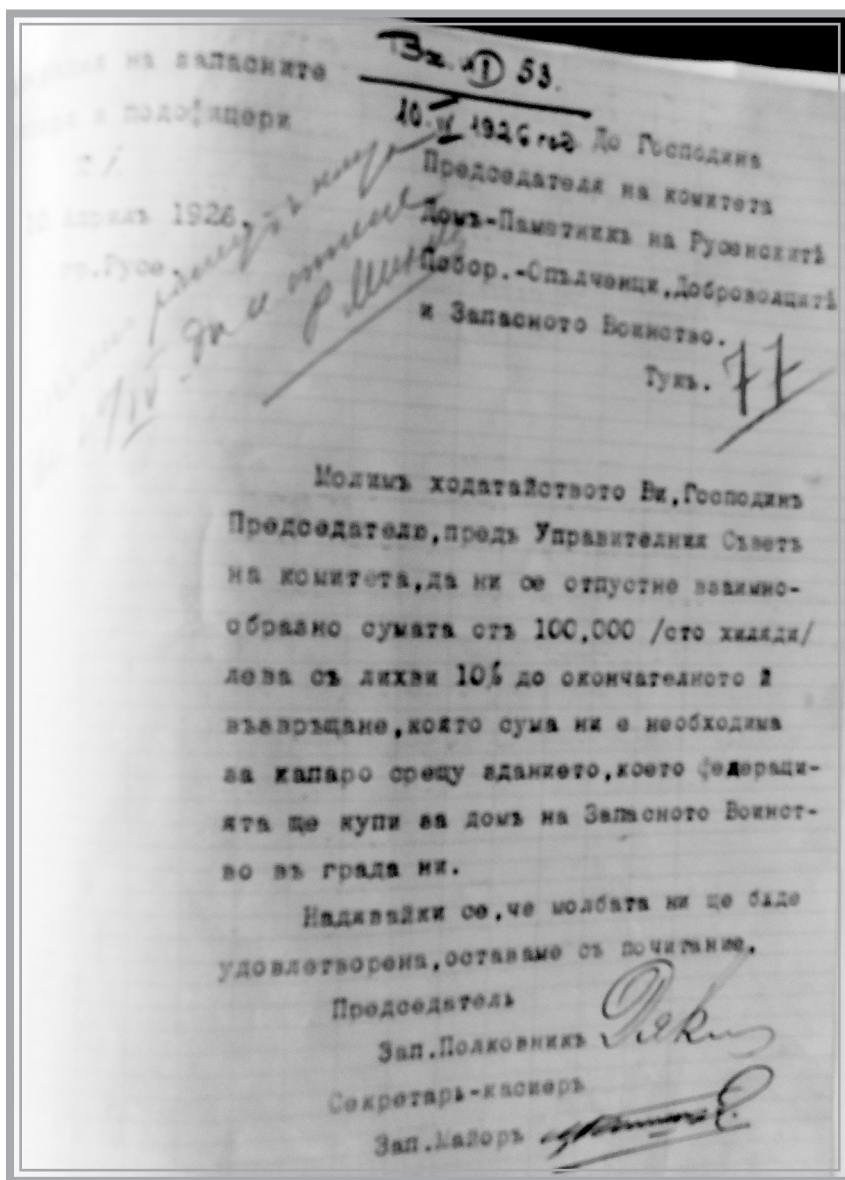
Устави на Съюза през годините на неговото изграждане

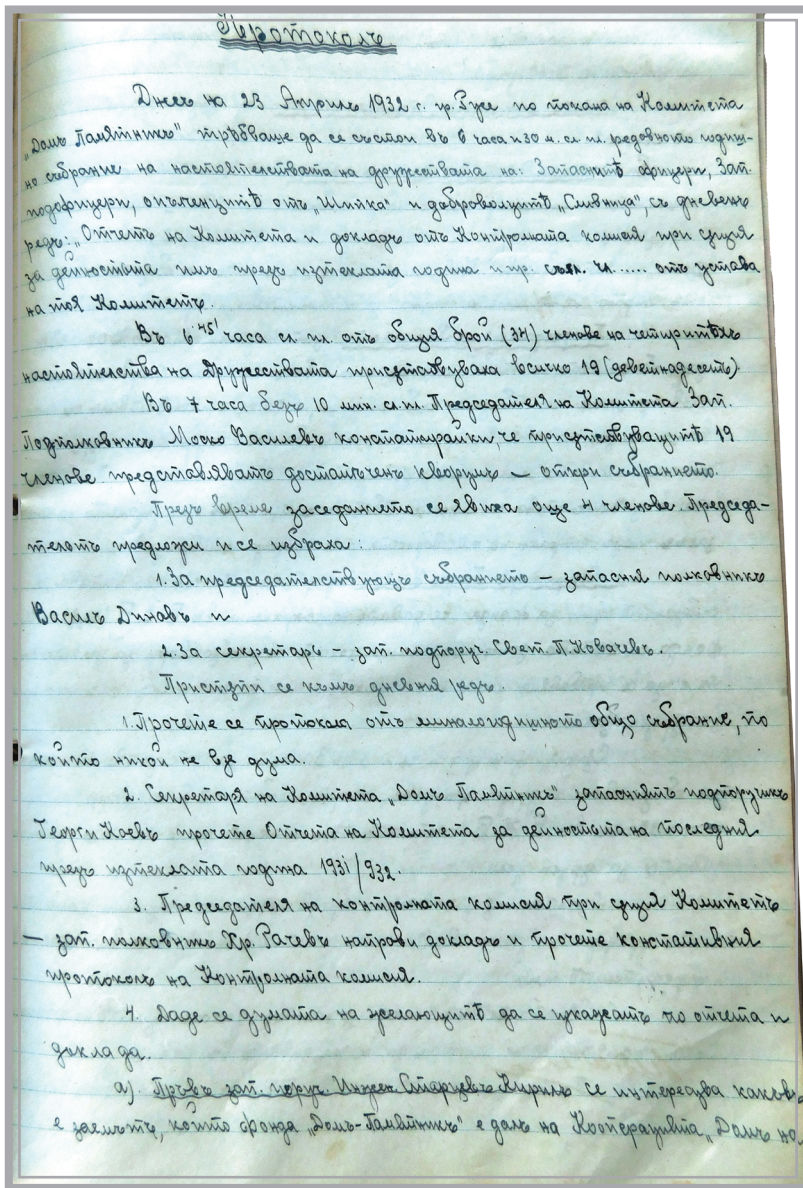
Документи и факти, касаещи Дома на запасното войнство

Протокол № 15/22.09.1925 г. от заседание на Комитета „Домъ Паметникъ“ съвместно с представители на съюзите учредители, в които членуват местните управленци, всички те офицери от запаса.

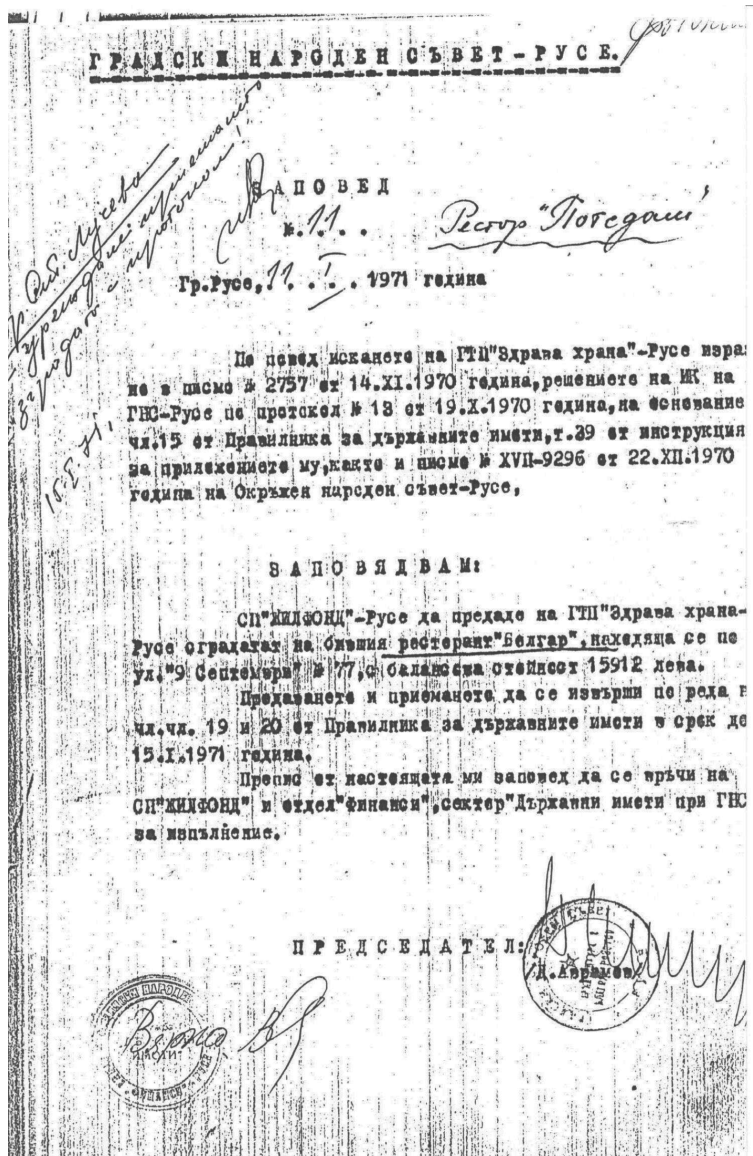
Писмо от Председателя на СЗО в гр. Русе полковник о.з. Георги Дяков
10.04.1926 г. до Комитета „Домъ Паметникъ“ за отпускане на заем от
100 хил.лева капаро за закупуване на Дома на запасното войнство.
полковник о.з. Георги Дяков е Председател на СЗО в гр.Русе от 1926 – 1931 г.

Протокол от заседание на Комитета „Домъ Памятникъ“ на 23.04.1932 г., председателстван от Председателя на СЗО в гр. Русе полковник о.з. Васил Динев (1931-1933 г.). В заседанието активно участва поручик о.з. инж. Кирил Старцев — по това време Подпредседател на СЗО в гр. Русе.

Протокол от заседание на Комитета „Домът Паметникъ“ на 23.04.1932 г., председателстван от Председателя на СЗО в гр.Русе полковник о.з. Васил Динов (1931-1933 г.). В заседанието активно участва поручик о.з. инж. Кирил Старицев – по това време Подпредседател на СЗО в гр.Русе.

Заповед № 11/11.01.1971 г. на Градски народен съвет – Русе за предаване на сградата „Дом на запасното войнство“, бивши „Ресторант Болгар“ от СП „Жилфонд“-Русе на ГТП „Здрава храна“-Русе, след което вече се нарича „Ресторант Потсдам“.

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ и запасните офицери (1944-1960)

М.В.Р.
Дир. на Административната
служба "Дружества"
№ 6963
31.11.1945 година
6 0 4 и л

Препис
до Г.Г.ОКОЛИЙСКИТЕ НАЧАЛНИЦИ на Народната
милиция в окръжията
Копии: Областни директори
дирекция на Народната милиция
Командантството на народната милиция
Околийските управители

Наредете веднага до Подведомствените Ви органи и до име-
товете на околните общини/където няма милиционерски участъци/веднага да нап-
равят списък на движимото имущество на разтурените дружества на Запасните офи-
цери, Запасните подофицери и Войците от фронта и на техните взаимоспомагателни
и помощни кмет в своята община, за което дружество Насочено да се изва-
дят описи и оформат описи на движимото имущество на горнобачевските орг-
низации и на начина по които се стопанисват.

Описите да съдържат: сведения за броя на членовете на ти-
дружества, всички брой на членувателите към съответните взаимоспомагателни и
помощни каси, обемите на инвентара движимото и недвижимото имущество, вло-
гове, ценни книжа, калкулни суми и къде се намират те.

Описаното имущество, както и калкулариите на д-гото/къде-
то има такива/да бъдат запечатани, ако нито дружества са функционирали оск-
лавно, ринното им да продават на нем орган точките описани на членове или
на членските си каси, както и вносните за съответните каси за 1945 година.
Сумите да се вносат, както следва:
За сума на Запасните офицери и касите им в поднесена че-
кова сметка № 3090.
За сума на Войците от фронта и касите им в поднесена че-
кова сметка № 1300 и
За сума на Запасните подофицери и касите им в поднесена че-
кова сметка № 951.

Описите, заедно с описаните списъци за касовите вноски
за 1945 год. да се изпратят най-късно до 30.11.1945 година в М.В.Р.-служба
"Дружества".

За изваждане на горното да бъдат наложени най-строги
описи.

Главен секретар: /п/ до. Георгиев
Главен инспектор: /п/ Иорд. Стефанов
В е р и о,
пом.началник: /п/ Г. Караджов
до Г.Г. КОМАНДАНТИТЕ и ОКОЛИЙСКИТЕ НАЧАЛНИЦИ
на МВР, милиция У Б М А О Т Л Т А

Изпращам Ви срещно № 6963 от 31.1.1945 г. на М.В.Р., ведна-
хено в връзка с изваждането на движимото имущество на разтурените дружества на
Запасните офицери, Запасните подофицери и Войците от фронта за касовите вно-
ски на началника.

31/10

НАЧАЛНИК НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ: Т.С. Димитров
ИНСПЕКТОР ДЪРЖАВНА С.Г.Р.О.С.Т. В.Т. Димитров

Препис от окръжно писмо до околийските началници на
Народната милиция в страната, София, 31 декември 1945 г.
АКРДОПБГДСРБНА – М, ф. 19, оп. 1, а. е. 27 (Бс), л. 1 неномериран лист
Нарежда се незабавно да се направят описи на движимото и
недвижимото имущество на разтурените дружества на запасните
офицери, на запасните подофицери и на бойците от фронта.

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
Т У К

Изх. № 1917
28.7.1948 г.

Относно: прехвърляне
сумите, ценните книжа и
недвижимите имоти на бив-
шите ликвидирани съюзи на
Запасните офицери, Бойците
от фронта и Запасните по-
дофицери в полза на държа-
вата.

Д О К Л А Д
От Министра на вътрешните работи

ДРУГАРО ПРЕДСЕДАТЕЛЪ

На основание 1-вото постановление на Министерския съ-
вет от 6.IX.1944 г. за фашистка и противонародна дейност с заповед
№ 4096/1.XII.1944 г. обявих за разтуряне съюзите на Запасни-
те офицери, на Бойците от фронта и на Запасните подофицери.

Поради известни политически моменти проведох заповед-
та си в действие на 9.II.1945 г., на която дата органите на народ-
ната милиция запечатиха касите и канцелариите на споменатите
съюзи и на дружествата им в страната и съставиха описи на наме-
реното имущество, пари и ценни книжа.

За издирване и установяване активите и пасивите на
съюзите и на дружествата им, както за изплащане на всички без-
спорни задължения, назначих двама ликвидатори.

Ликвидацията продължи до края на 1947 година, през кое-
то време цялото имущество на съюзите и дружествата се приведе в
известност и централизира към съюзите в София.

Делата и сметките на ликвидираните съюзи и на ликви-
даторите от датата на разтурянето на съюзите - 9.II.1945 г. се
провериха от вешо лице при Министерството с представител на Ми-
нистерството на финансите. Установи се, че те са водени правилно.
Имуществата на съюзите са издирани и централизирани. Събрани са
всички вземания и са изплатени всички безспорни задължения.

При приключване на ликвидацията след съставяне на при-
ключителните ликвидационни баланси, се установи следното чисто
имущество:

*Доклад от министъра на вътрешните работи до председателя
на Министерския съвет, София, [28 юни 1948 г.]*

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а. е. 752, л. 1-5

*Отнася се за прехвърляне сумите, ценните книжа и недвижимите
имоти на бившите ликвидирани съюзи на запасните офицери, бойците
от фронта и запасните подофицери в полза на държавата.*

- 2 -

1. Съюз на запасни офицери

а/ по чек.с/ка	200	
б/ в пощ.сп.каса	4577.035	
в/ценни книжа	1148.160	5.725.395

2. Съюз на бойците от фронта

а/ по чек.с/ка	200	
б/в пощ.сп.каса	11359.524	
в/в ценни книжа	138.000	11.497.724
/облигации/		

3. Съюз на запасни подофицери

а/на сп.влог		
в Б.н.б.	8.401.505	
б/на срочен влог		
в Б.н.б.№2	8.048.144	
в/в ценни книжа		
/облигации/	4.554.220	20.983.869

Всичко: 38.206.988

Освен това, съюза на запасните офицери притежава и пет недвижими имоти, а съюза на запасните подофицери - 37 в София и провинцията, които са дадени на временно безвъзмездно ползване на общ. организации и други отделни под наем.

Движимото имущество на разтурените съюзи, главно мобили и инвентарни предмети са описани подробно в констативните протоколи на органите на народната милиция, които се намират към досиетата на съюзите и дружествата, съхранявани в архивите на същите.

Болямата част от инвентаря по мое нареждане е предаден безвъзмездно на С.Б.П.Б., на П.О., на Народния съюз за възрастен спорт, на Българо-испанската общност и на отечественофронтовски организации. Известна част от инвентаря е предаден на някои нуждайчи се от такъв подведомствени служби на Министерството - главно на Държавна сигурност, който е вписан в инвентарните книги на службите. Една част от инвентаря е на лице, който ще бъде разпределена по моя заповед между споменатите обществени организации.

Съгласно разпореденията на чл.5 от Закона за юридическите лица, имуществата на ликвидиранияте съюзи следва дахсе предадат на държавата, поради което Ви моля, да внесете Министерския съвет който, ако одобри, да приеме следното

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е:

ОДОБРЯВА СЕ да се прехвърли на държавата имуществото: недвижими имоти, пари и ценни книжа на ликвидиранияте съюзи на запасните офицери, бойците от фронта и на запасните подофицери, съгласно приключителните ликвидационни баланси на същите, както

Доклад от министъра на вътрешните работи до председателя на Министерския съвет, София, [28 юни 1948 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 1, а. е. 752, л. 1-5

Отнася се за прехвърляне сумите, ценните книжа и недвижимите имоти на бившите ликвидирани съюзи на запасните офицери, бойците от фронта и запасните подофицери в полза на държавата.

- 3 -

3

следват

1. Съюз на запасни офицери. - В пари - по пощенска чекова с/ка № 3090 - 200 лева, на влог в пощенска спестовна каса по спестовна книжка серия К - № 081853 - 4.577,085 лева, в ценни книжа - /облигации/ 5,5% държавен заем на свободата 1945 г. - 875,000 лева; облигации 5% държавен заем 1941 г. - 271,000 лева; облигации 5% държавен заем от 1921 г. - 300 лева; облигации "Червен кръст" - 1912 г. - 1,860 лева. Всичко в пари - 4,577,235 лева и в облигации - 1,148,160 лева.

НЕДВИЖИМИ ИМОТИ: 1. Двуетажно масивно здание с дворно място в София - ул. Раковски № 100 - 448,75 кв.м. 2. Здание, разрушено от бомбардировките с дворно място в гр. София - ул. Ст. Караджа № 4. 3. Дворно място с двуетажна налитова къща в гр. Габрово - ул. Райчо Каролев № 4.4. Праздно място от 45 кв.м. в Стара-Загора - чаршията. 5. Почивен дом - масивно здание в землището на с. Джиново, Сливенско - до Сливенските минерални бани.

2. Съюз на бойците от фронта. - В пари - по чекова сметка № 1300 - 200 лв., на влог в пощенска спестовна каса по спестовна книжка серия К - № 081854 - 5,359,524 лева и по спестовна книжка серия Л - № 006083 - 6,000,000 лева. В ценни книжа /облигации/ от 5% държавен заем от 1941 г. - 58,000 лева; облигации 5,5% държавен заем на свободата 1945 г. - 80,000 лева. Всичко в пари - 11,359,724 лева и в облигации - 138,000 лева.

3. Съюз на запасните подофицери. В пари на влог в БНЕ № 2 по сметка № 427 - 8,401,505 лева, срочни влогове в БНЕ № 2 по срочни свидетелства № 1010 - 1,000,000 лева, 1021 - 500,000 лв., 1026 - 500,000 лева, 1086 - 500,000 лева, 15775 - 4,000,000 лева, 15787 - 500,000 лева, 15796 - 500,000 лева, 104447 - 500,000 лева, 64831 - 45 544 лева, 66204 - 2,600 лева - всичко 8,948,144 лева. В ценни книжа /облигации/ на депо по сметка № 3917 в БНЕ № 1 по депозитни разписки № 155/367, 885/18404, 886/18404, 887/18403, 890/18505, 884/18406, 1146/23531, 1143/23530, 112/3147, 220/3180, 908/18880, 909/18881, 910/18882, 1340/17489, 1339/17488, 1338/17490, 1341/17487, 1258/16625, 158/2542, 116/1644, 1451/18315, 1407/18272 общо за 4,534,220 лева.

НЕДВИЖИМИ ИМОТИ: 1. Пет етажно масивно здание в гр. София, бул. Хр. Ботев № 48, 2. праздно дворно място от 600 кв.м. в София, ул. Манол Тошев 2, 3. дворно място с 3-етажна вила в курорта "Кос тенец парцел IV а/12 кв. 10, 4. двуетажна сграда в гр. Пловдив - ул. Лява крайречна № 32, 5. масивна сграда в същия град - ул. Опълченска № 13, 6. дворно място в курорта Хисаря, квартал 92, парцел VIII - 602 при съседи Марин Бакърджиев и улица, 7. сграда в гр. Ст. Загора - ул. Ц. Борис 68а, 8. магазин в същия град на ул. Ц. Борис 68а, 9. праздно дворно място в същия град ул. Безименна № 19, 10. Го

Доклад от министъра на вътрешните работи до председателя на Министерския съвет, София, [28 юни 1948 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 1, а. е. 752, л. 1-5

Отнася се за прехвърляне сумите, ценните книжа и недвижимите имоти на бившите ликвидирани съюзи на запасните офицери, бойците от фронта и запасните подофицери в полза на държавата.

- 4 -

рен етаж - салон на ул.П.Р.Славейков № 2 в Търново в съсобственост с дружеството на пенсионерите;11.дворно място от 500 кв.м.в гр.Плевен ул. Дойран № 1;12.двуетажна масивна сграда в гр.Разград - ул.Милиционерска при съсед:ул.Кирил и Методи,училище ул.Цар Асен;13.масивна двуетажна сграда на ул.Д.Благосев № 1 във Варна;14.масивна постройка - ~~буфет~~ в гр.Самков при новия мост с дворно място 150 кв.м. 15.масивна сграда на два етажа в гр.Ямбол - ул.Търговска № 15,кв.133 парцел IV 493;16.адание в гр.Лом на пл.Свободата в съсобственост с дружество Инвалид;17 масивна двуетажна сграда в гр.Видин - ул.Московска № 5;18.сграда в гр.Пазарджик - ул.Димитър Велбачквартал 78 парцел 126;19.двукан в гр.Казанлък ул.Търговска № 62;20.сграда от един етаж в гр.Кърджалий на ул.Бяло море,кв.119 при съсед: градска гредина и военни лазарет;21 лове в местността "Азатлар- алта" от 2.5 дек.в землището на същия град;22.полумасивна сграда на два етажа в гр.Кюстендил - ул.Янтра № 20;23.сграда - барака в гр.Несебър с незастроено място 1590 кв.м.;24.почивна станция на два етажа с дворно място в курорта сливенски минерални бани,край гр.Сливен;25.летовище в местността при манастира "Св.Георги" в землището на гр.Сливен;26.праздно място от 225 кв.м.в гр.Асеновград,включващо се в парцел XX - кв.231;27.място - праздно от 307.50 кв.м.от парцел XVII - кв.231 в гр.Асеновград;28.праздно място в същия град от 344.5 кв.м. парцел XVI кв.231;29.праздно място също в Асеновград от 365 кв.м. парцел I,кв.320;30.масивна сграда в гр.Пещера ул.№ 1 - № 114 при съсед: улици п.п.защита;31.една плевня покрита с керемиди в с.Бродилово,М.Търновско;32.двуетажна масивна сграда в гр.Враца на ул.Бенковски;33.един парцел праздно място,в гр.Девин кв.33 при граници река,шосе;34.идеална част в съсобственост с читалището в гр.Тетевен - масивна сграда;35.праздно място от 659 кв.м.Красно-село Софийско,парцел VI,кв.№ 7 в.м."Раковец";36.едноетажна сграда в гр.Шумен на ул.Гр.Игнатиев и Ц.Освободител при съсед: Никола Бъчваров,наследници на Димитър Кънчев и ул.Ц.Калоян;37.зидноетажно здание дом-паметник гр.Руса - гр.Сливен

Сумите на влог и по чекова сметка да се вносат на приход в държавното съкровище по § 56 от приходния бюджет на държавата за 1948 година.Облигациите да се предават на Министерството на финансите - Дирекция на държавния ~~бюджет~~ ^{бюджет}.

Почивните станции в сливенските минерални бани,летовището в м."Св.Георги" край гр.Сливен,вилата в курорта "Костенец",се предоставят на Санитарно-курортната дирекция при Министерството на народното здраве,а останалите недвижими имоти се предават на народните селски и градски съвети в чиито селища и землища се намират,като зданието и дворното място на ул.Раковска № 100 се предоставя за безвъзмездно ползуване от Народния съв.а за въдушен спорт и един от етажите на зданието в гр.София на ул.Хр.Ботев № 48 се предоставя за безвъзмездно ползуване на СБПФ.

Доклад от министъра на вътрешните работи до председателя на Министерския съвет, София, [28 юни 1948 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 1, оп. 1, а. е. 752, л. 1-5

Отнася се за прехвърляне сумите, ценните книжа и недвижимите имоти на бившите ликвидирани съюзи на запасните офицери, бойците от фронта и запасните подофицери в полза на държавата.

- 5 -

Движимото имущество, инвентар и др. предмети на ликвидираниите съюзи да се дадат на безвъзмездно ползуване на обществени организации и държавни учреждения с заповед на Министра на вътрешните работи.

Счетоводните и отчетни книги, протоколни книги и др. ценни материали да се предадат на съхранение в Министерството на вътрешните работи до унищожаването им.

Приходите от недвижимите имоти от 17 май 1948 г. — денят на ликвидационния баланс до влизането в сила на настоящето постановление да се внасят в приход на държавното съкровище по § 56 от приходния бюджет на държавата.

Да се считат за държавни и всички други суми, ценни книги и имоти, принадлежащи на ликвидираниите съюзи, които биха се издирили за в бъдеще.

Настоящото постановление да се обнародва в Държавен вестник.

МИНИСТЪР:

ДХ/Д

Доклад от министъра на вътрешните работи до председателя на Министерския съвет, София, [28 юни 1948 г.]

АКРДОПБГДСРСБНА — М, ф. 1, оп. 1, а. е. 752, л. 1-5

Отнася се за прехвърляне сумите, ценните книги и недвижимите имоти на бившите ликвидирани съюзи на запасните офицери, бойците от фронта и запасните подофицери в полза на държавата.

Строго секретно! 53

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на агентурно оперативната работа, методи и форми на враждебност сред царските офицери.

В окръга са установени 255 души царски офицери, от които 87 са ст. офицери и 168 младши офицери. По голяма част от царските офицери или 69 % са концентрирани в Русе, 16% в Разград, 3% в Силистра, а останалите са разпръснати от 2 до 6 века в другите околии. От всичко установените царски офицери на отчет се водят 154 души или 60% от тях 10 са МАР и 144 на ОНЦ. В обекти на промишлеността работят 57 царски офицери, строителство 13, комунално стопан. 12, ПЗК-13, здравеопазването-17, ТКЗС-7, в търговията - 11, учители - 6, финанс. отдели - 6, а останалите 113 са пенсионери, занимаващи се с лозарство, пчеларство и пр. От горните цифрови данни е видно, че по голяма част 25% от работоспособните царски офицери са концентрирани в обекта на промишлеността и заемат по-вече административни длъжности. Известна концентрация на царски офицери има в завод "Т. Димитров" - Русе, където работят - 10 души обекти.

До сега нямаме получени данни за наличие на обособени групи офицери, които да провеждат организирана вражеска дейност. От наличните агентурни данни, с които разполагаме се вижда, че една от основните форми на вражеска дейност, която те провеждат е вражеската агитация. Забелязано е, че в отделни периоди възвръзка с усложняването на международната обстановка известна част от царските офицери враждебно настроени се активизират. Тази активизация се изразява в по усилено коментиране на международните събития, събират се помежду си по домовете под форма на гости изказват надежди в близкия край на комунизма, коментират и предават помежду си предаванията на капиталистическите радиостанции, възхваляват американската техника и мощ и подържат духът помежду си.

Справка относно състоянието на агентурно-оперативната работа, методите и формите на вражеската дейност сред царските офицери, Русе, 30 септември 1958 г.

АКРДОПБГДСРБНА - М, ф. 13, оп. 1, а. е. 1674, л. 53-58

Данни от оперативния отчет с информация, че няма наличие на обособени групи офицери, които да провеждат вражеска дейност. Няма установени връзки с действащи офицери и изменници на Родината, но за сметка на това има установени срещи с бивши политически и опозиционни дейци.

- 2 -

57

По време на унгарските събития бяха получени 20 сигнала за вражески изказвания из средите на царските офицери. По характерен е случая с изказването на О.З. Полковник Спас Иванов Спасов от гр. Русе, който при искане съвет от страна на вражески елементи за разпространяване на вражески позиви е отказал да вземе участие под претекст, че е бил стар, но одобрил идеята им. Казал е, че в случай на нужда можели да разчитат на него в смисъл, когато бдели готови за действия да го извикат. Същевременно е изказал мнение, че у нас не било лесно да се повтори това, което става в Унгария, тъй като властта щяла да вземе мерки, за недопускане на такива събития. За вражеските му изказвания Спасов не изпратил в ЛВУ.

След разгрома на унгарската контрареволуция сред царските офицери враждебно настроени се получи известно примиряване, изчакване и изказване съжаления за неуспеха. По време на събитията в Близкия и Средния Изток се заселзява отново активизация на вражеските елементи сред царските офицери. Те с твърде голям интерес следяха съобщенията за дебаркирането на американските и английски войски в Иран и Йордания. Изказваха увереност, че войната е на дневен ред, величаво мога на VI-тия американски флот, разпространяваха клевети по адрес на съветската армия. Има получени агентурни данни за изказвания на царски офицери, че нашата армия е неподготвена със слаби и необучени офицерски кадри. Характерни са изказванията на царския офицер Панайот Панайотов от гр. Русе, който е казал пред наш агент, че в качеството си на стар лейтенант в автомобилна част при една мобилизация щял да опознае войниците си и при първа възможност ще преминал с тях при противника. Взети са мерки, чрез военното управление да му се смени ВУО-а.

Замесения царски капитан Атанас Илиев от гр. Русе - обект на ЛАР се е изказал пред агентурата, че убийството на Нури Саид и краля на Ирак било варварщина продиктувана от Съветския Съюз, че американците щели да се намесят във войната, както това са направили на времето германците през главата на ООН и ще обявят войната. Ако това не го направят сега и изпуснат положението, както са го изпуснали в Унгария, то значи, че вече няма да има война. Казал е също, че добре би било сега те /царските офицери/ да се опознаят по добре един друг, кой казва е защото в даден момент можело да им потрябва. При една война щели да останат хора и в

Справка относно състоянието на агентурно-оперативната работа, методите и формите на вражеската дейност сред царските офицери, Русе, 30 септември 1958 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 13, оп. 1, а. е. 1674, л. 53-58

Данни от оперативния отчет с информация, че няма наличие на обособени групи офицери, които да провеждат вражеска дейност. Няма установени връзки с действащи офицери и изменници на Родината, но за сметка на това има установени срещи с бивши политически и опозиционни дейци.

- 3 -

тида, а това значи в гърба на комунистите и да знаят какво да правят. По късно след разволя на събитията в Ливан и Йордания е казал, че нищо не станало с тяхните очаквания, но товане значело, че трябва да губят кураж. Напротив точно сега трябва да очакват, че е началото за разволя на събитията. Можем дори да кажем, че американците се направили крачка назад за да направят две напред. Те много ловко и стратегически са постъпили защото сега докато се протака въпроса за разоржаването и изтеглянето им от Ливан те имат време да се приготвят и в даден момент да започнат от всички страни. Подготовката им от към Китай беше слаба и затова сега и там трябва да пачелят време.

Цоло Христов Вълчков О.З. подпоручик от гр. Разград във връзка със събитията в Ирак се е изказал, че зад преврата в Ирак стоят американците, че крал хусейн и Нури Саид оили ликвидирани защото щели да насочат Иракската политика на изток. Според него въоръжен конфликт щяло да има когато германия бѣдела напълно готова. По отношение последните събития около Китай е казал, че 6-тия или 7-мия американски флот щял да си каже думаата, като е говорил с повишен дух и най-вече се възхищавал от това, че Айзенхауер оил върнал нотата на Хрушчов.

Подобни изказвания има зафиксирани и от страна на други царски офицери. Общо във връзка със събитията в средния и близкия изток имаме получени агентурни данни за вражески изказвания и коментарии от страна на 11 царски офицери, 10 от които се водят на отчет. Една част царски офицери са се преориентирали към народната власт, работят съзнателно в производството, правилно преценяват и коментират развиващите се събития, подкрепят и активно участват в провежданите от партията и правителството мероприятия. Получени са редица агентурни данни, които потвърждават, че тази част офицери са се приобили към народната власт.

Известна част царски офицери се държат резервирано, отбягват да коментират събитията, не одобряват никакой от мероприятията на народната власт, но не се проявяват вражески. Въпреки насочваната агентура към тях данни за вражеска дейност от тяхна страна не се получава.

Не са установени връзки между царски офицери и изменници на Родината, не са установени такива с невъзвращенци.

Справка относно състоянието на агентурно-оперативната работа, методите и формите на вражеската дейност сред царските офицери, Русе, 30 септември 1958 г.

АКРДОПБГДСРБНА – М, ф. 13, оп. 1, а. е. 1674, л. 53-58

Данни от оперативния отчет с информация, че няма наличие на обособени групи офицери, които да провеждат вражеска дейност. Няма установени връзки с действащи офицери и изменници на Родината, но за сметка на това има установени срещи с бивши политически и опозиционни дейци.

- 4 -

Царския поручик Ивайло Петров Стайков от гр. Русе има брат в западна Германия, О.З. полковник Сарачев има брат в Чили, с които са в кореспондентски връзки, а царския капитан Витков има суря Убрат на жена му/ намиращ се във Франция, с когото жена му поддържа писменни връзки.

Установени са близки връзки между О.З. подполковник Петър Илиев Войчев от гр. Разград обект на ОНД с Тодор Драганов- бивш народен представител от земеделската опозиция и с Илия Маринов - водач на легиона в Разградско. Тримата са били заедно в ТБВ, където са укрепили връзките си, а с Маринов го свързват и съвместни производствени връзки, но въпреки използването на 5 агента около горните обекти освен коментари на събитията данни за провеждане организирана по остра форма вражеска дейност не сме получили. Обекта на МАР - Антон Петров Бянов О.З. поручик от гр. Русе е бил член на земеделската опозиция и по време на масовизацията в ЛПЗ е поддържал тесни връзки с бивши членове на опозицията, като със своя авторитет е оказвал давление да не влизат в ТКЗС, но въпреки това и самият той станал член на ТКЗС, където работи и понастоящем.

Имаме получени данни за установени връзки между царски офицери и действащи такива или да търсят начин за установяване на връзки и да проявяват особен интерес към въоръжението на нашата армия. Получен е сигнал, че царския офицер Владимир Димитров Михайлов от гр. Русе е проявил особен интерес към специалното производство на завод "Георги Димитров", поради което е взет на МАР и понастоящем се провеждат мероприятия за изясняване.

От всичко 154 царски офицери водещи се на отчет 38 са репресираны, за които освен данни за вражески изказвания не са получени данни за друга вражеска дейност. Обезпечени са с агентура всичко 129 обекта, а по останалите 15 обекти се ползват д.в. или странична агентура със слаби възможности за работа. Из средите на царските офицери разполагаме с 38 агента, които имат добри възможности и поради обстоятелството, че царските офицери се познават помежду си с тази агентура имаме възможност да осъществяваме по голяма част от взетия на отчет контингент. Използва се също агентура прощадаша по други линии с възможности за работа по някои обекти царски офицери. От всичко 154 обекта

Справка относно състоянието на агентурно-оперативната работа, методите и формите на вражеската дейност сред царските офицери, Русе, 30 септември 1958 г.
 АКРДОПБГДСРСБНА - М, ф. 13, оп. 1, а. е. 1674, л. 53-58

Данни от оперативния отчет с информация, че няма наличие на обособени групи офицери, които да провеждат вражеска дейност. Няма установени връзки с действащи офицери и изменници на Родината, но за сметка на това има установени срещи с бивши политически и опозиционни дейци.

- 5 -

57

129 са обезпечени с агентура, а останалите 15 обекта се наблюдават от доверителни връзки и перефирийна агентура със слаби възможности. За тези 15 обекта почти не се получават материали за проявите и настроението им.

По писмо 155 са предвидени 45 обекта, които са добре обезпечени с агентура, следи се редовно тяхното поведение, обаче нямаме получени данни за провеждане или подготовка за вражеска дейност, освен обикновените изказвания и коментари по развиващите се събития.

От общия брой 255 царски офицери на мобилизация във време на война подлежат 234 души, а останалите 21 човека са с напреднала възраст и не подлежат на мобилизация. От подлежащите на мобилизация 118 се разрастват.

Сериозна слабост в работата по линия на царските офицери не се анализират периодически материалите на взетите на отчет царски офицери и да се направят съответни изводи дали обекта заслужава да се води на отчет, или да се снемат от отчет. От проверките, които сме направили в Градско У-ние МВР-Русе, Разградска и Силистренска околии се установява, че за някой царски офицери водящи се на ОНД постъпват данни, че са се промислили към народната власт не се получават никакви данни за вражеска дейност. Напротив активно помагат на д-р. и продължават да се водят на отчет. Такива са случаите с О.З. капитан Илия Цонев Илиев и О.З. поручик Стоян Маринов Семов от гр. Силистра и др.

Не-достатъчно се използват маршрутните възможности на наличната агентура, особено това се отнася за Градско У-ние, където имат на връзка най-голям брой агентура с най-добри възможности за маршрутирането им в други околии и окръзи. Връзките на агентурата в другите окръзи и околии са установени, но не е доведено дознание на съответните окръзи за възможностите на нашата агентура за работа по техни обекти царски офицери. В това отношение сега се провеждат мероприятия. Това ще даде възможност на съответните окръзи при нужда да поискат маршрутирането на даден агент, към техни обект.

Предлагаме по същия начин да се уреди, щото да получим и ние от други окръзи връзки на техните агенти с наши царски офицери за да искаме при необходимост тяхното маршрутиране.

Предлагаме също така ръководството на управление

Справка относно състоянието на агентурно-оперативната работа, методите и формите на вражеската дейност сред царските офицери, Русе, 30 септември 1958 г.

АКРДОПБГДСРБНА – М, ф. 13, оп. 1, а. е. 1674, л. 53-58

Данни от оперативния отчет с информация, че няма наличие на обособени групи офицери, които да провеждат вражеска дейност. Няма установени връзки с действащи офицери и изменници на Родината, но за сметка на това има установени срещи с бивши политически и опозиционни дейци.

- 6 -

III-то - дС периодически да ни изпраща обзори за по характерни прояви и настроения на Царските офицери, както за обмяна на опит така и за насочване вниманието ни за предотвратяването на вражески действия станали другаде в страната.

30. IX. 1958 година

гр. Русе.

началник Окръжно Управление МВР

поз Полковник: *И. Милев*
— IX. 1958 год.

Справка относно състоянието на агентурно-оперативната работа, методите и формите на вражеската дейност сред царските офицери, Русе, 30 септември 1958 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 13, оп. 1, а. е. 1674, л. 53-58

Данни от оперативния отчет с информация, че няма наличие на обособени групи офицери, които да провеждат вражеска дейност. Няма установени връзки с действащи офицери и изменници на Родината, но за сметка на това има установени срещи с бивши политически и опозиционни дейци.

ОБЩНСКИ СЪВЕТ НА СЪЮЗА
НА ЗАПАСНИТЕ ОФИЦЕРИ
И СЕРЖАНТИ – РУСЕ

Изм. № .....2.VIII.1991 г.

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ЦЕНТРАЛНИЙ СЪВЕТ НА СЪЮЗА
НА ЗАПАСНИТЕ ОФИЦЕРИ И СЕРЖАНТИ

СОФИЯ

ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Моля да излезете с предложение пред Министерския съвет да бъде отменено 10-то Постановление на Министерския съвет взето в заседанието му от 20 юли 1948 година / Д.В. бр.180 от 1948 година / с което се одържжава на ликвидирания Съюз на запасните офицери и на запасните подофицери.

Съюза на запасните подофицери са притежавали недвижими имоти : Дом –паметник едноетажна масивна сграда/в задната си част двуетажна/ по улица "9-ти Септември" № 77 с площ на парцела 426.5 кв. метра състоящ се от 1/мъжа с две отделения и едно стълбище водещо от мъжата за етаж, 2/ етаж трапезария-ресторант, кухня, 2 хола и коридор 3/ галерия – балкон и 5 малки стаи на втория етаж с данъчна оценка на имота 600,000 лева.

Общинския съвет на съюза на запасните офицери и сержанти като правопреемник на съществуващите до 1947 година Съюз на офицерите и подофицерите с отменяне на това Постановление ще стане законен притежател на този недвижим имот. По този начин ще осигури своето съществуване Съюза на запасните офицери и сержанти Русе с разгръщането на стопанска дейност и осигуряване канцелариите на съюза.

Приложение: Препис от 10 Министерско постановление на МС.

ОБЩНСКИ СЪВЕТ НА СЪЮЗА
НА ЗАПАСНИТЕ ОФИЦЕРИ
И СЕРЖАНТИ – РУСЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛ: .....
/о.з.полк.П.Папазов/

*Писмо/02.08.1991 г.от полковник о.з. Петър Папазов,
Председател на Съюза от 1991 – 1993 г., за отмяна на
10-постановление на МС/1948 г. и връщането на имота „Дом
на запасното войнство” на Русенската организация.*

СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА
РЕГИОНАЛЕН СЪВЕТ

гр.Русе - 7004
ул."Алеи Възраждане" № 128 вх.В
тел. 44-32-36

ДО Г-Н ОБЛАСТНИЯТ УПРАВИТЕЛ
гр.Русе

Уважаеми Г-н Областен управител,

Молим Ви, на основание чл.54 от Закона за държавната собственост във връзка с чл.18 от Закона за собствеността, да ни бъде възстановена собствеността върху недвижимия имот "Дом паметник на запасното войнство" намиращ се на ул."Александровска" № 77 (сегашия Ресторант "Потсдам").

Дом паметника на запасното войнство е закупен през 1926г. със средства на офицерите и подофицерите с нотариален акт № 404, издаден от нотариуса на Русенския Окръжен съд.

Имотът е използван по предназначение от запасното войнство до 1948г., когато с ПМС № 10 от 20.06.1948г. (Д.в.180.1948г) по повод ликвидирането на Съюзите на запасните офицери и подофицери е одържавен и предаден за ползване с акт 375 по актозата книга на Русенския градски народен съвет на отдел "Жилищно управление".

Съюзът на офицерите и сержантите от запаса съгласно точка 1-ва от устава е правоприемник на съществуващите до 1947г. Съюзи на офицерите и подофицерите от запаса с всички активни и пасиви.

Русенският Регионален съвет на Съюза на офицерите и сержантите от запаса не притежават никакво друго движимо и недвижимо имущество и е невъзможно при днешните условия понататъшното му съществуване без никакви финансови средства и материална база.

Домът, ако ~~не~~ бъде възстановен ще бъде използван за провеждане на възпитателна работа по родолюбивото и войнско възпитание на запасното войнство и техните семейства, каквото е неговото предназначение. Ще възстановим музея на войската слава съществуващ до 1947г. с цел увековечаване на паметта на доблестните воини, загинали при изпълнение на войския си дълг.

*Писмо/20.11.1996 г. от подполковник о.з. Димитър Бешев,
Председател на Съюза от 1994 – 1997 г., за отмяна на
10-постановление на МС/1948 г. и връщането на имота „Дом
на запасното войнство” на Русенския Регионален съвет.*

- 2 -

Икономическата криза в страната се отразява изключително тежко и върху една не малка част от запасното войнство. Много от тях са с хронични заболявания придобити в казармата и са в тежко социално положение.

От получените доходи на Ресторанта ще бъдем в състояние да им оказвам материална помощ. Всичко това ще осигури повишаване авторитета на Съюза сред запасното войнство и няма да се считахме изхвърлени в задния двор на държавата. Тогава той ще е в състояние да развива активна народополезна и родолюбива дейност за сплотяване на запасното войнство и техните семейства около идеята на националните идеали и защитата на националната сигурност и териториалната цялост на Република България.

Вярваме, господин Областен Управител, че ще се отнесете с необходимата загриженост към законните искания на Регионалния съвет на Съюза на офицерите и сержантите от запаса - Русе.

Примери в това отношение са дали много държавни органи - гр. София, Габрово, Пловдив, Разград и други, където са възстановили собствеността на Регионалните и Общински съюзи на запасното войнство.

Всички документи относно собствеността на имота "Дом паметник на запасното войнство на регионалния съюз" са подадени преди пет години и се намират в Община - Русе "Държавни имоти".

20.11.1996г.

гр. Русе

Председател ..... *Д. Бешев*

О.З. подп. Бешев /

Секретар ..... *Д. Бешев*

/О.З. подп. Бешев /

Писмо/20.11.1996 г. от подполковник о.з. Димитър Бешев, Председател на Съюза от 1994 – 1997 г., за отмяна на 10-постановление на МС/1948 г. и връщането на имота „Дом на запасното войнство“ на Русенския Регионален съвет.

София

ЦС на Съюза на запасните

офицери и сержанти

Г-н Генерал,

Приложено представям Ви писмо на Министерството на финансите до Министерството на регионалното развитие и благоустройството за компетентно решение – прехвърляне недвижимия имот гр.Русе на улица "Александровска" 77 в собственост на запасните офицери и сержанти по чл.54 от Закона за държавната собственост.

Моля, за активната Ви намеса пред цитираното Министерство за благоприятно решение на поставения въпрос.

15.09.1997 год.

гр.Русе

Председател на Регионален съвет на Съюза на
запасните офицери и сержанти

/г-н Б. Антов/

Писмо/15.09.1997 г. от подполковник о.з. Борис Антов Велков, Председател на Съюза от 1997 – 1998 г., за връщането на имота „Дом на запасното войнство” на Русенския Регионален съвет.

ДО УПРАВИТЕЛЯ НА РУСЕНСКА ОБЛАСТ

М О Л Б А

от Красимир Иванов Ениманев, ЕГН 5807245282,
гр. Русе, ул. "Родосто" № 1 – Председател на
Регионалния съвет на Съюза на офицерите и
сержантите от запаса и пълномощник на Предсе-
дателя на Централния съвет на Съюза на
офицерите и сержантите от запаса, със седалище
гр. София, бул. "Хр. Ботев" № 48

ГОСПОДИН ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ,

Съюзът на офицерите и сержантите от запаса е
правоприемник на съществувашите до 1948 г. съюзи на офицерите и
подофицерите от запаса, в това число и на съюза за запасните подофицери
(ПРИЛОЖЕНИЯ № 1, 2 и 3)

Със Заповед № 4096 / 01.12.1944 г. на Министъра на вътрешните
работи и народното здраве (ПРИЛОЖЕНИЕ № 4), Съюзът на запасните подофи-
цери, както и други организации и съюзи са обявени за "разтурени"
предвид на това, че "...Тяхното съществуване е напълно несъвместимо с
демократичния ред установен от властта на Отечествения фронт на 9 сеп-
тември 1944 г.". Със същата заповед е възложена ликвидацията на имущест-
вата на тези съюзи и организации на Дирекцията на народната милиция и
Столичното комендантство на народната милиция. Впоследствие – с Поста-
новление № 10 от 20.07.1948 г. на Министерския съвет – За Министерство
на вътрешните работи (ПРИЛОЖЕНИЕ № 5), е одобрено да се прехвърли на
държавата имуществото: недвижими имоти, пари и ценни книжа на ликвидира-
ните съюзи на запасните офицери, бойците от фронта и на запасните
подофицери, като под № 37 в същото постановление е посочено едноетажно
здание дом – паметник на запасното войнство – гр. Русе, ул. "Сталин" 77.

На основание това постановление е издаден Акт за завземане
недвижим имот за държавен № 375 от 28.12.1950 (ПРИЛОЖЕНИЕ № 6), имота
е предаден на "Наркооп" за ползуване като ресторант, а на СП "ЖИЛФОНД"
за управление и стопанисване. Със Заповед № 11 / 11.01.1971 г. на
Председателя на ИК на ГНС – Русе (ПРИЛОЖЕНИЕ № 7), държавния имот е
предаден от СП "ЖИЛФОНД" на ГТП "Здрава храна" Русе.

**Молба/1998 г.от капитан о.з. Красимир Ениманев, Председа-
тел на Съюза от 1998 – 2001 г. (*Званието е към момента на за-
емане на длъжността), за връщането на имота „Дом на за-
пасното войнство“ на Русенския Регионален съвет.**

- 2 -

Понастоящем този имот е ресторант "Потсдам" и представлява частна държавна собственост.

Несколкократно сме отправяли искания до местната администрация да ни бъде възстановена собствеността върху този имот, като правопреемник на Съюза на запасните подполковници, но ни е отказвано под различен предтекст. Най-често, че липсва правно основание за възстановяване на собствеността, т.е., че в чл. 2, ал. 1 от ЗСВБНИ не е изрично посочено наред с изброените нормативни актове и ПМС № 10 / 1948 г. Отговарят ни, че когато се отмени въпросното постановление ще ни бъде възстановена собствеността. Уведомяват ни, че Министерството на финансите още през 1994 г. е ангажирало вниманието на Министерския съвет за отмяна на ПМС № 10 / 48 г., но това не е сторено още.

Тази позиция е тенденциозна и показва само нежеланието на местната администрация да съдейства на Регионалния съвет за възстановяване собствеността върху описания имот.

С Постановление № 60 на Министерския съвет от 16.04.1992 г. (§ 1 ал. 1) се отменят всички постановления, разпоредения и решения на Министерския съвет, с които са отчуждени недвижими имоти във връзка с прилагането на актовете, посочени в чл. 1 и 2 от ЗСВБНИ, а в случаите, когато с един и същи акт се уреждат и други правоотношения, за отменена се счита само частта, касаеща отчуждаване на имоти.

Според нас няма законова пречка за уважаване на молбата ни, а се касае по-скоро до конюнктурни съображения на местно ниво.

Видно от Докладна записка 11-03-38 / 14.05.1996 г. от зам. кмета на Община Русе - инж. Живко Денев, отправена до кмета на Община Русе, (ПРИЛОЖЕНИЕ № 8) "... въпросният имот е елемент на общинската инфраструктура и задоволява търговски потребности (ресторант "Потсдам"), който Общината е отдала под наем и получава значим по размери годишен наем. Според него е нецелесъобразно "отстъпването на безвъзмездно право на ползуване върху този имот от Съюза на офицерите и сержантите от запаса като се има предвид големия недостиг на средства в общинския бюджет". Явно за пореден път "други съображения" надделяват над справедливостта.

Русенския Регионален съвет на Съюза на офицерите и сержантите от запаса не притежава недвижими имоти и собствени финансови средства. От това се затруднява изключително много дейността му, насочена към родолюбиво и войнско възпитание на запасното войнство, семействата им, подрастващите и цялото русенско гражданство. Една от основните цели на Регионалния съвет е да се възстанови Музея на войската слава, намирал се в дома на запасното войнство (ПРИЛОЖЕНИЕ № 9), увековечил подвизите на Русенския гарнизон и паметта на падналите в защита на Отечеството. Всички обществено полезни цели, които се стреми да осъществява Регионалния съвет на съюза са практически неосъществими поради липса на собствена база и средства. Не може да се разчита само на дарения от родолюбиви българи, а и не е справедливо след като тази сграда е закупена със собствени средства през 1926 г., за което е издаден и нотариален акт № 404 / 1926 г. от нотариуса при Русенски окръжен съд (ПРИЛОЖЕНИЕ № 10), поради липса на средства освен културно-просветните и възпитателни дейности, да не могат да се осъществяват и такива, които да доведат до подобряване социалния статус на мизерстващите в момента запасни войни и техните семейства.

За разлика от гр. Русе, в други градове от страната (София, Пловдив, Габрово, Разград и др.) е възстановена собствеността на недвижими имоти, одържавени със същото постановление на МС, на Съюза на офицерите и сержантите от запаса, като правопреемник на Съюза на запасните подполковници. Така например със Заповед № РД 57-002 от 15.11.

Молба/1998 г.от капитан о.з. Красимир Ениманев, Председател на Съюза от 1998 – 2001 г. (*званието е към момента на замане на длъжността), за връщането на имота „Дом на запасното войнство“ на Русенския Регионален съвет.

- 3 -

1996 г. на Областния управител на Област София във връзка с Решение № 1173 / 31.10.1996 г. на Министерския съвет за прекъсване безвъзмездно собствеността на недвижим имот на Съюза на офицерите и сержантите от запаса за използване като Дом- паметник на загиналите във войните за България е предадено на правоимащите пететажно масивно здание (ПРИЛОЖЕНИЕ № 11). Същото здание е под № 1 в списъка от имотите на Съюза на запасните подофицери, одържавени с ПМС № 10 / 1948 г.

Сигурни сме, че бюджетът на Столична община в София също не е в идеално състояние и приходите от тази сграда също са били необходими за поддържането му, но това не е попречило с цел задоволяване нуждите на Съюза, за осъществяване на високо патриотичните му цели, да бъде намерено справедливо решение на въпроса.

За съжаление до момента в гр. Русе не сме срещнали подобно отношение, тъй като местната администрация е изхождала от чисто търговски съображения, поставяйки интереса пред надпартийните и чисто човешки и патриотични цели, преследвани от Съюза на офицерите и сержантите от запаса.

Искрено се надяваме, че във Ваше лице, като нов областен управител, необременен с конюнктурни съображения, ще срещнем разбиране и най- после ще намерим решение на този проблем.

Ето защо Ви молим, на основание чл. 2 от ЗВСВОНИ и чл. 78 ал. 1 пр. 2 от Закона за държавната собственост, да отпшете от актовите книги и да ни върнете имота, одържавен с акт № 375 / 28.12.1950 г., находящ се в гр. Русе, ул. "Александровска" № 77, представляващ едноетажна масивна сграда (в задната част двуетажна- балкон), застроена на 332 кв. м., подробно описана в акта за одържавяване.

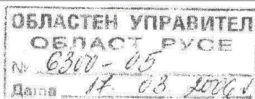
Ако приемете, че това правно основание е невъзможно, МОЛИМ описаната сграда да ни бъде предоставена за безвъзмедно ползуване, или да бъдем удовлетворени по друг подходящ начин.

Готови сме, при поискване от Ваша страна да предоставим всякакви необходими документи и други доказателства.

ПРИЛОЖЕНИЕ: по текста.

С уважение:

Молба/1998 г.от капитан о.з. Красимир Ениманев, Председател на Съюза от 1998 – 2001 г. (*званието е към момента на замане на длъжността), за връщането на имота „Дом на запасното войнство” на Русенския Регионален съвет.

ЧРЕЗ ОБЛАСТНИЯ УПРАВИТЕЛ
НА РУСЕНСКА ОБЛАСТ
ДО МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

М О Л Б А

от полк.ОЗ Иван Петров Иванов,
ЕГН 4404265289 от град Русе,
ул."Видин" №10, вх.Б, ет.1-
председател на УС на
"РЕГИОНАЛНИЯ СЪЮЗ НА
ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ
ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГРАД РУСЕ"

по чл.54 от ЗДС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Бъв връзка с наша молба изх. №21/01.06.2005 година, Ви уведомяваме, че вписахме в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в Русенския окръжен съд под №1154, том 40, стр.1 по ф.д. №237/2006 година СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ В ОБЩЕСТВЕНА ПОЛЗА с наименование "РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГРАД РУСЕ".

Имотът по ул.Александровска №77 в град Русе е бивш офицерски имот - Дом паметник на запасното войнство "Потсдам". Волята на учредителите на сдружението-правоприемници на запасното войнство в Русе, е да извършват дейността си и използват този имот изцяло в полза на приетите по устава цели. Регионалната структура обхваща общинските организации и клубове, които също ще ползват този имот като Дом паметник на загиналите във войните за България. Вече е факт безвъзмездното предоставяне на собствеността на Дом паметника на запасното войнство в София.

С оглед на това, ВИ МОЛИМ, да уважите молбата ни за връщане на имота на запасните офицери в град Русе, като ни прехвърлите безвъзмездно собствеността на РЕГИОНАЛНИЯ СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГРАД РУСЕ по реда на чл.54 ал.2 от ЗДС.

ПРИЛОЖЕНИЕ: удостоверение за регистрация.

изх. № 2 / 17.03.2006.

С УВАЖЕНИЕ

Писмо/17.03.2006 г.от полковник о.з. Иван Иванов, Председател на Съюза от 2001 – 2010 г., до Министър-председателя на Република България за връщането на имота „Дом на запасното войнство“ на Русенския Регионален съвет.

Регионален съвет на СОСЗР гр.Русе

**До
Президента на
Р.България
Г-н Георги Първанов**

Уважаеми г-н Президент на Р.България и Главнокомандващ
въоръжените сили,

Обръщаме се към Вас с последна надежда, че ще ни
разберете и ще помогнете, за безвъзмездното връщане на Дом
памятника на запасното войнство "Потсдам" гр.Русе, ул.
Александровска № 77.

Същият с решение № 727/08.11.2002г. на МС на Р.България
ни бе даден за безвъзмездно право на ползване за срок от 10
години.

Имотът по ул. Александровска №77 в гр.Русе е бивш
офицерски имот – Дом паметник на запасното войнство
"Потсдам". Волята на учредителите на сдружението
правоприемници на запасното войнство в гр.Русе, е да
извършват дейността си и използват този имот изцяло в полза
на приетите по устава цели.

Регионалната структура обхваща общинските организации
и клубове, които също ще ползват този имот като Дом
памятник на загиналите във войните за България. А вече е и
факт безвъзмездното предоставяне на собствеността на Дом
памятника на запасното войнство в София.

**Писмо/14.07.2006 г.от полковник о.з. Иван Иванов, Председател на Съюза
от 2001 – 2010 г., до Президента на Република България за връщането
на имота „Дом на запасното войнство” на Русенския Регионален съвет.**

Г-н Президент,
Запасното войнство от Русенска област Винаги е
стояло зад Вас и разчитало на Вашата подкрепа. Подкрепете
ни и сега.

Приложение:

1. Решение на МС на Р.България №727/08.11.2002г.
2. Писмо до Министър Председателя на Р.България –
изх.№21/01.06.2005г.
3. Писмо от Гл.секретар на Обл.Русе до
Пол.Ив.Иванов – изх.№0308/27.06.2005г.
4. Писмо до областния управител на гр.Русе –
изх.№25/08.03.2006г.
5. Писмо до Министър Председателя на Р.България –
изх.№2/18.03.2006г.
6. Писмо до областния управител на гр.Русе –
изх.№3/26.05.2006г.

Изх.№ 13 /14.07.2006г.
гр.Русе
ул.Александровска 77

Председател на
РС на СООЗР
Пол.ОР/Иван Иванов/

Писмо/14.07.2006 г.от полковник о.з. Иван Иванов, Председател на Съюза
от 2001 – 2010 г., до Президента на Република България за връщането
на имота „Дом на запасното войнство” на Русенския Регионален съвет.

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
ОБЛАСТ РУСЕ
№ 6300 - 05100
Дата: 13.05.2008

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 294

от 9 май 2008 година

ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНО ПРЕХВЪРЛЯНЕ ПРАВОТО НА СОБСТВЕНОСТ
ВЪРХУ ИМОТ – ЧАСТНА ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ, НА
СДРУЖЕНИЕ „РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И
СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА ГРАД РУСЕ“

На основание чл. 54 от Закона за държавната собственост

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Прехвърля безвъзмездно на сдружение „Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва град Русе“ правото на собственост върху имот – частна държавна собственост, намиращ се в гр. Русе, ул. „Александровска“ № 77, представляващ поземлен имот № 63427.2.1509 с площ 410 кв. м заедно с построената в него сграда № 63427.2.1509.1 със застроена площ 350 кв. м, представляваща масивна едноетажна сграда (в задната част – двуетажна) със сутерен.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

08.07.2008

ОБЛАСТ
ОБЛАСТНА
АДМИНИСТРАЦИЯ
РУСЕ
RJ-RUSE.DOC

1. секретар
В. Василев
14.05.2008
14.05.08
15.05.08

2. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

3. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

4. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

5. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

6. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

7. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

8. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

9. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

10. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

11. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

12. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

13. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

14. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

15. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

16. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

17. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

18. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

19. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

20. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

21. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

22. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

23. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

24. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

25. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

26. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

27. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

28. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

29. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

30. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

31. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

32. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

33. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

34. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

35. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

36. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

37. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

38. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

39. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

40. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

41. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

42. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

43. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

44. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

45. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

46. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

47. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

48. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

49. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

50. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

51. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

52. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

53. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

54. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

55. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

56. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

57. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

58. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

59. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

60. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

61. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

62. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

63. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

64. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

65. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

66. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

67. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

68. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

69. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

70. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

71. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

72. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

73. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

74. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

75. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

76. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

77. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

78. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

79. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

80. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

81. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

82. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

83. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

84. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

85. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

86. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

87. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

88. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

89. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

90. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

91. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

92. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

93. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

94. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

95. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

96. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

97. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

98. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

99. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

100. секретар
П. Курчиев
14.05.2008

Решение на Министерски съвет №294/09.05.2008 г. за безвъзмездно прехвърляне правото на собственост върху имота „Дом на безопасното войнство“ на сдружение „Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва град Русе“.

2. Областният управител на област Русе да сключи договор за безвъзмездно прехвърляне правото на собственост върху имота по т. 1 с упълномощено от управителния съвет на сдружението лице, да организира предаването му и да го отпише от актовете книги за държавна собственост.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Сергей Станишев

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Севдалин Мавров

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ

“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

/Севдин Давков/

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

08.07.2008

мб-МЙ

BJ-RUSE.DOC

Решение на Министерски съвет №294/09.05.2008 г. за безвъзмездно прехвърляне правото на собственост върху имота „Дом на запасното войнство” на сдружение „Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва град Русе”.

РАЙОННА ПРОКУРАТУРА – ГРАД РУСЕ
улица „Александровска“, № 57

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РУСЕНСКА ОБЛАСТ
РАЙОННА ПРОКУРАТУРА
№ 3159/09-2П-625/09,
16.02.2011

ПО С Т А Н О В Л Е Н И Е
за прекратяване на досъдебно наказателно производство

Град Русе, 16 февруари 2011 година

СТЕФАН ИВАНОВ ИЛИЕВ – прокурор в Районна прокуратура – град Русе, като се запознах с материалите по досъдебно наказателно производство – ПРЕПИСКА № 3159/2009 ГОДИНА – ДОСЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО № 625/2009 ГОДИНА по описа на Районна прокуратура – град Русе, което се води като ДОСЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО № 270/2009 ГОДИНА по описа на Областна дирекция на Министерство на външните работи – град Русе,

ЕИСПП номер на НП: ГИС 20910646 ГЮГ
ЕИСПП номер на ПР: БЕМ 20900270 БПН
ЕИСПП номер на ПР: ГИС 20910333 БТА
ЕИСПП номер на ПР: ГИС 20910334 БТЦ

У С Т А Н О В И Х

Досъдебното наказателно производство е образувано на 02 юли 2009 година срещу ИВАН ПЕТРОВ ИВАНОВ – ЕГН: 4404265289 от град Русе, улица „Видин“, № 10, вход Б, етаж 1 за:

1. Престъпление по чл.323, ал.1 от НК – за това, че през месец март 2009 година, в град Русе, самоволно не по установения от закона ред, осъществил едно оспорвано от членовете на Сдружение „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“ свое предполагаемо право – да не ги допуска да ползват недвижим имот – сграда намираща се на адрес град Русе, улица „Александровска“, № 77.

2. Престъпление по чл.210, ал.1, т.1 и т.5 във връзка с чл.209, ал.1 от НК – за това, че през месец декември 2002 година, в град Русе, представяйки се за длъжностно лице – представител на Сдружение в обществена полза „Съюз на офицерите и сержантите от запаса“, с цел да набави за себе си имотна облага, възбудил у Румен Чиприянов Януаров – Областен управител на Област Русе, заблуждение относно право да бъде учредено безвъзмездно право на ползване върху недвижим имот – частна държавна собственост намиращ се на адрес град Русе, улица „Александровска“, № 77 и с това причинил другиму имотна вреда в големи размери.

3. Престъпление по чл.311, ал.1 от НК – за това, че през месец декември 2002 година, в град Русе, като длъжностно лице, в кръга на службата си съставил официален документ, в който удостоверил неверни обстоятелства, с цел да бъде използван този документ като доказателство за този обстоятелства.

Постановление за прекратяване на досъдебното производство срещу Председателя на РСОСЗР полк.о.з. Иван Иванов от 16.02.2011 г.

Предвид на гореизложеното и на основание чл.199 от НПК, чл.242, ал.1, пр.1 от НПК, чл.243, ал.1 т.1 във връзка с чл.24, ал.1, т.1 от НПК,

ПОСТАНОВИХ

ПРЕКРАТЯВАМ досъдебното наказателно производство ПРЕПИСКА № 3159/2009 ГОДИНА – ДОСЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО № 625/2009 ГОДИНА по описа на Районна прокуратура – град Русе, което се води като ДОСЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО № 270/2009 ГОДИНА по описа на Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – град Русе.

КОПИЕ от настоящото постановление да се изпрати на:

Областен управител на Област Русе – град Русе, площад „Свобода“, № 6.

Председател на Общински съвет на „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“ – град Русе – улица „Никола Й. Вапцаров“, № 12.

Председател на Управителния съвет на „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“ – град Русе - Иван Петров Иванов - град Русе, улица „Видин“, № 10, вход Б, етаж 1.

СЛЕД ВЛИЗАНЕ В СИЛА на настоящото постановление материалите по делото да се изпратят в Окръжна прокуратура – град Русе.

ПРОКУРОР

Стефан Илиев /

Постановление за прекратяване на досъдебното производство срещу Председателя на РСОСЗР полк.о.з. Иван Иванов от 16.02.2011 г.

ПРОТОКОЛ

Днес 28.01.2009 г. Ревизионна комисия в състав:
Под. К. Кънев – Председател на комисията и

Членове:

Подп. Т. Цонев и
подп. М. Стайковски извърши проверка на счетоводната отчетност на
РС на СОСЗР Русе за отчетните 2005 -2008 година.

ФИНАНСИ

ПО ПРИХОДНАТА ЧАСТ

Приходи през 2005 г.	27618 лв.
Приходи през 2006 г.	19760 лв.
Приходи през 2007 г.	23629 лв.
Приходи през 2008 г. С нач. остатък от предх. год.	44655 лв.

ПО РАЗХОДНАТА ЧАСТ

Разходи за 2005 г.	22525 лв.
Разходи за 2006 г.	19125 лв.
Разходи за 2007 г.	19800 лв.
Разходи за 2008 г.	35973 лв.

Според мнението на комисията всички разходи, предмет на проверката са целесъобразни, подробно са описани в ежемесечни протоколи, като същите са заверени с подписите на членовете на комисията и одобрени с подписа на Председателя на РС на СОСЗР Русе пол. Иванов.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА КОМИСИЯТА:

В края на третото тримесечие на 2009 г. като се вземе предвид наличието на парични средства да предложи на УС на СОСЗР Русе да прецени каква част от тях могат да се преведат на ЦС на СОСЗР София за финансово подпомагане на сродните организации в страната.

МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

През отчетния период са изградени и обзаведени клубове на на общинските организации на Ценово, Две могили, Сливо поле, Бяла, Ветово, Борово и Иваново, за което са купени знамена, телевизори, кафе машини, отоплителни уреди, часовници, шах табли, карти за игра и друго оборудване, надлежно изброени в протоколите на общинските организации, които са изпратени на вниманието на комисията в РС на СОСЗР Русе. Всички купени материални активи са заприходени в инвентарни книги, водени от всяка общинска организация. Комисията

*Протокол на Регионалната контролна комисия от 28.01.2009 г. с
Председател подполковник о.з. Кънчо Кънев, относно отношения-
та с Централния съвет и казуса с Дома на запасното войнство.*

препоръчва всички общински организации да определят персонални отговорници, които грижливо да стопанисват повереното им имущество.

МНЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ПО НЯКОИ СПОРНИ ВЪПРОСИ, ДИСКУТИРАНИ НЕОФИЦИАЛНО В ОРГАНИЗАЦИЯТА:

След като разгледа наличните документи комисията счита:

- Името Регионален СОСЗР се е наложило по правни причини, защото документите, преписките и предложенията за връщането на „Потсадм“ са започнати и водени под името РЕГИОНАЛЕН.
- Ако не беше направена местна регистрация собствеността и досега нямаше да бъде върната на организацията ни. Доказа го опита от 1990 г., когато започна борбата за връщане на „Потсдам“.
- Без местна регистрация организацията ни нямаше да може да участва по различните програми, финансирани от Еврофондовете.
- Нотариалния акт за имота „Потсдам“ е на името на юридическото лице РС на СОСЗР Русе, а не на физически лица, както твърдят някои колеги, непознати с документите.
- Де факто ние сме членове на ЦС на СОСЗР София тъй като вече трета година след регистрацията си плащаме членски внос, видно от ПКО № 160 от 26.06.2007 г. и ПКО № 130 от 11.04.2008 г. На ЦС на СОСЗР София, поддържа абонаментите за вестника и списанието, участваме в съвещания, когато ни поканят и изпълняваме указанията, спуснати от ЦС на СОСЗР.
- Даването на „Потсдам“ под наем стана след предварително обявен в медиите конкурс.

ПРЕДВИД ГОРЕИЗЛОЖЕНОТО КОМИСИЯТА ПРЕДЛАГА:

С цел да спрат спекулациите по тези въпроси да се излъчи тричленна комисия от неучредители на РС на СОСЗР, която след консултиране с експерти да излезе с писмено становище по повдигнатите въпроси, включително и за „приватизацията“ на „Потсадм“ при евентуална ликвидация на РС на СОСЗР.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Подп. К.Кънев

Членове:

Подп. Т.Цонев

Подп. М.Стайковски

*Протокол на Регионалната контролна комисия от 28.01.2009 г. с
Председател подполковник о.з. Кънчо Кънев, относно отношенията с Централния съвет и казуса с Дома на запасното войнство.*

7-NOV-19?? 10:11 From: To: 82824888 135
P.1/1

СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА
RESERVE OFFICERS AND NONCOMMISSIONED OFFICERS UNION
гр. София, бул. "Христо Ботев" 48 тел. (+3592) 987 49 98 email : uros@abv.bg

ДО
Председателя на РС - на СОСЗР
гр. Русе – полк. ИВАН ИВАНОВ

ДО
Председателя на Областния Съвет
на СОСЗР- гр. Русе
Ген. м-р /р/ ВАНЬО ТАНОВ

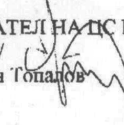
УВАЖАЕМИ ПРЕДСЕДАТЕЛИ,

Уведомявам Ви, че ЦС на СОСЗР с Протокол № 14 / 25.03.2009г., след като обсъди възникналите проблеми с избирането на делегати за Седмия конгрес на Съюза

РЕШИ :

1. ЦС на СОСЗР задължава Председателя на РС на СОСЗР гр. Русе, полк /о.з. / ИВАН ИВАНОВ и Председателя на Обл. Съвет на СОСЗР ген. м-р /р/ ВАНЬО ТАНОВ да организират и проведат **ОБЩО СЪБРАНИЕ** в съответствие с Устава на СОСЗР за обсъждане на основните документи за Седмия конгрес и за **ИЗБИРАНЕ** на делегати за Конгреса на СОСЗР.
Срок **28.03.2009г.**
2. За вчетите решения, вкл. и за избраните делегати, да информират писмено ЦС на СОСЗР.
Срок **30.03.2009г.**

С пълно единодушие : 42 гласа „за”, без „против „ и „ въздържа-
ли се „, ЦС на СОСЗР утвърди решението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЦС НА СОСЗР :
Ген. м-р /р/
Стоян Топалов

Писмо от генерал Топалов до председателите на РС СОСЗР и т.нар. Областен съвет за провеждане на общо събрание през 2009 г. (не се е състояло, причините за което са описани в книгата)

СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА
RESERVE OFFICERS AND NONCOMMISSIONED OFFICERS UNION

гр. София, бул. Хр. Ботев 48, тел.: (359 2) 987 4998, e-mail: uros@abv.bg

Изх. № 274/15.12.2011 год

Извлечение от Протокол от заседание

На ИБ на ЦС на СОСЗР 13/2011 год.

По точка 5/13

РЕШЕНИЕ

на Изпълнителното бюро на ЦС на СОСЗР

13/1. Изпълнителното бюро на ЦС на СОСЗР след като обсъди, на основание чл. 13, т. 2 от Устава, прие молбата на **Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва – гр. Русе**, и го приема за **колективен член** на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва.

13/2. Изпълнителното бюро възлага на бившия зам. председател на ЦС на СОСЗР подполковник (р) проф. д-р инж. Красимир Ениманев на предстоящата отчетна кампания (м. I – II), съвместно с председателя на Регионалния съюз, да конструират Областен съвет на СОСЗР – Русе в съответствие с изискванията на Устава.

Срок – м. февруари ;

Отговорник : 1. подп. (р) проф. д-р Красимир Ениманев;

2. Председателят на Регионалния съюз.

Ген.л-т /р/

Ст. Топалов/

Председател на СОСЗР

Решение на Централния съвет на СОСЗР гр.София за приемането на РСОСЗР гр.Русе за колективен член на националната организация.

Договори за дарения за изграждане на паметници и благотворителност

ДОГОВОР ЗА ДАРЕНИЕ

Днес 18.01.2010 година, в с.Иваново, обл.Русе се сключи настоящият договор за дарение между:

"РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА гр.РУСЕ", БУЛСТАТ 1706002374, рег. ф.д.№237/2006г. по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр.Русе, ул."Александровска" №77, представлявано от о.з.полк. Иван Петров Иванов, ЕГН 4404265289 - Председател на Управителен съвет, наричан по-долу **ДАРИТЕЛ**.

и

ОБЩИНА ИВАНОВО, с адрес на управление с.Иваново, обл. Русе, ул. "Олимпийска" №75, БУЛСТАТ 000530536, представлявана от Данка Йорданова Матеева -Кмет на община, наричана по долу **ДАРЕН**.

Във връзка с Решение № 239 на Общински съвет с.Иваново от протокол №32 от заседание на Общински съвет - Иваново, област Русе проведено на 09.09.2009г. за изграждане на територията на село Щръклево на паметник на загиналите през Руско -Турската Освободителна война.

Чл.1 Дарителят дарява на Дарения сумата от 3000 лв. (словом три хиляди лева) за изграждане на паметник на загиналите през Руско -Турската Освободителна война на територията на село Щръклево.

Чл.2 (1) Дарения приема с благодарност дарението и се задължава да го разходи според дарителската воля.

(2) Дарения се задължава да постави табела на новоизградения военен паметник на загиналите през Руско -Турската Освободителна война на територията на село Щръклево, информираща за направеното дарение от "Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр.Русе"

Чл. 3 Дарението ще бъде изплатено в полза на Дарения по банковая сметка на Община Иваново: IBAN: BG82UBBS80028413868507 , BIC: UBBSBGSGF. код на вид плащане: 445 100 ОББ – АД - Русе

Настоящият договор се състави в два еднакви екземпляра - по един за всяка от страните.

ДАРИТЕЛ:
За РСОСЗР Русе
Иван Иванов
Председател
На РСОСЗР гр.Русе

ДАРЕН:
За Община Иваново
Данка Матеева
Кмет на Община
Иваново

ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ • ОБЛАСТ РУСЕ

7150/Две могили, бул."България"84, тел./факс08141/2254, тел.центра: 08141/2006;2007;
e-mail: dveomogili@mbox.digsys.bg

ДОГОВОР ЗА ДАРЕНИЕ

№ 2

Днес 05.12.2010 г., в гр.Две могили,

Между

“РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА гр.РУСЕ”, БУЛСТАТ 1706002374, рег. ф.д.№237/2006г. по описа на Русенски окръжен съд, със седалище и адрес на управление: гр.Русе, ул."Александровска" №77, представлявано от оз.полк.Иван Петров Иванов, ЕГН 4404265289-Председател на Управителен съвет, наричан по-долу **ДАРИТЕЛ**,

и **ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ**, област Русе, със седалище и адрес гр.Две могили, бул."България" № 84, БУЛСТАТ 000530529-Ю, представлявана от ДРАГОМИР ДАМЯНОВ ДРАГАНОВ – кмет на Общината, ЕГН 5808225383, наричан по-долу **ДАРЕН**,

се сключи настоящият договор за следното:

Чл.1 Дарителят дарява на Дарения сумата от **1000 лв. (словом хиляда лева)** за извършването на строително-ремонтни работи на Къща-музей "Филип Тотю" гр.Две могили

Чл.2 (1) Дарения приема с благодарност дарението и се задължава да го разходи според дарителската воля.

(2) Дарения се задължава да постави табела пред къщата-музей "Филип Тотьо" гр. Две могили, информираща за направеното дарение от "Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр. Русе"

(3) В знак на благодарност за направеното дарение, Община Две могили се задължава да осигури безплатни посещения в къщата-музей "Филип Тотьо" гр. Две могили от членовете на "Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр. Русе"

Чл. 3 Дарението ще бъде изплатено в полза на Дарения по банкова сметка при Търговска банка "СиБанк" АД-клон Русе, офис-гр. Две могили, IBAN: BG25BUIB71148429000200, код 445100, BIC BUIBBGSF.

Настоящият договор се подписва в два еднообразни екземпляра-по един екземпляр за всяка от страните.

Дарител:

Иван Иванов
Председател на УС
на РС ОО ВР-гр. Русе

Дарен:

Драгомир Дамянов
Кмет на Община
Две могили

ДОГОВОР ЗА ДАРЕНИЕ

Днес, 20.05.2013 г., в град Борово, област Русе се сключи настоящият ДОГОВОР ЗА ДАРЕНИЕ между страните:

I. СНЦ за общественополезна дейност „Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“, със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. „Александровска“ № 77, БУЛСТАТ: 117658438, представлявано от Димитър Вълков – председател на УС, от една страна като ДАРИТЕЛ

и

II. ОБЩИНА БОРОВО, област Русе, с адрес: гр. Борово, ул. „Н.Вапцаров“ № 1А, ЕИК: 000530479, представлявана от Георги Георгиев – кмет на община Борово и Мариета Йорданова – Директор на дирекция „Обща администрация“ в общината, наричана по-долу ДАРЕН, от друга страна, с който договор

Страните се споразумяха за следното:

Чл. 1. ДАРИТЕЛЯТ се задължава да отстъпи веднага и безвъзмездно на ДАРЕНИЯ сумата от **500 лв.** /словом: петстотин лева/ в полза на Община Борово за изработка на паметник на загиналите в Балканската война.

Чл. 2. На паметника да бъде изписано името на ДАРИТЕЛЯ, а именно: „РСОСЗР“ гр. Русе.

Чл. 3. ДАРЕНИЙАТ приема с благодарност направеното дарение.

Банкова сметка на община Борово за дарения:

“ЦКБ” АД – клон Русе, BG73CECB97908470380600,

Код за вид плащане: 445100 BIC: CECB BG SF

Настоящият договор се състави в два еднообразни екземпляра - по един за всяка от страните, и се подписа от тях както следва:

ДАРИТЕЛ

Димитър Вълков: .....
Председател на УС на „РСОСЗР“

ДАРЕН

Георги Георгиев: .....
Кмет на община Борово

Мариета Йорданова: .....
Директор на Дирекция „ОА“

Общая сумма - 45-Р

ДОГОВОР ЗА ДАРЕНИЕ

ДОГОВОР за дарение между

ФСОЗД гр. Руся

с представляващ Димитър Геранов Витко-Присерак К
от една страна, наричан в договора "ДАРИТЕЛ",

Истор. Сергей Карамзин - предводител на НК.
по политическите прояви на започнали във Франция
с представляващ грънландия не е бил на Британс
наричан в договора "НАДАРЕН".

Страните се договориха за следното:

1. ДАРИТЕЛЯТ дарява на НАДАВАНИЯ сумата от
 1000 лв., словом 1. хиляда лева
 лева, която да бъде изразходвана от НАДАВАНИЯ за
 изграждане на Писарница на с. Габарево. За да не
 забравяме да не бъде дадена ед. 1000

Посочената сума се предоставя на ДАРИТЕЛЯ еднократно.

2. НАДАРЕНИЯТ приема дарението и се задължава да изразходва

сумата съобразно волята на ДАРИТЕЛЯ.

3. С подписването на този договор НАДАРЕНИЯТ удостоверява получаването в брой на дарената сума от ДАРИТЕЛЯ.

4. За неуредените въпроси в настоящия договор се прилагат нормативно действащото гражданско законодателство в РБ.

Договорът се сключи в два еднообразни екземпляра, по един за всяка от страните.

ДАРИТЕЛ:.....

НАДАРЕН: *Is*.....

Община Харманли

ДОГОВОР ЗА ДАРЕНИЕ

Днес, 24.02.12 г., се сключи настоящият договор за дарение между:

1. **Регионален съюз на офицерите и сержантите-Русе**, със седалище и адрес на управление, гр.Русе ул "Александровска" № 77 представлявано от Д.И.И.Т.В.В. ВЕДНОВ..... наричан по-долу **ДАРТЕЛ**,
2. **ОБЩИНА ХАРМАНЛИ**, адрес гр.Харманли, пл."Възраждане" №1, БУЛСТАТ 000903939, ИН по ДДС BG000903939 представлявана от Михаил Христов Лисков – кмет , наричан по-долу **НАДАРЕН**.

Страните се споразумява за следното:

Чл. 1. ДАРТЕЛЯТ дарява на НАДАРЕНИЯ безусловно веднага и безвъзмездно /прави банков превод в МКБ Юнион банк АД Харманли с/ка BG45CBUN91953300023206 BIC CBUNBGSF/

- Сумата **1 000,00/хилядо/ лева**, която сума да бъде използвана от НАДАРЕНИЯ като финансова помощ за пострадали от наводнението в с.Бисер

Чл.2 ДАРТЕЛЯТ дарява на НАДАРЕНИЯ безусловно веднага и безвъзмездно ..... На стойност..... което да бъде използвано от НАДАРЕНИЯ за.....

Чл. 3. НАДАРЕНИЯТ приема с признателност направеното дарение, като се задължава да изпълни волята на ДАРТЕЛЯ.

Настоящият договор се състави в два еднакви екземпляра - по един за всяка от страните.

ДАРТЕЛ:

НАДАРЕН:

Договори за сътрудничество

ДОГОВОР ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО И СЪВМЕСТНА ДЕЙНОСТ МЕЖДУ РСОСЗР-РУСЕ, Р. БЪЛГАРИЯ И КИЦ- БОСИЛЕГРАД, Р. СЪРБИЯ

Днес 24 август 2013 г. се сключи настоящият Договор за сътрудничество и съвместна дейност между Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва /РСОСЗР/ - Русе, Р.България, представляван от о.р. кап. инж. Димитър Вълков и председателя на Културно-информационния център /КИЦ/, гр. Босилеград, Р. Сърбия, представляван от Председателя Иван Любенов Иванов.

Страните се споразумяха за следното:

I. Предмет на договора

1. Двете страни се споразумяха да работят за издигане и поддържане на езика, българската култура и любовта към Родината;
2. Да си обменят информация, лекции и статии по Българска история;
3. Да планират и изпълняват мероприятия по откриване и поддържане на паметници в Р. Сърбия на български воители, отдали живота си за свободата на България.

II. РСОСЗР-Русе, като страна по Договора се задължава:

1. Да подпомага КИЦ-гр. Босилеград в работата му по поддържане и издигане родолюбивото възпитание на населението от български етнос от гр. Босилеград и околностите;
2. Да оказва методическа помощ на КИЦ в изграждането и провеждането на мероприятията по честване на бележити годишнини от Българската история и поддържане и изграждане на нови паметници на загиналите за свободата и независимостта на България;
3. Да организира /според възможностите си/ дарителски акции за събиране на български издания, интересни книги и пособия за изучаване и поддържане на нивото на българската култура и образование в Западните покрайнини;
4. Да организира и провежда периодично срещи между двете ръководства и допринася за извоюване на трайни права на българското малцинство в Р.Сърбия;
5. Да съдейства на КИЦ в борбата му за религиозни права на българското малцинство в Р.Сърбия.

III. КИЦ –гр. Босилеград, като страна по Договора се задължава:

1. Да работи за поддържане на постоянни и непрекъснати връзки с членовете и ръководството на РСОСЗР-Русе;
2. Да информира и търси помощ при срещане на спънки от страна на Сръбското правителство и местното управление;

3. Да изготви годишен план за честване на бележити годишнини от Българската история и годишнини на български дейци и пълководци;
4. Да работи непрекъснато по Родолюбивото възпитание на младежта и населението на Западните покрайнини;
5. Активно да работи за откриването и поддържането и изграждането на нови паметници на загиналите за свободата и независимостта на България воители на територията на Р. Сърбия.

IV. Настоящият Договор е безсрочен.

V. Договорът влиза в сила от момента на подписването му.

VI. Договорът може да бъде прекратен при:

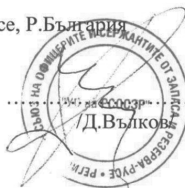
1. Продължително и трайно неизпълнение на задълженията на една от страните;
2. Прекратяване на дейността на една от страните;
3. Изрично изразено желание на една от страните;
4. Взаимно съгласие, както и с общите разпоредби на гражданското законодателство.

VII. Едностранното прекратяване на Договора става с писмено уведомление на другата страна. То влиза в сила 30 дни след изпращането на писменото уведомление.

VIII. Настоящото споразумение се състави в два еднообразни екземпляра – по един за всяка страна.

РСОСЗР-Русе, Р.България

о.р. к-н инж.:

Д.Вълков

КИЦ гр. Босилеград, Р. Сърбия

Председател

/И.Николов/

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

УПРАВИТЕЛНИТЕ СЪВЕТИ НА :
РЕГИОНАЛЕН СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА – ГР.
РУСЕ

и
СЪЮЗА НА ОФИЦЕРИТЕ ОТ РЕЗЕРВА „АТЛАНТИК”,
като изразиха волята си да запазят своята идентичност, се споразумяха
за следното:

1. ДА РАБОТЯТ СЪВМЕСТНО ЗА СОЦИАЛНАТА АДАПТАЦИЯ НА ВОИНИТЕ ОТ РЕЗЕРВА.
2. ДА РАБОТЯТ СЪВМЕСТНО ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА РОДОЛЮБИВИЯ ДУХ У ВОИНИТЕ ОТ РЕЗЕРВА И ЗАПАСА.
3. ДА ТЪРСЯТ И ДА РЕАЛИЗИРАТ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗГРАЖАНЕ У ПОДРАСТВАЩИТЕ ПОКОЛЕНИЯ НА МОРАЛНИ ДОБРОДЕТЕЛИ.
4. ДА СИ СЪТРУДНИЧАТ И ДА ИЗЛИЗАТ СЪС СТАНОВИЩА, ПРЕПОРЪКИ И ИНИЦИАТИВИ ПРИ ОБСЪЖДАНЕ И РЕШАВАНЕ НА ВЪПРОСИ ОТ ОБЛАСТТА НА СИГУРНОСТТА И ОТБРАНАТА.
5. ДА РАБОТЯТ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕМОКРАТИЧНИТЕ ПРОЦЕСИ В ГРАЖДАНСКО-ВОЕННИТЕ ОТНОШЕНИЯ, ДА УЧАСТВАТ В ГРАЖДАНСКИЯ КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ, СВЪРЗАНИ СЪС СИГУРНОСТТА И ОТБРАНАТА И ТЯХНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО.
6. ДА РАБОТЯТ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА ТРАДИЦИИТЕ В БЪЛГАРСКАТА ВОЙСКА И ДА СЪДЕЙСТВАТ ЗА ОПАЗВАНЕТО НА ВОЕННОИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА БЪЛГАРИЯ.
7. ДА РАЗПРОСТРАНЯВАТ ЗНАНИЯТА И ОПИТА ЗА СЪВРЕМЕННИТЕ ИЗМЕРЕНИЯ НА ОТБРАНАТА И СИГУРНОСТТА.

**8. ДА СИ СЪДЕЙСТВАТ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА БЛИЗКИ ОТНОШЕНИЯ
СЪС СРОДНИ МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ИНСТИТУЦИИ.**

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО Е ДОБРОВОЛНО И МОЖЕ ДА СЕ РЕАЛИЗИРА В РАЗЛИЧНИ
ФОРМИ: СЪВМЕСТНИ ЗАСЕДАНИЯ НА УПРАВИТЕЛНИТЕ СЪВЕТИ; ВЗАИМНИ
КОНСУЛТАЦИИ; РАЗМЯНА НА СТАНОВИЩА; УЧАСТИЕ В НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ И
КРЪГЛИ МАСИ; СЪДЕЙСТВИЕ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ДВАТА СЪЮЗА И ДР.

Всеки от партньорите има право да участва самостоятелно в
проектни предложения , организиране на мероприятия , публични анализи,
становища, декларации и други публични дейности , като участието и
включително на партньорски организации (с които има подписано
споразумение за съвместно участие) се уведомяват за това официално в
писмена форма.

За Регионален съюз на офицерите
и сержантите от запаса и резерва

гр. Русе

Председател на Управителния съвет
к-н инж. о.р. Д.Вълков

21.02. 2012 г.

За Съюза на офицерите от резерва
„Атлантик“

гр. София

Председател на Управителния съвет
генерал-майор о. р. д-р Ст. Димитров

Поздравителни адреси, награди и грамоти

ПОЧЕТНА ГРАМОТА

Управителният съвет на Съюза на офицерите и
сержантите от запаса и резерва

УДОСТОЯВА

“ПОЧЕТЕН ЧЛЕН НА СЪЮЗА НА
ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА
И РЕЗЕРВА”

Полк. (з.) **Иван Иванов**

Председател на УС на СОСЗР
Ген. л-т /з./ ..... /Ст. Топалов/

София
Протокол на УС № 2/2013 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГРАМОТА

За проявен висок професионализъм, активност и
всеотдайност по време на службата в редовете на
Българската армия и във връзка с 25-та годишнина
от възстановяването на Съюза на офицерите и
сержантите от запаса и резерва

О. з. полковник Иван Петров

ИВАНОВ

Януари 2015

г.

вицеадмирал

НАЧАЛНИК НА ОТБРАНАТА
НИКОЛОВ

*Asociația Județeană Argeș „Basarab I”,
a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră*

Hrisov pentru suflet

Domnului col.r.

IVAN IVANOV

Cu 5 ani în urmă s-a cimentat parteneriatul de suflet între Asociația Județeană Argeș a CMRR și Organizația Regională a Uniunii Naționale a Ofițerilor și Seregenților din Orașul Veliko Tarnovo.

În această perioadă, prin prezența activă a dumneavoastră în calitate de membru al organizației, ați contribuit la cultivarea valorilor civice ale celor două state, la promovarea imaginii reale a vieții și activității rezerviștilor militari dincolo de orice barieră.

Fie ca flacăra din torța istoriei și fericirii să ardă în sufletul dumneavoastră și să rămâneți credincios prieteniei și colaborării dintre cele două structuri asociative.

Dumnezeu să vă binecuvânteze

La mulți ani!

Pitești octombrie 2012

СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА

RESERVE OFFICERS AND NONCOMMISSIONED OFFICERS UNION

Удостоява с

ГРАМОТА

№ 0571

Капитан /з./ Димитър **ВЪЛКОВ**

За активна гражданска позиция като войн от запаса, за популяризиране на историческото наследство на нашата Родина и за съществен принос за родолюбивото възпитание на подрастващото поколение

Ген.л-т /з./

/Ст. Топалов/

Председател на СОСЗР

Декември, 2013 год.

СЪЮЗ НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА И РЕЗЕРВА
RESERVE OFFICERS AND NONCOMMISSIONED OFFICERS UNION

гр. София, бул. „Христо Ботев“ 48, тел. (+359 2) 987 49 98, e-mail: uros@abv.bg

ДО КАПИТАН /з/Д. ВЪЛКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕГИОНАЛНИЯ
СЪЮЗ – СОСЗР, гр. РУСЕ

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАПИТАН. О.З. ВЪЛКОВ,

Приемете от името на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва и лично от мое име най-сърдечни и искрени поздравии по случай Вашия рожден ден.

За нас е удоволствие да споделим с Вас радостта от този чудесен празник. Заедно с това бихме желали да се възползваме от предоставена ни възможност за да изразим нашето уважение за отговорността с която работите като Председател на Регионалния съюз – СОСЗР, град Русе.

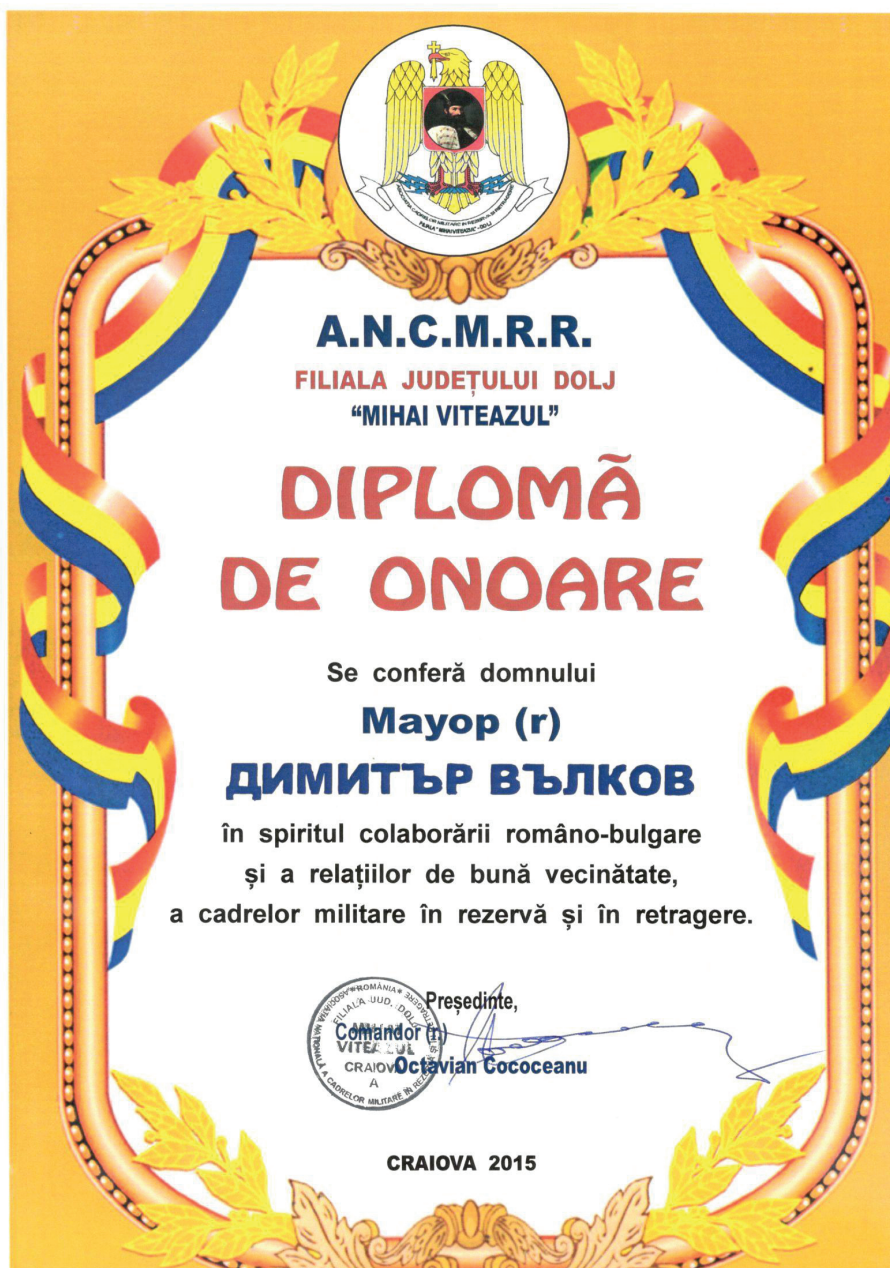
Със своите човешки добродетели и професионални качества през изминалите години Вие завоювахте обществен авторитет и уважение, които Ви дават право да се гордееете и да гледате открито колегите, приятелите и българското общество.

Пожелаваме Ви здраве, дълголетие, успехи и високо обществено признание за благородния Ви труд.

Честит празник !

Председател на ЦС на СОСЗР
Ген. л-т /з/ ...../Топалов/

30.12.2013 г.

MAGYAR TARTALÉKOSOK SZÖVETSÉGE

DIMITAR VALKOV

*t. mk. százados Úrnak,
a Bolgár Tartalékos Szövetség Ruszei elnökének*

A Magyar Tartalékosok Szövetsége és a Bolgár Tartalékos Szövetség együttműködése kezdeményezése és építése érdekében végzett kiemelkedő munkája elismeréseként,

a MAGYAR TARTALÉKOSOK SZÖVETSÉGE EMLÉKÉRMET

adományozom.

Budapest, 2014. április 16.

Dr. Gombosi Bálint
a Magyar Tartalékosok Szövetsége elnöke

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ РУСЕ

ДО
МАЙОР ИНЖ. О.Р. ДИМИТЪР ВЪЛКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА РСОСЗР – ГР. РУСЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪЛКОВ,

Удоволствие е за мен да Ви приветствам по повод официалното откриване на Проект „Лято във Военния клуб – 2015“!

Радостно е, че благодарение на тази инициатива за четвърта поредна година подрастващото поколение ще има възможност да обогати своето военно-патриотично възпитание, чрез информационни дейности, игрови форми и практико-приложни обучения. Подготовката за справяне с екстремни и кризисни ситуации, както и познаване правилата за реакция при бедствия и аварии са изключително важни за младите хора.

Пожелавам на всички участници здраве, енергия, успешно представяне и много ползотворни знания и умения !

На добър час!

С уважение,

СТЕФКО БУРДЖИЕВ

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ РУСЕ

ОБЩИНА РУСЕ

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

ДО
О. Р. К-Н ИНЖ. ДИМИТЪР ВЪЛКОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА РСОСЗР

УВАЖАЕМИ О. Р. К-Н ИНЖ. ВЪЛКОВ,

За мен е удоволствие да Ви поздравя по повод 25-годишнината от възстановяването на съюза и 125-годишнината от полагането на основния камък на първия Военен клуб в България – Военния клуб в гр. Русе.

Не мога да скрия задоволството си от провеждането на юбилейната научна конференция на тема „ВОЕННО-ПАТРИОТИЧНИТЕ СЪЮЗИ И ВОЕННИЯТ КЛУБ В ОБЩЕСТВЕНО-КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА РУСЕ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ И ДНЕС“.

Вашето Сдружение е организация, която активно работи в обществена полза и за укрепването на националната сигурност, отбраната на страната и развитието на гражданското общество. С дейностите, които развивате, допринасяте съществено за развитието на културния живот на Русе.

Пожелавам на Вас и всички участници ползотворна работа по време на тази среща. Продължавайте да работите в полза на обществото и за развитието на съвременната история на нашия град.

НА ДОБЪР ЧАС!

С уважение,

ПЛАМЕН СТОИЛОВ
Кмет на Община Русе

www.ruse-bg.eu

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИЯТА

Членовете на Комитета за построяване на дом-паметник на запасното войнство. ДА – Русе, Ф.59, оп.1, а.е. 328, л. 1

Дом-паметник на запасното войнство. Изглед отвътре. Личен архив на Кирил Блъсков

Акция на член на кооперация „Дом на запасното войнство“.
Личен архив на Румен Кузов

Приветствие от кмета на община Русе ст.л-т о.з. Божидар Йотов на общо събрание на РСОСЗР през 2007 г., на което му е връчена членска карта.

Регионалният съвет на РСОСЗР в клуба на запасното войнство при удостояването на Областния управител Мария Димова със званието „Почетен член“ през 2007 г.

Първата визита на делегацията от Асоциацията на запасните военни ANCMRR гр.Гюргево, Румъния. В Семизовата къща 2003 г., където е подписано Споразумението за сътрудничество между двете организации.

Концерт за делегатите на общото събрание на РСОСЗР през 2007 г. на сцената на бившия ресторант „Потсдам“ в Дома на запасното войнство.

Предизборна среща в Клуба на РСОСЗР бившия „Потсдам” с кандидата за кмет Елеонора Николова 2003 г.

Предизборна среща в Клуба на РСОСЗР бившия „Потсдам” с кандидатите за народни представители Ивайло Калфин и арх.Силвия Алексиева 2005 г.

С митрополит Неофит, днес Патриарх на Българската православна църква и Началника на гарнизона подполковник Иван Чехларов пред паметника на загиналите в сръбско-българската война от 5-ти пехотен дунавски полк на 06.09.2006 г. – Ден на съединението.

На официалната трибуна в центъра на гр.Русе по случай 6-ти май Ден на храбростта и Българската армия 2004 г., с участието на румънска делегация водена от Председателя на асоциацията в Гюргево бр.генерал Флориан Урдої.

Шествие на запасното войнство за 6-ти май по централната улица 2006 г.

На среща с командването на жандармерията в клуба на Асоциацията на запасните военни ANCMRR Гюргево 2005 г.

Честване на 3-ти март 2008 г. пред Паметника на свободата

Преди старта на спортните турнири по шах, табла, тенис на маса и стрелба с пистолет „Макаров” между българската и румънската организации. Снимка пред Военния клуб 2006 г.

Победителите в спортните турнири по шах, табла, тенис на маса и стрелба с пистолет „Макаров” между българската и румънската организации. Снимка в клуба на ANCMRR Гюргево 2006 г., с председател бр.генерал /з/ Флориан Урдой (на трибуната вляво).

Спортни турнири Гюргево 2014 г.

Футболните отбори на двете организации на среща в Ценово 2016 г.

Пред паметника на Бенковски в местността Костина 2004 г.

*3 март 2007 г. с кмета Божидар Йотов пред
Паметника на свободата в Русе*

*Пред възстановеният от общинската организация на РСОСЗР
в гр. Бяла гроб на генерал Григор Грънчаров 2010 г.*

*Военна церемония с парад пред Клуба на румънската армия в гр.Сибиу
по повод посещението на русенската делегация 22.08.2011 г.*

На връх Шипка с колегите от Гюргево 3 март 2012 г.

*3 март 2014 г. пред Паметника на Свободата. На преден план
Почетният член на съюза и негов основател полковник о.з.
Антон Антонов (вторият отляво надясно с калпака).*

Шипка 3 март 2014 г. с председателя на румънската асоциация от Гюргево подп.о.з. Адриан Драгуц (вторият отляво надясно).

Награждаване на победителите в лекоатлетическия турнир по повод 130-годишнината от формирането на 5-ти пехотен дунавски полк, организиран от РСОСЗР по инициатива на подп.о.з. Людмил Марков зам.председател на съюза от 2010 г.

6 май 2015 г. с колегите от Гюргево пред паметника на Свободата

4 септември 2016 г. венци за 100-годишнината от Тутраканската епопея на военното гробище в с.Шуменици с колегите от Гюргево, крайният вдясно е внукът на полковник Васил Динов, председател на Съюза 1931-1933 г.

*9 май 2015 г. пред Паметника Альоша за 70-годишнината
от края на Втората световна война*

*В Деня на Съединението 6-ти септември 2013 г. с областния
управител Венцислав Калчев и кмета Пламен Стоилов
пред паметника на 5-ти пехотен дунавски полк*

Панихида на 4 май 2014 г. в памет на Почетния член на РСОСЗР оф.кандидат Валентин Донеv, загинал в Ирак, с участието на колегите му от 68-а бригада специални сили

Почит от общинската организация на РСОСЗР в гр.Русе към загиналите български воители в Първата световна война, погребани във военното гробище „Про Патрия“ в Букурещ 1 октомври 2016 г.

Общинската организация на РСОСЗР в гр.Ветово на тържество по случай 25-годишнината основаването ѝ 15 октомври 2016 г.

Ръководството на РСОСЗР на среща в клуба на Асоциацията на воините от запаса ANCMRR в гр.Крайова, с председател полк.о.з. Октавиан Кокочеану

Подписването на договора за сътрудничество в Централния клуб на РСОСЗР с Председателя на КИЦ на българите в Босилеград, Сърбия г-н Иван Николов 24.08.2013 г.

Общинската организация на РСОСЗР в Иваново пред паметника на Филип Тотю по време на изнесено общо събрание във Вонеща вода декември 2013 г.

Почетният член на Съюза доц. Емилия Ангелова(вдясно) 2014 г., внучка на генерал Александър Пенев, председател на СЗО в Русе 1940-1944 г.

Касиерът на РСОСЗР о.з. подполковник Минчо Стайковски пред картината, дарена от доц. Емилия Ангелова.

Учениците от Дойче шуле, членове на клуб Родолюбие 2015 г., с ръководителя на проекта подп о.з. В.Додев и учителят по история Н.Чакъров

„Дивните дунавци” 130-годишнината на 5-ти пехотен дунавски полк във Военния клуб със знамето на Съюза 2014 г.

Пред паметника на моряка по случай Деня на ВМС

Стрелба с въздушна пушка от децата участници в проекта „Дято във Военния клуб-2014“, организиран и финансиран от РСОСЗР, с ръководител подп.о.з. Т.Георгиев

„Лято във Военния клуб-2014” във в.ф. 32420, с командир подполковник Петко Димов

Лятна академия „Родолубие – 2016” с децата от община Ценово, ръководител о.р. майор Евгени Алексиев

Старта на предизборната кампания на кандидата за кмет на община Русе г-н Пламен Стоилов в Централния клуб на РСОСЗР 2015 г.

Началникът на гарнизона майор Павлин Илиев приема почетния караул за откриването на Мемориала на загиналите във войните русенци 1 юни 2016 г.

*Откриването на Мемориала на загиналите
във войните гр.Русе 1 юни 2016 г.*

*Откриването на Мемориала на загиналите във войните гр.Русе
1 юни 2016 г., уважено от колегите от гр.Гюргево*

Удостояване на кмета на община Русе подп.о.р. Пламен Стоилов със званието Почетен член на РСОСЗР при откриването на Мемориала на загиналите русенци във войните за национално обединение

Членовете на Инициативния комитет за построяването на Мемориала, областният управител г-н Стефко Бурджиев, строители и дарители на среща за връчване на грамоти от Съюза на ветераните от войните в Централния клуб на РСОСЗР

Откриване на паметна плоча на загиналите в Първата световна война в с.Пиргово по време на посещението на унгарската делегация от организацията на запасните воени MATASZ гр.Сегед 6 май 2014 г.

Откриване на паметник на загиналите във войните в гр.Борово 2013 г., съфинансиран със средства от РСОСЗР и лични дарения на членовете на общинската организация

Членове на общинската организация на РСОСЗР от гр.Русе на посещение в гр.Тетевен 2014 г. за подписване на споразумение с местната структура на съюза.

Откриване на паметна плоча в с.Широково 2012 г. от общинската организация на РСОСЗР в гр.Две могили, финансирана от съюза по случай 100-годишнината от Балканската война

Най-възрастният член на РСОСЗР, ветеран от войните подполковник о.з. Димитър Ненов, бивш комендант на Русенския гарнизон до 1956 г., носител на „Орден за храброст“. Удостояване със званието „Почетен член“ на РСОСЗР 2015 г.

Знаменосецът на 5-ти пехотен дунавски полк подпоручик Никола Гагжев и Сабята му, дарена на РСОСЗР от неговият племенник и Почетен член на Съюза подполковник о.з. Димитър Ненов.

Делегацията на РСОСЗР в българското посолство в Будапеща, Унгария по време на посещението до българското военно гробище гр.Харкан с Н.пр. посланик Бенишева, 16 октомври 2013 г.

6 май 2013 г. най-голямото дружество на РСОСЗР в с.Щръклево пред паметника на загиналите във войните.

В клуба на общинската организация на РСОСЗР в гр. Русе, бул. "Фердинанд" ет.3, тече трескава подготовка на събраните дарения за пострадалите от наводнението в гр.Мизия 2014 г.

Общинската организация на РСОСЗР в гр.Русе на поклонение пред паметниците на Ботев и Левски в румънската столица Букурещ 2015 г.

На прием в руското консулство в гр.Русе, цветя за н.пр. Татяна Грушко по случай 70-годишнината от края на Втората световна война 9 май 2015 г.

С министъра на отбраната Николай Ненчев и председателите на националните организации на военно-патриотичните съюзи на поклонение пред паметта на загиналите български воители, погребани във военното гробище „Про Патрия“ в Букурещ 21 март 2016 г.

Председателите на националните организации на военно-патриотичните съюзи водени от ген.Топалов на среща с ръководството на РСОСЗР в Централния клуб 20 март 2016 г.

Председателите на националните организации на военно-патриотичните съюзи за спомен пред Дома на запасното войнство в гр. Русе 20 март 2016 г.

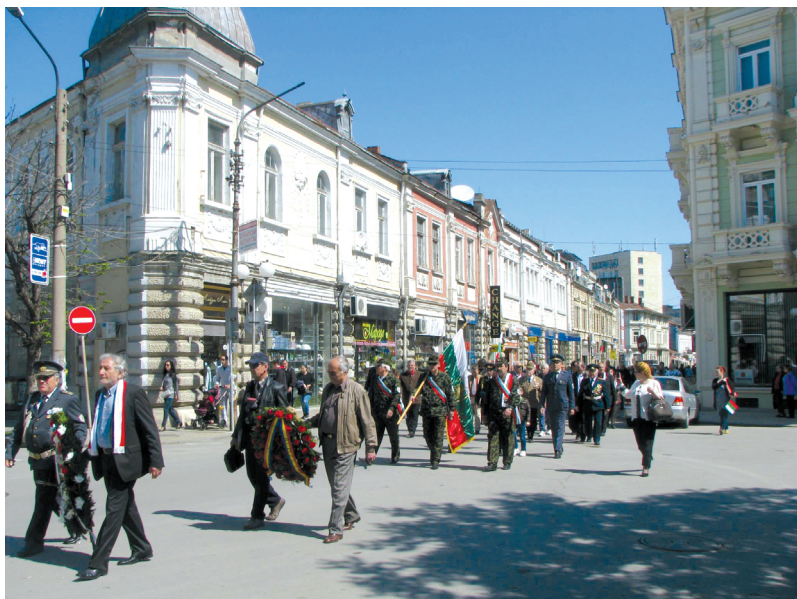

Общинската организация на РСОСЗР в община Сливо поле пред паметника на загиналите във войните в с.Ряхово, по повод 15-годинината от създаването на организацията 03.12.2015 г.

Общинската организация на РСОСЗР гр. Русе, основно членове на дружество „Стефан Караджа“ пред паметника на загиналите от 5-ти пехотен дунавски полк по повод 130-години от сръбско-българската война.

Шествие на РСОСЗР начело със знаменосците по ул. "Александровска" по случай 6 май 2014 г.

Шествие на общинската организация на РСОСЗР в гр. Русе на площад „Свобода“ за Деня на независимостта 22 септември 2015 г.

Шествие с делегациите от Гюргево и Крайова, Румъния и от Сегед, Унгария на празника на храбростта и българската армия 6 май 2014 г. За първи път членовете на РСОСЗР отбелязват празника с парадните си военни униформи.

Шествие до река Дунав за отбелязване празника Богоявление 6 януари 2015 г.

Официалното откриване на Централния клуб на РСОСЗР 2011 г.

 Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр.Русе	ПРОЕКТ 14/П1/09 „Мъдрост и младост – Една памет, едно Отечество“ <i>Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Министерството на отбраната, Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-починово дело“, в рамките на НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „РОДОЛЮБИЕ 2014-2016“, в подпрограмата 1. Национални инициативи и кампании „Военно-патриотично възпитание“ 2014</i>	 Министерство на отбраната Изпълнителна агенция Военни клубове и военно-починово дело
---	---	--

Регионална съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва в партньорство с Военен клуб-Русе стартира изпълнението на ПРОЕКТ „МЪДРОСТ И МЛАДОСТ – ЕДНА ПАМЕТ, ЕДНО ОТЕЧЕСТВО“ по Национална програма „РОДОЛЮБИЕ 2014-2016“ на Министерството на отбраната

Основна цел: Изграждане на клуб „Родолубие“ към РСОСЗР – гр. Русе.

Основната цел на проекта е да се изгради клуб от млади и мотивирани хора, съвместно с членове на РСОСЗР, с което ще се осъществи надграждане и усъвършенстване на съществуващите практики за работата с подрастващото поколение от област Русе.

Специфични цели:

- Насърчаване и организиране участието на младежи, учители, граждани и членове на Военно-патриотичните съюзи в реализацията на инициативи по военно-патриотичното възпитание в област Русе;
- Съхраняване на местната историческа памет и военно-историческо наследство;
- Популяризиране дейността на Военен клуб – Русе и РСОСЗР – гр. Русе сред обществеността, създаване на модел за взаимодействие и сътрудничество между институциите;
- Придобиване на знания и опит от служителите на Военен клуб – Русе, членовете на ръководния екип от РСОСЗР и участниците в проекта по изпълнението на проекти от ИП „Родолубие“

Основни дейности:

Дейност 1: Учредяване на клуб „Родолубие“ към РСОСЗР Русе

Дейност 2: Провеждане на въвеждащо обучение на участниците и формиране на групи по интереси

Дейност 3: Обучителен семинар за придобиване на знания и умения по излизане на исторически документи, факти и събития.

Дейност 4: Работа по групи

ИЗТОЧНИЦИ:

Архивни фондове на ДА Русе и ДВИА В.Търново

Архивни фондове на Русенска библиотека „А.Каравелов”

Публикации в интернет и свободната енциклопедия Уикипедия.

„Предводители на запасни воини” – автор Стефан Стефанов, изд.2013 г.

„100 години от учредяването на Съюза на запасните офицери и съвременността” – автор Стефан Стефанов, изд.2008 г.

„Офицери без пагони”, Съюзът на запасните офицери в България 1907-1945” – автор Веселин Янчев, Военно издателство 2000 г.

„Деветоюнският преврат в Русе” – Научни трудове на Русенския университет – 2012, том 51, серия 6.2. – автор Калка Иванова

„Офицерският корпус в България 1878-1944” –автор Румен Руменин, том 7, стр.79-80

Архиви на Регионалния съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва гр.Русе

Вестник „Отечество”- Печатен орган на Съюза на запасните офицери в България 1921-1944 г. – дигитализиран фонд на Националната библиотека „Св.Св. Кирил и Методий” гр. София

Вестник „Военен глас“ – „Печатен орган“ на СЗО в България, 1908-1915 г. – фонд на Националната библиотека „Св.Св. Кирил и Методий” гр. София

„История на 5-ти пехотен дунавски полк“, 1884-1941 г., изд. 1942 г., София.

Личен архив на г-н Кирил Блъсков, бивш областен управител и правнук на ген. Андрей Блъсков

Документален сборник Държавна сигурност и офицерите от БНА (1944-1960), издание на (КРДОПБГДСРСБНА), 2014

СЪКРАЩЕНИЯ:

о.р. – офицер от резерва
о.з. – офицер от запаса
зап. – запасен
СЗО – Съюз на запасните офицери
СЗПО – Съюз на запасните подофицери
СЗОСС – Съюз на запасните офицери, старшини и сержанти
СОСЗ – Съюз на офицерите и сержантите от запаса
СОСЗР – Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва
РСОСЗР – Регионален съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва
СВВБ – Съюз на ветераните от войните в България
СВИВП – Съюз на военноинвалидите и военнопострадалите
СВНВУ – Съюз на възпитаниците на Негово Величество училище
ген. – генерал
погпор. – подпоручик
пор. – поручик
полк. – полковник
погп. – подполковник
м-р – майор
к-н – капитан
ст. л-т – старши лейтенант
л-т – лейтенант
мл. л-т – младши лейтенант

оф. кандигат – офицерски кандигат
с-на – старшина
с-т – сержант
фелд. – фелдфебел
подоф. – подофицер
мл.подоф. – младши подофицер
зап. – запасен
д-р – доктор
инж. – инженер
ЦВА, ЦДВА – Централен (държавен) военен архив
ДА – Държавен архив
Военното на Н.В училище – Военното на Негово Величество училище
ВМРО – Вътрешна македонска революционна организация
ВДРО – Вътрешна добруджанска революционна организация
ЦУ – Централно управление
ЦС – Централен съвет
РС – Регионален съвет
ОблС – Областен съвет
УС – Управителен съвет
ИБ – Изпълнително бюро
ЦКК – Централна контролна комисия
РКК – Регионална контролна комисия
РДК – Регионален дамски клуб
БТР – бронетранспортър

ВНВУ – Военно на Негово
Величество училище до
1944 г., след 1944 г. Висше
народно военно училище
ВВОВУ – Висше военно
общо войсково училище
ВНВАУ – Висше народно
военно артилерийско училище
ВВУАПВО – Висше военно
училище по артилерия и
противовъздушна отбрана
ВНВВУ – Висше народно
военно въздушно училище
ВНВМУ – Висше народно
военно морско училище
ШЗО – Школа за запасни офицери
ШПЗО – Школа за подготовка
на запасни офицери
НВУ – Национален
военен университет
ВА – Военна академия
ВСК – Взаимоспомагателна каса
БЗНС – Български
зеделски народен съюз
БРП /к./ – Българска
работническа партия /комунисти/
ЦК на БКП (м.с.) –
Централен комитет на
Българската комунистическа
партия (тесни социалисти)
БРСДП (ш.с.) – Българска
работническа социалдемократическа
партия (широки социалисти)
РМС – Работнически
младежки съюз
НОВА – Народна освободителна
възстаническа армия
ЮЛНЦ – Юридическо
лице с нестопанска цел
ВИАС – Висш институт за
архитектура и строителство

ВИНС – Висш институт за
националното стопанство
ГЩ – Генерален щаб
ВКР – Военно контраразузнаване
ДС – Държавна сигурност
ЗКПЧ – Заместник командир
по политическата част
КРДОПБГДСРБНА – Комисия
за разкриване на документите
и за обявяване принадлежност
на български граждани към
Държавна сигурност и
разузнавателните служби
на Българската народна армия
ОНД – Отчетно
наблюдателно дело;
ЛАР – Лична активна разработка;
ДОСО – Доброволна организация
за съдействие на отбраната;
БА – Българска армия
ANCMRR – Асоциация на
запасните военни на Румъния
(Asociația Națională a Cadrelor
Militare în Rezervă și în Retragere)
MATASZ – Организация на
запасните военни на Унгария
(Magyar Tartalékosok Szövetségét)
КИЦ Босилеград –
Културно-информационен
център на българите в
гр.Босилеград, Република
Сърбия, Западни покрайнини
СДС – Съюз на
демократичните сили
ГЕРБ – Граждани за европейско
развитие на България
БСП – Българска
социалистическа партия
НДСВ – Национално
движение „Симеон Втори“

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	3
I. НАЧАЛОТО 1907 – 1919 Г. „БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО”	5
II. ДЕЙНОСТ НА СЪЮЗА НА ЗАПАСНИТЕ ОФИЦЕРИ В ГР. РУСЕ В ПЕРИОДА 1920 – 1944 г.....	17
генерал от пехотата Пантелей Киселов	31
Деветоюнският преврат в Русе.....	35
полковник Никола Цанов Кемилев (Кямилев)	44
полковник о.з. Георги Дяков	61
поручик о.з. Кирил Василев Старцев.....	63
полковник о.з. Филип Цонев Цонев	74
полковник о.з. Васил Стоянов Динов	82
капитан о.з. Иван Петров Хаджииванов	88
генерал-майор Александър Тодоров Пенев.....	93
генерал-майор о.з. Христо Попкостов Дрангаревски	97
Погромът над офицерския корпус, „Народния съг” и ролята на Дамян Велчев.....	111
III. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ДЕЙНОСТ НА СЪЮЗА НА ОФИЦЕРИТЕ И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА В ГР. РУСЕ В ПЕРИОДА СЛЕД 1990 г.....	119
СОСЗ ГР. РУСЕ В ПЕРИОДА ОТ 1990 ДО 1998 Г. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ОРГАНИЗАЦИЯТА.....	121
о.з. полковник Костагин Стефанов Костагинов	124
о.з. полковник Петър Стоянов Папазов	128
о.з. подполковник Димитър Бешев.....	128
о.з. подполковник Борис Антов Велков.....	129

СОСЗ гр. РУСЕ В ПЕРИОДА ОТ 1998 ДО 2001 г. НОВОТО НАЧАЛО	133
Проф.г.н. инж. о.з. полковник Красимир Иванов Ениманев ...	133
СОСЗ гр. РУСЕ В ПЕРИОДА ОТ 2001 ДО 2010 г. УКРЕПВАНЕ, ЗАТВЪРЖДАВАНЕ И РАЗЦЕПЛЕНИЕ НА СЪЮЗА	147
о.з. полковник Иван Петров Иванов	147
ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ОБЩИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ В ПЕРИОДА 2003 – 2015 г.....	165
РСОСЗР гр. РУСЕ В ПЕРИОДА СЛЕД 2010 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДОВЕРИЕТО И ОТСТОЯВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО	218
о.р. майор инж.Димитър Стефанов Вълков	218
ДОМ-ПАМЕТНИКА НА ЗАПАСНОТО ВОЙНСТВО	267
Кратка история за сградата	267
Сградата, като Дом на запасното войнство.....	270
полковник о.з. Рашо Михайлов Михнев.....	271
ЧЛЕНОВЕ НА КООПЕРАЦИЯ „ДОМ НА ЗАПАСНОТО ВОЙНСТВО” ПРЕЗ 1926 г.	278
Възстановяването на Дома на запасното войнство на РСОСЗР – Русе	287

ПРИЛОЖЕНИЯ 291

Архивни документи за дейността на Съюза	291
Документи и факти, касаещи Дома на запасното войнство.....	309
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ и запасните офицери (1944-1960).....	314
Договори за гарения за изграждане на паметници и благодетелност	344
Договори за сътрудничество	350
Поздравителни адреси, награди и грамоти	354
Из живота на организацията	365
Източници:.....	403

о.р. майор инж. Димитър Вълков

**СЪЮЗЪТ НА ОФИЦЕРИТЕ
И СЕРЖАНТИТЕ ОТ ЗАПАСА В ГР. РУСЕ
ПРЕЗ ГОДИНИТЕ И ДНЕС**

Българска, първо издание

Редактор:

Коректор:

Предпечатна подготовка:

Печатни коли:

Формат:

ISBN

Печат: Авангард принт ЕООД